

ΔΕΥΤΕΡΑ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ (Δ. ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ): Σας ευχαριστούμε πολύ για τη σημερινή σας παρουσία.

Σήμερα εδώ, από την Κρήτη, αρχίζει ένα οδοιπορικό ενημέρωσης για τις νέες Δημοτικές Αρχές, που θα έχουν το δύσκολο ρόλο να φέρουν εις πέρας τα καθήκοντα που τους ανέθεσαν οι τοπικές τους κοινωνίες για τη δημοτική περίοδο 2024-2029.

Με αυτή την ευκαιρία να ευχαριστήσω πολύ τον Πρόεδρο και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, τον Πρόεδρο και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΕΔ Κρήτης, για την άψογη συνεργασία που είχαμε, και για την προγραμματική συμφωνία που κάναμε, έτσι ώστε από σήμερα μέχρι το τέλος του χρόνου να δημιουργηθούν αυτές οι διημερίδες ενημέρωσης, αυτές οι ημερίδες γεμάτες Αυτοδιοίκηση.

Για συντομία του χρόνου θα παρακαλούσα τον Πρόεδρο της ΠΕΔ Κρήτης, τον κύριο Γιάννη Κουράκη, να μας καλωσορίσει και έναν σύντομο χαιρετισμό.

Ι. ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Αγαπητέ Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, περιμένουμε και τον κύριο Περιφερειάρχη, είναι καθ' οδόν, κυρία Αντιπρόεδρε του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κύριε Πρόεδρε της ΚΕΔΕ, και αγαπητοί εκπρόσωποι των παρατάξεων και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ, φίλε Πρόεδρε και Διευθύνοντα της ΕΕΤΑΑ, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι εισηγητές. Καλώς ορίσατε στην Κρήτη και στο Ηράκλειο.

Νομίζω ότι η σημερινή Ημερίδα, Διημερίδα, θα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις νέες Δημοτικές Αρχές, και για όλους. Θέλω όμως πέρα από το καλωσόρισμα, να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, και κύριε Γενικέ, να θέσω ορισμένα ζητήματα πάρα πολύ σύντομα, που απασχολούν την Αυτοδιοίκηση και της Κρήτης και συνολικά.

Τα ζητήματα έχουν δύο ενότητες. Θεσμικά και Οικονομικά. Θα ξεκινήσω από τα Οικονομικά.

Εκείνο το οποίο πρέπει άμεσα να γίνει είναι να εφαρμοστεί το νέο σύστημα κατανομής των ΚΑΠ. Με ένα όρο. Κανείς Δήμος δεν θα πάρει λιγότερα από αυτά που έπαιρνε μέχρι σήμερα. Και ελπίζω εφαρμόζοντας τα κριτήρια να ενισχυθούν ιδιαίτερα οι μικροί, ορεινοί, νησιωτικοί Δήμοι.

Το δεύτερο θέμα που πρέπει να μπει, διεκδικούμε απαραίτητα κάθε φορά και πρέπει να λήξει, το θέμα των παρακρατηθέντων. Και επίσης αν κανείς αναρωτηθεί από το Συνέδριο του Βόλου μέχρι σήμερα τι έχει αλλάξει, νομίζω ότι η κατάσταση έχει επιδεινωθεί. Είχαμε το ενεργειακό κόστος πάρα πολύ υψηλό, μεγάλο κόστος για τους Δήμους και ιδιαίτερα για τις ΔΕΥΑ, αλλά παράλληλα έχουμε και το κόστος της ακρίβειας, που ξέρετε εμείς ως νησί, και όλα τα νησιά, επηρεάζει αυτό το κόστος όλες τις λειτουργίες, και της κοινωνίας και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Και επίσης πρέπει να τονίσουμε ότι χρειάζεται μια διακριτή συμμετοχή, πάρα πολύ διακριτή συμμετοχή, στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, του Α' Βαθμού δηλαδή Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά παράλληλα χρειάζεται και διακριτή συμμετοχή, αυτά πρέπει να τα δούμε στο μέλλον, και στο ΕΣΠΑ, και στο πρόγραμμα, στο Ταμείο Ανάκαμψης, που ουσιαστικά ο Α' Βαθμός δεν είχαμε το περιθώριο της συμμετοχής και στη διαβούλευση, και νομίζω είναι ζητήματα τα οποία πρέπει να μας απασχολήσουν.

Πέρα όμως από όλα αυτά, εκείνο που κατά την άποψή μου πρέπει να συμβεί είναι μια μεγάλη διοικητική μεταρρύθμιση. Η διοικητική μεταρρύθμιση αυτή δεν θα είναι δομική μεταρρύθμιση. Η δομική μεταρρύθμιση έχει γίνει, έχει γίνει και με το νόμο του Καποδίστρια, και με το νόμο του Καλλικράτη. Μικρές αλλαγές ίσως μπορεί να γίνουν.

Εκείνο το οποίο κατά την άποψή μου πρέπει να γίνει, είναι μια μεγάλη, ουσιαστική, λειτουργική μεταρρύθμιση, που θα αφορά τις αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του Α' Βαθμού, αλλά παράλληλα θα συμπεριλάβει το σύνολο των δραστηριοτήτων και του

κράτους και των άλλων Βαθμών, αλλά θα πρέπει να είναι μια μεταρρύθμιση που θα αφορά αρμοδιότητες, πόρους, ανθρώπινους πόρους, οικονομικούς πόρους, και παράλληλα υλικοτεχνικό εξοπλισμό.

Νομίζω αυτό αν δεν συμβεί, το παράθυρο ελπίδας το οποίο ανοίγει πάντα η Αυτοδιοίκηση, θα κλείσει, και νομίζω ότι δεν πρέπει να διαψεύσουμε και τις τοπικές μας κοινωνίες.

Παράλληλα και τελειώνοντας, θέλω να τονίσω το εξής. Ότι η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να είναι απαραίτητα σε κάποιες κατευθύνσεις. Πρώτον, πρέπει να συμμετέχει στον αναπτυξιακό προγραμματισμό. Απαραίτητα. Πρέπει επίσης να συμμετέχει στον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό. Επίσης ο επιχειρησιακός σχεδιασμός πρέπει να είναι ολοκληρωμένος, και εκείνο το οποίο πρέπει να τονίσουμε, πρέπει να συμμετέχει στον ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους, της χώρας, και πρέπει να βάλουμε ένα στόχο. Κανείς τόπος, κανένα χωριό, καμία Κοινότητα, καμιά συνοικία, δεν πρέπει να είναι χωρίς ψηφιακές παροχές.

Πιστεύω και είμαι σίγουρος ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ένας βασικός πυλώνας της δημοκρατίας. Παλιά λέγαμε Κοινοβούλιο, Αυτοδιοίκηση, συνδικαλισμός. Ο συνδικαλισμός με τις μορφές έκφρασης της κοινωνίας. Αυτό πρέπει να το επαναφέρουμε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ένας μεγάλος θεσμός, μπορεί να βοηθήσει τις τοπικές κοινωνίες, είναι ο θεσμός της τοπικής δημοκρατίας που μπορεί να πάρει αποφάσεις για τον τόπο του.

Και πρέπει επιτέλους να εφαρμοστεί και η αρχή του Συντάγματος που αφορά την εγγύτητα και την επικουρικότητα, κάθε δράση που μπορούν οι τοπικές κοινωνίες να την κάνουν, μπορεί να την κάνουν από μόνες τους.

Σας καλωσορίζω, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τη συμμετοχή σας. Έχουμε συνεννοηθεί μήπως υπάρξει και μια άλλη Ημερίδα που θα αφορά τους Δημοτικούς Συμβούλους, γιατί βλέπουμε ότι υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον, και κύριε Πρόεδρε, στο πρόσωπό σας και

καλωσορίζοντας, θέλω να σας προσφέρω... Στο πρόσωπο του Προέδρου η ΠΕΔ Κρήτης, για τα 80 χρόνια από τη Μάχη της Κρήτης, σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος, και το Υπουργείο Οικονομικών, εξέδωσε ένα συλλεκτικό νόμισμα. Θέλω να σας πω ότι είναι το μόνο νόμισμα που μόλις βγήκε εξαφανίστηκε, εξαντλήθηκε. Ευτυχώς κρατήσαμε ορισμένα για την εθιμοτυπία. Αυτό είναι, κύριε Πρόεδρε, ένα συλλεκτικό νόμισμα, είναι για τα 80 χρόνια από τη Μάχη της Κρήτης, σας το αφιερώνουμε, σας το δίνουμε, με πάρα πολύ μεγάλη αγάπη.

Επίσης έχουμε για κάθε προσκεκλημένο ένα δώρο, ένα πάρα πολύ ωραίο λεύκωμα, που αφορά τις ομορφιές της Κρήτης, έχουμε και το λεύκωμα για τη Μινωική αλλά και την Κρήτη Άνωθεν, για όλους τους προσκεκλημένους.

Κύριε Πρόεδρε, καλώς ορίσατε, σας ευχαριστώ πολύ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Που είναι έκδοση της ΠΕΔ Κρήτης.

Ι. ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Που είναι έκδοση της ΠΕΔ Κρήτης, φυσικά.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Το δώρο όμως έχει αντίδωρο. Εμείς, κύριε Πρόεδρε, ως Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος θα σας δώσουμε το νόμο περί συστάσεως των Δήμων, εν Ναυπλίω 1834. Τότε που έγινε η Ελλάδα, επί Όθωνος. Γιατί ο νόμος ο συγκεκριμένος αφορά τα της ιδρύσεως, συστάσεως και λειτουργίας των Δήμων. Πιστέψτε με ότι δεν έχει συντακτικά λάθη και ορθογραφικά, δηλαδή σολοικισμούς και βαρβαρισμούς, για τους ενελλήνιστους, και δεν έχει καμία σχέση με τα νυν νομοθετήματα εν πολλοίς, που παράγονται, παράγονται, γιατί πρόκειται περί παραγωγικής διαδικασίας πλέον, ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η νομοθέτηση τις τελευταίες δεκαετίες στην πατρίδα μας, την Ελλάδα. Είναι αυτός εδώ ο νόμος, ο οποίος έτσι για την ιστορία μόνο θα σας πω, υπογράφεται από τον Κόμη Άρμανσπεργκ, Κόβιν, Έιδεκ, και τους Γραμματείς Επικρατείας Κωλέττη, Θεοχάρη, (...), Ρίζο, και Πραΐδη. Έτσι για την ιστορία.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον Πρόεδρο της ΠΕΔ Κρήτης, τον κύριο Γιάννη Κουράκη.

Και τώρα να καλέσω στο βήμα τον Διευθύνων Σύμβουλο της ΕΕΤΑΑ, έναν έμπειρο αυτοδιοικητικό, τον κύριο Σπυρίδωνα, και όπως ξέρουν οι παλιοί αυτοδιοικητικοί, αλλά να γνωρίσουν και οι νέοι, η ΕΕΤΑΑ αποτελεί τον ολοκληρωμένο επιστημονικό σύμβουλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Α' και Β' Βαθμού, από το 1987, από την ίδρυσή της, μέχρι τώρα.

Σ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου αυτή την προσφώνηση μια και υπηρετούσα, και υπηρετώ την Αυτοδιοίκηση, από τα 25 μου χρόνια, μέχρι πρόσφατα που είχα την τιμή να είμαι Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΕΤΑΑ, δηλαδή μία ανώνυμη εταιρεία που ανήκει στους Δήμους και στις Περιφέρειες, άρα λοιπόν με άλλο τρόπο υπηρετώ την Αυτοδιοίκηση.

Σας καλωσορίζω. Επιτρέψτε μου να μην επαναλάβω τις προσφωνήσεις. Αγαπητέ Γραμματέα, ξέρετε πόσο σας αγαπάμε. Σας καλωσορίζω λοιπόν εκ μέρους της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης Αυτοδιοίκησης, σε αυτή την Ημερίδα, που έχει διοργανώσει η ΚΕΔΕ σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ.

Καταρχάς να συγχαρώ για την εκλογή σας και για την εμπιστοσύνη που έδειξε η τοπική σας κοινωνία, και από ότι ξέρω στην Κρήτη δεν είναι για πολλούς από τους εκλεγέντες πρώτη φορά που δέχονται αυτή την εμπιστοσύνη. Έχουν επανεκλεγεί γύρω στο 62-63% του ολικού αριθμού των Δημάρχων. Άρα λοιπόν εδώ πρόκειται για επανάληψη της εμπιστοσύνης στο πρόσωπό σας, και αυτό είναι πολύ σημαντικό.

Να ευχηθώ να έχετε μια γόνιμη και παραγωγική 5ετή θητεία, να υλοποιήσετε το όραμά σας για τον τόπο σας, και να εκπληρώσετε τις προσδοκίες των συμπολιτών σας προς εσάς.

Από την πλευρά μας η ΕΕΤΑΑ θα είναι πάντα δίπλα στους Δήμους της χώρας, ως τεχνικός και επιστημονικός σύμβουλος, ιδίως όμως στους μικρούς ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους, που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη.

Η σημερινή Ημερίδα ήταν, όπως είπε και ο Πρόεδρος της ΕΕΤΑΑ, μία από τις έξι που θα γίνουν σε όλη τη χώρα, και έχουμε επιλέξει να ασχοληθούμε σήμερα με θεσμικά ζητήματα, με ζητήματα που αφορούν την οικονομική διαχείριση, και εδώ είναι τιμή μας που είναι η Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μαζί μας, η κυρία Λιγωμένου, με χρηματοδοτικά εργαλεία, με θέματα που αφορούν την κλιματική αλλαγή και την πολιτική προστασία, με θέματα διοίκησης και επικοινωνίας, και βέβαια και με τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς μας.

Δεν έχουμε συμπεριλάβει όμως πάρα πολλές και σημαντικές ενότητες. Στο φάκελό σας θα βρείτε ένα ερωτηματολόγιο όπου αναφερόμαστε σε αυτές, δηλαδή μιλούμε για θέματα που αφορούν την κοινωνική πολιτική και την κοινωνική ανθεκτικότητα σε τοπικό επίπεδο, την κυκλική οικονομία, θέματα διαχείρισης, θέματα βιώσιμης και πράσινης ανάπτυξης, και εδώ θα δούμε τι γίνεται με τις ΟΧΕ και με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Θέματα εξοικονόμησης ενέργειας, παραγωγή ΑΠΕ, Ενεργειακές Κοινότητες, και άλλα.

Αντιλαμβάνεστε ότι τα θέματα αυτά είναι πάρα πολύ μεγάλα, καθένα από αυτά θέλει μία Ημερίδα ή Διημερίδα, και καλό θα είναι πολλά από αυτά να γίνουν με υβριδική μορφή, μάλλον όλα θα γίνουν με υβριδική μορφή, αλλά πολλά από αυτά να τα παρακολουθήσουν τα στελέχη των Δήμων. Δεν φτάνουν μόνο οι αιρετοί, αλλά και τα στελέχη.

Επιτρέψτε μου όμως στο σημείο αυτό να μεταφέρω μια βιωματική μου εμπειρία. Πριν αρκετά χρόνια, νέος Δήμαρχος και εγώ, κάτι πάνω από τριάντα, συμμετείχα σε μια τέτοια διοργάνωση που ήταν για τους νεοεκλεγέντες Δημάρχους. Εάν με ρωτήσετε να σας πω το θεματολόγιο της συνάντησης, όχι μόνο τώρα, αλλά και ένα αρκετά κοντινό διάστημα με την τότε Διημερίδα, αμφιβάλλω αν σας το έλεγα με την ακρίβεια. Και αυτό γιατί; Γιατί θεωρώ ότι το σημαντικό, που έτσι φάνηκε τότε, και εξακολουθεί να είναι, σε αυτές τις συναντήσεις, είναι ότι ήρθαμε σε επαφή με τους άλλους

Δημάρχους. Αποκτήσαμε μια σχέση συναδελφικότητας και ανταλλάξαμε απόψεις. Μάθαμε αρκετά από τους παλιούς Δημάρχους, και ακούσαμε και φρέσκες ιδέες από τους καινούργιους.

Δηλαδή όπως θα λέγαμε σήμερα, τι κάναμε; Πήραμε τη γνώση των καλών πρακτικών, κάτι που ήταν πολύ σημαντικό για να προχωρήσουμε έπειτα στους Δήμους μας.

Αλλά και κάτι άλλο. Πέρα από τις καλές πρακτικές, κυρίως στα διαλείμματα είχαμε την ευκαιρία σε πηγαδάκια να δούμε και διάφορες μη καλές πρακτικές. Δηλαδή πού υπήρξε πρόβλημα στην 4ετία τότε των Δημάρχων. Όπως για παράδειγμα, πρόβλημα υπήρξε και υπάρχει όταν ελλοχεύει ο κίνδυνος προσπαθώντας εμείς να είμαστε αποτελεσματικοί, και παρακάμπτουμε τους κανόνες που προβλέπει η νομοθεσία, και βέβαια όσο και καλή διάθεση να υπάρχει για αυτό, φοβάμαι ότι κάποια στιγμή αυτό μπορεί να κοστίσει, να μας κοστίσει πολιτικά, και προσωπικά.

Άρα λοιπόν σε αυτή τη συνάντηση θα μάθετε πώς θα αποφεύγετε και τα κακοτόπια.

Τώρα, όσον αφορά τις σημαντικότερες κατά την άποψή μου πολυεπίπεδες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας, θα κάνω μια πολύ σύντομη αναφορά σε τρεις-τέσσερις πολιτικές, οι οποίες κατά την άποψή μου είναι σημαντικές.

Η πρώτη βέβαια έχει σχέση με την ανάπτυξη στην περιοχή του Δήμου σας, και τη βελτίωση της καθημερινότητας. Θεωρώ ότι αυτή η 5ετία θα είναι μία μεστή 5ετία, και ίσως η καλύτερη από όλες τις άλλες τουλάχιστον μέχρι σήμερα, επιτρέψτε μου να το πω από την εμπειρία που έχω βιώσει τα χρόνια αυτά. Και αυτό γιατί. Γιατί πρώτον, υπάρχουν στη διάθεση της Αυτοδιοίκησης μεγάλα χρηματοδοτικά εργαλεία. Το ΕΣΠΑ, που έχει 8,1 δισεκατομμύρια στα ΠΕΠ, ουσιαστικά ξεκινά τώρα, με το νέο έτος.

Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπου οι Δήμοι έχουν πρόσβαση σε 5 περίπου δισεκατομμύρια, είναι σε εξέλιξη.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, είναι αυτό που λέγαμε ΠΑΑ μέχρι τώρα, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, και αυτό έχει αρκετές πιστώσεις που έχουν σχέση με τους Δήμους σας, για αγροτική οδοποιία, προγράμματα Leader, και μια σειρά ακόμα αναπτυξιακών δράσεων.

Το πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης, θα μας αναλύσει και ο Γενικός Γραμματέας σε λίγο. Πολύ σημαντικό, για πολλούς λόγους, όχι μόνο για τη χρηματοδότησή του.

Το Πράσινο Ταμείο.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το ΕΠΑ, που είναι ένα Πρόγραμμα που περιέχει όλο το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων της χώρας.

Όλα αυτά είναι λοιπόν εργαλεία που ξεκινούν μαζί, συνυπάρχουν, και αυτό ουδέποτε συνέβη μέχρι τώρα. Άρα λοιπόν είναι πολύ σημαντικό, και σημαντικό είναι επίσης ότι επειδή αυτό λίγο-πολύ ξεκίνησε από την προηγούμενη θητεία, υπάρχει κατά κανόνα στους Δήμους μια σχετική καλή εμπειρία και προετοιμασία από την προηγούμενη Δημοτική Αρχή, που πρέπει να αξιοποιήσετε, ανεξάρτητα αν αυτό (...) από εσάς, ή από κάποιον άλλον που πιθανά ήταν ανθυποψήφιος σας στις τελευταίες εκλογές.

Εξίσου όμως υψηλής προτεραιότητας είναι τα θέματα που αφορούν την πολιτική προστασία και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των Δήμων απέναντι στην κλιματική κρίση. Εδώ λοιπόν θα πρέπει οι Δήμοι να εκπονήσουν ένα δικό τους πρόγραμμα, μια δική τους μελέτη, με θέματα που αφορούν την πρόβλεψη ή την επίβλεψη απλών ζητημάτων, έως εκείνα τα οποία θα προκύψουν από ακραία φυσικά φαινόμενα.

Ως επόμενη προτεραιότητα θεωρώ ότι πρέπει να είναι η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής στην τοπική κοινωνία, και δεν φτάνει μόνο ο... αναπτυξιακά προγράμματα να το πετύχουμε αυτό. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση χρειάζεται να παρέμβει, κυρίως βοηθώντας τους ευάλωτους και τους μη δυνάμενους, και να ασκήσει πολιτικές

στα θέματα αυτά αξιοποιώντας όλες τις ευκαιρίες που υπάρχουν τόσο σε εθνικό, όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ στην ανάγκη προσέγγισης ενός φαινομένου που αφορά ήδη βέβαια τις τοπικές μας κοινωνίες και τους πάντες, αλλά κυρίως αφορά το άμεσο μέλλον. Την ανάγκη δηλαδή η Αυτοδιοίκηση να αξιοποιήσει και να προετοιμάσει τις τοπικές κοινωνίες για αυτό που έρχεται, και εννοώ αυτό που προκύπτει από τη ραγδαία ψηφιακή μετάβαση, και την επικράτηση της τεχνητής νοημοσύνης. Θα δούμε φοβερές αλλαγές. Δεν είναι ούτε η ώρα, ούτε ο χρόνος να κάνω περαιτέρω ανάλυση σε αυτό. Είναι εξαιρετικά φλέγον ζήτημα, και αυτό δεν έχει την αργή εξέλιξη που έχουν όλα τα άλλα. Ο ρυθμός εξέλιξης είναι εξαιρετικά γρήγορος. Το έχουμε δει εξάλλου πώς εξελίχθηκε όλη η τεχνολογία τα τελευταία χρόνια.

Με αυτές λοιπόν τις λίγες σκέψεις, εύχομαι να έχετε υγεία πάνω από όλα, να έχετε δύναμη, και στο τέλος της 5ετίας οι συμπολίτες σας να σας κατατάξουν σε εκείνους που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως χρήσιμοι για τον τόπο τους και για την κοινωνία τους.

Να είστε καλά, ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσω τον Διευθύνων Σύμβουλο της ΕΕΤΑΑ, και να καλέσω στο βήμα τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ και Δήμαρχο Αμπελοκήπων Μενεμένης, τον κύριο Λάζαρο Κυρίζογλου.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Θα αποφύγω τις προσφωνήσεις που ήδη έγιναν με άριστο τρόπο από τον Πρόεδρο της ΠΕΔ Κρήτης, τον κύριο Κουράκη, για να οικονομήσουμε και τους χρόνους.

Θερμά συγχαρητήρια στους επανεκλεγέντες, στους νεοεκλεγέντες, σε όσους εξελέγησαν στις θέσεις στις οποίες με την ψήφο τους μας έταξαν οι πολίτες των τοπικών μας κοινωνιών.

Θέλω να ευχαριστήσω, επιτρέψτε μου, ιδιαιτέρως το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο εκπροσωπεί σήμερα η αξιότιμη κυρία Αντιπρόεδρος, η κυρία Λιγωμένου.

Έχουμε καλέσει και την Αποκεντρωμένη, αλλά βρίσκεται κάπου εκτός ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης.

Και το λέω αυτό γιατί πρέπει να συντονιστούμε μεταξύ μας, Δήμοι, Συντονιστής Αποκεντρωμένης, που και αυτός ελέγχει τις πράξεις μας από πλευράς νομιμότητας, αλλά και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι, το μέγα ζητούμενο στο κράτος μας, στο διοικητικό μας σύστημα, είναι η ολοκλήρωση από τον κοινό νομοθέτη, δηλαδή από την κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο, του θεσμικού πλαισίου για την αποκέντρωση και την Αυτοδιοίκηση, με βάση το άρθρο 102 του Συντάγματος, του έτους 1975. Πόσα χρόνια πέρασαν και εξακολουθεί αυτό να είναι ζητούμενο.

Αλλά και την Ευρωπαϊκή Χάρτα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Να συγκλίνουμε με την ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Αποκέντρωση με μεταφορά αρμοδιοτήτων, και πόρων, και προσωπικού, και μέσων. Το τονίζω. Για καλύτερη και αποτελεσματικότερη άσκησή τους, προς όφελος των πολιτών των τοπικών κοινωνιών. Πιο απλά, καλύτερη δημοκρατία, με περισσότερη Αυτοδιοίκηση.

Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα, αυτό είναι το όραμά μας. Ζητάμε από την κυβέρνηση και τα κόμματα να μας εμπιστευτούν. Ξέρω ότι δεν σπάνε θερμόμετρα αγάπης για εμάς. Για αυτό δεν λέω να μας αγαπήσουν. Να μας εμπιστευτούν. Στην περίοδο του Covid αποδείξαμε ότι μπορούμε.

Πρέπει να δούμε το ζήτημα του σύγχρονου, δηλαδή του ισόχρονου, παράλληλου βηματισμού, και της δίκαιης ανάπτυξης όλων των Δήμων, από την Ορεστιάδα μέχρι τη Γαύδο, και από το Νεστόριο μέχρι το Καστελόριζο.

Δεν θα κουραστώ να λέω άλλωστε ότι κανείς δεν δικαιούται να ευτυχεί μόνος του.

Ειδικότερα όμως τα προς αντιμετώπιση και επίλυση σημαντικά ζητήματα της Αυτοδιοίκησης είναι, σύσταση νέου Κώδικα Αυτοδιοίκησης, Δήμων και Περιφερειών.

Ήδη η ΚΕΔΕ με δική της πρωτοβουλία, σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ, αποστείλαμε στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, τον κύριο Λιβάνιο, την καταγραφή που κάναμε όλων των άμεσων και έμμεσων νομοθετικών ρυθμίσεων, πεντακοσίων τον αριθμό, που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Είναι η μαγιά προκειμένου να ξεκινήσει η δουλειά, η εργασία, για τη σύνταξη νέου Κώδικα.

Σύνταξη νέου Κώδικα Δημοτικών Υπαλλήλων. Εφαρμογή της νέας μελέτης της ΚΕΔΕ, που αφορά όλους τους Δήμους, και ιδίως όλους τους μικρούς Δήμους. 4ετές πρόγραμμα στελέχωσης των Δήμων για την κάλυψη των κενών, τη στελέχωση των νέων Υπηρεσιών, Πολιτικής Προστασίας, Εσωτερικού Ελέγχου και λοιπά. Και την αντικατάσταση των αποχωρούντων υπαλλήλων με την κινητικότητα και τη συνταξιοδότηση. Χάνουμε πολλούς υπαλλήλους.

Τετραετές πρόγραμμα υποστήριξης των μικρών Δήμων και ιδίως των ορεινών και των νησιωτικών, μικρών πάντα, και των νεοσύστατων Δήμων, π.χ. με τη σύσταση κοινών υπηρεσιών, τηλεϋποστήριξης και λοιπά.

Ήδη έχουμε καταρτίσει σχέδιο νόμου με αιτιολογική έκθεση προς υποστήριξη των ορεινών και νησιωτικών Δήμων, και το αποστείλαμε στο Υπουργείο Εσωτερικών. Σχέδιο λέω, για να υπάρξει η εκκίνηση, το εναρκτήριο λάκτισμα, για να ξεκινήσει η συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα.

Διετές πρόγραμμα συγκρότησης των επτά Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας των ΟΤΑ. Τις γράφουμε στο νόμο, τις ξανά γράφουμε, μεταφέρονται, και δεν έχουν συσταθεί.

Διασφάλιση υποδομής και εξοπλισμού, πρόσληψη προσωπικού, οργάνωση Υπηρεσιών, και εκπόνηση προτύπων κατάρτισης και συμβουλευτική υποστήριξη προσωπικού.

Ενημέρωση αιρετών και υπαλλήλων των ΟΤΑ.

Μετά από αυτή τη σημερινή Ημερίδα, την ενημερωτική, Διημερίδα, που θα γίνουν σε όλη την Ελλάδα, όπως σας ενημέρωσε και ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΕΤΑΑ, σχεδιάζουμε για το 2024 να πραγματοποιήσουμε σε όλη την Ελλάδα ξανά για αιρετούς διευρυμένη, να μετέχουν και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, αλλά και για τους υπηρεσιακούς των Δήμων, με τη συμμετοχή και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και των Αποκεντρωμένων κατά τόπους Διοικήσεων, προκειμένου να συντονιστούμε μεταξύ μας, να ξέρουμε τι θέλουμε, και να συναντηθούμε όλοι από πού ξεκινά και πού τελειώνει αυτός ο έλεγχος νομιμότητας, που πολλές φορές στην πράξη υπερακοντίζεται και καταντά σε έλεγχο σκοπιμότητας και δημιουργεί προβλήματα στο ρυθμό προχωρήσεως του δημοτικού έργου.

Ολοκλήρωση του προγράμματος στελέχωσης της Δημοτικής Αστυνομίας. Πρόσληψη και κατάρτιση του προσωπικού.

Ολοκλήρωση του προγράμματος συγκρότησης των λεγομένων ΥΔΟΜ, δηλαδή των Πολεοδομιών των Δήμων.

Βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης των Δήμων με την υποστήριξη της ΕΕΤΑΑ. Αντικατάσταση του Βασιλικού Διατάγματος 17-5 του 1959.

Εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος 54/18 και του προϋπολογισμού επιδόσεων.

Πρόγραμμα συλλογικής υποστήριξης των Δήμων για την εφαρμογή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

Εκκρεμούνται ζητήματα προς νομοθετική ρύθμιση, που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης, και εκκρεμείς οικονομικές υποχρεώσεις προς την Αυτοδιοίκησης, ενεργειακό κόστος, ναυαγοσώστες, αδέσποτα και λοιπά.

Αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που θεωρώ εγώ ως μήνυμα στις Δημοτικές Εκλογές, είναι η μεγάλη αποχή, και ότι στη συντριπτική πλειοψηφία, 248 Δήμοι, οι πολίτες αποφάσισαν για τον Δήμαρχο και τη Δημοτική Αρχή, στον πρώτο

γύρο. Σε 84 είχαμε δεύτερο γύρο. Δυστυχώς καθ' όλη τη διάρκεια των προεκλογικών εκστρατειών των Βουλευτικών Εκλογών του περασμένου Μαΐου και Ιουνίου του 2023, η Αυτοδιοίκηση δεν υπήρχε πουθενά στην ατζέντα κανενός κόμματος, ούτε στο δημόσιο λόγο τους, ούτε στα παραθύρια της τηλεόρασης και τους φεγγίτες, ούτε στα τραπέζια των τηλεοράσεων. Αυτό είναι λυπηρό. Πρέπει με κάθε τρόπο να βάλουμε στο χάρτη του δημόσιου λόγου και της γενικότερης προβληματικής, την Αυτοδιοίκηση. Και θα το κάνουμε. Θα στηρίξουμε τον αγώνα μας, την ενότητά μας, το διάλογο και τη συνεργασία, αλλά και τη διεκδίκηση.

Μετά την ολοκλήρωση των Αυτοδιοικητικών Εκλογών του περασμένου Οκτωβρίου, και την ανάδειξη νέων αιρετών διοικήσεων των Δήμων που θα αναλάβουν από την 1^η του νέου έτους, και για πέντε χρόνια, την ευθύνη της τοπικής διακυβέρνησης των Δήμων της χώρας, ο θεσμός της Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού εισέρχεται σε ένα νέο κύκλο δημιουργίας. Στη νέα περίοδο '24-'28 η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος θα δώσει δυναμικό παρών στο πλευρό όλων των Δήμων της χώρας, χωρίς διακρίσεις και χωρίς εξαιρέσεις. Θα είμαστε η ισχυρή και η διεκδικητική φωνή όλων των Δήμων, δίνοντας όμως ιδιαίτερο βάρος στη στήριξη των μικρών ορεινών, μικρών νησιωτικών, και περιφερειακών Δήμων, που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη από τη δική μας συνδρομή για την προώθηση στα κέντρα λήψης των αποφάσεων των αιτημάτων τους, αλλά και την υιοθέτηση πολιτικών που θα δίνουν λύσεις στα σύνθετα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Αυτό αποδεικνύεται και θα συζητηθεί την ερχόμενη Παρασκευή στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, με την αποδοχή της πρότασής μας, στο Βόλο, που είχαμε αποφασίσει, στο εκεί Συνέδριο, για τη νέα από 1/1/24 κατανομή των ΚΑΠ, με την οποία χωρίς να υπάρχει καμία και σε κανένα Δήμο μείωση, έχουμε σημαντική αύξηση των πόρων ΚΑΠ των μικρών ορεινών, μικρών νησιωτικών, και περιφερειακών Δήμων. Διότι καλό είναι να

συζητάμε, να συζητάμε, να συζητάμε, κάποτε πρέπει όμως να παίρνουμε αποφάσεις και να τις υλοποιούμε. Σε αγαπώ, με αγαπάς, η αγάπη πρέπει να έχει περιεχόμενο. Όχι να μιλάμε μόνο για τους μικρούς Δήμους. Και για να έχει περιεχόμενο πρέπει να αποδεικνύεται στην πράξη, και όχι στα λόγια.

Στόχος όλων μας είναι να κάνουμε καλύτερη την καθημερινότητα των συμπολιτών μας, και να συμβάλλουμε με όλες μας τις δυνάμεις στην εθνική προσπάθεια για την αναπτυξιακή αναγέννηση της χώρας, και την υλοποίηση ενός πολυδιάστατου εκσυγχρονισμού που αφορά οριζόντια όλα τα πεδία της δημόσιας ζωής, έχοντας πάντα στο επίκεντρο της πολιτικής τον πολίτη.

Μιλάμε για μια προσπάθεια που αφορά άμεσα την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που αποτελεί ξεχωριστό πεδίο της δημόσιας ζωής, αλλά και θεσμό που βρίσκεται εγγύτερα στον πολίτη και τα ζητήματα της καθημερινότητάς του.

Για να πετύχουμε τους στόχους που ως Αυτοδιοίκηση θα θέσουμε την επόμενη 5ετία και για να είμαστε χρήσιμοι στους πολίτες, είναι απαραίτητο καταρχήν να μπορούμε να ασκήσουμε με αποτελεσματικό τρόπο τις αυξημένες αρμοδιότητες και ευθύνες που μας έχουν ανατεθεί.

Αυτό απαιτεί να έχουμε τα κατάλληλα εργαλεία, θεσμικά και οικονομικά, αλλά και τον αναβαθμισμένο ρόλο όσον αφορά το πολιτικό προσωπικό της Αυτοδιοίκησης, για να υλοποιήσουμε την αποστολή που μας ανέθεσαν οι πολίτες.

Οι διαχρονικές διεκδικήσεις άλλωστε της Αυτοδιοίκησης δεν υπηρετούν τις δικές μας ανάγκες, αλλά τις ανάγκες των πολιτών.

Η μάχη της καθημερινότητας, την οποία κανείς προτείνω, και δεν χρησιμοποιώ το ρήμα συμβουλεύω, ύστερα από έξι τετραετίες, λέω, προτείνω, σκέφτομαι φωναχτά, είναι πλούσια η ελληνική γλώσσα. Η μάχη της καθημερινότητας είναι για τους Δημάρχους και το αιρετό πολιτικό προσωπικό των Δήμων μας, μία δύσκολη και

απαιτητική μάχη, που απαιτεί γνώση, ευθύνη, μεράκι, και διάθεση για προσφορά.

Θεωρώ δεδομένο πως όλοι όσοι βρισκόμαστε μέσα σε αυτή την αίθουσα διαθέτουμε μεράκι και διάθεση για προσφορά. Από τη στιγμή που αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με τα κοινά και τις τοπικές υποθέσεις, πήραμε συνειδητά την απόφαση να αξιοποιήσουμε τις γνώσεις και τις εμπειρίες μας, και να αφιερώσουμε το χρόνο και τις διαχειριστικές ικανότητές μας στον αυτοδιοικητικό θεσμό.

Όμως δεν έχουν όλοι οι συνάδελφοι Δήμαρχοι και αιρετά στελέχη, την ίδια γνώση και ενημέρωση πάνω στα αυτοδιοικητικά ζητήματα. Στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Δήμων. Για αυτό πρέπει όλοι μαζί, και τα θεσμικά μας Όργανα, να μεριμνήσουμε.

Οι συνάδελφοι που εξελέγησαν για πρώτη φορά στις εκλογές του Οκτωβρίου, καλούνται να καλύψουν σε σύντομο χρόνο την έλλειψη ενημέρωσης πάνω σε κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των Δήμων.

Στην προσπάθειά σας αυτή, συνάδελφοι, δεν θα είστε μόνοι. Η ΚΕΔΕ θα είναι δίπλα σας, η ΕΕΤΑΑ θα είναι δίπλα σας, το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα είναι δίπλα σας, και η ΠΕΤΑ, όποτε χρειαστείτε τη συνδρομή. Άλλωστε αυτό είναι και το συγκριτικό πλεονέκτημα που διαθέτουμε, η αποδεδειγμένη αλληλεγγύη μεταξύ μας, κάτι που δεν υπάρχει στην κεντρική πολιτική σκηνή, το κλίμα το οποίο βιώνουμε και βλέπουμε και την τοξικότητα πολλές φορές.

Στο πλαίσιο αυτό αποφασίσαμε να κάνουμε αυτές τις Ημερίδες και τις Διημερίδες τις επιμορφωτικές. Στο πλαίσιο αυτού του επιμορφωτικού προγράμματος θα διοργανωθούν, όπως προελέχθη, έξι, ξεκινώντας πρώτα από την Κρήτη.

Στο πρόγραμμα που σας διανεμήθηκε, όπως θα είδατε, έχουμε την ευκαιρία να σας παρουσιάσουμε με ειδικούς επιστήμονες,

στελέχη της ΚΕΔΕ και της ΕΕΤΑΑ, αλλά και στελέχη των Υπουργείων Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μια σειρά από ζητήματα που αφορούν το ρόλο και τις δυνατότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θα έχετε την ευκαιρία να απευθύνετε ερωτήματα, ασφαλώς δεν θα περιοριστούμε στη διοργάνωση μόνο αυτών των Ημερίδων.

Ταυτόχρονα, όπως θα έχετε αντιληφθεί, προωθούμε και μια νέα αυτοδιοικητική ατζέντα, που στο επίκεντρό της έχει μεταξύ άλλων την ενίσχυση της οικονομικής ανεξαρτησίας και της λειτουργικής διοικητικής αυτοτέλειας των Δήμων μας, την αναβάθμιση του κύρους του αιρετού πολιτικού προσωπικού, μέσα από οικονομικά και θεσμικά μέτρα. Την ουσιαστική συμμετοχή των Δήμων στο μοντέλο το νέο της πρόληψης για την πολιτική προστασία, και την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, και άλλα σημαντικά ζητήματα που θα βρεθούν ψηλά στην ατζέντα μας στο επόμενο διάστημα.

Τώρα λίγο διαφορετικά, πιο ανθρώπινα. Κλείνω την παρέμβασή μου λίγο αιρετικά, αλλά ανθρώπινα. Την Κρήτη, σαν νησί που είναι, την αγκαλιάζει η θάλασσα. Λόγω της βαθιάς εκτίμησης για την Κρήτη και τους κατοίκους της, εμείς οι ποντιακής καταγωγής βλέπετε έχουμε πολλά κοινά με τους Κρητικούς, θα κλείσω με μια μαντινάδα του Γιώργη του Χαράτζη. Ήθελα μόνο μια στιγμή της θάλασσας να μοιάσω, για να μπορέσω ολόκληρη την Κρήτη να αγκαλιάσω.

Σας ευχαριστώ.

Και μια και ήρθε εδώ και ο Περιφερειάρχης, ο κύριος Αρναουτάκης, για να μην ανεβοκατεβαίνουμε στο βήμα, κύριε Περιφερειάρχα, καλώς ήρθατε, σας ευχαριστούμε που ανταποκριθήκατε στο κάλεσμα. Θα δώσουμε και σε εσάς ένα δώρο, όπως στον Πρόεδρο της ΠΕΔ Κρήτης. Τον Κώδικα των Δήμων, τον πρώτο τον νόμο, όπως αυτός το 1834 επί Όθωνα έχει γίνει νόμος, τότε που έγινε η Ελλάδα.

Συγχαρητήρια και σε εσάς για την εκλογή σας, καλή δύναμη και καλή επιτυχία.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε και εμείς τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, τον κύριο Κυρίζογλου.

Να καλέσουμε στο βήμα για έναν χαιρετισμό, τον Περιφερειάρχη της Κρήτης, τον Σταύρο τον Αρναουτάκη.

Σ. ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ: Καλό απόγευμα. Να ζητήσω συγγνώμη για την καθυστέρηση, αλλά προέκυψε κάτι σοβαρό και έπρεπε να παραμείνω στο γραφείο.

Να σας καλωσορίσω, αγαπητοί Πρόεδροι, αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Γενικέ Γραμματέα του Υπουργείου, αγαπητοί συνάδελφοι.

Να πω ότι τέτοιες συναντήσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Να ευχηθώ καλή επιτυχία στη νέα 5ετία, που πρέπει να υπάρχει μια συνεργασία, μια συνέργεια, μια συμπόρευση μεταξύ μας, για να μπορούμε να έχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα, αλλά πάνω από όλα διεκδίκηση, κύριε Γενικέ, από την κεντρική εξουσία. Η κεντρική εξουσία πρέπει να εμπιστευτεί περισσότερο την Αυτοδιοίκηση. Και πρέπει να το μεταφέρει και στους Υπουργούς. Πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη, πρέπει να βρεθούμε, αγαπητέ Πρόεδρε της ΚΕΔΕ, να βρεθούμε στο σημείο που δεν θα χρειάζεται ο Δήμαρχος και ο Περιφερειάρχης να είναι κάθε εβδομάδα στην Αθήνα για να λύσει ένα μικρό ή μεγάλο θέμα. Πρέπει να υπάρξει η Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, η πραγματική Αυτοδιοίκηση, και επίσης πρέπει, αγαπητέ κύριε Γενικέ, ένας άνθρωπος και εσείς της Αυτοδιοίκησης, πρέπει να προχωρήσουν οι προσλήψεις. Πρέπει να ενεργοποιηθούν τα χρηματοδοτικά εργαλεία για να υπάρχουν οι χρηματοδοτήσεις, να μπορούν να προετοιμαστούν οι μελέτες, να μπορούμε να έχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα και από πλευράς των περιφερειακών προγραμμάτων. Ήταν ιδιαίτερα σημαντικά τα

προγράμματα τα οποία είχαν βγει το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Και επίσης πρέπει να συνεχιστούν.

Εμείς από την πλευρά τη δική μας θέλω να δηλώσω τη στήριξή μας σε όλους τους αιρετούς της Κρήτης. Το έχουμε αποδείξει, και πιστεύω ότι αυτή η συνεργασία που είχαμε τα προηγούμενα χρόνια ίσως, αγαπητοί Πρόεδροι και εκπρόσωποι της ΕΕΤΑΑ, φίλοι από παλιά, να μην υπάρχει πουθενά στην Ελλάδα αυτή η σύμπνοια που υπάρχει μεταξύ Περιφέρειας και Δήμων. Υπόσχομαι ότι αυτό θα συνεχιστεί.

Κύριε Γενικέ, θέλουμε τη βοήθεια της κυβέρνησης, θέλουμε τους πόρους, θέλουμε να μπορούμε να κάνουμε τα έργα τα αναγκαία, και επίσης αφήστε λίγο αέρα και στην Αυτοδιοίκηση, αφήστε λίγο περιφερειακά, δημοτικά, να μπορούν οι Δημοτικές Αρχές και οι Περιφερειακές Αρχές να έχουν ένα καλύτερο αποτέλεσμα.

Με τις σκέψεις αυτές, δεν θέλω να σας καθυστερήσω, να ζητήσω συγγνώμη για την καθυστέρηση. Και πάλι να ευχηθώ κάθε επιτυχία, και να γνωρίζετε ότι και η Διαχειριστική Αρχή, είναι εδώ η κυρία Κασσωτάκη, και εμείς από την πλευρά τη δική μας, και αν έχουμε και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων πάλι θα είμαστε μαζί, αν έχουμε, γιατί μπορεί να μην έχουμε και να μην παίρνουν οι Δήμοι αυτά τα οποία χρειάζονται, γιατί εμείς πάντα αν είχαμε δέκα, τα πέντε τα δίνουμε στους Δήμους, και τα υπόλοιπα τα είχε η Περιφέρεια.

Καλή επιτυχία, καλώς ορίσατε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσουμε τον Περιφερειάρχη Κρήτης, και να καλέσουμε στο βήμα τον Γενικό Γραμματέα, τον κύριο Μιχάλη Σταυριανουδάκη, του Υπουργείου Εσωτερικών. Έναν άνθρωπο που υπηρετεί της Αυτοδιοίκησης.

Μ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗΣ: Σχεδόν είκοσι χρόνια από αυτό το μετερίζι ήμουν, τώρα είμαι από την πλευρά της κυβέρνησης.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητές φίλες και φίλοι, καλησπέρα σας. Θα ήθελα αρχικά να συγχαρώ τους νεοεκλεγέντες συναδέλφους, και τους καινούργιους, αλλά και τους επανεκλεγέντες. Τους εύχομαι καλή δύναμη και αντοχές στην επόμενη 5ετία που ακολουθεί.

Αλλά επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω και τους απερχόμενους συναδέλφους, που τα τέσσερα αυτά χρόνια συνεργαστήκαμε στενά για το καλό των πολιτών τους, για το καλό της κοινωνίας της Ελλάδος.

Άλλωστε αυτή η κυβέρνηση έδειξε χωρίς διακρίσεις ότι ήθελε, μπόρεσε, το έκανε πράξη, να σταθεί δίπλα σε όλους σας, γιατί πάνω από όλα δεν ήταν τα πρόσωπα, αλλά ήταν η ίδια η κοινωνία, που ήθελε να αντιμετωπίσει τα προβλήματά της με τον τρόπο που έπρεπε να γίνει, και θεωρώ ότι παρά τις δυσκολίες που ενέκυψαν, και δεν αναφέρομαι μόνο στην πανδημία, αλλά και στα οικονομικά, στάθηκε δίπλα στην Αυτοδιοίκηση, και μάλιστα με τέτοιες στηρίξεις και αναπτυξιακά εργαλεία που δεν συνάδουν με όσες έχουν γίνει στο παρελθόν.

Σήμερα λοιπόν ξεκινά μια σειρά διαλέξεων, που είμαι σίγουρος ότι θα αποτελέσουν σημαντικά εργαλεία τόσο στους νέους, όσο και στους παλαιότερους Δημάρχους.

Η ΚΕΔΕ τα τελευταία χρόνια σε συνεργασία με ένα χρήσιμο εργαλείο της Αυτοδιοίκησης, την ΕΕΤΑΑ, έχουν θεσμοθετήσει με μεγάλη επιτυχία τις Ημερίδες αυτές στην αρχή κάθε νέας δημοτικής περιόδου. Και φυσικά δεν μένουν μόνο σε αυτό. Η υποστήριξή τους είναι καθημερινή με μια πλειάδα εξειδικευμένου προσωπικού και με δράσεις που καλύπτουν όλο το φάσμα της λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και είναι συνεχώς δίπλα τους.

Οι ενημερώσεις των νέων Δημάρχων θα γίνουν όπως προείπε και ο Πρόεδρος, σε πολλές ακόμα Ημερίδες. Θα πρέπει όμως να επισημάνω και τη σημειολογική αξία του τόπου έναρξης των διαλέξεων αυτών. Ξεκινάμε από το νοτιότερο άκρο όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρχίζουμε από το

υπέροχο νησί της Κρήτης, τονίζοντας και τη στήριξη του Υπουργείου μας στη νησιωτικότητα, (...) ήδη και ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ να μας πει και κρητική μαντινάδα άλλωστε. Και φυσικά όλοι γνωρίζετε την ιδιαίτερη αγάπη μου για την Κρήτη, για το νησί από το οποίο κατάγομαι και φυσικά το Ηράκλειο όπου έχω γεννηθεί.

Η Περιφέρεια της Κρήτης αποτελεί μια από τις τέσσερις αμιγώς νησιωτικές περιφέρειες της Ελλάδος, και όπως όλες οι νησιωτικές περιφέρειες απαιτούν μια ιδιαίτερη αναπτυξιακή ισορροπία μεταξύ περιβάλλοντος, οικονομίας και κοινωνίας.

Οι Δήμοι της Κρήτης παρουσιάζουν μεγάλη διαφοροποίηση ως προς την έκταση, τα φυσικά χαρακτηριστικά, τον πληθυσμό, και την οικονομικοκοινωνική τους διάρθρωση.

Ο βασικός στόχος του Υπουργείου Εσωτερικών είναι να στηρίξει τους ΟΤΑ ώστε να μπορέσουν να αξιοποιούν τις ιδιαιτερότητές τους και να τις εντάξουν σε ένα ευρύ πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης, με κύριους στόχους την οικονομική μεγέθυνση, την κοινωνική συνοχή, και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Είμαι σίγουρος ότι μέσα από τις τέσσερις θεματικές ενότητες που θα αναλύσουν σήμερα οι εκλεκτοί ομιλητές, όπου έχουμε την τιμή να συμμετέχουν και πολλά εκλεκτά στελέχη του Υπουργείου μας, θα αναδειχτεί ακόμα μία φορά ο σημαντικός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη της χώρας μας. Και όπως έχω πει πολλές φορές, μπορεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση στο παρελθόν να μην είχε την αντιμετώπιση που της άξιζε, ίσως μερικές φορές να ήταν και δίκαιη αυτή η δυσπιστία, το σίγουρο είναι ότι όσο περνάει ο χρόνος και ειδικότερα μετά τα χρόνια της πανδημίας, ο σεβασμός απέναντί της είναι πολύ μεγαλύτερος και φυσικά και οι απαιτήσεις της πρέπει να είναι μεγαλύτερες.

Η ενίσχυση αυτού του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες ανάπτυξης της Ελλάδας,

αποτελέσει και αποτελεί στρατηγική πολιτική επιλογή του Πρωθυπουργού και της ηγεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Στηρίζουμε και ενισχύουμε αυτό το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τη δημιουργία ενός σταθερού θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των ΟΤΑ, και με την εξασφάλιση των κατάλληλων χρηματοδοτικών και αναπτυξιακών εργαλείων.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και ο πρόσφατος νόμος, 5056/23, ο οποίος ενισχύει τη λειτουργικότητα των ΟΤΑ, και κλείνει την ακυβερνησία της απλής αναλογικής που όλοι βιώσαμε τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Παράλληλα μας εισαγάγει μία νέα φιλοσοφία διοίκησης και ενδυναμώνει τη θέση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο διοικητικό σύστημα της χώρας μας.

Για αυτή την ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των ΟΤΑ από το 2019, έχουμε εξασφαλίσει πολλά χρηματοδοτικά εργαλεία, που δεν έχουμε πάψει να επαναλαμβάνουμε, όπου για πρώτη φορά εκλήθη η Αυτοδιοίκηση να διαχειριστεί για τα επόμενα χρόνια πάνω από είκοσι δις ευρώ. Και αυτά είναι τα προγράμματα του Φιλόδημος Ι, ο Αντώνης Τρίτσης, ο Φιλόδημος ΙΙ, το ΕΣΠΑ, το ΕΠΑ, πρώην ΠΔΕ, και φυσικά το Ελλάδα 2.0, το Ταμείο δηλαδή Ανάκαμψης, όπου μετά από μια σοβαρή διεκδίκηση πετύχαμε να έχουμε 644 εκατομμύρια για Δήμους και Περιφέρειες.

Και μάλιστα στο σημείο αυτό να πω, κύριε Περιφερειάρχα, ότι γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια να πάρει παράταση το 30 Νοεμβρίου για την υποχρέωση υπογραφής σύμβασης. Είμαστε σε καλό δρόμο.

Όπως και επίσης το να μπορέσουμε να πάμε γρήγορα σαν Δήμοι και Περιφέρειες, να ανοίξουμε τους λογαριασμούς escrow στο Ταμείο Παρακαταθηκών, το λέω στους παλιούς Δημάρχους, αλλά να μάθουν και οι καινούργιοι, όπου είχαμε μια καταληκτική ημερομηνία να απορροφήσουμε τα 134 εκατομμύρια που ήταν μέχρι 31/12. Θα πρέπει λοιπόν γρήγορα να ανοίξουμε αυτούς τους λογαριασμούς για

να μπουν τα λεφτά, ούτως ώστε και αν μη χαθούν για το Υπουργείο, αλλά κυρίως να μη χαθεί και για τους Δήμους και τις Περιφέρειες.

Είναι σημαντικός αυτός ο αγώνας. Ξέρω ότι υπήρξαν εκλογές, ξέρω ότι πολλές φορές δεν υπήρχαν πλειοψηφίες για να παρθούν οι αποφάσεις. Δυστυχώς απαιτούνται αποφάσεις Δημοτικών Συμβουλίων και Περιφερειακών, και όχι Οικονομικών Επιτροπών.

Ο αρχικός λοιπόν προϋπολογισμός του Αντώνης Τρίτσης ήταν 2,5 δις, και με την υπερδέσμευση έφτασε στα τρία τετρακόσια πενήντα. Το πρόγραμμα εστιάζει στα βασικά προβλήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως στις υποδομές ύδρευσης, τα αστικά λύματα, η αγροτική οδοποιία, η αστική αναζωογόνηση.

Δεν θα πω ότι γενικότερα στην Ελλάδα χιλιάδες έργα υποβλήθηκαν για να καλυφθούν αυτές οι προσκλήσεις οι οποίες άνοιξαν. Θα αναφερθώ όμως ότι οι Δήμοι και οι Περιφέρειες της Κρήτης κατέθεσαν αιτήσεις χρηματοδότησης για 307 έργα συνολικού προϋπολογισμού 660 εκατομμυρίων. Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί 132, 329 εκατομμυρίων.

Από τις εγκρίσεις αυτές οι σημαντικότερες αφορούν 21 έργα για την ύδρευση, προϋπολογισμού 85 εκατομμυρίων, 19 για τα λύματα, 68 εκατομμυρίων, 20 για την αγροτική οδοποιία, 35 εκατομμυρίων, 7 στο κτιριακό απόθεμα, που είναι κυρίως ειδικά σχολεία, 22 εκατομμυρίων, ενώ το εύρος των χρηματοδοτήσεων κυμαίνεται από τα 2,2 εκατομμύρια του Δήμου Γαύδου, μέχρι τα 35,8 εκατομμύρια του Δήμου Ηρακλείου, που είναι και η μεγαλύτερη χρηματοδότηση στους Δήμους της Κρήτης.

Ο μέσος όρος των εγκρίσεων σε όλους τους Δήμους και την Περιφέρεια της Κρήτης ανέρχεται στα 11,9 εκατομμύρια ανά Δήμο, όπως επίσης θα πούμε ότι η Κρήτη από αυτό το πρόγραμμα έχει πάρει κατά κεφαλήν 479 €, κάτι το οποίο είναι πολύ μεγαλύτερο από τα 340 ανά άτομο που είναι ο γενικός μέσος όρος της υπόλοιπης Ελλάδας.

Εκτός όμως από το πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης, το ΥΠΕΣ έχει διαθέσει και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως είναι ο Φιλόδημος II, όπου στην Κρήτη έχουν διατεθεί 63 εκατομμύρια, οι φυσικές καταστροφές που δυστυχώς δημιούργησαν αρκετά προβλήματα, ιδιαίτερα με το σεισμό, 27 εκατομμύρια. Από το πρόγραμμα της λειψυδρίας, 2,3 εκατομμύρια. Και από το πρόγραμμα της βελτίωσης (...) ασφάλειας, 56 εκατομμύρια.

Συνυπολογίζοντας όλα τα ποσά, το Υπουργείο Εσωτερικών αυτή την περίοδο έχει χρηματοδοτήσει την Περιφέρεια Κρήτης και τους Δήμους, κοντά στα 500 εκατομμύρια ευρώ. Βλέπετε λοιπόν ότι καλείστε να διαχειριστείτε σήμερα πολύ μεγάλα έργα, με τεράστιους προϋπολογισμούς.

Από όλες τις διαλέξεις που θα ακολουθήσουν, θα πρέπει να αναδειχτεί η ανάγκη της συνεχούς βελτίωσης των ικανοτήτων του Δήμου σε επίπεδο διοικητικό, οργανωτικό, διαχειριστικό, και αναπτυξιακό.

Θα πρέπει να γίνει άμεσα κατανοητό ότι η χρηστή διακυβέρνηση, η αύξηση της διαχειριστικής επάρκειας, και η ικανότητα των Δήμων να σχεδιάζει και να υλοποιεί μεγάλα έργα, αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις της τοπικής, περιφερειακής, αλλά και της εθνικής ανάπτυξης.

Εδώ να μου επιτρέψετε να αναφερθώ ότι όπως έχει συμφωνηθεί και με την ΚΕΔΕ, από 1/1/24 η κατανομή των ΚΑΠ θα γίνεται με βάση τη νέα πρόταση που έχει ήδη καταθέσει ομόφωνα το Δ.Σ. της ΚΕΔΕ, όπου...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗΣ: Το Συνέδριο, μάλιστα. Ευχαριστώ, κύριε Δήμαρχε.

Και το οποίο προβλέπει αφενός μεν να μην υπάρχει καμία... να μην υπάρχει Δήμος που θα πάρει λιγότερους ΚΑΠ από ότι έπαιρνε το '23, αλλά αντιθέτως να υπάρχει προσαύξηση στους μικρούς και μεσαίους Δήμους, με βασική αλλαγή ότι το πληθυσμιακό

από το 97-98% που έπαιζε ρόλο στην κατανομή των ΚΑΠ, πίπτει το περίπου 65%, άρα πολύ μικροί και ιδιαίτερα ορεινοί Δήμοι θα πάρουν πολύ περισσότερα... μεγαλύτερη ΚΑΠ σε σχέση με το '23.

Να προσθέσω αυτό που είπα πριν, ότι είναι σημαντικό να ανοίξουν λογαριασμούς στο Παρακαταθηκών σε σχέση με την οδική ασφάλεια.

Να πω ότι ήδη είμαστε σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και έχουν γίνει ήδη κάποιες συσκέψεις, και έχει ενημερωθεί και ο Πρόεδρος των ΔΕΥΑ, ως προς το πώς μπορούν από εδώ και πέρα να εκσυγχρονιστεί η διαδικασία λειτουργίας των ΔΕΥΑ, και πώς μπορούμε να βρούμε τρόπους κάλυψης των μεγάλων ανοιγμάτων τα οποία έχουν.

Να προσθέσω επίσης ότι γίνεται μια προσπάθεια ούτως ώστε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση στήριξης των μικρών και ορεινών Δήμων, ούτως ώστε να υπάρχει ένα πλαίσιο ιδιαίτερα για αυτούς που θα έχει και ένα επακόλουθο στο να μπορούν οι δημόσιοι ειδικά υπάλληλοι, αλλά και οι δημοτικοί σε δεύτερο βαθμό, να παραμένουν εργαζόμενοι, ιδιαίτερα στα νησιά, όπου δεν βρίσκουν φτηνή κατοικία ή το κόστος της ζωής εκεί είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό που είναι στο μέσο κόστος στην Ελλάδα. Και αυτό πιστεύω ότι μέσα στο επόμενο διάστημα θα έχουμε βρει τη νομοθετική φόρμουλα.

Και τέλος να πω ότι θεσμικά, όπως έχουμε συζητήσει και με την ΚΕΔΕ, μέχρι το πρώτο εξάμηνο του '24, η πρόθεση του Υπουργού είναι να έχουμε μπει στη διαδικασία ολοκλήρωσης του νέου Κώδικα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το ευαγγέλιο λειτουργίας των Δήμων, όπου πιστεύω ότι θα είναι και το μεγάλο βήμα της μεγαλύτερης αποδέσμευσης των Δήμων από την εξάρτηση του κράτους, αλλά κυρίως να μπορέσει να υπάρχει μια αυτοτέλεια και ελευθερία στον τρόπο λειτουργίας τους.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι, η νέα 5ετής δημοτική θητεία που αρχίζει σε λίγο, έχει πολλές δυσκολίες, αλλά και πολλές

προκλήσεις. Στο Υπουργείο Εσωτερικών προσπαθούμε να μετατρέψουμε τις δυσκολίες σε ευκαιρίες, και τις προκλήσεις σε αναπτυξιακή προοπτική. Ευκαιρίες και σημαντικές και ουσιαστικές αλλαγές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, ικανές να οδηγήσουν τη χώρα μας σε μια πραγματική βιώσιμη ανάπτυξη.

Σε αυτή την προσπάθεια εσείς θα είστε οι πρωταγωνιστές και εμείς ισχυροί συμπαραστάτες, γνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο το οποίο καλείστε να παίξετε.

Είμαι σίγουρος ότι αύριο θα φύγουμε όλοι από τη φιλόξενη Κρήτη με περισσότερη γνώση, και με περισσότερη εμπιστοσύνη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Σας εύχομαι καλή δύναμη, καλή επιτυχία στο έργο σας, ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε. Να είστε καλά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε, Γενικέ.

Α' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΑΙΡΕΤΩΝ -ΕΠΟΠΤΕΙΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Μπαίνουμε στην πρώτη θεματική ενότητα. Οπότε να φωνάξουμε τον εισηγητή, έναν παλιό αυτοδιοικητικό, τον Δημήτρη τον Κατσούλη, για την εισήγηση στο ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα της χώρας.

Να παρακαλέσουμε λίγο ησυχία.

Δ. ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητοί Πρόεδροι και Διευθύνοντες Σύμβουλοι, αγαπητοί συνάδελφοι της Αυτοδιοίκησης, εύχομαι καταρχήν σε όλους τους επανεκλεγέντες και νεοεκλεγέντες, να έχετε μια δημιουργική θητεία. Χρειάζεται πολύ κουράγιο, αλλά να έχετε μια δημιουργική θητεία, η οποία να καταγραφεί στην ιστορία των τοπικών κοινωνιών σας θετικά.

Η εισήγησή μου, ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο διοικητικό και πολιτικό σύστημα, έχει ένα περιεχόμενο το οποίο περιλαμβάνει πράγματα τα οποία τα έχουμε ακούσει εκατό φορές τουλάχιστον. Δεν νομίζω ότι υπάρχουν αιρετοί εδώ μέσα, εκτός ίσως από κάποιους νεοεκλεγέντες, που δεν έχουν ακούσει πολλές φορές για το τι λέει το Σύνταγμα, τι λέει ο Ευρωπαϊκός Χάρτης για το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Βέβαια, από... και αυτά που επεσήμανε ο Πρόεδρος στην εισήγησή του, ενώ αυτό θα έπρεπε να είναι το είναι, τελικά καταλήγει ακόμα να είναι το δέον.

Ο ρόλος λοιπόν της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο διοικητικό και πολιτικό σύστημα της χώρας, καταστρώνεται στο άρθρο 102 του Συντάγματος, και στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας.

Παράλληλα όμως, η Τοπική Αυτοδιοίκηση βρίσκεται στο επίκεντρο σημαντικών ρυθμίσεων, σημαντικών θεσμικών αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως για παράδειγμα αναφέρω τη Βίβλο, τη Λευκή Βίβλο της πολυεπίπεδης Αυτοδιοίκησης, και παίζει σημαντικό ρόλο μέσα στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι μέσα από την ευρωπαϊκή... από την Επιτροπή Περιφερειών.

Συνεπώς ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αναμετράται με ένα γενικότερο πλαίσιο θεσμικών αξόνων, που φεύγουν από το επίπεδο της εσωτερικής έννομης τάξης, και οριοθετούν αυτό που λέμε ευρωπαϊκό κεκτημένο της Αυτοδιοίκησης, που είναι ένας στόχος που πάντοτε διεκδικούμε, και σε κάθε περίπτωση η Αυτοδιοίκηση είναι ή πρέπει να είναι θεμέλιο του δημοκρατικού πολιτεύματος. Και αυτό δεν είναι κάτι που το λέμε γιατί μας αρέσει να το λέμε ή ότι η Αυτοδιοίκηση σημαίνει και... είναι βάθρο της δημοκρατίας, αλλά γιατί αυτόν ακριβώς το ρόλο της επιφυλάσσει το Σύνταγμα και ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας.

Το Σύνταγμα ως γνωστό λέει ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και

μάλιστα επειδή ο όρος τοπικές υποθέσεις είναι ασαφής, εν πάση περιπτώσει δεν θα ασχοληθούμε με αυτό, υπέρ των... όταν υπάρχει σύγκρουση αρμοδιοτήτων, υπέρ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ισχύει το τεκμήριο της αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.

Οι Οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, και οι Αρχές τους εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία. Δεν είναι τυχαίο ότι αυτά τα δύο εδάφια μπήκαν μαζί. Το ότι οι Αρχές εκλέγονται, δηλαδή οι αιρετοί είναι φορείς πολιτικής εντολής, συνάδει, έχει άμεση σχέση με το περιεχόμενο του όρου διοικητική αυτοτέλεια.

Η διοικητική αυτοτέλεια εδώ δεν είναι η τυπική διοικητική αυτοτέλεια, δηλαδή έκδοση άμεσα εκτελεστών πράξεων, που έτσι και αλλιώς έχουν όλα τα Νομικά Πρόσωπα. Αλλά ταυτόχρονα είναι διοικητική και πολιτική αυτοτέλεια, και αυτό ακριβώς περιγράφει παρακάτω το άρθρο 3 του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, δηλαδή η έννοια της τοπικής αυτονομίας.

Βέβαια το Σύνταγμα ορίζει ότι το κράτος ασκεί την εποπτεία με την έννοια του ελέγχου νομιμότητας, διότι δεν πρέπει να περιορίζει την πρωτοβουλία και την ελευθερία δράσης στους Δήμους, αλλά ακόμα πιο κάτω επιτάσσει στο κράτος να παίρνει όλα εκείνα τα αναγκαία μέτρα έτσι ώστε να είναι δυνατή η οικονομική αυτοτέλεια, να υπάρχουν οι αναγκαίοι πόροι, και κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων να διασφαλίζεται η απόδοση των αντίστοιχων πόρων με όρους διαφάνειας και τα λοιπά.

Άρα δεν αρκεί οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης να έχουν ελευθερία δράσης, αλλά πρέπει να έχουν και τα λειτουργικά εκείνα μέσα, οικονομικά και λειτουργικά, έτσι ώστε να μπορούν να ασκήσουν αυτή την ελευθερία.

Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας, ενημερωτικά για όσους δεν το έχουν πρόχειρο, είναι ένα θεσμικό κείμενο του Συμβουλίου της Ευρώπης, και συγκεκριμένα του Κογκρέσου

Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών, του 1985. Στην Ελλάδα κυρώθηκε με τον 1850 του '89, και με βάση το 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος ως δημόσια σύμβαση, έχει αυξημένη τυπική ισχύ έναντι της κοινής νομοθεσίας που διέπει την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Συνεπώς αν θέλαμε αν δούμε την ιεραρχία των κανόνων του δικαίου της Αυτοδιοίκησης, έχουμε Σύνταγμα, Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας, και η κοινή νομοθεσία για την Αυτοδιοίκηση.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιγράφει μια σειρά... καταρχήν μια σειρά από γενικές αρχές, που η πρόθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι κατευθύνσεις, είναι όλα τα κράτη μέλη να ακολουθούν αυτές τις αρχές.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης λοιπόν, είναι κύρια θεμέλια του δημοκρατικού πολιτεύματος. Αυτό το οποίο λέει το Σύνταγμα εμμέσως και το λέμε πάντοτε ότι είμαστε το βάθρο της δημοκρατίας, το λέει, είναι η κατεύθυνση που δίνει ο Ευρωπαϊκός Χάρτης... το Συμβούλιο της Ευρώπης σε όλα τα κράτη μέλη όσον αφορά τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας.

Αναγνωρίζει το δικαίωμα συμμετοχής των πολιτών δια μέσου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων. Δηλαδή αναγνωρίζει ένα γενικό δικαίωμα δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών. Και θεωρεί ότι ο στόχος πρέπει να είναι όσον αφορά τη δημιουργία μιας Ευρώπης, η οποία να βασίζεται στις αρχές της δημοκρατίας και της αποκέντρωσης της εξουσίας.

Αυτά είναι γενικές κατευθύνσεις, πλην όμως έχουν έναν ερμηνευτικό και λειτουργικό χαρακτήρα στις διεκδικήσεις της Αυτοδιοίκησης.

Πάμε στο κύριο άρθρο, στην κύρια συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, που είναι η έννοια της τοπικής αυτονομίας. Βέβαια όταν μεταφράζεται ο Χάρτης στις διάφορες έννομες τάξεις, προσαρμόζεται η έννοια της τοπικής αυτονομίας στον όρο που κυρίως χρησιμοποιούν. Ο νόμος, ο

Έλληνας νομοθέτης, κράτησε όμως τον όρο τοπική αυτονομία και έτσι τον εισήγαγε στο Δίκαιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ παραδείγματος χάρη ο νομοθέτης της Κυπριακής Δημοκρατίας μετέφρασε την τοπική αυτονομία σε τοπική αυτοδιοίκηση.

Τοπική αυτονομία τι είναι. Είναι πολύ βασικό. Αυτό είναι νομίζω το άρθρο επίκεντρο του Ευρωπαϊκού Χάρτη. Είναι το δικαίωμα και η ικανότητα των τοπικών Αρχών, στα πλαίσια βεβαίως της νομιμότητας, να ρυθμίζουν και να διαχειρίζονται σημαντικό μερίδιο δημοσίων υποθέσεων, με δική τους ευθύνη, και προς όφελος του τοπικού πληθυσμού, προς όφελος του τοπικού δημοσίου συμφέροντος.

Είναι λοιπόν δικαίωμα, άρα απαιτείται να γίνεται πράξη, αλλά ταυτόχρονα είναι και ικανότητα, πρέπει να υπάρχουν και τα μέσα ώστε αυτό να μπορεί να γίνει.

Εδώ μπαίνουν τα ζητήματα της λειτουργικής ενίσχυσης, της αποτελεσματικότητας και τα λοιπά.

Τι να κάνουν; Να ρυθμίζουν και να διαχειρίζονται. Άρα βάζει ένα πλαίσιο πρωτοβουλίας για τη ρύθμιση των τοπικών υποθέσεων, για τη ρύθμιση των υποθέσεων, και διαχείρισης.

Εδώ λοιπόν υπάρχει μέσα στην έννοια της τοπικής αυτονομίας, η έννοια της διοικητικής και πολιτικής αυτονομίας, με την έννοια ότι η ρύθμιση και η διαχείριση των τοπικών υποθέσεων γίνεται στο πλαίσιο μιας πολιτικής στοχοθεσίας, η οποία πηγάζει από την εκλογική διαδικασία. Δηλαδή οι αιρετοί είναι φορείς μιας πολιτικής εντολής και στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής εντολής, βέβαια και στο πλαίσιο της νομιμότητας, ρυθμίζουν, παραπέμπει, επειδή οι διατυπώσεις είναι γενικές, παραπέμπει και στις ρυθμιστικές αρμοδιότητες, δηλαδή στην κανονιστική αυτονομία η οποία σε διάφορα... σε διάφορες έννομες τάξεις υπάρχει. Αλλά και στη διαχείριση με την έννοια αυτή της διοικητικής και πολιτικής αυτοτέλειας ενός μεγάλου μέρους... δεν πάει στην έννοια της

τοπικής υπόθεσης, αλλά πάει στην έννοια, ποσοτικά, στην έννοια ενός μεγάλου μέρους δημοσίων υποθέσεων.

Και βέβαια το δικαίωμα αυτό ασκείται μέσα από δημοκρατικά εκλεγμένα Όργανα, χωρίς βέβαια να παραμερίζονται και οι θεσμοί της άμεσης, αδιαμεσολάβητης δημοκρατίας, όπως είναι τα δημοψηφίσματα και η ευρεία συμμετοχή, η άμεση συμμετοχή των πολιτών.

Ο σκοπός της τοπικής αυτονομίας κατά το νομοθέτη του Ευρωπαϊκού Χάρτη, είναι ότι βεβαίως πρέπει να είναι θεσμοθετημένες αυτές οι γενικές εξουσίες και αρμοδιότητες, και να μην παρεμποδίζεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην άσκησή τους. Πρέπει να έχουν ευχέρεια ανάληψης πρωτοβουλιών. Εδώ βλέπουμε την συνάφεια με το Σύνταγμα, και πρέπει να ασκούνται κατά προτίμηση, αυτό είναι σημαντικό, όσο γίνεται πιο κοντά στον πολίτη. Είναι αυτό που λέμε η αρχή της εγγύτητας, με βάση την οποία η κατανομή των αρμοδιοτήτων πρέπει να έρχεται, να γίνεται με τέτοιον τρόπο ώστε ο μεγάλος όγκος κυρίως των αρμοδιοτήτων των εκτελεστικών να είναι στην Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση. Με κριτήριο βέβαια πάντοτε την αποτελεσματικότητα και την οικονομία.

Οι παραχωρούμενες αρμοδιότητες θα πρέπει να είναι πλήρεις, να μην είναι κατά κάποιον τρόπο τεμαχισμένες σε διάφορα επίπεδα. Και να μην περιορίζονται από τις άλλες... κυρίως από τις παραπάνω Αρχές.

Άρα μιλάμε για μια κατεύθυνση σαφήνειας κατά την... η αρχή της σαφήνειας και της αποκλειστικότητας κατά την κατανομή των αρμοδιοτήτων.

Αυτά όσον αφορά τον Ευρωπαϊκό Χάρτη. Προτού προχωρήσω παρακάτω, στα συμπεράσματα, στο να κλείσουμε αυτή τη σύντομη... θέλω να υπενθυμίσω το εξής. Η Λευκή Βίβλος για την πολυεπίπεδη Αυτοδιοίκηση της Επιτροπής Περιφερειών, επιχειρεί να δώσει και αυτή ένα... μια έννοια, στην έννοια το τι θα πει

πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, και έχει ενδιαφέρον αυτό να το δούμε και σε σύγκριση και με πιο πρόσφατα εγχώρια νομοθετήματα.

Για την Επιτροπή Περιφερειών λοιπόν, πολυεπίπεδη διακυβέρνηση είναι η συντονισμένη δράση της Ένωσης, των κρατών μελών, των τοπικών περιφερειακών και των περιφερειακών Αρχών, η οποία βασίζεται στην εταιρική σχέση και στοχεύει στη χάραξη και υλοποίηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχουμε λοιπόν μια πυραμίδα που ξεκινάει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και φτάνει μέχρι τις τοπικές Αρχές. Αυτή η σχέση πρέπει να είναι εταιρική, και αυτό ως... αυτό είναι, η λειτουργία αυτή, η συντονισμένη δράση, είναι η πολυεπίπεδη Αυτοδιοίκηση, και αντίστοιχα η δομή σε αυτό το επίπεδο είναι η δομή της πολυεπίπεδης Αυτοδιοίκησης, που στην εσωτερική έννομη τάξη έχουμε κράτος, κράτος το οποίο, όπως θα το πω παρακάτω, δίνει τις γενικές κατευθύνσεις, χαράζει τις δημόσιες πολιτικές, και αυτές, η υλοποίησή τους, κατανέμεται στις Περιφέρειες και στους Δήμους.

Από την ανάλυση αυτή συνάγεται ότι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έτσι όπως καταστρώνεται και στο Σύνταγμα και στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, αλλά και στις θεσμικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα λέγαμε ότι συναρθρώνεται σε ένα στόχο, αυτό που λέμε... που είναι λίγο αφηρημένο, αλλά έχει περιεχόμενο, στο ευρωπαϊκό κεκτημένο της Αυτοδιοίκησης, βασικοί άξονες του οποίου είναι ότι η άσκηση μεγάλου μέρους δημοσίων υποθέσεων με κριτήριο την τοπικότητα, πρέπει να είναι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, δηλαδή μία βαθιά αποκέντρωση, και αυτή θα πρέπει να... η διαχείριση αυτών των υποθέσεων πρέπει να είναι σε καθεστώς τοπικής αυτονομίας, δηλαδή σε καθεστώς πολιτικής και διοικητικής αυτοτέλειας.

Το κεντρικό κράτος και ο Ευρωπαϊκός Χάρτης, και το Σύνταγμα, αυτό μας λέει, οφείλει να εξασφαλίζει τη οικονομική αυτοτέλεια και την αυτάρκεια των Οργανισμών Τοπικής

Αυτοδιοίκησης. Η μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων να είναι με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται ευρεία αποκέντρωση, και να συνοδεύεται από πόρους και λειτουργικά μέσα.

Έτσι λοιπόν, όπως είπαμε, η πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι η βάση μιας πυραμίδας του συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Το μεγαλύτερο μέρος των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων, σε ένα ευρύ φάσμα δημοσίων πολιτικών, πρέπει να ασκείται πλησιέστερα στους πολίτες, δηλαδή στους Δήμους. Οι Περιφέρειες ασκούν αποκεντρωμένες δημόσιες πολιτικές στο ενδιάμεσο επίπεδο, και με επίκεντρο την περιφερειακή οικονομία και την περιφερειακή ανάπτυξη. Και το κράτος να διαμορφώνει έτσι τις πολιτικές και να ασκεί την εποπτεία, ώστε να παρεμβαίνει επικουρικά, αφού δώσει τις κατευθύνσεις για την εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών, να παρεμβαίνει επικουρικά όταν κάποιο από τα κατώτερα επίπεδα δεν έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί εφαρμόζοντας την αρχή της πλησιέστερης προς τους πολίτες διοίκησης και της επικουρικότητας.

Η σχέση λοιπόν αυτών όλων των επιπέδων επιβάλλεται να ξεφύγουμε από το κλασικό μοντέλο της εποπτείας και να πάμε περισσότερο σε μια νέα προσέγγιση της εποπτείας μέσα από την εταιρική σχέση.

Ο περιγραφόμενος... ολοκληρώνοντας, ο ρόλος που περιέγραψα είναι αυτός που ανταποκρίνεται στο ευρωπαϊκό κεκτημένο της Αυτοδιοίκησης και κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα και στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας. Η διεκδίκηση της κατοχύρωσης αυτού του ρόλου, να πάψει να είναι δέον και να γίνει είναι, στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα, νομίζω ότι είναι ένας συνεχής αγώνας των αιρετών της Αυτοδιοίκησης, που πρέπει να δίνεται διαρκώς μέσα από το πλαίσιο των θεσμικών, των μεγάλων θεσμικών διεκδικήσεων της Κεντρικής Ένωσης και της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Και με αυτή τη σκέψη, και ως εκ τούτου, σας εύχομαι καλή θητεία και καλούς θεσμικούς αγώνες. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσουμε τον κύριο Κατσούλη, και να καλέσουμε στο βήμα τον Κίμωνα τον Σιδηρόπουλο, ο οποίος είναι Προϊστάμενος του Τμήματος Οργάνωσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού, του Υπουργείου Εσωτερικών, για την εισήγηση που έχει ως θέμα το σύστημα διακυβέρνησης των Δήμων.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Ότι θέλουμε τον Κίμωνα ρωτάμε. Οπότε δείτε ποιος είναι, για να ξέρετε μεθαύριο.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ, και πάνω από όλα σας ευχαριστούμε για το βήμα που μας δίνετε να εκτεθούμε ως Υπηρεσία και να ανταλλάξουμε απόψεις, για να μπορέσουμε και οι διοικητικοί να είμαστε στον ίδιο βηματισμό με τους αιρετούς, γιατί είμαστε από την ίδια πλευρά.

Θα ήθελα να σας παρουσιάσω μια εισήγηση που είναι λίγο τεχνοκρατική, γραφειοκρατική, για τα θέματα που θα έχετε να αντιμετωπίσετε στη νέα θητεία.

Πρώτα από όλα όμως θέλω να σας πω ότι το Τμήμα Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι το θεσμικό Τμήμα που διενήργησε τις Αυτοδιοικητικές Εκλογές, που εκδίδει τις εγκύκλιες οδηγίες για την εγκατάσταση των νέων Αρχών, και είναι αυτή η Υπηρεσία που θα σας ακολουθήσει σε όλη σας τη θητεία για όποιο θέμα έχετε σε σχέση με τα Όργανα Διοίκησης των Δήμων.

Εξ αυτού του λόγου υπάρχει και ένα ειδικό site μέσα στο επίσημο site του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο λέγεται... έχει ένα εικονίδιο στην αρχή της πρώτης σελίδας, που λέει Θεσμικά Θέματα Οργάνωσης και Λειτουργίας Δήμων. Εκεί είναι αναρτημένες όλες οι εγκύκλιες οδηγίες, οι αποφάσεις που αναφέρονται στα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας.

Θα ήθελα να σας δείξω πρώτα πώς προσεγγίζουμε εμείς τα θέματα της Αυτοδιοίκησης, διοικητικά, δηλαδή ο προγραμματισμός είναι μέχρι τα μέσα Δεκέμβρη να εκδοθούν πέντε εγκύκλιες οδηγίες

για την εγκατάσταση, που είναι ορκωμοσία, οι Αντιδήμαρχοι, οι Δημαιορεσίες, όπως και μέσα στο πρώτο μήνα, το Γενάρη, να εκδοθούν άλλες περίπου είκοσι εγκύκλιες Οδηγίες που αναφέρονται σε ειδικότερα θέματα που θα έχετε μπροστά στη θητεία σας.

Αυτά όλα αποτελούν την αυτοδιοικητική ύλη. Δηλαδή υπάρχει μια ύλη που πρέπει να διοικηθεί, και η οποία, αν μπορούμε επιγραμματικά να την ορίσουμε, προσεγγίζοντας τη νέα αυτοδιοικητική περίοδο, είναι οι αρμοδιότητες που ασκούν οι Δήμοι, και... από τη μία πλευρά, και μέσα σε αυτό το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων είναι και η κατάργηση των Νομικών Προσώπων που έρχονται... και των Κοινοφελών... Δημοσίου Δικαίου, και των Κοινοφελών Επιχειρήσεων, που έρχονται και αυτά στον κεντρικό πυρήνα της Αυτοδιοίκησης.

Όλη αυτή την αυτοδιοικητική ύλη τη διοικούν οι Δήμαρχοι, οι Δήμοι ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου διοικούνται από τον Δήμαρχο, που συνεπικουρείται από τους Αντιδημάρχους, και το Δημοτικό τους Συμβούλιο με τη Δημοτική Επιτροπή πια, και τις Δημοτικές Κοινότητες που αποτελούν μια ενδοδημοτική αποκέντρωση του Δήμου. Δεν αποτελούν δηλαδή ένα Όργανο το οποίο αποτελεί βαθμό Αυτοδιοίκησης, αλλά παρ' όλο που έχει αιρετά Όργανα, εκλέγεται μέσα από τους Συνδυασμούς του Δημάρχους, έχει δικές του αρμοδιότητες, οι οποίες απονέμονται από το νομοθέτη ή από το Δημοτικό Συμβούλιο, για να έχει μία αυτοδιοικητική αποκέντρωση ο Δήμος, γιατί ιδιαίτερα μετά τον Καλλικράτη οι Δήμοι έγιναν μεγάλοι χωρικοί οργανισμοί, οπότε πρέπει ο πολίτης να έχει ένα πλαίσιο αντιμετώπισης των προβλημάτων εγγύτερα σε αυτόν.

Και στη νέα δημοτική περίοδο θα έρθουμε αντιμέτωποι με νέους θεσμούς που έχουν εισαχθεί, όπως είναι η ειδική συνεδρίαση, λογοδοσίας ας την ονομάσουμε, και ο νέος ρόλος των δημοτικών παρατάξεων. Δηλαδή ο ρόλος των δημοτικών παρατάξεων της περιόδου '19-'23 αλλάζει. Τώρα δεν έχει πια αυτή τη δυνατότητα,

να σας πω ένα κρίσιμο στοιχείο, της σύμπτυξης δημοτικών παρατάξεων, της συνεργασίας των δημοτικών παρατάξεων που συνενώνονταν.

Θα προσπαθήσουμε ως Υπηρεσία να συμμετέχουμε σε Ημερίδες που διεξάγει το ΙΝΕΠ, και που αναφέρονται σε θεσμικά θέματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δηλαδή στο πώς πρέπει να ιδωθεί η Διοίκηση του Δήμου, πώς πρέπει να ιδωθεί ο τρόπος που οργανώνεται η αυτοδιοικητική ύλη που είπαμε. Και σας παραπέμπω στο site του Υπουργείου Εσωτερικών, στην πρώτη σελίδα, στο εικονίδιο Θεσμικά Θέματα Οργάνωσης και Λειτουργίας του Δήμου.

Μέσα σε όλη αυτή την αυτοδιοικητική ύλη πρέπει να υπάρχει ένας προγραμματισμός. Ο προγραμματισμός αυτός είναι από τον νομοθέτη σε διάφορα άρθρα του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του Καλλικράτη.

Τα συμπύσσω ως εξής. Από τις 12 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου μπορεί να γίνει η ορκωμοσία των αιρετών. Γιατί από τις 12; Γιατί μέχρι και τις 11 Δεκέμβρη μπορεί ο υποψήφιος ο οποίος έχει ανακηρυχθεί από το δικαστήριο να αποποιηθεί της εκλογής του. Οποσδήποτε όμως η ορκωμοσία πρέπει να γίνει πριν την 1/1, πριν την ανάληψη των καθηκόντων. Όπως οι δημόσιοι υπάλληλοι ορκίζονται πριν αναλάβουν καθήκοντα, και οι αιρετοί ορκίζονται πριν αναλάβουν και ασκήσουν δημόσια εξουσία.

Από τη Δευτέρα ο Δήμαρχος μπορεί να ορίσει Αντιδημάρχους, δεν είναι αναγκαίο να περιμένει τις Δημαιρεσίες να ολοκληρωθούν. Οι Αντιδήμαρχοι είναι ένα μονομελές Όργανο διοίκησης, που συνεπικουρούν τον Δήμαρχο, στις αρμοδιότητες που απονέμονται από τον Δήμαρχο.

Την Τρίτη, 2 Ιανουαρίου, γίνεται η εκλογή του Προεδρείου... των μελών του Προεδρείου και των μελών της Δημοτικής Επιτροπής. Εάν δεν εκδοθεί η πρόσκληση για την Τρίτη, τότε εκ του νόμου θα πάμε την Τετάρτη, 3 του Γενάρη. Αν την Τρίτη ή την Τετάρτη δεν υπάρχει απαρτία, θα πάμε στην Κυριακή 7 Γενάρη.

Δηλαδή μέχρι τις 7 Γενάρη έχουν εκλεχτεί και τα μέλη του Προεδρείου, και τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής.

Μέχρι 31 Ιανουαρίου γίνεται η κατάταξη του προσωπικού από τα καταργημένα Νομικά Πρόσωπα, θα εκδοθούν οι αποφάσεις του Δημάρχου. Μέχρι 28 Φλεβάρη θα γίνει η εκλογή του Συμπαραστάτη του Δημότη, και η ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας.

Θα ήθελα να σας πω ότι αναλυτικότερες οδηγίες θα δοθούν στις εγκύκλιες οδηγίες που θα εκδοθούν. Θέλω να σας επισημάνω μόνο τον προγραμματισμό και μια οπτική που υπάρχει στην αυτοδιοικητική ύλη, ως την ονομάσουμε, χάριν πληρότητας της εισήγησης.

Ως 31 Μαρτίου το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει για τη διατήρηση Σχολικών Επιτροπών στους Δήμους οι οποίοι έχουν εκατό σχολικές μονάδες και πάνω.

Πώς διοικείται το Νομικό Πρόσωπο του Δήμου; Τα Όργανα Διοίκησής του είναι ο Δήμαρχος, το Δημοτικό Συμβούλιο, η Δημοτική Επιτροπή, και τα ενδοδημοτικά Όργανα δημοτικής αποκέντρωσης, που είναι οι Πρόεδροι Δημοτικής Κοινότητας μέχρι διακόσια άτομα, και το Συμβούλιο της Δημοτικής Κοινότητας άνω των διακοσίων ατόμων με τον αντίστοιχο Πρόεδρό τους.

Σημειολογώντας κάποια στοιχεία τώρα. Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει 5ετή θητεία. Έχει τη γενική αποφασιστική αρμοδιότητα άσκησης των αρμοδιοτήτων του Δήμου. Δηλαδή ο Δήμος είναι ένα Νομικό Πρόσωπο που έχει τις αντίστοιχες αρμοδιότητες. Στο άρθρο 65 του Καλλικράτη, του νόμου 3852, αναφέρει ότι το Δημοτικό Συμβούλιο έχει τις αρμοδιότητες που ο νόμος δεν απονέμει ρητώς στη Δημοτική Επιτροπή και στα άλλα Όργανα του Δήμου. Που σημαίνει ότι αν μια διάταξη νόμου απευθύνεται και απονέμει μια αρμοδιότητα στο Δήμο, την ασκεί απευθείας το Δημοτικό Συμβούλιο.

Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, να

αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο τις αρμοδιότητες της Δημοτικής Επιτροπής, να πάρει αρμοδιότητα. Και μπορεί να συνεδριάσει με τους ακόλουθους τρόπους: με τηλεδιάσκεψη, δια ζώσης και ταυτόχρονα με τηλεδιάσκεψη, μικτή συνεδρίαση, δηλαδή κάποια μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου να είναι παρόντα στη συνεδρίαση, και κάποια να είναι μέσω τηλεδιάσκεψης και να συμμετέχουν, και δια περιφοράς. Κατ' εξαίρεση στους νησιωτικούς και ορεινούς Δήμους δεν είναι υποχρεωτικό να διεξαχθεί δια ζώσης συνεδρίαση μια φορά το μήνα.

Να πω ότι μια φορά το μήνα υποχρεωτικά πρέπει να λειτουργήσει το Δημοτικό Συμβούλιο. Και τον Αύγουστο. Και να μην έχει θέματα. Δηλαδή δεν πρέπει το Όργανο Διοίκησης να αποξενώνεται από τις υποθέσεις του Δήμου.

Η εκλογή του Προεδρείου είναι αυτό που είπα λίγο ακροθιγώς. Δηλαδή θα γίνει στις 2 Γενάρη. Θα εκδοθεί πρόσκληση από τον πρώτο σε σταυρούς Δημοτικό Σύμβουλο της παράταξης του Δημάρχου, για τις 2 Γενάρη. Αν δεν εκδοθεί, τότε θα πάμε κατευθείαν στις 3 Ιανουαρίου, αυτοδικαίως, οκτώ η ώρα το απόγευμα. Ο νομοθέτης δηλαδή νιώθει την ανάγκη να επιλύσει μέσα στις τρεις πρώτες μέρες την πρώτη συνεδρίαση για τις Δημαιρεσίες. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή, γιατί απαιτείται το ένα τέταρτο για να εκλεχθεί κάποιος, οπότε μπορεί η τρίτη παράταξη να μην έχει αυτό τον απαιτούμενο αριθμό Δημοτικών Συμβούλων, οπότε θα πάμε στη δεύτερη συνεδρίαση που θα επαναληφθεί στις 7 Γενάρη. Τότε αν πάλι δεν επιτευχθεί εκλογή, ή λόγω ή μη ύπαρξης απαρτίας, ή επειδή μπορεί να... τότε πάμε πλασματική απαρτία, ο πρώτος σε σταυρούς της παράταξης του Δημάρχου γίνεται Πρόεδρος...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Το Προεδρείο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Για τις ημερομηνίες. Η ημερομηνία αναφέρει ότι, η διάταξη, θα πάμε 2 Γενάρη στις Δημαιοσιές, ημέρα Τρίτη. Όμως μπορεί κάποιος πρώτος σε σταυρούς Δημοτικός Σύμβουλος της παράταξης του Δημάρχου να μην εκδώσει πρόσκληση. Οπότε αυτοδικαίως όλοι οι Δημοτικοί Σύμβουλοι θα έρθουν Τετάρτη οκτώ η ώρα, γιατί την πρόσκληση την έχει εκδώσει ο νομοθέτης ο ίδιος που ορίζει ημέρα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: 3 Ιανουαρίου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνοι σας, αν δεν έχει εκδοθεί πρόσκληση. Αν όμως σε αυτή τη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί απαρτία ή δεν εκλεχτούν κάποια μέλη, θα πάμε την Κυριακή 7 Γενάρη, και αυτή είναι η δεύτερη συνεδρίαση. Αν σε αυτή τη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί απαρτία ή δεν εκλεχθεί κάποιος, τότε αντίστοιχα θα πάμε σε πλασματική απονομή της θέσης. Δηλαδή αν είναι για το Προεδρείο, ο Πρόεδρος θα είναι ο πρώτος Δημοτικός Σύμβουλος σε σταυρούς του Δημάρχου, Γραμματέας του δεύτερου σε δύναμη Συνδυασμού ο πρώτος σε σταυρούς Δημοτικός Σύμβουλος, του Αντιπροέδρου, και για τη θέση του Γραμματέα του τρίτου Συνδυασμού πρώτος σε σταυρούς Δημοτικός Σύμβουλος.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αν δεν θέλουν, αν δεν θέλει ο τρίτος θα πάμε στον Δήμαρχο.

Ο Πρόεδρος προέρχεται από την παράταξη του Δημάρχου, ο Αντιπρόεδρος προέρχεται από τη δεύτερη σε δύναμη παράταξη, και ο Γραμματέας από την τρίτη σε δύναμη παράταξη.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Πάει στο Δήμαρχο. Αν δεν υπάρχει και ο δεύτερος, στο Δήμαρχο, τα παίρνει όλα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν υπάρχει περίπτωση να υπάρχει κενή θέση Προεδρείου. Το Προεδρείο είναι κρίσιμο, γιατί μόνο με την εκλογή του Προεδρείου τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου συγκροτούνται σε Σώμα. Αν δεν εκλεχτεί Προεδρείο, τότε είναι απλά μέλη κάποιου Οργάνου, το οποίο ακόμα δεν μπορεί να διοικηθεί.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ο επικεφαλής Δήμαρχος.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, όλα αυτά αναλυτικά θα είναι στις εγκύκλιες οδηγίες και οι λεπτομέρειες, όπως και η δυνατότητα κάποιος να παραδώσει στον προεδρεύοντα Σύμβουλο την αίτησή του να μην... επειδή είναι ο πρώτος σε σταυρούς Δημοτικός Σύμβουλος, δεν επιθυμεί να γίνει μέλος του Προεδρείου, να μπορεί να πάει ο επόμενος. Θα τα περιγράψουμε όλα αναλυτικά στις εγκύκλιες οδηγίες.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Φανερή.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι το ένα τέταρτο του συνολικού αριθμού. Η τρίτη ψηφοφορία θέλει ένα τέταρτο του αριθμού των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου. Και εδώ είναι η πλασματική εκλογή του Προεδρείου, που είναι οι Σύμβουλοι σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση ανακήρυξης.

Η Δημοτική Επιτροπή. Η Δημοτική Επιτροπή αποτελείται από μέλη της παράταξης του Δημάρχου, και από μέλη εν συνόλω της παράταξης της μειοψηφίας. Δηλαδή μέχρι τα 19 μέλη, Δημοτικά Συμβούλια, η παράταξη του Δημάρχου έχει εκτός από τον Πρόεδρο, που είναι ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος που επιθυμεί να ορίσει, δύο μέλη εν συνόλω η μειοψηφία. 25 με 29 μέλη, τέσσερα μέλη έχει η παράταξη του Δημάρχου, και δύο εν συνόλω η μειοψηφία. Και στα εννιά μέλη, πέντε η πλειοψηφία και τρία η μειοψηφία.

Τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία, με ψηφοδέλτιο δηλαδή, ανά τομέα παράταξης, όχι εν συνόλω από το Δημοτικό Συμβούλιο. Δηλαδή προτείνονται τόσα... θέλει... η παράταξη του Δημάρχου έχει δύο μέλη. Τότε τα μέλη της παράταξης του Δημάρχου μπορεί να θέσουν υποψηφιότητα στο Προεδρείο που διενεργεί τις Δημαιρεσίες, να καταγραφούν σε ένα ψηφοδέλτιο, μοιράζονται στα μέλη της παράταξης του Δημάρχου, και αυτοί, οι δύο πρώτοι που θα πάρουν τους περισσότερους σταυρούς από τους υποψηφίους, είναι τα τακτικά μέλη. Όλοι οι υπόλοιποι είναι οι αναπληρωματικοί. Το αντίστοιχο γίνεται και για τη μειοψηφία. Μαζεύονται τα μέλη των παρατάξεων της μειοψηφίας, αντιστοιχούν δύο θέσεις στις παρατάξεις της μειοψηφίας; Θέτουν υποψηφιότητα, καταγράφονται στα ψηφοδέλτια, μοιράζονται στα μέλη των παρατάξεων της μειοψηφίας...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σε ενιαίο.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Όλη η μειοψηφία μαζί, αυτό λέμε. Όλη η μειοψηφία μαζί.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όλη η μειοψηφία έχει δύο θέσεις.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Και βγάζει βάσει ποσοστών.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είναι όπως στην προηγούμενη δημοτική περίοδο που η κάθε παράταξη αντιστοιχούσε μια θέση δικιά της...

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Έτσι ήταν πάντα, Δημήτρη...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: ...όπου εκεί μπορούσε... Έτσι ήταν και πριν τον Κλεισθένη.

Στον Κλεισθένη μόνο, στην απλή αναλογική, η κάθε παράταξη είχε δικιά της θέση στη Δημοτική Επιτροπή, οπότε μπορούσε να κατεβάσει και δικό της ψηφοδέλτιο σε μερικά Συμβούλια. Τώρα όμως είναι εν συνόλω. Είναι ενιαία, είναι εν συνόλω όλη η παράταξη της... όλες οι παρατάξεις της...

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Κίμωνα, συνέχισε γιατί...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κάντε λίγη ησυχία σας παρακαλώ. Μη διακόπτετε. Μόλις τελειώσει η εισήγηση, είναι πολλές οι απορίες, το αντιλαμβανόμαστε.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της Δημοτικής Επιτροπής ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου, μπορεί να εκλεγούν όμως τα υπόλοιπα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας, και με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να ορίζεται ένας Σύμβουλος από κάθε παράταξη της μειοψηφίας η οποία δεν μπόρεσε να εκλέξει τακτικό μέλος στη Δημοτική Επιτροπή, και να παρακολουθήσει τις συνεδριάσεις της Δημοτικής Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, δεν είναι μέλος. Αυτή η διάταξη υπήρχε στον Κλεισθένη και συνεχίζει τη λειτουργία της και τώρα.

Και υπάρχει και η πλασματική συγκρότηση των μελών της Δημοτικής Επιτροπής, κατά την ίδια λογική που περιγράφηκε για τα μέλη του Προεδρείου. Δηλαδή αν στη δεύτερη συνεδρίαση δεν υπάρξει απαρτία ή δεν έχει επιτευχθεί εκλογή, τότε για την παράταξη της πλειοψηφίας εκλέγονται οι Δημοτικοί Σύμβουλοι που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης κατά σειρά στη δικαστική απόφαση για αντίστοιχες θέσεις της Δημοτικής Επιτροπής, δηλαδή δύο μέλη έχει ο Δήμαρχος στη Δημοτική Επιτροπή; Οι δύο πρώτοι του Δημοτικού Σύμβουλοι θα γίνουν μέλη της Δημοτικής Επιτροπής. Δύο θέσεις έχει η μειοψηφία στη Δημοτική Επιτροπή; Θα πάμε στην παράταξη της πλειοψηφίας, της μειοψηφίας, θα βρούμε τους δύο πρώτους, τους περισσότερους σταυρούς που συγκέντρωσε από την παράταξη της μειοψηφίας. Σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση πάντα.

Η Δημοτική Επιτροπή συνεδριάζει δια ζώσης. Ένα ζήτημα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνο δια ζώσης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι ζητήματα λειτουργικά τώρα όλα αυτά να αρχίσουν να ομογενοποιούνται. Για τη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου, η ενέργεια που είχε η λειτουργία των Δημοτικών Συμβουλίων κατά τη διάρκεια της πανδημίας έδωσε στο νομοθέτη το πάτημα να το επεκτείνει και στις συνεδριάσεις και μετά το πέρας της πανδημίας. Τώρα με τη Δημοτική Επιτροπή θα γίνει μια ομογενοποίηση.

Το ζήτημα τώρα είναι το εξής. Ποιες αρμοδιότητες θα ασκήσει η Δημοτική Επιτροπή. Θα ασκήσει εν συνόλω, και με τον τρόπο και τη διαδικασία, που της ασκούσαν τα αντίστοιχα Όργανα. Δηλαδή όπως την ασκούσε η Εκτελεστική Επιτροπή, η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής. Θέλω να πω με αυτό...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Και η Διαβούλευσης. Και αυτή απορροφάται. Όπως και απορροφούνται οι διαδικασίες που είχαν. Δηλαδή αν απαιτούνταν για την Επιτροπή Διαβούλευσης η γνώμη ενός Οργάνου, πάλι θα τη ζητήσει αυτή τη γνώμη η Δημοτική Επιτροπή.

Η Δημοτική Επιτροπή με ειδική απόφαση που λαμβάνει με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της, μπορεί να παραπέμπει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, καταργείται η Επιτροπή Διαβούλευσης.

Μπορεί να παραπέμπει η Δημοτική Επιτροπή. Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί να παίρνει απόφαση από τη Δημοτική Επιτροπή και η Δημοτική Επιτροπή μπορεί να παραπέμπει απόφαση στο Δημοτικό Συμβούλιο για θέμα ιδιαίτερης σοβαρότητας.

Η λειτουργία της Δημοτικής Επιτροπής και κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, και ο τρόπος λήψης της απόφασης, καθίσταται όμοιος με αυτόν του Δημοτικού Συμβουλίου. Είχε καταργηθεί αυτή η διαδικασία την προηγούμενη δημοτική περίοδο. Επανέρχεται η διαδικασία που ήταν με τον Καλλικράτη, δηλαδή η απαρτία λαμβάνεται στην αρχή της συνεδρίασης, όμως αν αποχωρήσουν τόσα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ή της Δημοτικής Επιτροπής,

που είναι κάτω από το όριο της απαρτίας, π.χ. σε ένα Συμβούλιο 19 μελών, 19 ατόμων, μελών, θέλουμε δέκα μέλη για απόλυτη πλειοψηφία, παρόντα όμως... η συνεδρίαση συνεχίζεται και ας είναι παρόντα εννιά μέλη, δεν θα διακοπεί η συνεδρίαση. Τα θέματα όμως, όταν θα πέσουμε κάτω από το δέκα, και είναι οκτώ παρόντα μέλη, δεν θα υπολογιστεί με τα παρόντα μέλη, στα οκτώ, θα υπολογιστεί στα δέκα που είναι η πραγματική απαρτία του συλλογικού Οργάνου. Είναι μια πλασματική απαρτία εδώ. Δεν ακολουθείται δηλαδή αυτό που ακολουθήθηκε την προηγούμενη περίοδο.

Αντιδήμαρχοι. Ως Αντιδήμαρχοι ορίζονται αποκλειστικά μέλη της παράταξης του Δημάρχου. Ο Σύμβουλος που ανεξαρτητοποιείται ή διαγράφεται, δεν μπορεί να παραμείνει ή να οριστεί Αντιδήμαρχος. Ο ελάχιστος χρόνος της θητείας του Αντιδημάρχου είναι ένα έτος. Δηλαδή η απόφαση του Δημάρχου δεν μπορεί να ορίσει Αντιδήμαρχο έντεκα μήνες ή δέκα μήνες. Όμως θα τον ορίσει για ενάμισι χρόνο, για δεκατρείς μήνες, μπορεί να τον ανακαλέσει οποτεδήποτε όμως τον Αντιδήμαρχο. Χωρίς να υφίσταται πρόβλεψη για παράθεση ειδικής αιτιολογίας, όπως ήταν μέχρι τώρα.

Η απόφαση ορισμού Αντιδημάρχων και η μεταβίβαση σε αυτούς αρμοδιοτήτων, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Δήμου και στο πρόγραμμα Διαύγεια, χωρίς να απαιτείται η περίληψη δημοσίευσης στην τοπική εφημερίδα.

Σημειώνω μόνο ότι επειδή η ανάθεση αρμοδιοτήτων πρόκειται περί κανονιστικής απόφασης, θα ακολουθηθούν και οι διατυπώσεις δημοσίευσης των κανονιστικών αποφάσεων, που είναι στο άρθρο 283 του Κώδικα, στην παράγραφο 2, να είναι ολόκληρες, πλήρες το κείμενό τους στον πίνακα ανακοινώσεων του Δήμου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εάν ένας Δήμος έχει πέντε Αντιδημάρχους, και από την παράταξη του Δημάρχου οριστούν τέσσερις και δεν θέλει κάποιος άλλος να αναλάβει, ο πέμπτος μπορεί να πάει από τη μειοψηφία;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, όχι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ο αριθμός των Αντιδημάρχων...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Μη διακόπτουμε, παρακαλώ να ολοκληρώσει και μετά, γιατί έχουμε και άλλες εισηγήσεις.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Καθορίζεται με βάση τον μόνιμο πληθυσμό του Δήμου, είναι από τρία έως οκτώ, προσαυξάνονται με τους... νησιωτικές Δημοτικές Κοινότητες, σε νησιωτικούς Δήμους, στη Νάξο με την Παροναξία, στην Κέρκυρα με τις Διαπόντιες Νήσους, να είναι νησί ο Δήμος και να έχει Δημοτικές Νησιωτικές Κοινότητες, τότε προσαυξάνονται ισάριθμα οι Αντιδήμαρχοί του. Η λογική ήταν ότι αυτές οι Δημοτικές Νησιωτικές Κοινότητες ήταν Κοινότητες πριν τον Καλλικράτη, είχαν Δήμαρχο, οι Οινούσες, τα Κουφονήσια, η Σχοινούσα, οπότε εκεί δημιουργείται ένας Αντιδήμαρχος επιπλέον, αυτό που δικαιούται ο Δήμαρχος με βάση τον πληθυσμό.

Όπως και για κάθε ένα Νομικό Πρόσωπο του Δήμου που καταργείται και τα τελευταία πέντε χρόνια έχει εξακόσιες χιλιάδες ευρώ προϋπολογισμό...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ή που έχει καταργηθεί μέσα στη δημοτική περίοδο την τελευταία, προσαυξάνεται ο αριθμός των Αντιδημάρχων ισάριθμα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κύριε Σιδηρόπουλε, εξακόσιες χιλιάδες ευρώ κατ' έτος...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Στα πέντε χρόνια, μέσο όρο. Των πέντε τελευταίων ετών.

Ένα ερώτημα που έχουμε είναι εάν οι άμισθοι Αντιδήμαρχοι, γιατί ο Δήμαρχος δικαιούται έμμισθους Αντιδημάρχους...

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Λίγο ησυχία, παιδιά, να μας πει λίγο ο Κίμωνας.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Και το ένα τρίτο των έμμισθων Αντιδημάρχων με άμισθους Αντιδημάρχους. Σε αυτό το... ο υπολογισμός του ενός τρίτου θα γίνει στο σύνολο των Αντιδημάρχων και αυτών που

έρχονται από τα Νομικά Πρόσωπα, από όλα αυτά που αναφέρουμε στη διαφάνεια.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εμένα αυτή είναι η εντολή μου και για αυτό το λέω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, επειδή ο Υπουργός μου το είπε, για αυτό. Τώρα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Το έχουμε στην...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Στην εγκύκλιο το αναφέρουμε ρητώς, θα είναι...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Μετά το τέλος της εισήγησης θα απαντήσει ο εισηγητής σε ερωτήσεις. Να οργανώσουμε λίγο την κουβέντα, γιατί πρέπει να τηρήσουμε σφιχτά το πρόγραμμα για να ολοκληρώσουμε στη χρονική διάρκεια που έχουμε θέσει.

Κύριε Σιδηρόπουλε, προχωράμε.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ.

Θέλω να πω δύο πράγματα για την ειδική συνεδρίαση, τη λογοδοσία. Δεν συγχέεται με την ετήσια λογοδοσία, που υφίσταται. Αυτή είναι μια ειδική συνεδρίαση που γίνεται, σαν ένας έλεγχος της Δημοτικής Αρχής όχι μόνο από... από το σύνολο του Δημοτικού Συμβουλίου, όχι μόνο από τη μειοψηφία, αλλά και από Συμβούλους της ίδιας της παράταξης του Δημάρχου.

Διενεργείται ως εξής. Κάθε δύο μήνες θα γίνεται, θα λαμβάνεται χώρα η συνεδρίαση. Όχι να γίνει ας πούμε η συνεδρίαση 15 Γενάρη και μετά να πάω μετά από δύο μήνες ακριβώς. Ανά δύο μήνες. Δηλαδή μέχρι το Φλεβάρη θα γίνει μία συνεδρίαση οπωσδήποτε. Απρίλη η δεύτερη συνεδρίαση. Κάθε δύο μήνες μία συνεδρίαση.

Τώρα, στη συνεδρίαση αυτή θα συζητούνται δέκα θέματα που τίθενται από τους Δημοτικούς Συμβούλους και επιπλέον δύο θέματα από τους Προέδρους των Δημοτικών Κοινοτήτων.

Τι γίνεται όμως σε περίπτωση που θα υποβληθούν περισσότερα; Τότε αν υπάρξουν περισσότερα θέματα κατατεθειμένα στο Προεδρείο του Δημοτικού Συμβουλίου, θα γίνεται κλήρωση ούτως ώστε να φτάσουμε αυτούς τους αριθμούς. Δέκα θέματα προς συζήτηση από το Δημοτικό Συμβούλιο, και δύο από τις Κοινότητες.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εν συνόλω, και της συμπολίτευσης.

Οι δημοτικές παρατάξεις τώρα. Θέλω να σας πω πώς βλέπουμε τις δημοτικές παρατάξεις, και πώς θα αναλυθούν... ένας τρόπος (...) ιδωθούν και πώς θα αναλυθούν στην εγκύκλιο.

Οι δημοτικές παρατάξεις είναι συλλογικά Όργανα οιονεί, δεν είναι εν τοις πράγμασι, είναι οιονεί συλλογικά Όργανα διοίκησης, γιατί οι αποφάσεις τους έχουν μια εκτελεστικότητα. Κάποιο Δημοτικό Σύμβουλο που διαγράφουν, απωλένει το αξίωμά του αυτοδικαίως. Ο νομοθέτης έχει βάλει κάποιες δικλείδες μέσα για να συμβεί αυτό. Απαιτούνται τα δύο τρίτα των μελών της παράταξης να αποφασίσουν και να υπάρχει το πρακτικό διαγραφής. Δηλαδή, με αιτιολογία δηλαδή.

Οπότε η δημοτική παράταξη αποτελείται από τους Συμβούλους, και από τον επικεφαλής υποψήφιο Δήμαρχο της κάθε παράταξης, που μέσα είναι και ο Δήμαρχος που έχει εκλεγεί, είναι και αυτός μέλος της παράταξής του, με τη διαφορά ότι οι επικεφαλής δεν μπορούν να διαγραφούν, είτε να ανεξαρτητοποιηθούν.

Και μέλος του Συμβουλίου μπορεί να ανεξαρτητοποιηθεί από τη δημοτική παράταξη με την οποία έχει εκλεγεί, μπορεί να ανεξαρτητοποιηθεί, δεν μπορεί να ενταχθεί όμως σε άλλη δημοτική παράταξη, ούτε άλλη δημοτική παράταξη μπορεί να συνενωθεί με άλλη δημοτική παράταξη. Μπορεί να επανέλθει όμως ο Δημοτικός

Σύμβουλος αν η δημοτική του παράταξη πάλι με την ίδια πλειοψηφία...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ούτε αξίωμα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Τώρα πια...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Λίγο ησυχία παρακαλώ.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ήθελα λίγο να πω και κάποια πράγματα που δεν ανήκουν γραφειοκρατικά στη δικιά μας ομάδα, αλλά πρέπει για χάρη της πληρότητας να τα αναφέρουμε και να είναι όλα ανοιχτά και καταγεγραμμένα για τη νέα αυτοδιοικητική περίοδο.

Στις 31/12 καταργούνται αυτοδίκαια τα δημοτικά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, με εξαίρεση τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, όπως και οι Δημοτικές... και οι Σύνδεσμοι, όπως και οι Δημοτικές Κοινωφελείς Επιχειρήσεις.

Από 1/1 οι αρμοδιότητες των ανωτέρω Νομικών Προσώπων ασκούνται από τον οικείο Δήμο, δηλαδή αυτοδικαίως ο Δήμος διευρύνει τις αρμοδιότητές του με ένταξη στις αρμοδιότητες αυτές που ασκούσε, που είχε πάντα ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, και τις ασκούσε μέσα από δικά του Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή από Κοινωφελείς Επιχειρήσεις.

Και ακολουθώντας λίγο την εισήγηση και την ανάλυση του κυρίου Κατσούλη, εδώ έχουμε και τη μεταφορά του προσωπικού, και τη μεταφορά των πόρων, αυτοδικαίως όλα θα έρθουν στο Δήμο να τον υποβοηθήσουν για αυτές τις νέες αρμοδιότητες που θα έχει.

Μέχρι τις 28 Φλεβάρη εκδίδεται η διαπιστωτική πράξη κατάργησης από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Παρ' όλη την αυτοδίκαιη εκ του νόμου κατάργηση, μεταφορά αρμοδιοτήτων, πάντα στη διοίκηση είναι αναγκαία για διασφάλιση του χρόνου και της ασφάλειας δικαίου, μια απόφαση να ξέρουμε τα

Νομικά Πρόσωπα πότε καταργήθηκαν, ποια Νομικά Πρόσωπα είναι, και πότε μεταφέρθηκαν στο Δήμο.

Στις 30 Ιουνίου θα γίνει η κατάργηση των Σχολικών Επιτροπών. Και εντός έξι μηνών, εδώ για εμένα είναι το πιο κρίσιμο, δηλαδή ποια είναι η εικόνα μας; Ότι τα Νομικά Πρόσωπα όπως καταργούνται 31/12, 1/1 ο Δήμαρχος έχει δύο δυνατότητες. Ή μπαίνουν μέσα αυτοτελώς στο... κάτω από τον Δήμαρχο και ασκούνται υπηρεσίες των Νομικών Προσώπων, θα είναι κάτω από τον Δήμαρχο και ασκούνται οι αρμοδιότητες μέσα από αυτές τις υπηρεσίες, ή οι υπηρεσίες των Νομικών Προσώπων όταν έχουν κάποιο αντίστοιχο αντικείμενο, μια Διεύθυνση Οικονομικού, μια Διεύθυνση Διοικητικού, μπορούν να μπουν στις αντίστοιχες υπηρεσίες των Δήμων.

Έξι μήνες όμως μετά την κατάργηση των Νομικών Προσώπων, θα πρέπει να τροποποιηθούν οι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δήμων ούτως ώστε όλα αυτά και διοικητικά να αρχίσουν να αποτυπώνονται σε έναν ενιαίο Οργανισμό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Το Δημοτικό Συμβούλιο δύναται να συγκροτεί Επιτροπές σε σχέση με τις αρμοδιότητες των Νομικών Προσώπων, και για τα Νομικά Πρόσωπα που καταργούνται αυξάνεται ο αριθμός των Αντιδημάρχων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να οργανώσουμε λίγο την κουβέντα; Να παραμείνει ο κύριος Σιδηρόπουλος στο βήμα, και να απαντήσουμε σε ερωτήσεις. Να μιλήσει λίγο ο Πρόεδρος...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μισό λεπτό. Σήμερα εδώ δεν θα πούμε τι θα θέλαμε να ισχύσει. Λέμε ποιος είναι ο νόμος και τι ισχύει, και η εισήγηση του κυρίου Σιδηρόπουλου είναι πάρα πολύ κατατοπιστική και σημαντική, γιατί πρόκειται για καινούργια πράγματα. Η φιλοσοφία την οποία έχουν αυτές οι ρυθμίσεις είναι σε ότι αφορά τη

λειτουργία των Δημοτικών Συμβούλων και των παρατάξεων παραταξιοκεντρική. Παιχνίδια μεσούσης της θητείας και ανατρέπουμε την πλειοψηφία και κάνουμε αποστασίες και διαφοροποιούμαστε και τα λοιπά, βάλλουν εναντίον της λαϊκής βούλησης και της λαϊκής ετυμηγορίας μετεκλογικώς και δεν μπορούν να ισχύσουν αυτά. Και κλείσαμε, και τελειώσαμε. Αυτή είναι η φιλοσοφία δηλαδή σε ότι αφορά αυτά τα θέματα.

Και το άλλο επίσης το οποίο θέλω να επισημάνω και να τονίσω είναι ότι όλες οι ημερομηνίες οι οποίες υπάρχουν, σχετικά με τη συνεδρίαση που πρέπει να γίνει 2 του μηνός, ή με τη συνεδρίαση που πρέπει να γίνει 3 του μηνός, ή 7, δεν είναι αποκλειστικού χαρακτήρα, αλλά είναι ενδεικτική η αναφορά τους στο νόμο. Δηλαδή η μη λήψη μιας απόφασης σε μια έκτακτη περίπτωση, γιατί κάτι έτυχε, δεν σημαίνει ακυρότητα στη λήψη των αποφάσεων μεταγενέστερα.

Και σε ότι αφορά τους Αντιδημάρχους, το τόνισε ο κύριος Σιδηρόπουλος, το ξανά λέω, δεν χρειάζεται ειδική αιτιολογία για την ανάκληση της περί ορισμού Αντιδημάρχου απόφασεως.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, όχι... Ναι, δεν χρειάζεται όμως, γιατί ανακαλούσε έναν Αντιδήμαρχο και επειδή θεωρούσε αυτός ότι είναι ανεπαρκής η αιτιολογία, προσέφευγε στα δικαστήρια. Τώρα δεν μπορεί, καταλάβατε;

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Λοιπόν, ερωτήσεις.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ερωτήσεις. Επίσης να πούμε ότι οι εισηγήσεις και του κυρίου Σιδηρόπουλου, και όλες οι εισηγήσεις, θα τις πάρετε στα mail που έχετε δηλώσει. Άρα δεν είναι ανάγκη να φωτογραφίζουμε τους πίνακες και τα λοιπά. Θα σταλούν σε όλους.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ορίστε, ρωτήστε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου) ...αναφέρθηκε σε αναπληρωματικά μέλη Δημοτικής Επιτροπής. Δεν το είδα στο νόμο. Λες θεωρούνται. Πρέπει να υπάρχουν; Η μία ερώτηση. Να τις πω όλες;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μια στιγμή, μια στιγμή...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να τις γράψουμε όλες τις ερωτήσεις και να απαντήσετε συνολικά, κύριε Σιδηρόπουλε; Θέλετε να σημειώνετε;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγγνώμη, συγγνώμη. Να κάνω μια πρακτική απάντηση; Επειδή τα μέλη μπορεί, αν είναι δύο τα εκλεγόμενα, να είναι μόνο δύο οι υποψήφιοι από την πλειοψηφία, είναι πρακτικά λάθος. Θα πρέπει να βάλουμε περισσότερους των εκλεγομένων για να έχουμε εν τοις πράγμασι αναπληρωματικούς.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Η ερώτηση είναι, αν λείπει κάποιος αναπληρώνεται από τους αναπληρωματικούς σε μια συνεδρίαση...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ή αν παραιτηθεί οριστικά;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, αναπληρώνεται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αναπληρώνεται, άρα πρέπει να υπάρχουν.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Και να συμπληρώσω την εικόνα που έδωσε ο κύριος Πρόεδρος. Όλοι οι άλλοι υποψήφιοι είναι αναπληρωματικοί των τακτικών...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Για να είναι όμως πρέπει να μην κατεβάσουμε ψηφοδέλτιο με δύο, αλλά με τέσσερις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Στους τέσσερις πόσους αναπληρωματικούς θέλουμε;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όσους επιθυμούν οι Σύμβουλοι να κατέβουν. Δεν έχει όριο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Καλά. Ερώτηση άλλη. Στη Δημοτική Επιτροπή. Ο Δήμαρχος λες ή ο Αντιδήμαρχος. Μπορεί να είναι ο Δήμαρχος και να ορίσει τη σειρά των Αντιδημάρχων που τον αναπληρώνουν; Η αναπλήρωση πώς γίνεται;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, άλλο το ένα, άλλο το άλλο. Να σας πω...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πρόεδρο. Άλλο το ένα, άλλο το άλλο...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, όχι, θα σας εξηγήσω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Στον Πρόεδρο λέω τώρα.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Στον Πρόεδρο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είναι ο Δήμαρχος...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Πρόεδρος είναι ο Δήμαρχος ή Αντιδήμαρχος που έχει... όχι αναπληρωματικός του.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το καταλάβαμε αυτό. Λέω αν οριστεί ο Δήμαρχος και απουσιάζει μια μέρα...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν αναπληρώνεται, δεν έχει... Ο αναπληρωματικός του Δημάρχου, ο Αντιδήμαρχος που ορίζει αναπληρωματικό του, δεν είναι στην Οικονομική Επιτροπή, είναι για τη διοίκηση του Δήμου, είναι για τις αρμοδιότητες που έχει στη διοίκηση του Δήμου. Δεν μπορεί να...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ωραία. Στη Δημοτική Επιτροπή...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγγνώμη λίγο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κάντε ησυχία. Κύριε Σιδηρόπουλε, εάν είναι θμελής μία Επιτροπή, έχει εννέα μέλη, τα οποία μπορούν εκ της πλειοψηφίας και εκ της μειοψηφίας να αναπληρώνονται από τους αναπληρωματικούς. Δεν προβλέπεται και ορθά από το νόμο μέλος αναπληρωματικό του Δημάρχου ή του Αντιδημάρχου ο οποίος ορίζεται ως Πρόεδρος.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα δεν συνεδριάζει χωρίς τον ορισμένο Πρόεδρο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, έτσι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ε πώς συνεδριάζει; Λέει έχει Αντιπρόεδρο, εδώ μας λέει ο παλιός έχει Αντιπρόεδρο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, έχει Αντιπρόεδρο, βεβαίως.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα συνεδριάζει με τον Αντιπρόεδρο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Βέβαια. Έτσι δεν είναι, κύριε Σιδηρόπουλε;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ωραία. Αλλά αναπλήρωση του Δημάρχου δεν γίνεται, ενώ των μελών γίνεται. Θέλει διευκρίνιση, αλλά αναπλήρωση των μελών γίνεται.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αναπλήρωση των μελών είναι από τα αναπληρωματικά. Ο Πρόεδρος...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αναπλήρωση του Δημάρχου που θα λείπει δεν γίνεται.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δεν γίνεται.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Του Προέδρου όχι. Ο Πρόεδρος βγάζει την πρόσκληση, ελέγχει την...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εντάξει, είναι μια αντίφαση αυτή. Αλλά δεν λέμε τι θέλουμε, λέμε τι ισχύει, είπε ο Πρόεδρος. Να μας το διευκρινίσετε.

Στη διαδικασία της ειδικής λογοδοσίας. Έχουμε επτά – τρία. Επτά θέματα από την αντιπολίτευση, και τρία από τη συμπολίτευση.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δέκα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άμα έχουμε... και ένα ανά Δημοτικό Σύμβουλο. Άμα έχουμε τέσσερις η αντιπολίτευση, δεν πρέπει να συμπληρωθούν... συμπληρώνονται οι υπόλοιπες από τη συμπολίτευση; Έχουμε τέσσερις...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εφόσον είναι δέκα, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μέχρι το δέκα συμπληρώνονται από την αντιπολίτευση παρότι το όριο της ορίζεται στα τρία.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εντάξει;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, θα το γράψουμε, θα το δούμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Θα το γράψετε.

Τώρα, για τον Αντιδήμαρχο τον επιπλέον...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πρέπει να γραφτεί στην εγκύκλιο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Έλα, άνευ αντικειμένου είναι αυτή η διάταξη, στην πράξη δεν θα λειτουργήσει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αν δεν υπάρχουν καθόλου δεν γίνεται.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Θα καταργηθεί.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αφού υπάρχει η προ ημερησίας...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Υποχρεωτικά; Ακόμα και να μη γίνονται;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Θα μαζευτούν για να πουν ότι δεν γίνεται; Τρεις μέρες πριν ξέρουν αν υπάρχουν ερωτήσεις. Τι λέτε ρε παιδιά; Τρεις μέρες πριν ξέρουν αν υπάρχουν ερωτήσεις.

Να πω και την τελευταία...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Πάντως όσο σημειώνει μην έχετε την ανησυχία περί αυτής της διαδικασίας διότι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δεν έχω καθόλου...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι, όχι, το λέω για τους συναδέλφους. Στην πράξη αυτή η διάταξη και η λειτουργία δεν θα αποδώσει τα αναμενόμενα για αυτούς οι οποίοι την ονειρεύτηκαν.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Θα αποδώσει...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ωστόσο, ακούστε, υπάρχει η προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση κάθε φορά σε κάθε Δημοτικό Συμβούλιο, που ισχύει. Εκεί εξαντλούνται όλες οι απορίες και συζητούνται όλα τα θέματα. Άρα μην έχετε τέτοια...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ωραία. Ο πρόσθετος Αντιδήμαρχος λόγω κατάργησης Νομικού Προσώπου. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι πάει στην παράγραφο 2 και άρα μετράει, αυτό που είπατε, μετράει στον υπολογισμό των (...)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Θα το...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πρέπει να διευκρινιστεί.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ο Αντιδήμαρχος ο επιπρόσθετος, του Νομικού Προσώπου, δεν είναι κατ' ανάγκη ότι ασκεί καθήκοντα του Νομικού Προσώπου...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι βέβαια.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αμειβόμενος και πάει στην παράγραφο 2. Αυξάνει τους Αντιδημάρχους στην παράγραφο 2. Δεν είναι ευκρινές από το νόμο.

Και η τελευταία ερώτηση. Λόγω της κατάργησης των Νομικών Προσώπων θα γίνει στο πρώτο εξάμηνο τροποποίηση του Οργανισμού. Εάν πρέπει να κάνω ευρύτερη τροποποίηση, όχι μόνο λόγω των Νομικών Προσώπων, μπορώ να την κάνω ταυτόχρονα, ή είναι με άλλες διατάξεις όπως μου λένε οι υπηρεσίες και πρέπει να γίνει χωριστά;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό είναι άλλης υπηρεσίας, νομίζω ότι μπορεί να γίνει ταυτόχρονα, αλλά δεν θα είναι η ρήτρα που λέει ότι αν σε 25 μέρες δεν δώσει το Υπηρεσιακό Συμβούλιο τη σύμφωνη γνώμη, τεκμαίρεται. Αυτό δεν θα γίνει στις άλλες διατάξεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα μπορεί να γίνει ταυτόχρονα και...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Θεωρώ ναι, αλλά είναι άλλης υπηρεσίας...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δεν χρειάζεται διευκρίνιση η διάταξη, στο θέμα που έθεσε ο κύριος Κεγκέρογλου. Για τους άμισθους... για τους έμμισθους Αντιδημάρχους που μπαίνουν στη θέση των δύο Νομικών Προσώπων που καταργούνται, διότι αν ο νομοθέτης ήθελε να είναι άμισθοι, θα το έλεγε ρητώς όπως τους λέει στις άλλες δύο περιπτώσεις.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, ναι, αυτό, και ότι δεν προσυζητώνται...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εκείνο είναι άλλο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, όχι, λέει ότι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δεν το προβλέπει; Πείτε του Υπουργού να το προβλέψει. Δεν πειράζει. Εξακόσιοι είναι σε όλη τη χώρα, δεν είναι πολλοί. Βάλτε (...). Προσωπικό δεν έχουμε, βάλτε δύο μετακλητούς δίπλα. Αυτό λέει ο νόμος. Οι τέσσερις Αντιδήμαρχοι, τέσσερις συμβούλους. Οι έξι Αντιδήμαρχοι, έξι συμβούλους. Βάλτε...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μα το ζητήσαμε, το ζητήσαμε αυτό, να μπουν και μετακλητοί στους δύο επιπλέον έμμισθους Αντιδημάρχους. Αλλά γράφει ρητά ότι δεν μπορούν να πάρουν, και είπε ο Υπουργός ότι θα το δει στον Κώδικα αυτό.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ζητάω συγγνώμη από τον Πρόεδρο, λίγο να οργανώσουμε την κουβέντα για να προλάβουμε, να είμαστε μέσα στους χρόνους.

Θέλει να ρωτήσει ο κύριος Καλοκαιρινός, ο κύριος Δοξαστάκης, και ο κύριος Κοκοσάλης. Θέλει κάποιος άλλος; Ο κύριος Μαλανδράκης, και ο κύριος Περράκης, και ο κύριος Μπαριτάκης. Και Μενεγάκης. Την υπομονή σας θέλουμε. Κίμωνα, την υπομονή.

Ο κύριος Καλοκαιρινός, να ρωτήσει ο κύριος Καλοκαιρινός.

Α. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ: Δεν είναι ακριβώς ερώτηση, αλλά είναι μια παρατήρηση την οποία θεωρώ ότι και εσείς, και ιδιαίτερα η πολιτική ηγεσία, πρέπει να λάβει υπόψη.

Η κατάργηση των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των Κοινωφελών Επιχειρήσεων, γίνεται με έναν τελειώς ασφυκτικό τρόπο αυτή τη στιγμή. Γίνεται επάνω στη μετάβαση από τη μια Αρχή στην άλλη, και επίσης μας κρατάει σε μια εκκρεμότητα η οποία δεν μας επιτρέπει να (...) ακόμα και το σχήμα μας το δημοτικό στο μέτρο όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις εξαίρεσης και δεν γνωρίζουμε πότε αυτές θα κριθούν.

Νομίζω ότι πρέπει να υπάρξει μια αυτοδέσμευση του Υπουργείου ως προς το χρόνο στο οποίο θα κριθούν... θα κριθεί η εξαίρεση ή μη από την κατάργηση, διότι αυτό προφανέστατα για τους Οργανισμούς και τις Επιχειρήσεις που έχουν αυτό το οικονομικό αντικείμενο, δηλαδή των εξακοσίων χιλιάδων κατά μέσο όρο ανά πενταετία, επηρεάζει το αν θα υπάρχει ένας Αντιδήμαρχος επιπλέον, αν θα υπάρχει ένας δεύτερος. Αυτή τη στιγμή ο Δήμος Ηρακλείου έχει καταθέσει αίτηση εξαίρεσης για δύο περιπτώσεις.

Στο μέτρο που δεν γνωρίζουμε και πότε θα κριθεί αυτό. Φανταστείτε ότι αυτό κρίνεται την παραμονή της Πρωτοχρονιάς για παράδειγμα;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Θεωρώ πως όχι.

Α. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ: Ελπίζω όχι, αλλά θα πρέπει να έχουμε μια ισχυρή διαβεβαίωση ότι αυτό θα γίνει το συντομότερο και από εκεί και πέρα θεωρώ ότι οι προθεσμίες τις οποίες έχετε θέσει, δηλαδή κατάργηση, λύση, την 31/12, απορρόφηση του προσωπικού ένα μήνα μετά, διαπίστωση της διάλυσης άλλο ένα μήνα μετά, και όλα αυτά να πρέπει να μπουν σε έναν Οργανισμό, που εντάξει, έρχεται έξι μήνες μετά, αυτό θεωρώ ότι είναι... θεωρώ ότι είναι η μόνη λογική προθεσμία.

Νομίζω ότι πρέπει να ξανά δείτε τους χρόνους αυτούς ή αλλιώς να εκδώσετε εγκυκλίους χθες, έτσι ώστε να μας δώσετε μια πιθανότητα να μπορέσουμε να βρεθούμε μέσα στα χρονοδιαγράμματα αυτά.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσουμε τον κύριο Καλοκαιρινό.

Ο κύριος Δοξαστάκης.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Καλησπέρα και από εμένα, καλώς ορίσατε. Θεωρώ ότι διεξάγεται μια πολύ γόνιμη συζήτηση.

Πρώτη ερώτηση. Η αυτοδίκαιη αύξηση των Αντιδημάρχων η οποία γίνεται με την κατάργηση των ΝΠΔ και των Κοινοφελών, θα ισχύσει αντίστοιχα και με την κατάργηση των Σχολικών Επιτροπών; Γιατί, μισό λεπτό, διαβάζοντας την αιτιολογική έκθεση θεωρώ ότι θα υπάρξει αύξηση και για αυτές.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Οι Σχολικές Επιτροπές δεν έχουν τον προϋπολογισμό, δεν έχουν τον προϋπολογισμό που απαιτείται.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Ορίστε;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν έχουν τον προϋπολογισμό.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Δεν είπα για προϋπολογισμό...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Πολλές Σχολικές Επιτροπές υπερβαίνουν τις εξακόσιες χιλιάδες. Δεν φαίνεται να απαγορεύεται, και φαίνεται ότι θα επέλθει ως συνέπεια το Μάιο που θα καταργηθούν και οι Σχολικές Επιτροπές. Να το πείτε ξεκάθαρα, γιατί διαφαίνεται από την αιτιολογική έκθεση του νόμου, του 5056, ότι δεν απαγορεύεται, και μπορεί να προκύψει ερμηνευτικά.

Δεύτερο. Γίνεται πρωτόκολλο ανάληψης καθηκόντων από τον Δήμαρχο;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Τρίτον. Προβλέπεται η σύνταξη πρωτοκόλλου παράδοσης παραλαβής από τη μία Δημοτική Αρχή στην άλλη;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, όχι.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Αλλά τι προβλέπεται για τον επερχόμενο Δήμαρχο να ενημερωθεί και να δει τι γίνεται;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία. Από τη νομοθεσία δεν προβλέπεται. Ο Δήμαρχος καλεί τις Υπηρεσίες να τον ενημερώσουν...

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Τα θέτω αυτά για να πάρουν οι συνάδελφοι απαντήσεις. Μπορεί να καλέσει τις Υπηρεσίες, μπορεί τέλος του χρόνου που τελειώνει ο προϋπολογισμός, το οικονομικό έτος, να ζητήσει εικόνα ενημέρωσης ταμειακή και, και...

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Από τις Υπηρεσίες.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Μπορεί να ζητήσει από την Τεχνική Υπηρεσία για την πρόοδο των έργων και του τεχνικού προγράμματος. Αυτά μπορεί. Ωραία.

Πρόταση. Γιατί να μη γίνεται η εγκατάσταση των Δημοτικών Αρχών την επομένη των εκλογών; Τι είναι αυτό το οποίο επιτρέπει...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ακόμα δεν έχουν βγει αποφάσεις σε όλους τους Δήμους ανακήρυξης επιτυχόντων.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Κακώς, κάκιστα. Στην κυβέρνηση πώς βγαίνει η απόφαση;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι Άρειος Πάγος μόνο με... ήταν 145.000 υποψήφιοι. 145.000 υποψήφιοι.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ζαχάρη, έχεις και εμπειρία. Να λειτουργήσουμε μέσα στους χρόνους, μην ανοίξουμε τέτοια κουβέντα.

Αν ολοκληρώσεις, ο κύριος Κοκοσάλης.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι με το τι θέλουμε, αλλά το τι ισχύει.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δήμαρχε, καλύφθηκαν;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία. Ο κύριος Μαλανδράκης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, υπάρχει εντεταλμένος...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δήμαρχε, για να γραφτεί... Δήμαρχε, το μικρόφωνο.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Απλώς για τον εντεταλμένο Σύμβουλο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Για πρακτικά να επαναλάβω την ερώτηση. Συγγνώμη. Ρώτησα αν εξακολουθεί να υφίσταται ο θεσμός του εντεταλμένου Δημοτικού Συμβούλου.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, είναι στο άρθρο 59, στις αρμοδιότητες του Δημάρχου, 1Γ' περίπτωση πρέπει να είναι, είναι το εξής. Ο εντεταλμένος Σύμβουλος δεν είναι Αντιδήμαρχος, με την έννοια ότι δεν του μεταβιβάζονται αρμοδιότητες. Δεν είναι Όργανο διοίκησης...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ως ήταν, εξακολουθεί να υφίσταται ο θεσμός του;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πάει αυτό.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εποπτεία των Υπηρεσιών.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Σωστά.

Δεύτερη ερώτηση. Η συνεδρίαση λογοδοσίας, όπως και αν γίνει. Με ερωτήσεις της αντιπολίτευσης, της συμπολίτευσης. Και παρθούν αποφάσεις, ή συζητάμε μέχρι το πρωί; Δηλαδή τα δέκα θέματα που θα πουν...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Το λέει η διάταξη. Το λέει η διάταξη ότι δεν λαμβάνονται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Τρία. Σε ό,τι αφορά τις καταργήσεις, το είπε και ο κύριος Καλοκαιρινός. Υπάρχει, από τις Υπηρεσίες, καταληκτική ημερομηνία εισήγησης προς την πολιτική ηγεσία τι δεν θα καταργηθεί, αν δεν καταργηθεί κάτι, ή είναι ανοιχτό τελείως; Υπάρχει δηλαδή ημερομηνία αυτή τη στιγμή, Πρόεδρε, ή δεν υπάρχει, για να ξέρουμε τι δεν θα καταργηθεί; Κανονικά καταργούνται όλα. Ο νομοθέτης αφήνει ένα παράθυρο. Και το παράθυρο... Ναι. Υπάρχει ημερομηνία πότε θα βγει το τι δεν καταργείται;

Δεν το ξέρουμε αυτό.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Να απαντήσω; Σε εύλογο χρονικό διάστημα θα βγει, έτσι μπορώ νομικά να σας απαντήσω, αλλά να ξέρετε κάτι. Επειδή πάρα πολλοί στηριζόμενοι στο άρθρο 52 του 5056 και εξαιρετικά, όλως εξαιρετικά, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, αιτιολογημένη όμως, όχι επειδή δεν θέλω, μπορεί να γίνει δεκτή. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία, εγώ ψυχανεμίζομαι, σχεδόν όλες θα απορριφθούν.

Παράδειγμα. Στο Νομό Ιωαννίνων, στα Γιάννενα, έχει το σπήλαιο των Ιωαννίνων, εκεί που η Βουγιουκλάκη γύρισε τις ταινίες. Άντε, για να καταλάβετε για τι μιλάω. Το σπήλαιο Περάματος. Αυτό, ως Νομικό Πρόσωπο που λειτουργεί μέσα σαν μια δομή στην Κοινωφελή τους Επιχείρηση, θα σωθεί. Αντιλαμβάνομαι. Εικάζω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Τέλος πάντων.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Άλλωστε, περιοριστικά αναφέρονται στο νόμο ποια Νομικά Πρόσωπα καταργούνται. Δεν βάζει χέρι στα Λιμενικά Ταμεία, δεν βάζει χέρι στις Ανώνυμες Εταιρείες των Δήμων, στα Περιφερειακά Θέατρα και ούτω κάθε εξής. Στα ιδρύματα και τα λοιπά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία. Ο κύριος Περράκης;

ΠΕΡΡΑΚΗΣ: Όσο αφορά την τελευταία παράγραφο που αναφέρεται για τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου: Σε ορεινούς

Δήμους οι συνεδριάσεις των Δ.Σ. λαμβάνουν χώρα χωρίς την υποχρέωση δια ζώσης διεξαγωγής τους, κατ' ελάχιστον μία φορά το μήνα.

Αυτό θα πει ότι μπορούν να γίνονται τα Δημοτικά Συμβούλια στους ορεινούς Δήμους, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, δια περιφοράς;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δια περιφοράς, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις. Ναι.

ΠΕΡΡΑΚΗΣ: Ναι. Δεν είναι δηλαδή υποχρεωτικό κάθε μήνα η δια ζώσης συνεδρίαση.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είναι υποχρεωτική η δια ζώσης.

ΠΕΡΡΑΚΗΣ: Και όσον αφορά τη λογοδοσία, ο νόμος έτσι όπως έχει ψηφιστεί, είναι ξεκάθαρος. Απειλείται ο Πρόεδρος με καθαίρεση, με διοικητική αποβολή.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εάν δεν συγκαλέσει.

ΠΕΡΡΑΚΗΣ: Αν δεν συγκαλεστεί. Σε ορεινούς Δήμους, τα πράγματα τα οποία τρέχουν με αργή... με ταχύτητα σαλίγκαρου, να συνεδριάζει κάθε 2 μήνες το Δημοτικό Συμβούλιο...

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Λίγο ησυχία για να ακούμε αυτόν που μιλάει, παρακαλώ πάρα πολύ.

ΠΕΡΡΑΚΗΣ: ...το οποίο πιθανόν να μην έχει γίνει τίποτα, θα είναι μόνο μία αφορμή για να στήνουν οι μισοί τους άλλους μισούς στον τοίχο.

Θεωρώ, κατά τη γνώμη μου, ότι σε Δήμους ορεινούς δεν μπορεί να ισχύει το 2 μήνες, γιατί είναι... εκ φύσεως δηλαδή, τα πράγματα πηγαίνουν πολύ αργά. Τι θα συζητάνε κάθε 2 μήνες σε ένα Δήμο σαν το δικό μας; Αφού δεν έχει γίνει τίποτα. Δηλαδή τα πράγματα... Όχι τίποτα, τα πράγματα γίνονται με τόσο αργούς ρυθμούς...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ναι, να περιοριστούμε σε ερωτήσεις όμως, θα ήθελα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΕΡΡΑΚΗΣ: Δηλαδή να το σημειώσετε ότι κάθε 2 μήνες θα είναι και ένα θέατρο του παραλόγου.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο κύριος Μενεγάκης.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Πρέπει να πούμε το εξής, για τα Πειθαρχικά των αιρετών γενικότερα, ότι οι αιτιολογίες, στη συγκεκριμένη περίπτωση...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Λίγο ησυχία να κάνουμε, παρακαλώ.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Στη συγκεκριμένη περίπτωση που ο Πρόεδρος ή ο αιρετός είναι υπό δίωξη πειθαρχική, εξετάζεται και από το Πειθαρχικό Συμβούλιο. Δεν είναι αυτοδίκαια όλα. Δηλαδή η πειθαρχική δίωξη υπόκειται σε κρίση και ενός Οργάνου που όλα αυτά που είπατε θα ειπωθούν. Το ζήτημα με την ειδική συνεδρίαση είναι και η έκδοση της πρόσκλησης. Δηλαδή, όπως είναι οι συνεδριάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων υποχρεωτικές κάθε μήνα, πρέπει να εκδοθούν προσκλήσεις για να συνεδριάσουν τα Δημοτικά Συμβούλια. Το ζήτημα είναι να υπάρχουν και οι προϋποθέσεις.

Αυτό το κομμάτι όμως, το Πειθαρχικό, θα ήθελα να σας πω ότι εντάσσεται κάθε φορά στο πραγματικό που συμβαίνει σε κάθε περίπτωση. Δεν είναι όλοι οι Δήμοι το ίδιο, ούτε όλες... η μη λήψη ή οι μη συνεδριάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων, ίδιες για κάποιον συγκεκριμένο λόγο. Αυτά θα εξεταστούν από τα αρμόδια Όργανα μετά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Το ζήτημα είναι το εξής. Η ουσία είναι ότι τα Δημοτικά Συμβούλια έχουν και μια δημοκρατία μέσα τους, που... ο Δημοτικός Σύμβουλος εκπροσωπεί έναν κόσμο. Αυτός ο κόσμος θα πρέπει να έχει και μια πρόσβαση στο Δημοτικό Συμβούλιο από άποψη γόνιμου διαλόγου εκεί μέσα. Δεν σημαίνει ότι πρέπει να πάρουν αποφάσεις.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο κύριος Μενεγάκης, είναι η τελευταία ερώτηση.

ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ: Ναι. Παραλείπω ό,τι έχει απαντηθεί. Ήθελα να ρωτήσω μόνο το εξής.

Καλησπέρα σας και από τον Άγιο Νικόλαο.

Υπάρχει κάποια αίσθηση, από την πλευρά δηλαδή του Υπουργείου, για το πότε θα κριθεί αυτή η κατάργηση των Νομικών Προσώπων; Υπάρχει αίσθηση για αυτό;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ δεν μπορώ να πω κάτι...

ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ: Δεν υπάρχει καν αυτή η πληροφορία.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σε εμένα... Εγώ δεν μπορώ να πω κάτι...

ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ: Υπάρχει αυτή η πληροφορία, Πρόεδρε;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Σας είπα, σε εύλογο χρόνο και αρκετά...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εντός Νοεμβρίου.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, μέσα στο Νοέμβριο...

ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ: Συγγνώμη, δεν το άκουσα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Πάντως, ανάλογα και με το πότε κατέθεσε...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Άμα ένας καταθέσει στις 13 του μηνός Δεκεμβρίου...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, μέχρι 15 Νοέμβρη ήταν. Ε, ως τις 15 Δεκεμβρίου, 10 Δεκεμβρίου, θα έχουν απαντηθεί όλες.

ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ: Μάλιστα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία. Να ευχαριστήσουμε τον κύριο Σιδηρόπουλο.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Σε επίπεδο διαβούλευσης... Να ακούει και ο κύριος Σιδηρόπουλος, για να σημειώνει.

Κύριε Σιδηρόπουλε, να ακούτε για να το σημειώσετε αυτό.

Σε επίπεδο διαβούλευσης, γιατί τώρα δεν λέμε τι θέλουμε, αλλά τι ισχύει, είχαμε πει στον Υπουργό ότι η διάταξη αυτή περί της... κάθε μήνα ήταν, εγώ του είπα, αφού...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αφού, είπα, ότι θέλετε να το βάλετε, βάλτε το κάθε 6 μήνες ή καθόλου. Γιατί δεν θα αποδώσει. Και γιατί δεν θα αποδώσει; Τα αναμενόμενα. Διότι υπάρχει αυτή η διαδικασία κατά

τον Κανονισμό Λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου, σε κάθε ημερήσια διάταξη, στην προ ημερησίας διάταξη. Με τις ερωτήσεις και τα λοιπά. Δυο φορές το μήνα συνεδριάζεις, δυο φορές το μήνα προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση, παρέλκει η ύπαρξη αυτής της διάταξης και η ζωή θα δείξει ότι αυτή θα αχρηστευτεί από μόνη της, όπως τόσες άλλες.

Και τώρα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακούστε, όχι.

Τώρα, σημειώστε επίσης ότι η ζωή θα βγάλει τη μεγάλη ανάγκη στους νησιωτικούς Δήμους, να μη γίνεται αποκλειστικά η συνεδρίαση μόνο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι. Να μη γίνεται η συνεδρίαση μόνο δια ζώσης, αλλά και με τηλεδιάσκεψη.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και των Δημοτικών Συμβουλίων, στους νησιωτικούς Δήμους.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και αυτό. Καταλάβετε; Να είναι και με τηλεδιάσκεψη.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία. Προχωράμε και καλώ στο βήμα την κυρία Δέσποινα Νάσαινα, που είναι Στέλεχος της Οργάνωσης του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού, του Υπουργείου Εσωτερικών και η εισήγησή της θα είναι για την καταστατική θέση των αιρετών.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Καλησπέρα και από εμένα.

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για την πρόσκληση και τη φιλοξενία.

Είναι μεγάλη χαρά για εμάς και να μας γνωρίσετε, ως Διοίκηση του Υπουργείου Εσωτερικών, και φυσικά να σας γνωρίσουμε, γιατί σε κάθε περίπτωση επικοινωνούμε και

τηλεφωνικά, και μέσω των εγκύκλιων οδηγιών που εκδίδει το Υπουργείο Εσωτερικών.

Θα μιλήσω για την καταστατική θέση των αιρετών. Θέλω να σας πω ότι όσα θα πω σήμερα, συνοπτικά αναγκαστικά, είναι καταγεγραμμένα ήδη σε έναν οδηγό για την καταστατική θέση των αιρετών που έχει εκδώσει η Υπηρεσία μας ήδη από τον Μάρτιο του 2023. Αυτός ο οδηγός είναι μια συλλογική προσπάθεια που έχει κάνει η Διεύθυνσή μας με όλα τα αρμόδια Τμήματα, και με τη Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, Εργασίας και Οικονομικών, επικαιροποιείται, αυτή είναι η ιδέα, σε κάθε αλλαγή που έχουμε, είτε από εμάς, από τις διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών, είτε από άλλες διατάξεις των αρμόδιων, των συναρμόδιων Υπουργείων, να επικαιροποιείται αυτός ο οδηγός και έτσι να είστε ενήμεροι και εσείς για τις αλλαγές.

Θα μιλήσουμε για την αντιμισθία των αιρετών, για την ειδική άδεια που λαμβάνουν οι αιρετοί που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα, που είναι δηλαδή υπάλληλοι, στη συνέχεια θα αναφερθούμε ποιοι δικαιούνται αποζημιώσεων από τη συμμετοχή τους σε συλλογικά Όργανα Διοίκησης των Δήμων και θα αναφερθούμε ειδικά και στα έξοδα κίνησης που λαμβάνουν οι Πρόεδροι Δημοτικής Κοινότητας.

Μία βασική αλλαγή του Καλλικράτη σε σχέση με τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων του '06, ήταν η θέσπιση της αντιμισθίας. Μέχρι τότε είχαμε τα έξοδα παράστασης, με τον Καλλικράτη για πρώτη φορά ο νομοθέτης θέλησε να λύσει το ζήτημα του μισθού των αιρετών που δικαιούνται αντιμισθία και έτσι θεσμοθέτησε τον αντί μισθό, αντιμισθία. Σκοπός είναι αυτή η αντιμισθία να καλύψει όχι απλά τα έξοδα που έχει ένας αιρετός κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αλλά και έξοδα διαβίωσης. Δηλαδή αυτού και της οικογένειάς του. Προκειμένου να ασκεί απρόσκοπτα τα καθήκοντά του.

Η αντιμισθία καθορίζεται με απόφαση, το ύψος αυτής δηλαδή, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και

Εσωτερικών και η βασική διαφορά που έχει με τα έξοδα παράστασης που μέχρι τώρα ίσχυαν και ισχύουν πια για Προέδρους και Αντιπροέδρους Νομικών Προσώπων, είναι ότι τα έξοδα παράστασης δεν συνιστούν μισθό, έτσι; Χορηγούνται μόνο για να αντιμετωπίσουν αυξημένες προσωπικές δαπάνες στα καθήκοντα των αιρετών, καθορίζονται με απόφαση, και αυτά, του Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών, εδώ απαιτείται απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για τον καθορισμό τους και η εξτρά προϋπόθεση είναι ότι ο οικονομικός απολογισμός του προηγούμενου έτους, για τα Νομικά Πρόσωπα, τα ιδρύματα και τους Συνδέσμους, θα πρέπει να υπερβαίνει τα 300.000 €. Άρα είναι μια διαφορετική κατηγορία τα έξοδα παράστασης από την αντιμισθία.

Τώρα, δεν δικαιούνται όλοι οι αιρετοί αντιμισθία. Άρα πάμε να δούμε ποιοι δικαιούνται αντιμισθία. Ο νόμος ορίζει ρητά ότι δικαιούνται οι Δήμαρχοι, οι Αντιδήμαρχοι, οι Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων και οι Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης. Πώς καθορίζεται αυτή η αντιμισθία; Καθορίζεται, όπως είπαμε, με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, πώς; Με βάση το μόνιμο πληθυσμό, όπως προκύπτει από την τελευταία απογραφή. Σε περίπτωση που έχουμε δημοσίευση των αποτελεσμάτων της απογραφής εν μέσω της δημοτικής περιόδου, τότε αυτό ισχύει για τη νέα δημοτική περίοδο.

Σήμερα αυτή η ΚΥΑ που έχουμε και ισχύει είναι του 2018 και στην οποία μας ορίζει, επίσης, πέραν αυτών που λαμβάνουν οι Δήμαρχοι, μας καθορίζει και την αντιμισθία των Αντιδημάρχων, ως ποσοστό, στο 50% δηλαδή της αντιμισθίας του Δημάρχου, και η αντιμισθία του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου και του Συμπαραστάτη αντιστοιχεί στο 21% της αντιμισθίας του Δημάρχου.

Εδώ θα ήθελα να διευκρινίσω ότι η τελευταία Κοινή Υπουργική Απόφαση το Δεκέμβρη του 2018 ουσιαστικά καθόρισε συγκεκριμένα ποσά αντιμισθίας, ενώ μέχρι τον Οκτώβρη του 2018 αυτή η

αντιμισθία καθοριζόταν ως ποσοστό στις αποδοχές των Γενικών Γραμματέων των Υπουργείων.

Η κατάταξη λοιπόν στην Κοινή Υπουργική αυτή Απόφαση είναι αυτή όπως βλέπετε στον πίνακα, είναι μεικτές αποδοχές και έχω μια κατηγοριοποίηση μεταξύ Δημάρχων σε Δήμους με πληθυσμό πάνω από 100.000, από 20.000 έως 100.000 και κάτω από 100.000. Και εδώ έχουμε παρουσιάσει ποια είναι η αντιμισθία σε αυτές τις κατηγορίες.

Στη συνέχεια η Κοινή Υπουργική Απόφαση με βάση, όπως είπαμε, το 50% της αντιμισθίας των Δημάρχων καθορίζει τις αντιμισθίες των έμμισθων πια Αντιδημάρχων, γιατί όπως ξέρουμε υπάρχουν και οι άμισθοι Αντιδήμαρχοι οι οποίοι δεν δικαιούνται αντιμισθίας. Και εδώ πάλι η κατηγοριοποίηση είναι αυτή όπως και για τους Δημάρχους. Από 2.137 μέχρι 1.282 ευρώ.

Και στη συνέχεια καθορίζεται, είπαμε, και η αντιμισθία των Προέδρων των Δημοτικών Συμβουλίων και του Συμπαραστάτη, πάλι με βάση τον πληθυσμό του Δήμου, με μέγιστο ποσό τα 897 € έως 538 € για Προέδρους Δημοτικών Συμβουλίων κάτω των 20.000.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μεικτά.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Μεικτά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μεικτά, πείτε το.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Το είπαμε, το είπαμε.

Τώρα, η επόμενη ερώτηση που μπορεί να αναρωτηθεί κάποιος κιάλας νέος Δήμαρχος που δεν έχει εμπειρία και ήδη επαφή με την καταστατική αυτή θέση, μπορώ να επιλέξω την αντιμισθία και αν είμαι υπάλληλος καλύτερα το μισθό της θέσης μου; Βασική ερώτηση, που απασχόλησε φυσικά και το νομοθέτη και είχαμε αυτές τις αλλαγές στο άρθρο 92 του Καλλικράτη. Γιατί έχουμε ένα άρθρο 92 και ένα άρθρο 93 στον Καλλικράτη που έχουν υποστεί πάρα, πάρα πολλές αλλαγές, για αυτό και στην κωδικοποίηση θα είναι σημαντική η αποκρυστάλλωση της σημερινής κατάστασης και για αυτό και ο οδηγός είναι χρήσιμος και σας βοηθάει σε αυτό.

Όσοι λοιπόν είναι υπάλληλοι, ξεκινάμε λοιπόν από αυτό, όσοι αιρετοί έχουν υπαλληλική ιδιότητα και λαμβάνουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, είτε υποχρεωτικά, γιατί κάποιος πρέπει να πάρουν ειδική άδεια για όλη τη θητεία τους υποχρεωτικά, είτε προαιρετικά, μπορούν να επιλέξουν ό,τι τους συμφέρει. Δηλαδή είτε την αντιμισθία, είτε τις πλήρεις αποδοχές της οργανικής τους θέσης.

Τώρα, ως πλήρεις αποδοχές της οργανικής θέσης, είναι ό,τι έχει πάγιο χαρακτήρα. Και η καταβολή δηλαδή δεν συνδέεται με φυσική παρουσία.

Με βάση τις εγκυκλίους που έχουν εκδοθεί και από αρμόδια Υπουργεία και από το Γενικό Λογιστήριο και από το Υπουργείο Εργασίας και από το Ελεγκτικό Συνέδριο, για παράδειγμα, σε όσους αιρετούς ανήκουν στα Σώματα της Εθνικής Άμυνας και στα Σώματα Ασφαλείας, το επίδομα, για παράδειγμα, ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας ή αυξημένης ευθύνης ή και ειδικών συνθηκών, είναι μέσα σε αυτές τις πλήρεις αποδοχές.

Τώρα, οι συνταξιούχοι αιρετοί, και αυτοί μπορούν να επιλέξουν είτε την αντιμισθία, είτε μπορούν να παραιτηθούν από την αντιμισθία και να λάβουν τη σύνταξή τους. Εάν παραιτηθούν από την αντιμισθία, έχουν το πλεονέκτημα ότι δεν επέρχεται κάποια αναστολή της σύνταξης εάν δεν έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας ή δεν θα έχουν κάποια περικοπή της σύνταξής τους, με τα μέχρι σήμερα δεδομένα, εάν έχουν ήδη συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας τους.

Τώρα, για αυτούς οι οποίοι είναι Πρόεδροι σε Συνδέσμους άνω των 2.000 κατοίκων, οι οποίοι αν είναι υπάλληλοι λαμβάνουν υποχρεωτικά ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, και αυτοί με τη σειρά τους μπορούν να επιλέξουν είτε το μισθό της θέσης τους, τις πλήρεις αποδοχές, ή αντίστοιχα τα έξοδα παράστασης, αφού αυτοί δεν λαμβάνουν αντιμισθία.

Τώρα, υπάρχει και μια κατηγορία οι οποίοι λαμβάνουν και τα δύο. Και την αντιμισθία και το μισθό της θέσης τους. Πάμε λοιπόν να δούμε ποιες είναι αυτές οι περιπτώσεις.

Είναι στους Δημάρχους οι οποίοι είναι γιατροί του ΕΣΥ σε Δήμους κάτω των 5.000 κατοίκων, άρα όσοι είναι γιατροί του ΕΣΥ κάτω των 5.000 κατοίκων και ασκούν το ιατρικό επάγγελμα, λαμβάνουν και τα δύο.

Και εδώ τώρα θέλω λίγο... είναι μια καινούργια, μια αλλαγή που έχει επέλθει με πρόσφατες διατάξεις. Για τους Προέδρους των Δημοτικών Συμβουλίων, όλων των Δήμων και ανεξαρτήτως πληθυσμού, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και αν εργάζονται, είτε αορίστου, είτε ορισμένου χρόνου. Αυτοί μπορούν, εάν εργάζονται, εάν επιλέξουν την ειδική άδεια των 90 ημερών, τότε μπορούν σωρευτικά να λαμβάνουν και την αντιμισθία και το μισθό της θέσης τους.

Άρα οι Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων οι οποίοι είναι υπάλληλοι και οι οποίοι επιλέξουν να πάρουν...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι, θα σας πω.

Αν επιλέξουν τις 90 ημέρες, όχι την ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, τις 90 ημέρες, είναι καινούργια αυτή η διάταξη, τότε αυτοί μπορούν σωρευτικά να παίρνουν και την αντιμισθία και το μισθό της θέσης τους, αλλά για κάθε ημέρα άδειας θα γίνεται περικοπή του αντίστοιχου ημερομισθίου.

Από την άλλη πλευρά, Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων που είναι υπάλληλοι και...

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ο νόμος λέει ότι μπορούν να λάβουν άδεια ως 90 ημέρες. Μπορεί και να μην τις λάβουν. Μπορεί και να μην ασκήσουν αυτό το δικαίωμα, δεν τους το υποχρεώνει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Μπορεί και να μη το ασκήσουν κιόλας.

Επομένως, πάμε τώρα σε αυτό που σας μπέρδεψε. Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων οι οποίοι είναι υπάλληλοι και επιλέξουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους και όχι δηλαδή μόνο για 90 ημέρες, τότε αυτοί αναγκαστικά θα πρέπει να επιλέξουν, είτε την αντιμισθία, είτε το μισθό της θέσης. Μόνο δηλαδή όσοι δεν αποποιηθούν, δεν θέλουν να πάρουν την ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους και επιλέξουν μόνο ότι θέλω να παίρνω τις 90 ημέρες και να πηγαίνω στη δουλειά μου, αυτοί μπορούν να παίρνουν και τα δύο, αλλά με την περικοπή του μισθού σε περίπτωση που ασκήσουν το δικαίωμα αυτών των 90 ημερών.

Τώρα, για τους συνταξιούχους. Οι συνταξιούχοι που δεν παραιτούνται της αντιμισθίας τους, λαμβάνουν την αντιμισθία και μετά τη συμπλήρωση του 62^{ου} έτους λαμβάνουν και τη σύνταξη, αλλά με περικοπή κατά 30% της κύριας και επικουρικής σύνταξης.

Είπαμε λοιπόν για αυτή την επιλογή. Μπορώ λοιπόν να επιλέξω αντιμισθία ή το μισθό της θέσης μου; Μέχρι πότε μπορώ να ασκήσω αυτό το δικαίωμα και ταυτόχρονα υποχρέωση; Μέσα σε αποκλειστική...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Αυτό που είπα πριν, για τους συνταξιούχους εννοείτε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ναι. Για όλους τους συνταξιούχους.

Λοιπόν, τώρα, ο νόμος μας λέει ότι μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 10 ημερών από την ανάληψη των καθηκόντων, πρέπει να γίνει δήλωση στον οικείο Δήμο και στον φορέα της οργανικής θέσης τι θα κάνω, αν θα επιλέξω το ένα ή το άλλο. Δηλαδή για τον Δήμαρχο, από την εγκατάσταση. 10 ημέρες από την εγκατάσταση. Για τον Αντιδήμαρχο 10 μέρες από τότε που θα δημοσιευθεί η απόφαση ορισμού του Αντιδημάρχου. Για τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου 10 ημέρες από τότε που θα εκλεγεί. Για τον

Συμπαραστάτη του Δημότη 10 ημέρες από τότε που θα δημοσιευθεί η απόφαση εκλογής του.

Τι θα γίνει αν δεν το κάνω αυτό; Εάν μέσα σε 10 ημέρες δεν επιλέξω; Τότε, λέει ο νόμος ότι διακόπτεται η καταβολή των αποδοχών της οργανικής θέσης. Άρα δηλαδή τι μας λέει ο νόμος; Ότι παίρνεις αναγκαστικά την αντιμισθία σου.

Για τους συνταξιούχους, εάν δεν παραιτηθούν της αντιμισθίας τους, άρα λοιπόν παίρνουν την αντιμισθία και αν δεν έχουν συμπληρώσει το 62^ο αναστέλλεται η σύνταξη, εάν το έχουν συμπληρώσει, περικόπτεται κατά 30%.

Στο επόμενο ερώτημα. Ποιος με πληρώνει; Η αντιμισθία ή ο μισθός της θέσης, οι πλήρεις αποδοχές, μαζί με τις ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου Δήμου.

Τώρα, δεν μπορούμε να παίρνουμε, λέει ο νόμος, περισσότερες απολαβές από περισσότερα αξιώματα. Άρα δικαιούχοι αντιμισθίας με περισσότερα από ένα αξιώματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, λαμβάνουν αποδοχές μόνο από ένα αξίωμα. Για παράδειγμα, ένας Δήμαρχος έχει τεθεί σε αργία. Τότε, στην περίπτωση αυτή ο νόμος λέει ότι την αντιμισθία θα τη λάβει ο αναπληρωτής του Αντιδήμαρχος, ο Αντιδήμαρχος από την άλλη ήδη παίρνει αντιμισθία ως Αντιδήμαρχος, άρα σε αυτή την περίπτωση θα πάρει μόνο από ένα αξίωμα. Ή αντίστοιχα για τον Αντιδήμαρχο ο οποίος είναι Πρόεδρος Συνδέσμου, ο οποίος και αυτός θα πρέπει να επιλέξει αν θα πάρει αντιμισθία ή έξοδα παράστασης.

Τώρα, αυτά ως προς τις αντιμισθίες.

Πάμε να μιλήσουμε για τις αποζημιώσεις των αιρετών, πάμε να δούμε ποιοι δικαιούνται αποζημίωση. Μέχρι τώρα είπαμε ποιοι αιρετοί δικαιούνται αντιμισθία, πάμε να δούμε ποιοι δικαιούνται αποζημίωση.

Όλοι οι Δημοτικοί Σύμβουλοι λοιπόν δικαιούνται αποζημίωση, μέχρι 4 συνεδριάσεις το μήνα, και εδώ έχουμε πια τη δυνατότητα

λήψης αποζημίωσης για την καινούργια Επιτροπή Λογοδοσίας που συνολικά θα είναι 6 συνεδριάσεις το χρόνο. Άρα λοιπόν και για αυτές τις συνεδριάσεις θα λάβουν αποζημίωση οι αιρετοί, όπως λέει ρητά η διάταξη.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι, 4 το μήνα, χωριστά, ως 6 το χρόνο η Επιτροπή Λογοδοσίας.

Τώρα, υπάρχουν και κάποιοι, δυστυχώς, Δημοτικοί Σύμβουλοι που δεν δικαιούνται αποζημίωσης. Ποιοι είναι λοιπόν αυτοί; Είναι οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι, καθώς λαμβάνουν αντιμισθία, οι Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων, είτε αυτοί έχουν επιλέξει την αντιμισθία τους, είτε έχουν επιλέξει τις πλήρεις αποδοχές της οργανικής τους θέσης.

Τώρα, είπαμε ότι η αντιμισθία καθορίζεται με Υπουργική, με ΚΥΑ, με Κοινή Υπουργική Απόφαση, με τον ίδιο τρόπο καθορίζεται και η αποζημίωση, συν όμως την προϋπόθεση ότι δεν αρκεί η ΚΥΑ, η οποία ισχύει σήμερα και είναι του 2018, πρέπει να καθοριστεί με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Άρα λοιπόν εδώ χρειάζεται και απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για να μπορούν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι να λαμβάνουν την αποζημίωση.

Πώς καθορίζεται, πώς το Δημοτικό Συμβούλιο θα λάβει αυτή την απόφαση; Η αποζημίωση καθορίζεται βάσει των βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας που θα μας φέρει ο Δημοτικός Σύμβουλος και της απόστασης μεταξύ της κατοικίας του και της Δημοτικής Κοινότητας που είναι έδρα του Δήμου. Έτσι λοιπόν θα καθοριστεί.

Η αποζημίωση, είναι πολύ σημαντικό αυτό, γιατί έχουμε πάρα πολλές ερωτήσεις από Δήμους που μας λένε από πότε πια μπορούμε να δίνουμε αποζημίωση στους Δημοτικούς Συμβούλους; Πρέπει οπωσδήποτε να ληφθεί η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για να έχουν και αυτοί τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποζημίωση από τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις.

Επίσης δικαίωμα αποζημίωσης έχει και αυτός ο Δημοτικός Σύμβουλος ο οποίος κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης αποχώρησε. Και αυτός θα λάβει αποζημίωση.

Ποιο το ύψος τώρα της αποζημίωσης, έτσι όπως καθορίζεται από την Κοινή Υπουργική Απόφαση; Είναι, για κάθε συνεδρίαση ο κανόνας είναι τα 55,57 €, όμως...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μεικτά.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: ...το ποσό αυτό μειώνεται στα 38,89 € εάν η κατοικία του απέχει λιγότερο από 10 χιλιόμετρα από τη Δημοτική Κοινότητα που φιλοξενεί την έδρα του Δήμου. Αυτό πάλι αποδεικνύεται με τη βεβαίωση...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μεικτά. Πείτε, μεικτά.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ναι. Ναι. Μόνιμης κατοικίας.

Επίσης αυτό συμβαίνει όχι μόνο σε αυτούς που η απόσταση είναι μικρότερη από 10 χιλιόμετρα, αλλά και στους Δήμους της Αθήνας, συγκεκριμένους Δήμους της Αθήνας, στον Κεντρικό, Δυτικό, Βόρειο και Νότιο Τομέα και στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιά και στη Θεσσαλονίκη, σε Δήμους του Νομού Θεσσαλονίκης.

Ωραία, τελειώσαμε και με τις αποζημιώσεις.

Οι μόνοι που μας μένουν, που δεν έχουν πάρει κάτι, είναι οι Πρόεδροι της Δημοτικής Κοινότητας.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ωραία. Επομένως, ας μιλήσουμε και για τους Προέδρους Δημοτικής Κοινότητας.

Και αυτοί λοιπόν δικαιούνται έξοδα κίνησης, που καταβάλλονται μηνιαίως, τόσο οι Πρόεδροι Δημοτικής Κοινότητας έως 200, όσο και οι Πρόεδροι Συμβουλίων Δημοτικής Κοινότητας. Πάλι εδώ τα έξοδα κίνησης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, βάσει τώρα εδώ της απόστασης της Δημοτικής Κοινότητας από την έδρα του Δήμου. Και σας έχουμε δώσει εδώ και στον οδηγό ποια είναι αυτά τα έξοδα κίνησης μηνιαίως.

Τώρα, ποιοι άλλοι δικαιούνται έξοδα κίνησης; Όπως έχουμε τις καινούργιες διατάξεις για την Επιτροπή της Λογοδοσίας, ρητά μας λέει ο νόμος ότι και οι Πρόεδροι αυτών των Επιτροπών... Συγγνώμη, όχι για τη (...) ευθύνη. Πρόεδροι των Επιτροπών που θα συστήσει το Δημοτικό Συμβούλιο για την εύρυθμη άσκηση αρμοδιοτήτων των καταργούμενων Νομικών Προσώπων, οι Πρόεδροί τους και αυτοί δικαιούνται πια έξοδα κίνησης, είναι καινούργια αυτή η διάταξη, ακριβώς, και ποιος είναι Πρόεδρος αυτών των Επιτροπών; Μπορεί να είναι είτε Δημοτικός Σύμβουλος, είτε πρόσωπο εγνωσμένου κύρους.

Άρα λοιπόν, πέραν πια από τους Προέδρους της Δημοτικής Κοινότητας, έχουμε και αυτούς τους Προέδρους των καινούργιων Επιτροπών που θα συσταθούν, λόγω της κατάργησης των Νομικών Προσώπων.

Πάμε να μιλήσουμε για ένα άλλο βασικό θέμα που έχουμε πάρα πολλές ερωτήσεις από τους αιρετούς, για την ειδική άδεια τους. Εδώ πρέπει να καταλάβουμε ότι υπάρχουν τρεις κατηγορίες ειδικής άδειας αιρετών που έχουν υπαλληλική ιδιότητα. Που είναι υπάλληλοι.

Η πρώτη κατηγορία μας λέει ποιοι είναι οι αιρετοί που λαμβάνουν υποχρεωτικά ειδική άδεια από τα καθήκοντά τους, για όλη τη διάρκεια της θητείας, ανεξαρτήτως αίτησης. Υπάρχουν κάποιοι που υποχρεωτικά θα πάρουν ειδική άδεια, όταν θα είναι Δήμαρχοι και Αντιδήμαρχοι.

Υπάρχει μια κατηγορία αιρετών που λαμβάνει προαιρετικά την ειδική άδεια, δηλαδή αν το θελήσει, κατόπιν αίτησης.

Και υπάρχουν και οι αιρετοί οι οποίοι λαμβάνουν ειδική άδεια επειδή συμμετέχουν σε συνεδριάσεις των συλλογικών Οργάνων Διοίκησης των Δήμων, για συγκεκριμένο αριθμό ημερών, με πλήρεις αποδοχές. Από την Υπηρεσία τους.

Λοιπόν, διευκρινίζουμε σε όλους που μας ρωτάνε, οι Υπηρεσίες των αιρετών, μας τηλεφωνούν από διάφορα Υπουργεία

και μας λένε τι σημαίνει ειδική άδεια ως προς τα υπαλληλικά τους καθήκοντα; Και εμείς τους απαντάμε ότι δεν θίγονται, από αυτή την ειδική άδεια που λαμβάνουν υποχρεωτικά ή προαιρετικά καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, ούτε τα υπαλληλικά τους δικαιώματα, ούτε τα εργασιακά τους, ούτε τα ασφαλιστικά. Έτσι ορίζει ο νόμος.

Επομένως, λαμβάνεται ως πραγματικός χρόνος υπηρεσίας αυτή η ειδική άδεια, τόσο για τη βαθμολογική τους, όσο και για τη μισθολογική τους εξέλιξη.

Ειδικές εξαιρέσεις υπάρχουν και ειδικά αναφέρω το στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων που πάντα είναι ένα ιδιαίτερο καθεστώς, ξεχωριστό από αυτό που ισχύει για τους δημόσιους υπαλλήλους, όπου εκεί δεν ισχύει αυτό για τη βαθμολογική τους εξέλιξη.

Τώρα, ας δούμε ποιοι λαμβάνουν υποχρεωτικά άδεια. Είναι οι Δήμαρχοι όλων των Δήμων, οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι όλων των Δήμων, οι Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης.

Προαιρετικά τώρα, λαμβάνουν μετά από αίτηση, από τους Δημάρχους, όσοι είναι γιατροί του ΕΣΥ, που σας είπα και πριν, κάτω από 5.000 κατοίκους, οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι επίσης που είναι γιατροί του ΕΣΥ σε Δήμους κάτω των 5.000 κατοίκων. Εδώ σημειώνω, γιατί είναι το καινούργιο του νόμου, προαιρετικά οι Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων ανεξαρτήτως πληθυσμού και είπαμε λοιπόν ότι αυτοί μπορούν να λάβουν είτε ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας ή 90 ημέρες, καθώς και οι Πρόεδροι Συνδέσμων με πληθυσμό πάνω από 200.000 κατοίκους.

Υπάρχουν όμως και κάποιοι οι οποίοι είναι αιρετοί, οι οποίοι είναι και Αντιδήμαρχοι, οι οποίοι είναι και υπάλληλοι, αλλά δεν θα λάβουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, ποιοι είναι αυτοί; Είναι οι άμισθοι Αντιδήμαρχοι. Οι άμισθοι λοιπόν Αντιδήμαρχοι θα πάνε κανονικά στη δουλειά τους, δεν λαμβάνουν αντιμισθία, δεν λαμβάνουν ειδική άδεια για την άσκηση των αιρετών καθηκόντων.

Επίσης, μια άλλη πολύ σημαντική κατηγορία αυτών που δεν λαμβάνουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, είναι αιρετοί που είναι υπάλληλοι, αλλά έχουν υπαλληλική ιδιότητα με σύμβαση ορισμένου χρόνου. Εδώ είχαμε μια πάρα πολύ σημαντική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους του 2007, που μας διευκρίνισε, και είχε γίνει και αποδεκτή από τον Υπουργό Εσωτερικών, ότι αυτοί οι οποίοι, υπάλληλοι, που είναι συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου, δεν μπορούν να λάβουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους.

Άρα λοιπόν, αυτές οι δύο κατηγορίες αιρετών δεν... θα πάνε κανονικά στη δουλειά τους.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Οι Πρόεδροι των Δημοτικών Συμβουλίων, ναι, ακριβώς, έχουν εξαίρεση, ανεξαρτήτως... Ναι, θα τα έλεγα και μετά. Ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας, και αυτή είναι μια μεγάλη, έτσι, διαφορά, δηλαδή ακόμα και αν είναι ορισμένου χρόνου αυτοί οι άνθρωποι, μπορούν να επιλέγουν τέλος πάντων και να παίρνουν την ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, και να μην υπάρχει κανένα ζήτημα από την Υπηρεσία τους.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Αυτοί... ανάλογα τώρα, είναι η άλλη κατηγορία. Ανάλογα. Αν έχουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, μπορούν να επιλέξουν, είτε την αντιμισθία, είτε το μισθό της θέσης. Εάν πάνε στην Υπηρεσία τους, τότε θα παίρνουν και τα δύο, και την αντιμισθία, και το μισθό της θέσης, με περικοπή, σε περίπτωση που κάνουν χρήση του δικαιώματος της άδειας των 90 ημερών.

Τώρα, πάμε να μιλήσουμε και για τους υπόλοιπους αιρετούς.

Οι Πρόεδροι Συμβουλίων Δημοτικών Κοινοτήτων άνω των 2.000 κατοίκων, έχουν ειδική άδεια 60 ημερών, κατ' έτος, κατόπιν αίτησης. Οι Πρόεδροι τώρα που είναι κάτω από 2.000 κατοίκους, έχουν πάλι δυνατότητα λήψης ειδικής άδειας 30 ημερών κατ' έτος.

Τώρα, 90 ημέρες κατ' έτος κατόπιν αίτησης έχουν, όπως είπαμε, οι Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων ανεξαρτήτως πληθυσμού, εφόσον βέβαια δεν επιλέξουν, είπαμε, την ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, οι Πρόεδροι Δημοτικών Νομικών Προσώπων, Συνδέσμων, με πληθυσμό μελών κάτω από 200.000 κατοίκους, γιατί πάνω, είπαμε ότι παίρνουν υποχρεωτικά ειδική άδεια, οι Πρόεδροι των ΠΕΔ και τα μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος.

Εδώ λοιπόν, όπως λέμε πάλι με βάση τη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του κράτους, οι ανωτέρω άδειες χορηγούνται και στους αιρετούς με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, αλλά εδώ έχουμε την επισήμανση, με βάση τη γνωμοδότηση, ότι εδώ η Υπηρεσία του αιρετού θα έρθει να κρίνει τον ανώτατο αριθμό ημερών άδειας. Αυτό δεν συμβαίνει, είπαμε, για τους Προέδρους Δημοτικών Συμβουλίων, το έχουμε ξεκαθαρίσει.

Άρα, για όλους λοιπόν τους υπόλοιπους που είναι συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου, θα έρθει η Υπηρεσία να κρίνει τον ανώτατο αριθμό, σταθμίζοντας τη σχέση της σύμβασης, γιατί συνήθως ένας συμβασιούχος προσλαμβάνεται για να καλύψει πρόσκαιρες, έκτακτες ανάγκες, άρα δεν μπορεί να λείπει για αυτό το διάστημα, άρα λοιπόν θα λάβει... η Υπηρεσία του έχει το δικαίωμα να σταθμίσει όλα αυτά τα στοιχεία.

Τώρα, πάμε να μιλήσουμε για τους αιρετούς οι οποίοι συνεδριάζουν με πλήρεις αποδοχές από την Υπηρεσία τους, για να μπορούν να παρευρίσκονται την ημέρα της συνεδρίασης συλλογικών Οργάνων.

Εδώ λοιπόν πρέπει να σας κάνουμε μια επισήμανση. Κρίσιμη. Ανεξάρτητα από το αν η συνεδρίαση, για παράδειγμα, του Δημοτικού Συμβουλίου, διεξάγεται σε εργάσιμη ημέρα και ώρα, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Δημοτικών Νομικών Προσώπων, μπορούν να ζητήσουν άδεια από την Υπηρεσία τους και η Υπηρεσία να πρέπει να τους τη δώσει.

Ακόμα δηλαδή και αν είναι 19.00 η ώρα το απόγευμα, ο Δημοτικός Σύμβουλος θα ζητήσει άδεια και η Υπηρεσία του θα πρέπει να του τη δώσει.

Τώρα, για τα νησιά έχουμε ιδιαίτερη πρόβλεψη, για όσους κατοικούν ή υπηρετούν σε νησιωτικές Δημοτικές Κοινότητες, εδώ μπορούν να απουσιάζουν από την εργασία τους για 2 ημέρες, μία εκ των οποίων θα είναι η συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Κυρία Νάσaina, για τη Δημοτική Επιτροπή;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Τώρα ήμουν έτοιμη να σας πω. Με προλάβετε.

Λοιπόν, τώρα, διαφορά από αυτό που είπα πριν. Αν τώρα κάποιος Δημοτικός Σύμβουλος συμμετέχει σε μια Δημοτική Επιτροπή, εκεί λοιπόν, για να μπορεί να πάρει άδεια από την Υπηρεσία του, πρέπει να υπάρχει μια βεβαίωση ότι γίνεται κατά την ημέρα... σε εργάσιμη ημέρα και ώρα.

Άρα, σε αυτές τις κατηγορίες λοιπόν, στη συμμετοχή Δημοτικού Συμβούλου σε Επιτροπές Δημοτικού Συμβουλίου, συμμετοχή Δημοτικού Συμβούλου σε Δημοτική Επιτροπή, σε Επιτροπή Ισότητας, στα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών, σε Εκτελεστική Επιτροπή Εποπτικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ, σε Διοικητικά Συμβούλια των ΠΕΔ και όλα αυτά, αυτοί λοιπόν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι ή τα μέλη των αντίστοιχων Επιτροπών, θα πρέπει να φέρουν και μία βεβαίωση που να λένε ότι οι συνεδριάσεις έγιναν σε εργάσιμη ημέρα και ώρα και για αυτό δικαιούμαι και πρέπει εσείς να μου δώσετε την άδεια.

Αυτά ως προς τις άδειες, είπαμε λοιπόν με αυτές τις τρεις κατηγορίες αδειών.

Και πάμε να μιλήσουμε στην τελευταία τώρα πια ενότητα, για να μη σας κουράζω άλλο, για το δικαίωμα μετάθεσης και απόσπασης αιρετών.

Υπάρχει λοιπόν καταρχήν ο κανόνας. Δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός των διοικητικών ορίων του Δήμου στον οποίον έχουν εκλεγεί, ποιοι; Δήμαρχοι, Δημοτικοί Σύμβουλοι, Πρόεδροι

Δημοτικών Κοινοτήτων, Σύμβουλοι Δημοτικής Κοινότητας, αυτοί λοιπόν δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός των διοικητικών ορίων του Δήμου που έχουν εκλεγεί.

Εάν υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλου Δήμου, αυτοί με αίτησή τους μπορούν να ζητήσουν να πάνε σε μια Υπηρεσία στο Δήμο που έχουν εκλεγεί.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Δικαιούνται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι. Δικαιούνται. Είναι δικαίωμα. Δικαίωμα το λέμε μετάθεσης και απόσπασης.

Τώρα, αν υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλου Δήμου, μπορούν να κάνουν αίτηση είτε μετάθεσης, είτε απόσπασης, είτε σε αντίστοιχη Υπηρεσία, και αν δεν υπάρχει, σε πλησιέστερη Υπηρεσία προς το Δήμο.

Υπάρχει ένας περιορισμός βέβαια για αυτούς που είναι σε παραμεθόριες περιοχές, όπου εκεί η μετάθεση ή απόσπαση πρέπει να γίνει αποκλειστικά σε άλλη παραμεθόρια περιοχή. Και εδώ επίσης για τους συμβασιούχους ορισμένου χρόνου δεν ισχύει αυτή η δυνατότητα. Δηλαδή μας έχουν ρωτήσει κατά πόσο αναπληρωτές εκπαιδευτικοί μπορεί για αυτούς να ισχύσει αυτό, λέμε όχι, δεν το λέμε εμείς δηλαδή, το λέει το Υπουργείο Παιδείας, δεν έχουν λοιπόν γενικά εν γένει εφαρμογή αυτές οι διατάξεις στο προσωπικό του ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.

Σε αυτές τις περιπτώσεις τώρα, αν έχουμε δηλαδή απόσπαση ή μετάθεση, η μισθοδοσία αυτών που είναι αποσπασμένοι, βαρύνει τον φορέα υποδοχής. Εκεί που θα πάνε δηλαδή. Εκτός και αν είναι υπάλληλοι φορέα γενικής κυβέρνησης, οπότε εκεί βαρύνεται ο φορέας της προέλευσης.

Αυτά είχα να σας πω για την καταστατική θέση των αιρετών.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Λοιπόν, ερωτήσεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Γεια σας. Μπορώ να ρωτήσω κάτι; Εγώ είμαι γιατρός, Διευθυντής στο ΕΣΥ. Είπατε ότι για τους κάτω από 5.000 κατοίκους, υπάρχει (...). Επειδή, εντάξει, το Ηράκλειο είναι πάνω από 100.000, αλλά ξέρουμε ότι το Εθνικό Σύστημα Υγείας έχει προβλήματα αυτή τη στιγμή, οι γιατροί είμαστε αναγκαίοι, είμαστε πρώτη γραμμή, δεν είμαστε δηλαδή... Η ειδικότητά μου είναι μάχιμη.

Μπορεί να υπάρξει μία ρύθμιση και για εμάς που είμαστε στο ΕΣΥ, μάχιμοι, είτε είμαστε σε Περιφέρεια, είτε σε Δήμο, για πάνω από... Για όλους δηλαδή, όχι μόνο κάτω από 5.000 κατοίκους. Να υπάρξει μία ρύθμιση να μη χρειάζεται να πάρουμε την ειδική άδεια αυτή; Αυτό που ισχύει για τους γιατρούς του ΕΣΥ, για το κάτω από 5.000, να ισχύει για όλους τους γιατρούς του ΕΣΥ.

Ευχαριστώ πολύ.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Εσείς θέλετε να... περισσότερο είναι για το μισθό που πρέπει να παίρνετε ή για την άδεια; Για την ειδική άδεια.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εγώ δεν θέλω να... Εγώ θέλω να ασκώ την ιατρική. Εάν πάρω, ας πούμε, μία θέση ευθύνης στο Δήμο, δεν μου δίνει το δικαίωμα ο νόμος που είναι τώρα να μπορώ να βλέπω τους ασθενείς μου. Είμαι στο ΕΣΥ, είμαι Διευθυντής, δεν μπορώ να το κάνω αυτό το πράγμα. Δεν μπορεί να υπάρξει μία μέριμνα για εμάς που είμαστε γιατροί στο ΕΣΥ, με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το ΕΣΥ τώρα...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Γιατρέ μου, εσείς τώρα θέτετε ένα πρόβλημα το οποίο χρήζει νομοθετικής ρύθμισης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εντάξει, μια ερώτηση έκανα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Πολύ καλά. Εδώ όμως τώρα, να το πω λίγο έτσι χαλαρά, δεν ήρθαμε να πούμε τι θέλουμε, αλλά τι ισχύει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εντάξει, συμφωνώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Προκειμένου να το καταλάβουν αυτό που ισχύει, όλοι. Για το τι θέλουμε, θα το περάσουμε σε νομοθετική ρύθμιση.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εγώ είπα μια ιδέα, δεν είπα κάτι...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Καλά κάνατε, ναι. Καλά κάνατε. Και εγώ δεν είπα κάτι εναντίον σας. Διευκρίνιση έκανα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Συμφωνώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αυτό που λέτε είναι δίκαιο.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Απλά να σας πω ότι αυτές οι διατάξεις είναι διατάξεις που έχουν γίνει από το Υπουργείο Υγείας. Γενικά όλη η καταστατική θέση των αιρετών, εμπλέκονται και άλλα Υπουργεία αντίστοιχων ειδικοτήτων. Αυτή η διάταξη νομίζω ότι είχε εισέλθει με εισήγηση του Υπουργού Υγείας. Του τότε Υπουργού Υγείας.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Λοιπόν, κυρία Νάσαινα, τρεις σύντομες ερωτήσεις.

Είπατε πριν ότι προβλέπεται αμοιβή τους Προέδρους των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, όπου παραμένουν. Το ίδιο προφανώς ισχύει και για τις Επιχειρήσεις φαντάζομαι. Αμοιβή για Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο είπατε πριν.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Λέτε για τα έξοδα παράστασης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι, τα έξοδα παράστασης.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Δεν σας μίλησα για τα έξοδα παράστασης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και για τις Επιχειρήσεις ισχύει. Δεν (...) Επιχειρήσεις. Και για τις Επιχειρήσεις. Διευκρίνιση το κάνω.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ναι, τα έξοδα παράστασης είναι κάτι άλλο από την αντιμισθία και τη δικαιούνται συγκεκριμένοι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και Πρόεδρος, και Αντιπρόεδρος...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Είναι οι Πρόεδροι Δημοτικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εκτός των Σχολικών Επιτροπών, τα ιδρύματα και οι Σύνδεσμοι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και οι Επιχειρήσεις; Αυτή είναι η ερώτησή μου.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μέχρι σήμερα παίρνανε οι Επιχειρήσεις.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι, αυτοί...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Καταργείται;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: ...λαμβάνουν αποζημίωση. Λαμβάνουν αποζημιώσεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Σαν παράσταση τα παίρνανε και αυτοί μια φορά.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Αυτό, είναι αποζημιώσεις που...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ωραία, το δεύτερο. Οι αντιμισθίες, για να ξέρουν και οι καινούργιοι συνάδελφοι των Δημάρχων, των Αντιδημάρχων, ήταν συνδεδεμένες με του Γενικού Γραμματέα. Μια και είναι και ο Γενικός Γραμματέας εδώ. Αυτό...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μέχρι το '18.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μέχρι το '18.

Αυτό, ο νομοθέτης λέει πλέον ο Υπουργός ορίζει, δεν συνδέονται με του Γενικού Γραμματέα;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Κοιτάζτε, σας είπα ότι υπήρχαν δύο Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις που η μία τροποποίησε την άλλη. Η πρώτη προέβλεπε, υπήρχε άμεση σχέση ως ποσοστό στις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ακριβώς.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Η δεύτερη ΚΥΑ πλέον καθόρισε ακριβώς τον αριθμό...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το ποσό.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Το ποσό. Τώρα αυτό είναι θέμα... Δεν μπορώ να σας το πω εγώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ωραία. Άρα έχει διαχωριστεί πλέον, είναι σαφές...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Μέχρι εκεί μπορώ να σας πω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...οι Γενικοί αυξάνονται, ο Δήμαρχος Αθηναίων μένει το ίδιο. Για να καταλαβαίνουν οι καινούργιοι.

Και τρίτο. Οι έμμισθοι, είπατε ότι θα υπάρξουν αμοιβές για τους Προέδρους των Επιτροπών που θα δημιουργήσει το Δημοτικό Συμβούλιο, προκειμένου να αναλάβουν αρμοδιότητες από προς κατάργηση ή καταργημένων Νομικών Προσώπων.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Έξοδα κίνησης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Π.χ. Σχολικές Επιτροπές.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Έξοδα κίνησης, αυτό τώρα θα διευκρινιστεί...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ένα λεπτό, να το διευκρινίσουμε. Αν υπάρχει μία Επιτροπή Τουρισμού ή Επιτροπή Πολιτισμού και κάνουμε τώρα και μια Επιτροπή για τα καταργημένα από τη Σχολική Επιτροπή

καθήκοντα και αρμοδιότητες. Αυτή η διάταξη του νόμου συμπεριλαμβάνει, αυτό που λέτε, τους Προέδρους των Επιτροπών που συστήνει το Δημοτικό Συμβούλιο βάσει του νόμου και του Κώδικα;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Αυτό δεν μπορώ να σας το διευκρινίσω ακόμα. Δεν είμαι σε θέση να σας το διευκρινίσω. Είναι... καταρχήν είναι για τα καταργούμενα Νομικά... Δεν είναι για τις...

Λ.. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μου επιτρέπετε να απαντήσω;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ναι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Φυσικά είναι για αυτά τα οποία προβλέπει ο νόμος. Αλλά στις συνιστώμενες από το Δημοτικό Συμβούλιο βοηθητικές του Δημοτικού Συμβουλίου, όπως έλεγαν οι Κανονισμοί Λειτουργίας μας, Επιτροπές, είναι δυνατόν να δοθεί, τα έξοδα, κίνησης, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι για τις συνεδριάσεις.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι, όχι, είναι έξοδα κίνησης.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ξαναλέω, όχι αποζημίωση για τις συνεδριάσεις που κάνουν. Αλλά αν χρειαστεί τα μέλη αυτής της Επιτροπής να κάνουν μία κίνηση.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι, όχι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (...) Αμοιβή είτε παράσταση.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι, όχι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δεν προβλέπεται αμοιβή. Προβλέπονται...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Μόνο αυτό προβλέπει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το προβλέπει εδώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μόνο για αυτές τις Επιτροπές. Τις βοηθητικές του Δημοτικού Συμβουλίου...

Κάντε λίγη ησυχία, σας παρακαλώ.

Για τις βοηθητικές του Δημοτικού Συμβουλίου, αυτές που συνιστώνται, Επιτροπές, πέρα από αυτές που προβλέπει ο νόμος, είναι δυνατόν να δοθούν έξοδα κίνησης, αν χρειαστεί να μετακινηθεί.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Στον Πρόεδρο όμως.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Έξοδα κίνησης, λέει, στον Πρόεδρο, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Στον Πρόεδρο, όχι...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Στις βοηθητικές;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Σε αυτές που καταργούνται. Έτσι λέει η διάταξη του νόμου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, αλλά με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, δεν λέει πουθενά ο νόμος ότι απαγορεύεται να δοθούν έξοδα κίνησης σε μία τέτοια βοηθητική του Δημοτικού Συμβουλίου Επιτροπή που συνιστά το Δημοτικό Συμβούλιο για χι, ψι, σκοπούς. Καταλάβετε;

Παράδειγμα, μια Επιτροπή για την ανακύκλωση και την καθαριότητα ή τον τουρισμό, αν χρειαστεί να μετακινηθεί κάπου, δεν θα μας το πει ο νόμος. Το Δημοτικό Συμβούλιο θα πει, απόφαση σκοπιμότητας. Πρώτον, συμφωνούμε και εγκρίνουμε να γίνει αυτή η μετακίνηση και ορίζουμε και τα έξοδα που θα χρειαστούν.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Αυτό, ναι, οι αποφάσεις μετακίνησης είναι σε άλλο...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Είναι άλλο θέμα αυτό.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Άλλο καθεστώς.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ωραία. Ένα τελευταίο. Οι άμισθοι Αντιδήμαρχοι, οι άμισθοι, θα έχουν τις 90 μέρες ειδική άδεια, που δεν το είδα;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Οι άμισθοι Αντιδήμαρχοι πάνε στη δουλειά τους... Δεν έχουν, όχι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Την ειδική άδεια δεν την έχουν;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Την ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους όχι, μόνο αν συμμετέχουν, αν δηλαδή είναι κάποιος άμισθος

Αντιδήμαρχος ο οποίος είναι παράλληλα, ταυτόχρονα και Πρόεδρος, ως πούμε, σε ένα Σύνδεσμο, τότε αν... λόγω της ιδιότητας του Προέδρου Συνδέσμου θα πάρει τις 90 μέρες. Όχι ότι είναι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ως άμισθος δεν δικαιούται άδεια.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ερώτηση, ναι, για τους άμισθους Αντιδημάρχους, οι οποίοι είναι άμισθοι αλλά δεν είναι Αντιδήμαρχοι.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Αντιδήμαρχοι είναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Καλά, δεν είναι Αντιδήμαρχοι. Οι Αντιδήμαρχοι ειδικής κατηγορίας μπορούν να είναι μόνο συνταξιούχοι ή ελεύθεροι επαγγελματίες. Δεν μπορεί να είναι εργαζόμενοι, διότι αλλιώς δεν είναι Αντιδήμαρχοι. Εντάξει; Να ξέρουμε τι λέμε. Μόνο συνταξιούχοι μπορεί να είναι. Αν ένας εργαζόμενος Αντιδήμαρχος στο δημόσιο τομέα, δεν έχει άδεια, πώς να κάνει τον Αντιδήμαρχο; Τη νύχτα; Δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Άρα είναι Αντιδήμαρχοι ειδικού σκοπού, συνταξιούχοι και ελεύθεροι επαγγελματίες. Τίποτα άλλο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εισοδηματίες, όχι ελεύθεροι επαγγελματίες. Γιατί έχει δουλειά. Σωστό.

Και ήθελα να ρωτήσω και εγώ αυτό. Δεν έχουν ούτε την άδεια των 90 ημερών;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αν είναι δυνατόν. Βέβαια ο γιατρός... Πού είναι ο γιατρός; Έφυγε; Ο γιατρός, μπορεί να τον βάλει και Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου κάλλιστα, και να βλέπει ασθενείς και να έχει και θέση ευθύνης, και μπορεί να είναι και άμισθος Αντιδήμαρχος. Ωραία θέση. Αλλά δεν θα μπορεί να κάνει τον Αντιδήμαρχο. Τους ασθενείς μπορεί να τους βλέπει.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Κάτω από 5.000.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Κάτω από 5.000 κατοίκους.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, άλλο είπα. Ο γιατρός που θα διοριστεί Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου... Του Δημοτικού Συμβουλίου. Δεν λέω για Δήμαρχος, που παίρνει και τα δυο. Λέω, μπορεί να βλέπει τους ασθενείς του κανονικά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να κάνουμε λίγο ησυχία.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και θα κάνει και τον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Πού είναι το πρόβλημα; Αυτή είναι η... Έτσι δεν είναι; Άρα μπορεί. Άρα μπορεί να βλέπει και τους ασθενείς του και να δουλεύει. Αυτή είναι η σωστή απάντηση, νομίζω. Και μπορεί να είναι και Πρόεδρος και μπορεί να είναι και άμισθος Αντιδήμαρχος. Αλλά το πρόβλημα είναι στον άμισθο Αντιδήμαρχο στην ερώτηση αν δεν παίρνει ούτε καν την άδεια των 90 ημερών, που τη δικαιούται ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας. Κύριε ελέησον.

Ευχαριστώ.

ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Ο συνταξιούχος που λαμβάνει χορηγία Δημάρχου, τι συμβαίνει;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Αυτά είναι θέματα του Γενικού Λογιστηρίου του κράτους. Για τη χορηγία των συνταξιούχων.

ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Δεύτερο. Ποια η σκοπιμότητα διακριτικής ρύθμισης μεταξύ Περιφερειών και Δήμων; Οι Περιφερειάρχες παίρνουν υποχρεωτικά τα έξοδα, μπορούν να πάρουν τη σύνταξη, ο Πρόεδρος του Περιφερειακού αν ο μισθός του είναι κατώτερος της θέσης του, ανεβαίνει μέχρι του Περιφερειάρχη. Γιατί;

Πρέπει λοιπόν αυτά να τα θέσουμε, κύριε Πρόεδρε...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δεν είναι θέμα για σήμερα, κύριε Δοξαστάκη.

ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Ναι, θα πρέπει να λέγονται, για να (...) οι συνάδελφοι πού πάμε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Στην επόμενη Επιτροπή Θεσμών για την καταστατική θέση των αιρετών, εσύ έχεις εμπειρία, εδώ και 25 χρόνια τα ίδια λέμε.

Λοιπόν, ευχαριστούμε την κυρία Νάσαινα.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ευχαριστώ, να είστε καλά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και η κυρία Ντορέτα Αλεξίου, για την εποπτεία και έλεγχο.

Θ. ΑΛΕΞΙΟΥ: Καλησπέρα.

Να ευχηθώ και εγώ συγχαρητήρια και καλή θητεία.

Το δικό μας θέμα τώρα, είναι το θέμα της εποπτείας, της κρατικής εποπτείας, επάνω...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να κάνουμε λίγο ησυχία να ακούμε τις εισηγήσεις; Ευχαριστώ.

Θ. ΑΛΕΞΙΟΥ: Η εποπτεία και ο έλεγχος στις πράξεις και τα Όργανα των φορέων της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης. Ξέρω, δεν είναι πολύ ευχάριστο το θέμα. Θα πούμε επιγραμματικά κάποια σημεία που χρήζουν προσοχής.

Από το σύνταγμα προβλέπεται η άσκηση της κρατικής εποπτείας στους ΟΤΑ. Η εποπτεία αυτή περιορίζεται κατά το γράμμα του νόμου μόνο σε έλεγχο νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας, δεν μπορεί να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των Δήμων ή να θίγεται η διοικητική και οικονομική τους αυτοτέλεια.

Όπως ακούσατε όμως και από τον Πρόεδρο στην αρχική ομιλία του, αυτό δεν συμβαίνει πάντα.

Ο τρόπος άσκησης της κρατικής εποπτείας εξειδικεύεται από το νομοθέτη.

Η κρατική εποπτεία των ΟΤΑ διακρίνεται σε έλεγχο νομιμότητας, των συλλογικών και μονοπρόσωπων Οργάνων των Δήμων και σε έλεγχο των προσώπων. Τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών. Αρμόδιες για την εποπτεία επί των ΟΤΑ είναι οι επτά αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας, αλλά μέχρι την έναρξη αυτών, όπως προβλέπεται στο νόμο, είναι ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Η σχετική νομοθεσία που αφορά την κρατική εποπτεία, είναι τα άρθρα 224 έως 237 του 3852, τα οποία έχουν τροποποιηθεί με νεότερες διατάξεις, ιδίως με το 4555 το νόμο.

Να ξεκινήσουμε με τον έλεγχο νομιμότητας επί των πράξεων των συλλογικών και μονοπρόσωπων Οργάνων των Δήμων.

Οι αποφάσεις είναι εκτελεστές αφότου εκδοθούν. Αυτό λέει ο νόμος στο άρθρο 224. Παρ' όλα αυτά, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη πριν εκτελέσουμε μια οποιαδήποτε πράξη πάρει το Δημοτικό Συμβούλιο ή η Επιτροπή η Δημοτική πια, θα πρέπει να υπολογίσουμε ότι υπάρχει ο έλεγχος νομιμότητας που διακρίνεται για κάποιες κατηγορίες συγκεκριμένες, που αναφέρονται περιοριστικά, κάποιες αποφάσεις, είναι υποχρεωτικός ο έλεγχος. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αποσταλούν – θα το δούμε στη συνέχεια αναλυτικά – στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Όπου βλέπετε στο κείμενο επόπτης εννοώ την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, μέχρι να συσταθούν οι αυτοτελείς Υπηρεσίες.

Έχουμε την ειδική προδικαστική προσφυγή, που ασκείται κατά των αποφάσεων αυτών που δεν υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο και τη δυνατότητα αυτεπάγγελτου ελέγχου. Εδώ είναι οι κατηγορίες των αποφάσεων που υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο, δεν τις αναφέρω, είναι 9 κατηγορίες, για συντομία θα τις δείτε στις διαφάνειες.

Αυτές οι αποφάσεις λοιπόν, πρέπει να στέλνονται για έλεγχο υποχρεωτικά, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 15 ημερών από τη συνεδρίαση του συλλογικού Οργάνου... Προσέξτε, από τη συνεδρίαση του συλλογικού Οργάνου, να συνοδεύονται από τα αναγκαία έγγραφα και στοιχεία για τη νόμιμη έκδοσή τους, το αντίγραφο αποδεικτικού δημοσίευσης και κάθε επιπλέον στοιχείο που μπορεί να ζητηθεί από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Ο έλεγχος ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 30 ημερών από την περιέλευσή της στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Διαφορετικά τεκμαίρεται η αποδοχή της απόφασης. Ο επόπτης ΟΤΑ, ο Γενικός Γραμματέας δηλαδή της Αποκεντρωμένης τώρα Διοίκησης, μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει μία απόφαση ενός συλλογικού ή μονομελούς Οργάνου Δήμου, για λόγους νομιμότητας, μέσα σε

προθεσμία 2 μηνών από τότε που η απόφαση έχει δημοσιευθεί ή εκδοθεί. Επίσης μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών να διενεργηθεί και δειγματοληπτικός έλεγχος.

Τώρα, πάμε στην ειδική διοικητική προσφυγή. Αυτή η προσφυγή ασκείται από όποιον έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να προσβάλει μία πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου, της Δημοτικής Επιτροπής ή και μονομελών Οργάνων, για λόγους νομιμότητας, ενώπιον του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 15 ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή όποτε έλαβε γνώση ή από την ανάρτησή της.

Προσφυγή επιτρέπεται και κατά παράληψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας και αυτή η προθεσμία της είναι μέσα σε 15 μέρες από τότε που περνάει άπρακτη η ειδική προθεσμία που τυχόν τίθεται από το νόμο, για την έκδοση της οικείας πράξης ή μετά από την παρέλευση 3 μηνών από τυχόν αίτηση που έχει υποβάλει ο ενδιαφερόμενος για την υπόθεσή του.

Τώρα, ποιοι έχουν έννομο συμφέρον να ασκήσουν ειδική διοικητική προσφυγή; Πέρα από το αυτονόητο, όποιος βλάπτεται άμεσα, έχει κριθεί και μετά από σχετική νομολογία ότι τεκμαίρεται ότι έχουν όλοι οι αιρετοί του οικείου Δήμου, ανεξάρτητα από το αν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση κατά την οποία ελήφθη η απόφαση, η προσβαλλόμενη απόφαση, εφόσον όμως δεν την έχουν υπερψηφίσει.

Επίσης έχουν έννομο συμφέρον οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού, τα Νομικά Πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν σύμφωνα με το καταστατικό τους περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς και εν γένει κοινωνικούς σκοπούς. Βεβαίως κάθε φορά, κατά περίπτωση, κρίνεται, το έννομο συμφέρον πρέπει να αποδεικνύεται. Δηλαδή το ότι είναι μία αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία που ασχολείται με το περιβάλλον, δεν μπορεί να στρέφεται κατά

αποφάσεων, εάν δεν αποδείξει ότι έχει έννομο συμφέρον και ότι πραγματικά ενδιαφέρεται για τη συγκεκριμένη πράξη.

Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 2 μηνών από την υποβολή της. Αν περάσει αυτή η προθεσμία, εδώ έχουμε το αντίθετο από το προηγούμενο που σας είπα, τεκμαίρεται ότι έχει σιωπηρώς απορριφθεί.

Αυτή η άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής, αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση ενδίκων μέσων στα αρμόδια δικαστήρια. Σημαίνει δηλαδή ότι για να προσφύγεις στα δικαστήρια, πρέπει πριν να έχεις ασκήσει αυτή οπωσδήποτε την προσφυγή.

Να μη σας κουράσω εδώ με τα πολύ διαδικαστικά, γιατί έχει περάσει και η ώρα, για αναστολή εκτέλεσης προσβαλλόμενης πράξης, μπορεί να ζητηθεί από τον ενδιαφερόμενο και μπορεί να χορηγηθεί αν παρίσταται προδήλως βάσιμη ή αν κρίνεται ότι ο ασκών, με την ειδική διοικητική προσφυγή, θα υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη.

Οι αποφάσεις του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κοινοποιούνται μέσα σε 5 μέρες από την έκδοσή τους στον οικείο Δήμο που εξέδωσε την πράξη και σε αυτόν που έχει ασκήσει την προσφυγή. Αναρτώνται στο “ΔΙΑΥΓΕΙΑ” και είναι υποχρεωτικό, διαφορετικά αποτελεί παράλειψη σχετικής... η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

Και εφόσον εκδοθεί απόφαση, τόσο οι αιρετοί, όσο και το προσωπικό του Δήμου, έχει υποχρέωση συμμόρφωσης χωρίς καθυστέρηση προς την απόφαση του Αποκεντρωμένου.

Τώρα, κατά της απόφασης του Αποκεντρωμένου υπάρχει δυνατότητα από οποιονδήποτε έχει συμφέρον, να προσβάλει αυτή την απόφαση ενώπιον της Επιτροπής, της γνωστής Επιτροπής του άρθρου 152, μέσα στην ειδική προθεσμία 1 μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίηση ή αφότου έλαβε γνώση.

Εδώ υπάρχει και η αίτηση θεραπείας. Αυτή τρέχει συγχρόνως... μάλλον, πριν από την προδικαστική προσφυγή, είναι

μία δυνατότητα υποβολής αίτησης θεραπείας από όποιον έχει έννομο συμφέρον ενώπιον του αρμοδίου Οργάνου του ΟΤΑ που εξέδωσε την απόφαση. Όπως καταλαβαίνετε, για αυτό και μόνο το λόγο αυτή είναι μία διαδικασία που δεν προτιμάται, γιατί προφανώς το αποτέλεσμα είναι δεδομένο. Αναστέλλει όμως η αίτηση θεραπείας τις προβλεπόμενες προθεσμίες για την άσκηση της ειδικής προδικαστικής προσφυγής.

Πρέπει να πω ότι ενώ δεν προβλέπεται στο νόμο ειδική προθεσμία για την αίτηση θεραπείας, είναι δεδομένο ότι η προθεσμία της είναι το 15νήμερο μέσα στο οποίο μπορείς να ασκήσεις την προδικαστική προσφυγή.

Τώρα, να πούμε για τον πειθαρχικό έλεγχο των προσώπων, των αιρετών. Είναι η δεύτερη μορφή κρατικής εποπτείας επί των αιρετών. Έχουμε την αστική ευθύνη. Τι είναι η αστική ευθύνη; Είναι οι αιρετοί, Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι και λοιπά, οι οποίοι οφείλουν να αποζημιώσουν το Δήμο για κάθε θετική ζημιά που έχουν προκαλέσει σε βάρος της περιουσίας του, από δόλο ή βαριά αμέλεια. Η αστική ευθύνη των αιρετών δεν συνεπάγεται αποζημίωση έναντι τρίτων. Εδώ μιλάμε για αποζημίωση του Δήμου.

Η ζημιά καταλογίζεται στα πρόσωπα, μετά από αιτιολογημένη πράξη τριμελούς Ελεγκτικής Επιτροπής, που συγκροτείται στην έδρα κάθε Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας των ΟΤΑ, με κάποια Κοινή Υπουργική Απόφαση. Η Επιτροπή εξετάζει τις υποθέσεις μετά από αίτηση του Δήμου ή του οικείου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του... Αυτό είναι λάθος. Ύστερα από αίτηση του οποιουδήποτε δημότη. Αποφασίζει μέσα σε εύλογο, λέει, διάστημα, κατόπιν ελέγχου και παροχής εξηγήσεων. Εδώ δηλαδή δεν έχουμε κάποια αποκλειστική προθεσμία, ούτε και ενδεικτική, από ό,τι βλέπω.

Κατά των πράξεων αυτής της Επιτροπής, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στο οικείο Διοικητικό Εφετείο από το πρόσωπο που βλάπτεται από την απόφαση αυτή. Η προθεσμία της άσκησης

προσφυγής έχει αναστολή της εκτέλεσης της πράξης και κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου μπορεί να ασκηθεί αίτηση αναίρεσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Η πειθαρχική τώρα ποινή. Οι πειθαρχικές ποινές είναι δύο. Η αργία και η έκπτωση. Επιβάλλονται μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αφού προηγηθεί απολογία του εγκαλούμενου ή αν περάσει άπρακτη η προθεσμία που του έχουν βάλει για να απολογηθεί και δεν εμφανιστεί και μετά από σύμφωνη γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που αποτελείται... Βλέπετε τη σύνθεσή του.

Ο εγκαλούμενος πρέπει να εμφανιστεί ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου είτε αυτοπροσώπως είτε μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε 2 μήνες από την απόφαση, το παραπεμπτικό που έχει στείλει ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με το οποίο και προτείνει και την ποινή. Επί της πρότασης αυτής, το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να συμφωνήσει ή μπορεί να μη συμφωνήσει, εφόσον κρίνει ότι δεν συντρέχει πειθαρχική ευθύνη. Ή μπορεί να θεωρήσει... να μειώσει την ποινή ή να βάλει μεγαλύτερη ποινή από αυτή που έχει προτείνει ο Αποκεντρωμένος.

Κατά της απόφασης αυτής, χωρεί η άσκηση προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μέσα σε 30 μέρες από την κοινοποίησή της. Και μπορεί να χορηγηθεί με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και αναστολή εκτέλεσης ποινής, αν κρίνει συνδρομή δημόσιου συμφέροντος.

Τώρα, ένα άρθρο το οποίο έχει αλλάξει αρκετές φορές, το έχει παλέψει πάρα πολύ και ο Πρόεδρος μας, το οποίο άλλαξε πρόσφατα ξανά και τελικά έχουμε και πάλι την ιδιόζουσα δωσιδικία και την εξαίρεση από τη συνοπτική διαδικασία για τους Δημάρχους.

Οι Δήμαρχοι λοιπόν, υπάγονται στην ιδιόζουσα δωσιδικία του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας των άρθρων 111 και 112. Τι σημαίνει

αυτό; Για πλημμελήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, αρμόδιο δικαστήριο είναι το κατά τόπο αρμόδιο Τριμελές Εφετείο. Όχι Πρωτοδικείο. Και για την εκδίκαση εφέσεων κατά αποφάσεων Μονομελούς Πλημμελειοδικείου, αρμόδιο είναι το οικείο Τριμελές Πλημμελειοδικείο και επίσης για πταίσματα ή πλημμελήματα Δημάρχων που διαπράττονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και εξαιτίας αυτών, δεν εφαρμόζεται η αυτόφωρη διαδικασία.

Τώρα, η έκπτωση εξαιτίας καταδίκης. Τα αιρετά μέλη, Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι και λοιπά, εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους, αν τεθούν σε δικαστική συμπαράσταση με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, αν στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, αν καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ως αυτουργοί ή συμμετοχοί για κακούργημα ή για τα περιοριστικώς αναφερόμενα αδικήματα, τα βλέπετε εδώ ποια είναι.

Για διάπραξη του αδικήματος της παράβασης καθήκοντος, απαιτείται να συντρέχει η προϋπόθεση να προκαλείται και οικονομική βλάβη στο Δήμο. Δηλαδή το ότι έχει παραβεί το καθήκον του, δεν σημαίνει αυτόματα ότι εκπίπτει, παρά μόνο αν έχει προκληθεί οικονομική βλάβη στο Δήμο από αυτή την παράβαση.

Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μέσα σε 15 μέρες από τότε που έλαβε γνώση της σχετικής δικαστικής απόφασης.

Τώρα, διοικητικά μέτρα. Έχουμε την αργία, στις περιπτώσεις τελεσίδικης δικαστικής απόφασης για τα άνω πλημμελήματα, που είδατε, τα περιοριστικά αναφερόμενα ή πρωτόδικης καταδικαστικής απόφασης για κακούργημα ή αμετάκλητης παραπομπής για κακούργημα, εφόσον έχουν επιβληθεί περιοριστικοί όροι ή προσωρινή κράτηση.

Ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης οφείλει, δεν έχει δυνατότητα, να θέσει τον καταδικασθέντα σε κατάσταση αργίας.

Η αργία αυτή αίρεται αυτοδικαίως σε περίπτωση μεταγενέστερης, (...) περιοριστικών όρων ή της προσωρινής κράτησης, αν εκδοθεί τελεσίδικη αθωωτική απόφαση.

Οι αιρετοί τώρα παύονται για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη έκθεση του οικείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και σύμφωνη γνώμη Πειθαρχικού Συμβουλίου. Κατά της απόφασης αυτής και πάλι χωρεί προσφυγή ενώπιον του ΣτΕ, μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς.

Τώρα, να δούμε άλλους ελέγχους επί των ΟΤΑ. Έχουμε τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων που διενεργεί κατασταλτικούς δημοσιονομικούς ελέγχους, Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου, οι έλεγχοί τους αυτοί αποσκοπούν στη διαπίστωση τήρησης νομοθεσίας, εντοπισμό τυχόν κακοδιαχείρισης, ορθή εκτέλεση προϋπολογισμού για την επίτευξη των στόχων κάθε φορέα.

Αυτά να σας τα πω πολύ γρήγορα, γιατί σίγουρα θα σας τα πει αναλυτικά η κυρία Λιγωμένου.

Αυτό πρέπει να το προσέξετε, υπάρχει ο έλεγχος είσπραξης εσόδων ΟΤΑ Α΄ Βαθμού, τα άρθρα 227 του 3852 και το 128 του 4820. Πρέπει να προσέξετε ότι ο αρμόδιος Επίτροπος έχει τη δυνατότητα κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους να παρακολουθεί και να ελέγχει την είσπραξη εσόδων των ΟΤΑ και των Νομικών τους Προσώπων, αυτά που θα μείνουν. Ο συγκεκριμένος έλεγχος αφορά τρέχοντα έσοδα, απλή επιτήρηση δηλαδή εσόδων, σωστή αναγραφή στον προϋπολογισμό του φορέα, εάν ο φορέας προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για να εντοπίσει τη φορολογητέα ύλη, βεβαιώσει, εισπράξει τα έσοδα, αν προστατεύουν τις σχετικές επισφαλείς απαιτήσεις τους και λήψη αναγκαίων μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, προτού επέλθει η παραγραφή τους.

Αν διαπιστωθεί συνεχόμενη, συνεχιζόμενη αδράνεια, οφειλόμενη σε δόλο ή βαριά αμέλεια είτε των αιρετών, είτε των υπαλλήλων, ο Επίτροπος με έγγραφό του τάσσει στους αρμόδιους εύλογη ημερομηνία για τις αναγκαίες ενέργειες. Αν η αδράνεια συνεχίζεται, τότε παραπέμπει τα υπαίτια πρόσωπα προς καταλογισμό.

Έχουμε πλέον την Ενιαία Αρχή Διαφάνειας η οποία έχει αναλάβει το σύνολο των αρμοδιοτήτων των πέντε ελεγκτικών δημόσιων φορέων που υπήρχαν, τα βλέπετε, να μην τα διαβάσουμε.

Και έχουμε πλέον και τον Εσωτερικό Έλεγχο. Ο Εσωτερικός Έλεγχος είναι αυτό το βαρύγδουπο, όπως βλέπετε... έχει αυτό τον ορισμό, είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει λειτουργίες του Οργανισμού και λοιπά.

Αυτά είναι τα πρώτα βήματα για να δημιουργηθεί... να λειτουργήσει μία Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου σε ένα Δήμο. Η ΚΕΔΕ, μαζί με την ΕΑΔ, την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, και την ΕΕΤΑΑ και Προεδρεύοντας του Προέδρου Θεσμών της ΚΕΔΕ, του Δημάρχου Βάρης – Βούλας – Βουλιαγμένης, του κυρίου Κωνσταντέλλου, είχαμε κάνει πάρα πολλές συναντήσεις και καταλήξαμε στην έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων με τις οποίες, με τη μεν πρώτη εξειδικεύονται τα κριτήρια σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού και στα εποπτευόμενα Νομικά Πρόσωπα, με τη δεύτερη συστήνονται Επιτροπές Ελέγχου και με την τρίτη ρυθμίζονται θέματα για τον ορισμό εμπειρογνομόνων.

Τα κριτήρια... η πρώτη είναι που έχει ενδιαφέρον, τα κριτήρια σύστασης της Μονάδας, σωρευτικά, για έναν ΟΤΑ Α΄ Βαθμού, είναι: το σύνολο του τακτικού προσωπικού του οικείου ΟΤΑ να υπερβαίνει τους 50 υπαλλήλους, το ύψος του προϋπολογισμού του να υπερβαίνει τα 20 εκατομμύρια ευρώ και εφόσον πληρούνται τα

πάνω κριτήρια, συστήνεται η Μονάδα με απόφαση του οικείου Δημάρχου.

Εάν οι ΟΤΑ δεν πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια, τότε συνεχίζουν να δίνουν τον εσωτερικό έλεγχο σε εξωτερικούς συνεργάτες, όπως και έκαναν μέχρι σήμερα. Δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί η δημιουργία εσωτερικών ελέγχων παρά μόνο σε ελάχιστους Δήμους, όπως είναι ο Δήμος Θεσσαλονίκης.

Οι υπόλοιπες Υπουργικές Αποφάσεις προϋποθέτουν να έχει γίνει ο εσωτερικός έλεγχος, οπότε νομίζω ότι μπορούμε να τους περάσουμε.

Και τώρα έχουμε τέλος – και με αυτό τελειώνω – τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας Αιρετών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο Κώδικας Συμπεριφοράς είναι... Καταρχήν θέλω να σας πω ότι προβλέπεται από το άρθρο 61 του 3852 έτσι και αλλιώς, όπου μέσα είναι οι αρμοδιότητες των Δημοτικών Συμβούλων... του Δημοτικού Συμβουλίου και μέσα εκεί είναι και η πρόβλεψη να γίνεται κάποιος Κώδικας Συμπεριφοράς, Δεοντολογίας, των αιρετών. Αυτό ανατρέχει σε παλιότερο νόμο που προέβλεπε ότι βγαίνει ένας πρότυπος Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας των Αιρετών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Εδώ θέλω απλά να σας τονίσω ότι η νομική φύση των Κωδίκων Ηθικής Δεοντολογίας και των Οδηγών Συμπεριφοράς, εμπίπτουν στην κατηγορία του ήπιου δικαίου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τα πρότυπα δράσης και συμπεριφοράς που τίθενται, να μην εξοπλίζονται με κανονιστικότητα και δεσμευτική νομική ισχύ, αλλά να έχουν ένα ρόλο μάλλον παιδευτικό και να περιλαμβάνουν πρότυπα για τον προσανατολισμό της συμπεριφοράς των εργαζομένων... όχι των εργαζομένων εδώ, των αιρετών, έχοντας σαν κύρια χαρακτηριστικά την ελαστικότητα τόσο των προτύπων, όσο και των εννόμων συνεπειών.

Έχει εκδοθεί από την Ενιαία Αρχή Διαφάνειας ένας Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας των Αιρετών μετά από συνεργασία με την

ΚΕΔΕ και με την Επιτροπή Θεσμών και τον κύριο Κωνσταντέλλο, είχαμε δώσει τις απόψεις μας, είχαν υιοθετηθεί και υπάρχει αυτό το σχέδιο το οποίο λειτουργεί σαν πρότυπος Κανονισμός. Δηλαδή το κάθε Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί να το υιοθετήσει, προσαρμόζοντάς το στις δικές του ανάγκες και έχοντας σαν μούσουλα αυτόν τον πρότυπο Κανονισμό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε την κυρία Αλεξίου.

Και πάμε στη δεύτερη θεματική ενότητα.

Θα κάνουμε μία αλλαγή. Θα καλέσουμε στο βήμα την Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την κυρία Λιγωμένου, να την ευχαριστήσουμε και για την υπομονή της.

Α. ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ: Καλησπέρα σας και από εμένα.

Ευχαριστώ πολύ για την τιμητική πρόσκληση για να συμμετάσχω στις ενημερωτικές συναντήσεις των νεοεκλεγέντων Δημάρχων.

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι, εκλεκτό ακροατήριο.

Η δική μου εισήγηση θα αναπτύξει τα σύγχρονα θέματα ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Θα φροντίσω να είμαι όσο μπορώ πιο σύντομη και πιο επιγραμματική. Βλέπω ότι είσαστε κουρασμένοι από τις προηγούμενες αξιόλογες επίσης ομιλίες και θα προσπαθήσω να μη σας κουράσω και να είμαι όσο το δυνατόν πιο σύντομη.

Κοινά αποδεκτή είναι η άποψη ότι η νόμιμη, η κανονική και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, ως παράμετροι της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας και στην ευημερία των πολιτών.

Αίτημα των φορολογούμενων πολιτών, αφού αυτοί είναι οι σημαντικότεροι χρηματοδότες του κρατικού προϋπολογισμού, είναι η διαφάνεια και η αξιοπιστία των δημόσιων οικονομικών, η υπευθυνότητα και η λογοδοσία όσων χρησιμοποιούν πόρους και εξουσία για να επιτύχουν τους προκαθορισμένους στόχους του και

επίσης, σε μία ευνοούμενη Πολιτεία υπάρχουν θεσμοί της δημόσιας ελεγκτικής οι οποίοι επεξεργάζονται, αναλύουν και αξιολογούν την οικονομική δράση των δημόσιων φορέων, μεταξύ των οποίων είναι και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Όχι μόνο για την προστασία του ιδιωτικού συμφέροντος, αλλά κυρίως λόγω της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας του δημόσιου τομέα και λόγω της έντονης και εκτεταμένης εξάρτησης των πολιτών από την παροχή αγαθών και υπηρεσιών από το κράτος.

Το Ελεγκτικό λοιπόν Συνέδριο είναι ένας θεσμός δημοσιονομικού ελέγχου, είναι ανώτατο δημοσιονομικό δικαστήριο, είναι ο εξωτερικός ελεγκτικής του δημόσιου τομέα και είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο στο άρθρο 98 του συντάγματος.

Με το να παρακολουθεί, να ελέγχει και να αξιολογεί την επάρκεια των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου και των εσωτερικών δικλείδων και με το να ερμηνεύει τους διάφορους νόμους, καθοδηγεί και τη Διοίκηση, για να διαμορφώσει αυτή χρηστή δημοσιονομική πειθαρχία.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως ακούσαμε και προηγουμένως, ενδιαφέρεται και ασχολείται με τις τοπικές υποθέσεις, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, αυτό το προβλέπει το άρθρο 102 του συντάγματος, έχουν και δημοσιονομική αυτοτέλεια υπό την έννοια ότι πρέπει να έχουν τους αναγκαίους πόρους προκειμένου να πετύχουν τους σκοπούς τους.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει ως σκοπό και ως αποστολή την προστασία του δημόσιου και του δημοτικού χρήματος, υπό το φως δε της τεχνογνωσίας και του συμβουλευτικού ρόλου των διεθνών Οργανισμών έχει εμπλουτίσει την ελεγκτική και τη δικαιοδοτική του μεθοδολογία, στοχεύοντας στη δημοσιονομική εξυγίανση, τον οικονομικό ορθολογισμό και την οικονομική βιωσιμότητα. Με τον πρόσφατο οργανικό του νόμο το Ελεγκτικό Συνέδριο συστηματοποιεί την ελεγκτική του διαδικασία και τα είδη των ελέγχων που διενεργούνται.

Από τους σύγχρονους λοιπόν ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο πρώτος που θα αναφέρουμε είναι ο διαρκής έλεγχος της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των φορέων. Ο έλεγχος αυτός εστιάζει ως προς την ικανότητα των ελεγχόμενων φορέων να αποτρέπουν τους δημοσιονομικούς κινδύνους.

Ποιοι είναι αυτοί οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι; Τους αναφέρει η κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας, βλέπετε τον αριθμό της, και ενδεικτικά αναφέρει περιπτώσεις όπως είναι ο κίνδυνος αυθαίρετης υλικής αφαίρεσης ή καταστροφής της περιουσίας του φορέα, ο κίνδυνος ανάληψης από το φορέα δημόσιων υποχρεώσεων χωρίς δυνατότητα εκπλήρωσης, ο κίνδυνος διάθεσης από το φορέα δημόσιου χρήματος χωρίς εγγυήσεις για την επίτευξη του καλύτερου αποτελέσματος. Βλέπετε και ενδεικτικές περιπτώσεις στην παρένθεση, σε κάθε μία από αυτές τις περιπτώσεις, που όπως είπαμε αναφέρονται ενδεικτικά από την κανονιστική αυτή απόφαση.

Η ίδια η κανονιστική αυτή απόφαση προβλέπει και τη διαδικασία του ελέγχου στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου στους ελεγχόμενους φορείς .

Τρία είναι τα Όργανα τα οποία, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κάνουν τον έλεγχο αυτό. Είναι ο Επίτροπος, είναι ο αρμόδιος Γενικός Συντονιστής, δεδομένου ότι υπάρχουν 13 Γενικοί Συντονιστές στο Ελεγκτικό Συνέδριο, και είναι και το Τμήμα Ελέγχων.

Τι γίνεται λοιπόν τώρα με τον προληπτικό έλεγχο; Ως γνωστό, μετά το Ν.4611/2019 όσον αφορά τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, δεν ασκείται πλέον προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Είναι δυνατόν όμως να ασκηθεί προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο; Κατ' εξαίρεση μόνο ασκείται προληπτικός έλεγχος και αυτό το προβλέπει ο νόμος, ο οργανικός μας νόμος 4820/2021 και ελέγχεται η νομιμότητα και η κανονικότητα ορισμένης

κατηγορίας δαπανών στις περιπτώσεις, τις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις που το Ελεγκτικό Συνέδριο κρίνει ότι από τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα, δεν εξασφαλίζεται η νόμιμη και η κανονική διάθεση του δημοσίου χρήματος.

Άλλοι σύγχρονοι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι οι θεματικοί έλεγχοι συμμόρφωσης και οι έλεγχοι επιδόσεων σε τομείς υψηλού ελεγκτικού ενδιαφέροντος. Ποια είναι τα κριτήρια; Η οικονομική σημαντικότητα του ελέγχου, το επείγον του ελέγχου, εάν το αντικείμενο το οποίο ελέγχεται έχει συνάφεια με άλλους κινδύνους, η κοινωνική προστιθέμενη αξία του ελέγχου, το εφικτό της διενέργειας του ελέγχου ενόψει των διαθέσιμων πόρων.

Περάσαμε τους ελέγχους επιδόσεων, εδώ είναι οι έλεγχοι συμμόρφωσης προς το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Και περνάμε στους χρηματοοικονομικούς ελέγχους. Ο χρηματοοικονομικός έλεγχος διασφαλίζει ότι οι οικονομικές καταστάσεις δεν έχουν λάθη ή παραλήψεις, οι οποίες αν υπήρχαν, θα οδηγούσαν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων σε λανθασμένα συμπεράσματα.

Τον έλεγχο της είσπραξης των εσόδων των ΟΤΑ μας τον είπε η κυρία Αλεξίου.

Και περνάμε σε ένα άλλο είδος ελέγχου, τον προσυμβατικό έλεγχο, οπότε στις συμβάσεις... αυτό προβλέπεται από το άρθρο 324 επόμενα του Ν.4700/2020. Σημασία έχει εδώ και θεωρείται σύγχρονος ο προσυμβατικός αυτός έλεγχος, γιατί έχουν αλλάξει τα χρηματικά όρια. Έτσι λοιπόν, στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και στις συμβάσεις αγοράς ακινήτων, ασκείται έλεγχος νομιμότητας πριν από την υπογραφή της σύμβασης, εφόσον το ποσό, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης είναι από 300.000 μέχρι 1.700.000, οπότε σε αυτή την περίπτωση αρμόδιος είναι ο Επίτροπος, που είναι και αρμόδιος για

τον κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών του συγκεκριμένου αυτού φορέα.

Εάν είναι πάνω από 1.700.000 αρμόδιο είναι το κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, είναι ένας δικαστικός σχηματισμός, αποτελείται από τρεις δικαστές, ο Πρόεδρος του κλιμακίου είναι Σύμβουλος και οι άλλοι δύο είναι πάρεδροι, ένας πάρεδρος και ένας εισηγητής. Τι σημαίνει Σύμβουλος; Σημαίνει Αρεοπαγίτης. Τι σημαίνει πάρεδρος; Σημαίνει εφέτης. Τι σημαίνει εισηγητής; Σημαίνει πρωτοδίκης, για να κάνουμε την αντιστοιχία προς τα πολιτικά δικαστήρια.

Τίθεται τώρα το ερώτημα. Έχουμε μία αρχική σύμβαση η οποία επειδή ήταν κάτω από 300.000 € δεν είχε υποβληθεί στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Γίνεται λοιπόν μία τροποποίηση αυτής της σύμβασης και το ποσό της τροποποίησης μαζί με την αρχική σύμβαση ξεπερνάει τις 300.000. Τίθεται λοιπόν το ερώτημα, αυτή θα υπαχθεί στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου; Η απάντηση είναι ναι.

Πρέπει να προσέξουμε... τίθεται ένα άλλο ερώτημα. Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη ήταν 320.000 €. Τελικά όμως, από διάφορες διαπραγματεύσεις καταλήξαμε σε μία σύμβαση με 290.000 €. Το ερώτημα είναι, θα υπαχθεί αυτή η σύμβαση στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου; Θα υπαχθεί λοιπόν, ναι, είναι η απάντηση, γιατί; Γιατί, το λέμε επάνω, σημασία έχει η προϋπολογιζόμενη δαπάνη και όχι τελικά η τιμή στην οποία κατακυρώνουμε τη σύμβαση.

Τι έλεγχο κάνει το Ελεγκτικό Συνέδριο σε αυτή την περίπτωση; Ελέγχει τεχνικές κρίσεις; Ελέγχει τη σκοπιμότητα; Γιατί, για παράδειγμα, ο Δήμος Αθηναίων έφτιαξε, βελτίωσε το δρόμο στην Ερμού και δεν βελτίωσε το δρόμο στη Μητροπόλεως; Όχι, δεν κάνει λοιπόν έλεγχο σκοπιμότητας, δεν ελέγχει τις τεχνικές κρίσεις, κάνει έλεγχο νομιμότητας μόνο και τι; Ελέγχει μόνο τις ουσιώδεις, τις ουσιώδεις πλημμέλειες και τότε υπάρχουν ουσιώδεις

πλημμέλειες; Όταν θίγεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός, η διαφάνεια της όλης διαδικασίας, όταν δεν εξασφαλίζεται με το συγκεκριμένο έργο το δημόσιο συμφέρον και όταν θίγεται η προστασία του περιβάλλοντος.

Στο αποτέλεσμα τώρα του ελέγχου το οποίο κάνει ή ο Επίτροπος ή το κλιμάκιο, εάν αποβεί θετικός ο έλεγχος, συνεχίζεται η σύμβαση κανονικά, υπογράφεται και εκτελείται το έργο, η προμήθεια, η παροχή υπηρεσιών. Σε περίπτωση που έχουμε αρνητική κρίση, έχουμε μία δεύτερη ευκαιρία, την προσφυγή ανάκλησης, η οποία ασκείται από όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε 15 μέρες από τότε που θα κοινοποιηθεί και μπορεί επίσης να κάνει παρέμβαση και αυτός που επίσης έχει συμφέρον.

Μετά από την προσφυγή ανάκλησης, η απόφαση η οποία θα εκδοθεί, εάν είναι θετική υπογράφεται η σύμβαση, προχωράμε στο έργο, στην προμήθεια, στην υπηρεσία, διαφορετικά υπάρχει και μία ακόμη ευκαιρία, η προσφυγή αναθεώρησης, η οποία επίσης ασκείται μέσα σε 15 μέρες από την κοινοποίηση της συγκεκριμένης απόφασης της απορριπτικής και ποιος τα δικάζει αυτά; Τα δικάζει η Ολομέλεια ή η ελάσσονα, πρώτη, δεύτερη, τρίτη ελάσσονα, έχουμε τρεις ελάσσονες στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ή αν είναι μία υπόθεση γενικότερου ενδιαφέροντος μπορεί να πάει στη μείζονα Ολομέλεια. Στην ελάσσονα είναι 15 οι δικαστές που δικάζουν, Σύμβουλοι, Αντιπρόεδροι και ο Πρόεδρος, στη μείζονα είναι περίπου 50 άτομα.

Θα με ρωτήσετε τώρα για τον κατασταλτικό έλεγχο, μα υπήρχε και πριν. Εσείς είπατε ότι θα μας μιλήσετε για σύγχρονα θέματα ελέγχου. Γιατί βάζουμε λοιπόν εδώ τον κατασταλτικό έλεγχο; Που για να θυμηθούμε λιγάκι, αντικείμενο του κατασταλτικού ελέγχου είναι το σύνολο των διαχειριστικών στοιχείων, όχι μόνο τις δαπάνες, αλλά ελέγχουμε και τα έσοδα, ελέγχουμε και τη διαχείριση της περιουσίας, παραδείγματος χάρη όταν εκμισθώνεται ένα κυλικείο σε ένα δημόσιο σχολείο ή σε ένα νεκροταφείο, για να σας θυμίσω τη ΔΕΤΕΚ, το Δήμο Καλαμαριάς, που μας απασχολεί σε πάρα πολλές

υποθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ή όταν έχουμε τη διαχείριση ενός κληροδοτήματος, όταν έχουμε την εκμίσθωση σε ιδιώτη τραπεζοκαθισμάτων σε έναν ανοιχτό χώρο. Τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση; Όλα αυτά λοιπόν ελέγχονται στον κατασταλτικό έλεγχο.

Αλλά γιατί αναφερόμαστε τώρα εδώ στον κατασταλτικό έλεγχο; Γιατί μετά το Ν.4820/2021 δεν ισχύει πλέον η νόθος αντικειμενική ευθύνη. Τι σημαίνει αυτό; Ότι με το προηγούμενο νομικό καθεστώς, ο καταλογιζόμενος, είτε ήταν Δήμαρχος, είτε ήταν Προϊστάμενος Οικονομικής Υπηρεσίας, είτε Ταμίας, έπρεπε να αποδείξει αυτός ότι δεν τον βαρύνει κανενός είδους υπαιτιότητα για έλλειμμα που προέκυψε από τον έλεγχο.

Τι άλλη αλλαγή έχουμε με τον κατασταλτικό έλεγχο; Το νέο μετά το Ν.4820/2021; Το καταλογίζον Όργανο, και αυτό το προβλέπει το άρθρο 146 του Ν.4820/2021... Σας τα λέω σύντομα και δεν σας τα λέω τώρα έτσι αναλυτικά όπως είναι γραμμένα. Σας τα λέω σύντομα για να κερδίσουμε χρόνο, γιατί καταλαβαίνω ότι έχετε κουραστεί. Λοιπόν, πρέπει το καταλογίζον Όργανο να τεκμηριώνει την αιτιώδη συνάφεια που υπάρχει μεταξύ της διαχειριστικής δράσης του υπολόγου και του ελλείμματος. Και ο καταλογισμός να διενεργείται πλέον βάσει στοιχείων και όχι με απλή πιθανολόγηση. Βλέπουμε λοιπόν ότι μετά το Ν.4820/2021 υπάρχει μία ευθυδικία.

Επιπλέον δεν βλέπουμε στο νόμο αυτό τη διάκριση που υπάρχει στο νόμο τον δημόσιο λογιστικό του '14. Γιατί δεν την βλέπουμε αυτή τη διάκριση; Γιατί με τη διάκριση του νόμου του δημόσιου λογιστικού του '14, που είχαμε τη διάκριση σε τυπικά και σε ουσιαστικά ελλείμματα, το Ελεγκτικό Συνέδριο εφάρμοζε την αρχή της αναλογικότητας μόνο στα τυπικά ελλείμματα. Σιγά – σιγά όμως, με τη νομολογία του δικού μου Τμήματος, εκεί που εγώ Προΐσταμαι, στο πρώην 7^ο Τμήμα, νυν 2^ο Τμήμα, εμείς εφαρμόζαμε την αρχή της αναλογικότητας και στα ουσιαστικά ελλείμματα.

Έτσι λοιπόν η νομολογία του δικού μας Τμήματος επηρέασε στο νόμο αυτό τον καινούργιο, στον 4820, και η αρχή της αναλογικότητας εφαρμόζεται πλέον τόσο στα τυπικά, όσο και στα ουσιαστικά ελλείμματα. Και έκανε ο νόμος ο 4820 ένα ακόμη βήμα, ας πούμε, μπροστά. Τι έκανε; Είπε, όχι μόνο το δικαστήριο θα εφαρμόζει την αρχή της αναλογικότητας, αλλά την αρχή της αναλογικότητας πρέπει να την εφαρμόζει και το καταλογίζον Όργανο. Γιατί; Γιατί με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε πριν το νόμο 4820, είχε δέσμια αρμοδιότητα το καταλογίζον Όργανο, ότι έλλειμμα έβρισκε, αυτό να καταλογίσει.

Ενώ με τον καινούργιο νόμο μπορεί και το καταλογίζον Όργανο να κάνει σταθμίσεις που επιβάλλονται από τη δίκαιη ισορροπία και να μειώνει το ποσόν του καταλογισμού.

Τι λαμβάνει λοιπόν υπόψη του; Αυτά μας τα λέει αναλυτικά και το άρθρο 150 του νόμου 4820, αλλά και η απόφαση της Ολομέλειας ΦΓ8, σας τον λέω τον αριθμό για να τον σημειώσετε όποιος θέλει, ΦΓ8 λοιπόν 14823/2023, είναι μία κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εκδόθηκε τον Μάρτιο του 2023. Αυτό θα το βρείτε στο ΦΕΚ 1963/2023.

Εδώ λοιπόν θα λάβει υπόψη του το επελθόν δημοσιονομικό αποτέλεσμα, την υπαιτιότητα του καταλογιζόμενου, πόσο σημαντική είναι η παράβαση στο σύνολο,

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Α. ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ: ...οπότε σε αυτή λοιπόν την περίπτωση... Και έχει, η απόφαση αυτή... Μου δώσατε τώρα... Με βοηθάτε ένα βήμα παραπέρα για να σας πω. Έχει διακρίσεις. Δηλαδή αλλιώς βλέπει και άλλους παράγοντες λαμβάνει υπόψη της όταν έχει έναν υπόλογο και άλλες παραμέτρους λαμβάνει υπόψη της η απόφαση αυτή η κανονιστική, όταν έχει έναν αχρεωστήτως λαβόντα. Οπότε στην περίπτωση αυτή που είναι κάποιος αχρεωστήτως λαβών, μπαίνει μέσα και η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, μπαίνει μέσα

και η αρχή της χρηστής διοίκησης, μπαίνουν και άλλοι παράγοντες, οι οποίοι δεν ισχύουν στην περίπτωση των υπολόγων.

Πώς λοιπόν γίνεται ο κατασταλτικός έλεγχος; Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει τους λογαριασμούς τους, μαζί και με τις τυχόν εκθέσεις Ορκωτών Λογιστών αν υπάρχουν, να τις υποβάλλουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Εάν δεν τις υποβάλλουν ή αν τις υποβάλλουν εκπροθέσμως, έχουν διάφορες ποινές. Οι υπεύθυνοι λοιπόν έχουν τις ποινές αυτές που βλέπετε εδώ.

Στον έλεγχο των εξόδων ελέγχεται η ορθότητα εξόφλησης των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής και να έχουν τηρηθεί οι αντίστοιχες λογιστικές αρχές, το αντίστοιχο λογιστικό σύστημα που υπάρχει, ελέγχεται αν μία δαπάνη είναι νόμιμη, αν μία δαπάνη είναι η κανονική, τα είπαμε και στην αρχή αυτά. Ελέγχονται επίσης οι κρατήσεις, είναι γνωστές οι υποθέσεις της Θεσσαλονίκης – να μην πούμε όνομα – που δεν απέδιδαν τις κρατήσεις εκεί και έχουν τα εκατομμύρια των καταλογισμών.

Αυτό που πρέπει να προσέχει ένας Δήμαρχος είναι ο ειδικός κατά προτεραιότητα κατασταλτικός έλεγχος. Τι γίνεται σε αυτή την περίπτωση; Όταν υπάρχει ένα χρηματικό ένταλμα και ο Ταμίας αμφισβητεί τη νομιμότητά του και παρά τις αντιρρήσεις που έχει ο Ταμίας, οι οποίες πρέπει να είναι έγγραφες, ο Δήμαρχος επιμένει να εκτελεστεί το ένταλμα, δίνει το “εντέλλεσθε” το γνωστό, σε αυτή την περίπτωση λοιπόν, ο Ταμίας είναι υποχρεωμένος να πληρώσει, για αυτό λέγεται κατασταλτικός, γιατί ασκείται αφού έχει πληρωθεί, σε αυτή λοιπόν την περίπτωση πηγαίνει όλα τα δικαιολογητικά ο Ταμίας για έλεγχο, κατά προτεραιότητα... Τι σημαίνει κατά προτεραιότητα; Όχι όλη τη διαχείριση, μόνο αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Οπότε σε αυτή την περίπτωση ο Επίτροπος καλεί το Δήμαρχο να δώσει εξηγήσεις. Εάν βρει ο Επίτροπος ότι καλά έκανε ο Δήμαρχος και έδωσε το “εντέλλεσθε”, καλά πληρώθηκαν οι δαπάνες αυτές, το χρηματικό ένταλμα, απαλλάσσεται ο Δήμαρχος,

διαφορετικά αν βρει ο Επίτροπος ότι ήταν παράνομη η δαπάνη και παρ' όλα αυτά επέμενε ο Δήμαρχος, τον καταλογίζει με το ποσό αυτό. Οι δημοσιονομικώς υπεύθυνοι είναι οι υπόλογοι, ο εκκαθαριστής, οι εντολείς πληρωμής, ο Ταμίας, ο συνευθυνόμενος, οι αχρεωστήτως λαβόντες.

Επίσης πρέπει εδώ να επισημάνουμε μία άλλη διαφορά που έχει φέρει ο Ν.4820/2021, ότι κάθε ένας ευθύνεται από αυτούς για την ενέργειά του. Ενώ με το προηγούμενο νομικό καθεστώς ο Ταμίας πλήρωνε τα σφάλματα όλων των προηγούμενων.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Α. ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ: Αυτό είπαμε, ότι ο νόμος 4820 έχει την ευθυδικία σε αυτή την περίπτωση.

Εδώ λοιπόν, αυτό που πρέπει να προσέξουμε από τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επίσης από το Τμήμα στο οποίο έχω την τιμή να Προϊσταμαι, συνευθυνόμενος λοιπόν τι σημαίνει; Σημαίνει ότι χωρίς κάποιος να είναι υπόλογος, αναμειγνύεται μέσα στη διαχείριση και επειδή η ανάμειξή του αυτή τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με τη δημιουργία του ελλείμματος, καταλογίζεται και αυτός στην περίπτωση αυτή.

Σημειώστε, αν θέλετε, την απόφαση του παλιού 7^{ου} Τμήματος, την 2462/2020, όπου εκεί κρίθηκε – επειδή πρόκειται για Δημάρχους, για αυτό σας το λέω, για να προσέξετε – ότι η παράλειψη άσκησης των εποπτικών καθηκόντων Δημάρχου και η κατάδηλη εκ μέρους του ανοχή παρεκκλινουσών διαχειριστικών πρακτικών, παρά τις συνεχείς οχλήσεις υπαλλήλων της Υπηρεσίας του, του δημιούργησαν ευθύνη, σε αυτόν, ως συνευθυνόμενο, για το επελθόν έλλειμμα και έτσι λοιπόν η όλη συμπεριφορά του τον κατέστησε συνευθυνόμενο.

Εσείς, κύριε Κυρίζογλου, καταλαβαίνετε για ποιο Δήμαρχο μιλάμε.

Α. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Πολύ καλά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και εμείς καταλαβαίνουμε.

A. ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ: Και εσείς καταλαβαίνετε. Οπότε ξέρετε τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και την παρακολουθείτε.

Ο εκκαθαριστής λοιπόν ευθύνεται μόνο για ό,τι υπάγεται στη δική του σφαίρα ευθύνης, οι εντολές πληρωμής επίσης, ο Ταμίας, για την εξωτερική τυπική νομιμότητα. Αν υπάρχουν τα δικαιολογητικά, να μην έχουν υπερβεί τη σχετική πίστωση.

Οι αχρεωστήτως λαβόντες, τους είπαμε λοιπόν ποιοι είναι, φαίνεται εδώ ποιοι είναι.

Αυτή λοιπόν είναι η νέα θεσμική αρχιτεκτονική του κατασταλτικού ελέγχου με το Ν.4820/2021 και για αυτό ακριβώς την αναφέραμε, προκειμένου να δούμε τη διαφορά που υπάρχει από το προηγούμενο νομικό καθεστώς.

Έχουμε τώρα, μέλη Δημοτικού Συμβουλίου. Τα οποία λαμβάνουν μία απόφαση και με βάση την απόφαση αυτή λειτουργεί ο Δήμαρχος, λειτουργεί ο εκκαθαριστής, ακολουθεί ο εντολέας πληρωμής και τα λοιπά.

Σε αυτή λοιπόν την περίπτωση, επίσης υπάρχει μία διαφορά με το προηγούμενο νομικό καθεστώς. Αυτοί, εάν υπήρχε μία ασάφεια στο νομικό περιεχόμενο, τα μέλη δηλαδή του Δημοτικού Συμβουλίου, εάν πήραν αυτή την απόφαση προκειμένου να κάνουν το καλό στην πόλη και τα λοιπά, ευθύνονται μόνο... δεν ευθύνονται για ελαφρά αμέλεια, μόνο για βαριά αμέλεια και για δόλο ευθύνονται. Δηλαδή πάλι είναι μία πιο ευνοϊκή μεταχείριση αυτή για τα μέλη των Δημοτικών Συμβουλίων, της Δημαρχιακής Επιτροπής και τα λοιπά.

Ο Δήμαρχος τώρα, έχοντας μία τέτοια απόφαση, προχωράει σε κάποιο συγκεκριμένο έργο, προχωράει στην πληρωμή και τα λοιπά. Επειδή έχει αυτή την απόφαση, απαλλάσσεται εξολοκλήρου και δεν έχει καμία ευθύνη για τίποτα.

Είναι καινούργια λοιπόν αυτά τα πράγματα με το νόμο 4820, προκειμένου να υπάρχει η ευθυδικία, να μη μπαίνουν εμπόδια στη

λειτουργία των Δήμων, που είναι κοντά στον δημότη, και προκειμένου να προχωράει το έργο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσουμε την Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την κυρία Λιγωμένου.

Και να καλέσουμε στο βήμα τον Γιάννη τον Γούπιο, τον Οικονομικό Διευθυντή της ΕΕΤΑΑ και είναι η τελευταία εισήγηση. Οπότε λίγο την υπομονή σας και την προσοχή σας. Ευχαριστώ.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καταρχήν συγχαρητήρια σε όλους που είστε εδώ εκλεγμένοι. Να ευχηθούμε καλή θητεία.

Νομίζω μετά την εισήγηση της κυρίας Λιγωμένου, θα είμαι πολύ συνοπτικός, για να μη σας κουράσουμε και ιδιαίτερα.

Θα επιμείνω στα σημεία που κατά τη γνώμη μου είναι λίγο κρίσιμα... χρήσιμα μάλλον, όχι κρίσιμα.

Το πρώτο που ήθελα να θίξω, επειδή σήμερα μιλήσαμε για τους ΚΑΠ και επειδή κάναμε την αντίστοιχη μελέτη των ΚΑΠ, θα πούμε δυο πραγματάκια, γιατί προφανώς αφού ο Υπουργός ανακοίνωσε, ο Γενικός Γραμματέας, ότι θα υλοποιηθεί από την επόμενη περίοδο, δυο πραγματάκια μόνο, γιατί έτσι και αλλιώς υπάρχει απόφαση της Ολομέλειας, του Συνεδρίου της ΚΕΔΕ, και της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου που αποστάληκε και η τελική πρόταση το Σεπτέμβριο στην (...)... στο Υπουργείο Εσωτερικών, άρα νομίζω είμαστε ώριμοι για την εφαρμογή.

Βλέπετε την εξέλιξη των ΚΑΠ την περίοδο της κρίσης. Αντιλαμβάνεστε ότι η Αυτοδιοίκηση είναι σε έναν ασφυκτικό κλοιό εδώ και μια 10ετία, αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν θέλω να μείνω πολύ, το ζείτε όλοι. Άρα είμαστε σε μια διαδικασία που η αύξηση των ΚΑΠ είναι ιδιαίτερα σημαντική για την Αυτοδιοίκηση, εφόσον έρθει.

Δυο εικόνες. Θα έχω μία εικόνα, γιατί την έχω ετοιμάσει και για το Συνέδριο της ΕΝΠΕ που θα κάνουμε μεθαύριο. Εδώ είναι η

θέση της Ελλάδος σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τα έσοδα της Αυτοδιοίκησης, άρα θα έλεγα και είναι και ο βαθμός αποκέντρωσης της χώρας. Θα είτε ότι η Ελλάδα έχει περίπου το 3% του ΑΕΠ το διαχειρίζονται οι Δήμοι, ενώ στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πάνω από 10% - 12%. Είμαστε νομίζω μαζί, αν θυμάμαι καλά, με την Ιρλανδία, οι χαμηλότερες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ίδιο και στις δαπάνες. Εκεί νομίζω είμαστε η χαμηλότερη. Άρα δηλαδή τα ποσά που διαθέτουν οι Δήμοι της χώρας, είναι η χαμηλότερη σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και σημειώστε ότι όλες οι ανατολικές χώρες, που προέρχονται από ιδιαίτερα συγκεντρωτικά κράτη, είναι ακόμα πολύ...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Περιλαμβάνουν και των Περιφερειών. Είναι πολύ περισσότεροι από ό,τι είναι η χώρα. Άρα η χώρα, παρ' όλες τις προσπάθειες της μεταρρύθμισης, παραμένει ένα συγκεντρωτικό κράτος, τουλάχιστον με τον δείκτη των οικονομικών, που είναι κρίσιμος δείκτης, γιατί τελικά πόρους διαχειριζόμαστε όλοι στην...

Λίγα λόγια για τους ΚΑΠ. Το σύστημα που έχει ετοιμαστεί είναι αρκετά αντικειμενικό και διαφανές, λιτό, δηλαδή μπορεί κανείς να καταλάβει γιατί παίρνει τόσα που παίρνει.

Με ρωτάνε αν είναι δίκαιο. Κοιτάξτε, δεν υπάρχει δίκαιο σύστημα. Είναι λίγο δικαιότερο από το προηγούμενο. Γιατί ο κάθε Δήμαρχος νομίζει ότι αυτός... και έτσι είναι η πραγματικότητα, οι ανάγκες είναι τόσες, που δεν μπορούν να καλυφθούν από διαθέσιμους ΚΑΠ. Άρα ο τρόπος κατανομής προσπαθεί να κάνει το σύστημα όσο πιο δικαιότερο γίνεται.

Ποιες είναι οι αποφάσεις που πήρε το Δ.Σ. της ΚΕΔΕ για να τις έχουμε και να δούμε και ποιες θα καταλήξουμε.

Πρώτον, κανείς δεν θα πάρει λιγότερα από ό,τι έπαιρνε. Άρα για να συμβεί αυτό πρέπει να υπάρχει μια προϋπόθεση. Πρέπει να υπάρχει αύξηση των ΚΑΠ. Και μάλιστα θα έλεγα σημαντική

αύξηση των ΚΑΠ. Δηλαδή θα έλεγα πάνω από 10%. Εκτιμώ ότι φέτος θα είναι μια χρονιά που πραγματικά μπορεί να υπάρχει μια τέτοια αύξηση των ΚΑΠ, βλέποντας τα οικονομικά της χώρας. Άρα, πιθανόν λοιπόν να πάμε σε μια πραγματική εφαρμογή.

Δεύτερον, η πρόσθετη κατανομή που έπαιρναν οι νησιωτικοί ΟΤΑ και οι ορεινοί, θα ενσωματωθεί στους ΚΑΠ άρα η αύξησή τους θα είναι πάνω από αυτό που έπαιρναν την περίοδο αυτή.

Τώρα, ποια είναι τα αποτελέσματα, με δυο λόγια; Οι Δήμοι που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά θα παίρνουν τα ίδια ποσά, δηλαδή Δήμοι που έχουν τα ίδια σημεία, είναι δυο ορεινοί Δήμοι με τον ίδιο πληθυσμό, την ίδια έκταση, άρα πρέπει να παίρνουν τα ίδια, δύο Δήμοι της Αττικής – και απευθύνομαι εδώ στους Δημάρχους της Αττικής – που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά, θα πρέπει να παίρνουν τουλάχιστον τα ίδια ποσά. Δεν συμβαίνει σήμερα με το σημερινό σύστημα κατανομής των ΚΑΠ, όχι γιατί κάποιοι Δήμαρχοι παίρνουν περισσότερα για άλλους λόγους, αλλά γιατί το σύστημα φέρει πολλά ιστορικά δεδομένα, τα οποία σήμερα πλέον επιστρέφονται.

Το δεύτερο είναι ότι οι Δήμοι οι ορεινοί, οι νησιωτικοί ή Δήμοι με πολλά δημοτικά Διαμερίσματα ή δημοτικούς οικισμούς, λόγω του συστήματος, θα πάρουν μεγαλύτερη αύξηση των ΚΑΠ. Δηλαδή η αύξηση των μικρών θα κυμανθεί από 20% έως και 80% σε ένα σύστημα κατανομής.

Τρεις προτάσεις για τους ΚΑΠ, που νομίζω ότι είναι χρήσιμες και για την ΚΕΔΕ.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Δεν ξέρω (...), αλλά θα τα δούμε στο τέλος.

Άρα θα υπάρχει ένα μεταβατικό (...).

Και το τρίτο σημαντικό είναι νομίζω ότι θα πρέπει η αρμόδια Επιτροπή Οικονομικών της ΚΕΔΕ να παρακολουθεί την εφαρμογή του, γιατί έχουν (...) αστοχίες και αν υπάρξουν αστοχίες θα πρέπει να τις διορθώσουμε. Νομίζω ότι αυτό είναι κρίσιμο ζήτημα και η

ΚΕΔΕ, όπως και σε όλα τα κράτη, (...) να υπάρχει μια Επιτροπή η οποία... η αρμόδια Επιτροπή της ΚΕΔΕ, για να παρακολουθεί τα ζητήματα κατανομής των ΚΑΠ, ακριβώς για να λειάνει και κάποιες αντιθέσεις, όταν βλέπει κανείς ότι υπάρχουν αντικειμενικά προβλήματα στον τρόπο κατανομής.

Λίγα λόγια για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση, νομίζω η κυρία Λιγωμένου τα έχει καλύψει, θα μείνω σε τρία – τέσσερα σημεία.

Το πρώτο, εδώ είναι οι αρμοδιότητες που έχουν το Δημοτικό Συμβούλιο, η Δημοτική Επιτροπή, γιατί πλέον αλλάζουν τα δεδομένα. Δεν θα μείνω πολύ. Θα μείνω μόνο ότι ο Δήμαρχος είναι διατάκτης όλων των δαπανών, αυτό πρέπει να το κρατήσουμε, από τον προηγούμενο νόμο, είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Το δεύτερο σημαντικό είναι ο ρόλος του Προϊσταμένου των Οικονομικών Υπηρεσιών. Στην ουσία ο νομοθέτης μετά το 2018 όλη την ανάθεση της κρίσης των δαπανών την ανέθεσε στον Οικονομικό Διευθυντή. Δηλαδή και αυτό που έκανε το Ελεγκτικό Συνέδριο (...), στην ουσία την ευθύνη αυτού την έχει μεταφέρει στον Οικονομικό Διευθυντή. Άρα ο Οικονομικός Διευθυντής εκ των πραγμάτων έχει ιδιαίτερα σημαντική δημοσιονομική ευθύνη. Για αυτό πρέπει να είναι ιδιαίτερα σημαντικό και η συνεργασία μαζί σας, και να ξέρει... να νιώθει και αυτός μια σιγουριά.

Νομίζω ότι ο τελευταίος νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ο 4820/2021 άλλαξε σημαντικά... Δεν το ξέρουν ακόμα οι υπάλληλοι των ΟΤΑ, αυτή είναι η πραγματικότητα, έχει αλλάξει σημαντικά και τις ευθύνες, και τα θέματα των (...) ευθυνών των υπαλλήλων και των αιρετών. Νομίζω αυτά που μας είπε η κυρία Λιγωμένου θα πρέπει ίσως σε μια άλλη συνεδρίαση, κυρία Λιγωμένου, που (...) προς τους ΟΤΑ και στα οικονομικά, πραγματικά...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ναι, ακριβώς, γιατί είναι προς το καλύτερο. Είναι σημαντικά προς το καλύτερο. Αλλάζει τα δεδομένα και

απελευθερώνει δηλαδή και τους Οικονομικούς Διευθυντές των Δήμων.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ω, ο κύριος Ζαφειρίου. Καλώς τον, δεν τον είδα. Και το Υπουργείο Οικονομικών. Θα τα πούμε αύριο Κωστή, μαζί.

Λοιπόν, λίγα λόγια για τον προϋπολογισμό. Επειδή ο προϋπολογισμός πραγματικά αποτελεί... έχει έναν τριπλό ρόλο... λόγο.

Το πρώτο, είναι ένα εργαλείο προγραμματισμού, μην το βλέπουμε απλώς ότι πρέπει να κάνουμε έναν προϋπολογισμό γιατί πρέπει να βάλουμε τους κωδικούς. Είναι το μοναδικό εργαλείο προγραμματισμού που έχει ο Δήμαρχος και η Δημοτική Αρχή. Με βάση αυτό, αποφασίζει ποιες δαπάνες θα κάνει και γιατί. Και θα ιεραρχήσει και τις προτεραιότητες.

Το δεύτερο είναι για λόγους... είναι ένα εργαλείο δημοσιονομικής διαχείρισης υποχρεωτικό. Διαχειριζόμαστε δημόσιο χρήμα, άρα θα πρέπει το χρήμα να το διαχειριζόμαστε με ένα σαφή και με όλους τους τρόπους που ανέφερε και η κυρία Λιγωμένου, διαφάνεια και όλα τα υπόλοιπα που είπαμε.

Και το τρίτο, είναι και το μόνο εργαλείο που μπορούν να συμμετέχουν οι πολίτες. Θυμίζω, μέχρι τώρα είχαμε την Επιτροπή Διαβούλευσης. Η Επιτροπή Διαβούλευσης καταργήθηκε. Και δικαίως, γιατί παρ' όλο που ορίζαμε στον Καλλικράτη ότι η Επιτροπή Διαβούλευσης θα (...) μια συμμετοχή του πολίτη και των πολιτών, με (...) τώρα στο νόμο το κάναμε ένα γραφειοκρατικό σύστημα. Θα έπρεπε να πάει στην Επιτροπή, να επανέλθει, να ξανά έρθει, να καλέσουμε... Νομίζω ότι οι Δήμαρχοι μπορούν να αξιοποιήσουν το εργαλείο του συμμετοχικού προϋπολογισμού και για κάποιες δαπάνες να (...) τους πολίτες ή για κάποια έργα της επόμενης περιόδου και πραγματικά να κάνουν μια πραγματική (...) για κάποιες σημαντικές τομές στην πόλη. Νομίζω αυτό είναι ένα

εργαλείο που πρέπει σιγά – σιγά και οι δικοί μας Δήμοι να το αξιοποιήσουμε στην επόμενη περίοδο.

Δεν θα μείνω πολύ σε αυτά, γιατί είναι... Απλώς μια παρατήρηση εδώ, βλέπει κανείς τα υπόλοιπα των Δήμων. Τα υπόλοιπα διαθέσιμα των Δήμων. Βλέπει ότι φέτος... πέρυσι ήταν γύρω στα 2 δις. Άρα εδώ σημαίνει ότι υπάρχουν δύο ζητήματα. Υπάρχουν αρκετά διαθέσιμα υπόλοιπα στους Δήμους, που πιθανόν να οφείλονται τα περισσότερα σε έργα που δεν υλοποιούνται ή δεν έχουν υλοποιηθεί, άρα και οι Δήμαρχοι θα πρέπει να εξετάσουν γιατί τα υπόλοιπα αυτά είναι τόσο πολύ μεγάλα και γιατί στο τέλος δεν διατίθενται στους πολίτες για την εξυπηρέτηση των πολιτών. Είναι κρίσιμο ζήτημα λοιπόν να δει από πού προέρχονται και τι δεσμευμένα υπάρχουν για την επόμενη περίοδο.

Τώρα για τα έσοδα, θα ήθελα πολύ και οι νέοι Δήμαρχοι και οι παλιοί να αξιοποιήσουν το GovHub της ΚΕΔΕ, για τα οποία έχουμε, βλέπετε, τα τετραγωνικά, τα εργαλεία που έχει αξιοποιήσει αυτή τη στιγμή η ΚΕΔΕ και είναι χρήσιμο, με τους αρμόδιους υπαλλήλους που έχουν πιστοποιηθεί από την ΚΕΔΕ και την τεχνική βοήθεια της ΕΕΤΑΑ όπου υπάρχει ανάγκη, να αξιοποιήσουν όλα τα εργαλεία για την βελτίωση των εσόδων τους. Είναι ένα εργαλείο που έχει αναπτύξει η ΚΕΔΕ και νομίζω στη συνέχεια μπορεί να το αναπτύξει και λίγο περισσότερο.

Δεν θα μείνω πολύ σε αυτά. Ούτε στον προϋπολογισμό των εξόδων. Νομίζω εδώ, έχω μια... πώς μπορείς να χτίσεις ένα προϋπολογισμό από μηδενική βάση. Δηλαδή πραγματικά να δει ποιος είναι ο προϋπολογισμός των εσόδων, γιατί από εκεί θα ξεκινήσουμε. Τα έσοδα είναι το βασικό κομμάτι και με βάση τα έσοδα θα κατανείμουμε τις δαπάνες. Ποιες είναι οι υποχρεωτικές δαπάνες και οι υπόλοιπες δαπάνες των λοιπών επενδυτικών δαπανών, ποια είναι η ιεράρχηση και εδώ είναι που θα έλεγα μπορεί να γίνει και μια διαβούλευση για κάποια κομμάτια αυτά με τους πολίτες, μέσω του συμμετοχικού προϋπολογισμού.

Τη νόμιμη διαδικασία δεν θα την πω, την είπε η κυρία Λιγωμένου προηγουμένως. Θα πω μόνο δυο πράγματα, ότι το κρίσιμο σημείο είναι η ανάληψη υποχρέωσης, άρα αυτό είναι κρίσιμο σημείο για τους ΟΤΑ. Είναι και το σημείο που ο Οικονομικός Διευθυντής μπορεί να αρνηθεί μια δαπάνη για λόγους νομιμότητας, άρα είναι ιδιαίτερα κρίσιμο σημείο και νομίζω εκεί που έχετε διχογνωμία θα πρέπει μαζί με τον Οικονομικό Διευθυντή και αν χρειαστεί να πάρετε και ένα ερώτημα από τον Επίτροπο πιθανόν, αλλά είναι ιδιαίτερα κρίσιμο, για να μη φτάσουμε μετά στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Λίγα λόγια για τις δημόσιες συμβάσεις. Αν χρειαστεί μπορεί να απαντήσουμε και σε ερωτήσεις και με την κυρία Αλεξίου που θα κάναμε και την κουβέντα, αλλά νομίζω έχουμε καθυστερήσει. Λίγα λόγια. Βλέπετε ποιες είναι οι αναθέσεις των δημοσίων συμβάσεων. Είναι συμβάσεις κάτω των 2.500 οι οποίες ανατίθενται χωρίς βασικές διαδικασίες παρά μόνο με πολύ λιτό τρόπο. Είναι απευθείας αναθέσεις. Και είναι οι διαγωνισμοί κάτω των 30.000 και οι διαγωνισμοί.

Νομίζω ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο έβγαλε μια τελευταία, που δεν την ανέφερε η κυρία Λιγωμένου, μια ειδική έκθεση για τις συμβάσεις στις απευθείας αναθέσεις των Δήμων, ιδιαίτερα σημαντική, που δίνει ποια είναι τα κρίσιμα σημεία, νομίζω μπορείτε να τη διαβάσετε όλοι γιατί έχει...

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Δεν ήθελε να μας πληγώσει, λέει. Αλλά εμείς όμως, επειδή είμαστε της Αυτοδιοίκησης, πρέπει να το πούμε.

Είναι ιδιαίτερα σημεία, γιατί ακριβώς τα θέματα των απευθείας αναθέσεων και επειδή πολλές φορές υποκρύπτουν κατατμήσεις, είναι από τα κρίσιμα σημεία που θέτει, και ένα άλλο που θέτει είναι και το θέμα του επείγοντος, η διαφορά μεταξύ του επείγοντος, που είναι ένα έργο επείγον, ή του έκτακτου, πραγματικά, γεγονότος, που όλοι οι Δήμοι λένε ότι είναι επείγον αλλά στην ουσία δεν είναι

έκτακτο, άρα εκεί είναι κρίσιμο ζήτημα η τεκμηρίωση αυτή και για εσάς, γιατί όταν έρθει ο κατασταλτικός έλεγχος, τότε θα χρεωθείτε και εσείς και (...) και τα λοιπά. Άρα είναι πολύ κρίσιμο να προλαμβάνει, από το να έχουμε μετά.

Λίγα πράγματα για το τέλος, γιατί νομίζω κλείνω και εγώ, για να μη σας καθυστερήσω, γιατί νομίζω...

Να πω τώρα ότι οι τρεις διαδικασίες είναι η έκθεση ανάληψης υποχρέωσης, η εκκαθάριση δαπάνης, η εντολή πληρωμής. Θυμίζω ότι από το 2018 και μετά οι Δήμαρχοι δεν υπογράφουν τα χρηματικά εντάλματα, ιδιαίτερα σημαντικό αυτό, άρα φεύγει η ευθύνη από ένα σημείο και πέρα, υπογράφεται μόνο από τον Προϊστάμενο της Οικονομικής Υπηρεσίας.

Για τον απολογισμό και τη λογοδοσία θυμίζω ότι οι Δήμοι πρέπει να κάνουν τον απολογισμό και να αποστέλλεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το είπε η κυρία Λιγωμένου ότι είναι σημαντικό να αποστέλλετε την έγκαιρη... ο απολογισμός... Όταν λέμε απολογισμό, εννοούμε και ο οικονομικός απολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις. Δεν εννοούμε μόνο τον ταμειακό απολογισμό. Και τις οικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα χρήσης.

Τώρα για το νέο νόμο που έβαλε τη λογοδοσία, που πραγματικά είναι ένα είδος κοινοβουλευτικού ελέγχου, σε εισαγωγικά, θα έλεγα ότι... αν εξαιρέσει κανείς ότι είναι πολλές μέσα στο χρόνο, θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικές όμως, γιατί εκεί πραγματικά μπορεί να συζητηθούν ζητήματα των πολιτών μέσω των προτάσεων των Δημοτικών Συμβούλων. Θα μπορούσε δε, να δούμε και με ποιο τρόπο μπορούν να (...) και οι προ ημερησίας διατάξεως, έτσι ώστε πραγματικά ένα Δημοτικό Συμβούλιο και που εμείς σαν πολίτες το βλέπουμε, να είναι πιο αποτελεσματικό, ώστε να μην συζητούνται 2 ώρες ή 3 προ ημερησίας διάταξης και να υπάρχουν (...).

Άρα πρέπει να δούμε με ποιον τρόπο θα μπορούμε να φτιάξουμε και τους Κανονισμούς Λειτουργίας... Ακριβώς. Νομίζω αυτό είναι το ζήτημα, δηλαδή πρέπει να δούμε πώς αυτά τα δύο μπορούν να (...) με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Δεν θα πω κάτι για το Ελεγκτικό Συνέδριο, απλώς να έχετε υπόψη σας αυτό που είπε η κυρία Λιγωμένου, το τονίζω, ότι εάν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου... Δεν λέω για τον εσωτερικό ελεγκτή. Αν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι αποτελεσματικό, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν θα... Αν το σύστημα δεν δουλεύει καλά, τότε θα έρθει έλεγχος. Άρα είναι ιδιαίτερα σημαντικό να (...) για το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, δηλαδή τον τρόπο και τις διαδικασίες που έχει ο Δήμος για την υλοποίησή του.

Και κλείνοντας, θα μείνω μόνο σε (...), ο νόμος (...) καθιερώνει ασυμβίβαστα, άρα είναι ασυμβίβαστο του διατάκτη και του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών. Άρα ο Δήμαρχος δεν πρέπει να επεμβαίνει καθόλου στις Οικονομικές. Είναι ασυμβίβαστο το καθήκον του διατάκτη και του δημόσιου υπολόγου και δεν πρέπει να συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο δύο έλεγχοι. Βέβαια στους πολύ μικρούς Δήμους, τα συζητάγαμε και χθες το βράδυ, υπάρχουν ζητήματα. Γιατί εκεί που υπάρχει πολύ (...) προσωπικό, είναι δυνατόν κανείς να έχει και Προϊστάμενο ΠΟΥ και τα λοιπά.

Νομίζω κλείνω, τα είπα λίγο σύντομα, επέμεινα μόνο... έμεινα σε τρία – τέσσερα σημεία και νομίζω να είναι χρήσιμο για την επόμενη διοικητική θητεία, που σας εύχομαι καλή θητεία.

Νομίζω κλείσαμε σήμερα, κουραστήκατε λιγάκι, αλλά ελπίζω να ήταν χρήσιμα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσουμε τον κύριο Γούπιο.

Ο κύριος Κοκοσάλης κάτι θέλει να σας ρωτήσει.

ΚΟΚΟΣΑΛΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Μισό λεπτό, το μικρόφωνο πάρτε.

ΚΟΚΟΣΑΛΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... η νομοθεσία προβλέπει άλλα και άλλα γράφει το Ελεγκτικό. Έχουμε μία προμήθεια 30.000

€. Όχι τριάντα, έχουμε δικαίωμα σύμφωνα με τη νομοθεσία σε κάθε ενότητα να πάμε τριάντα, τριάντα, τριάντα. Αυτό προβλέπει η νομοθεσία. Ανά είδος. Εγώ σας λέω ότι (...) συγκεκριμένο CPV. Και κάνουμε λοιπόν αυτή την προμήθεια. Αυτό θεωρείται κατάτμηση; Όχι. Το Ελεγκτικό Συνέδριο λέει ότι είναι κατάτμηση. Και ενώ λέει ότι προβλέπεται από...

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: (εκτός μικροφώνου)

ΚΟΚΟΣΑΛΗΣ: Δεν ξέρω, εγώ σας λέω τι γράφουν.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΚΟΚΟΣΑΛΗΣ: Άλλαξε, αλλά είναι μέχρι τέλος του '23. Ισχύει μέχρι τέλος του '23. Άλλαξε. Ξανά άλλαξε μέχρι τον Ιούνιο του '24, με συγχωρείτε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΚΟΚΟΣΑΛΗΣ: Στο διηλεκές... Προσέξτε, είναι σημαντικό αυτό που σας λέω. Γιατί τελικά ισχύει ο νόμος, δεν ισχύει αυτό που λέει το Ελεγκτικό...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΚΟΚΟΣΑΛΗΣ: Και κάτι άλλο για τον κύριο Πρόεδρο. Κύριε Πρόεδρε...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μην κουράζεσαι για αυτό. Ισχύει με τον 5056 για πάντα.

ΚΟΚΟΣΑΛΗΣ: Εντάξει, ωραία.

Λοιπόν, ερώτημα σε εσάς, κύριε Πρόεδρε. Όπως είπε ο κύριος Γούπιος, γιατί συμμετέχουμε και στην Επιτροπή Οικονομικών της ΚΕΔΕ, για να αυξηθούν τα ποσά που είπαμε με την ανακατανομή των ΚΑΠ, θα πρέπει να αυξηθεί το ποσό. Λείπει βέβαια ο Γενικός Γραμματέας που είναι αρμόδιος να... Μας είπαν, μας έχουν δεσμευτεί ότι θα αυξηθεί αυτό το ποσό με τη νέα χρονιά. Δηλαδή το 1.400.000.000 θα γίνει 1.700.000.000 κύριε Πρόεδρε;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ένα κόμμα εφτακόσια τόσο είναι το ποσό το οποίο διανέμεται, το έχουμε δει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγγνώμη, δεν ρωτήσατε κάτι; Εμένα ρωτήσατε.

Το έχουμε δει, αύριο θα το δείτε και στη δημοσιότητα, την Παρασκευή στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ θα γίνει επίσημη ενημέρωση για αυτό και εφαρμόζεται η απόφαση που πήραμε ως Συνέδριο στο Βόλο, που ως ανώτατο Όργανο που είναι το Συνέδριο, κατισχύουν οι αποφάσεις του των Διοικητικών Συμβουλίων και των άλλων Οργάνων. Έμενε να γίνει η εφαρμογή. Είδαμε και με τα μάτια μας και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών της ΚΕΔΕ ο κύριος Μουράτογλου το είδε και μας εστάλη εμάς ως εκδοθαισόμενη απόφαση, που θα εκδοθεί, για να τη δούμε με τα μάτια μας, όχι δυο άνθρωποι, όλο το Διοικητικό Συμβούλιο, και εκεί διαπιστώνει κανείς ότι η αύξηση την οποία λαμβάνουν οι μικροί Δήμοι, είναι εναργής, είναι φανερή. Ποια αύξηση; Όχι ό,τι αγαπάει ο καθένας και τι θέλει. Η αύξηση των ΚΑΠ. Και δεν μειώνεται κανενός η χρηματοδότηση που ελάμβανε. Αυτό.

ΤΡΙΤΗ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Η δεύτερη μέρα, όπως βλέπετε, έχει αρκετά θέματα, για αυτό θα προσπαθήσουμε να είμαστε σύντομοι και επί τούτου, ώστε να προλάβουμε να τα πούμε όλα όλη τη μέρα.

Γ' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Χρηματοδοτικά Εργαλεία 2023 – 2029

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Η πρώτη ενότητα της δεύτερης ημέρας αφορά τα χρηματοδοτικά εργαλεία, κάποιες εισηγήσεις θα γίνουν εξ αποστάσεως, κάποιιοι θα είναι παρόντες, γιατί δεν μπορούν να είναι όλοι οι συνάδελφοι. Η κυρία Κασωτάκη είναι εδώ, η οποία θα μιλήσει για το ΠΕΠ, η κυρία Κυρίτση θα είναι εδώ για να μιλήσει για τις δημόσιες επενδύσεις του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ, ο κύριος Μαμαλούγκας θα μιλήσει εξ αποστάσεως, αλλά επειδή του έτυχε κάτι έκτακτο θα μπει γύρω στις δώδεκα με δώδεκα και μισή γιατί θα πήγαινε στο Ελεγκτικό Συνέδριο για κάποια έκτακτη δουλειά. Ο κύριος Κοβάνης θα μιλήσει εξ αποστάσεως. Και ο κύριος Κουτουλάκης, επειδή είχε έκτακτη επίσκεψη στο Λασιίθι, όταν έρθει θα κάνει την εισήγησή του.

Άρα θα είναι λίγο σπασμένη η σημερινή ημέρα για αυτόν ακριβώς το λόγο, γιατί ακριβώς είναι και λίγο δύσκολο όλοι οι εισηγητές να βρίσκονται την ίδια ώρα, για αυτό θα ζητήσουμε μια συγγνώμη που θα έχουμε την εξ αποστάσεως και αυτή τη διαδικασία.

Μπαίνουμε λίγο να δούμε ποια είναι τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Θα είμαι σύντομος γιατί την ανάλυση θα την κάνουν οι συνάδελφοι οι περισσότεροι.

Βλέπετε ποια είναι τα χρηματοδοτικά εργαλεία της επόμενης περιόδου. Είναι το ΕΣΠΑ '21-'27, το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ '23-'27,

που θα μας μιλήσουν οι συνάδελφοι, το Ταμείο Ανάκαμψης, να δούμε τι συμβαίνει με το Ταμείο Ανάκαμψης στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης και το Φιλόδημος, το οποίο μας ανέφερε χθες ο κύριος Γενικός Γραμματέας, και στην ουσία δύσκολα θα βγουν καινούργιες προσκλήσεις, αλλά είναι η υλοποίηση των έργων που ήδη τρέχουν. Είναι το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, που είναι το ΕΠΑ, που είναι το ΠΔΕ δηλαδή, που διαχειρίζεται η Περιφέρεια. Είναι το Πράσινο Ταμείο, που έχει αρκετά προγραμματάκια για τους Δήμους, θα πω δυο λόγια. Και τα ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα, που για αυτά πιθανόν να κάνουμε μια ειδική Ημερίδα, γιατί είναι ειδική διαδικασία.

Λίγα λόγια για το ΕΣΠΑ. Έχει ξεκινήσει ήδη η διαδικασία. Όπως βλέπετε έχει τέσσερις στρατηγικούς... πέντε στρατηγικούς στόχους. Εξυπνότερη Ευρώπη... δεν θέλω να τα πω πολύ, Συνδεδεμένη Ευρώπη, Ευρώπη για τους Πολίτες, Πράσινη Ευρώπη, μια Κοινωνική Ευρώπη, και το στόχο πολιτικής 5, που είναι... και το ειδικό στόχο για τη δίκαιη μετάβαση, που περιλαμβάνει και την Κρήτη.

Θα ήθελα να πω ότι ειδικά για την Κοινωνική Ευρώπη υπάρχει ένας ειδικός στόχος, που είναι στόχος πολιτικής 5, για την οποία θα μας αναλύσει η κυρία Κασωτάκη, που αφορά τη χωρική διάσταση του ΕΣΠΑ, το οποίο αφορά τις ΟΧΕ και τις ΟΧΕ ΒΑΑ στην Περιφέρεια Κρήτης.

Οι συνολικοί πόροι του ΕΣΠΑ είναι 26 δις, είναι αρκετά μεγαλύτεροι από την προηγούμενη φορά, και βλέπετε εδώ ότι 20 δις είναι... 21 δις είναι η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και 5 δις περίπου είναι η εθνική συμμετοχή.

Εδώ βλέπετε τα Τομεακά Προγράμματα. Τα Τομεακά Προγράμματα, κάποια έχουν ιδιαίτερα ρόλο για την Αυτοδιοίκηση, κάποια μικρότερο σημαντικό ρόλο.

Για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή θα μιλήσει ο κύριος Μαμαλούγκας, που είναι το έργο που έχει... το πρόγραμμα

που έχει σημαντικούς πόρους για την Αυτοδιοίκηση, γιατί μέσα από εκεί θα γίνουν όλοι οι πόροι που αφορούν κυρίως τα απορρίμματα. Κυρίως και (...) συμπληρωματικά θα μας πει ο κύριος Μαμαλούγκας τα υπόλοιπα.

Είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός, που ήδη μέσα από εκεί οι Δήμοι τρέχουν το πρόγραμμα Smart Cities.

Είναι η τεχνική βοήθεια δικαιούχων για πρώτη φορά, που θα πω δυο λόγια, γιατί πραγματικά εκεί μπορεί να αξιοποιήσουν οι Δήμοι... μάλλον η ΕΕΤΑΑ μέσω της ΚΕΔΕ, κάποια έργα για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητάς τους. Και βλέπετε και τα υπόλοιπα προγράμματα.

Και υπάρχουν και τα δεκατρία Περιφερειακά, σημαντικά αυξημένα από την προηγούμενη περίοδο, ήταν 5,9 αν θυμάμαι καλά, και είναι 8,1. Άρα είναι σημαντικά αυξημένα από την προηγούμενη περίοδο. Βλέπετε και όλα τα Περιφερειακά Προγράμματα και την Κρήτη. Θα μιλήσει ειδικά η Μαρία στην επόμενη εισήγηση για τα Περιφερειακά Προγράμματα.

Κάποιες βασικές αλλαγές για εμάς και για αυτούς που είναι ειδικά για την Αυτοδιοίκηση. Θα μείνω σε δύο-τρία σημεία.

Το σημαντικότερο από όλα κατά τη γνώμη μου είναι ότι οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης δημοσιεύουν τον προγραμματισμό των προσκλήσεων. Είναι κάτι που έλειπε. Άρα θα μπείτε τώρα στην ιστοσελίδα του ΠΕΠ, ή στην ιστοσελίδα των άλλων προγραμμάτων, και θα δείτε τον προγραμματισμό των προσκλήσεων. Τι σημαίνει αυτό; Το είχε ζητήσει και η ΚΕΔΕ. Ότι μπορούν να γνωρίζουν εκ των προτέρων ποιες προσκλήσεις θα βγουν. Άρα σημαίνει ότι μπορούν να προετοιμαστούν. Άρα μπορούν να αρχίσουν να σκέφτονται την ωρίμανση των έργων.

Βέβαια οφείλω να ομολογήσω ότι στις... με τα ΠΕΠ οι περισσότεροι Δήμαρχοι είναι σε συνεχή επικοινωνία με τη Διαχειριστική και γνωρίζουν τι περίπου θα βγει, άρα μπορούν να προετοιμάσουν την επόμενη περίοδο. Τώρα για τους νέους

Δημάρχους νομίζω είναι ιδιαίτερα σημαντική και η σημερινή (...), γιατί θα καταλάβουν ποια είναι τα έργα που μπορούν να ωριμάσουν για την επόμενη περίοδο για το Περιφερειακό Πρόγραμμα.

Τα υπόλοιπα νομίζω είναι δευτερεύοντα για να τα κουβεντιάσουμε. Απλώς σε κάθε έργο που υποβάλλουμε θα πρέπει πλέον ο δικαιούχος να διαθέτει τους απαραίτητους πόρους, λείει το πρόγραμμα, για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης των έργων. Άρα ενώ τώρα δεν έχουμε, δεν μας ζητάει το ΠΕΠ για να... αν δεν έχουμε... αν έχουμε διοικητική και διαχειριστική οικονομική επάρκεια, μας ζητάει όμως να εξασφαλίσουμε την οικονομική βιωσιμότητα των έργων.

Τώρα μέσα στο νέο νόμο που ψηφίστηκε για το ΕΣΠΑ, η Αυτοδιοίκηση πέρασε ορισμένα ζητήματα τα οποία είναι κρίσιμα και καλό είναι να τα ξέρουμε σαν Αυτοδιοίκηση και σαν ΚΕΔΕ.

Το πρώτο είναι ότι η ΚΕΔΕ συμμετέχει στην εξειδίκευση των Τομεακών Προγραμμάτων και οι ΠΕΔ στην εξειδίκευση των Περιφερειακών Προγραμμάτων. Άρα κατά τη διάρκεια της εξειδίκευσης υπάρχει συστηματική επικοινωνία από τη Διαχειριστική Αρχή με τα Περιφερειακά Προγράμματα.

Το δεύτερο είναι ότι η ΚΕΔΕ συζητάει και με τις επιτελικές δομές, δηλαδή επιτελικές δομές ποιοι είναι; Εκεί που χαράσσουν τις στρατηγικές για τις τομεακές πολιτικές. Άρα για πρώτη φορά η ΚΕΔΕ συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία εξειδίκευσης των προγραμμάτων.

Το τρίτο είναι ότι ειδικά για τις ΟΧΕ και ΒΑΑ ο νόμος προβλέπει ότι η ΚΕΔΕ σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ μπορεί να υποστηρίξει, να πάρει πόρους από την Τεχνική Βοήθεια για να υποστηρίξει τις ΟΧΕ και ΒΑΑ των Δήμων και των Περιφερειών, γιατί σε κάποια συμμετέχουν και οι Περιφέρειες.

Οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι οι περισσότερες ΟΧΕ και ΒΑΑ την προηγούμενη περίοδο δεν πήγαν καλά. Άρα θεωρούμε ότι

είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι πρέπει να υπάρχει μια υποστήριξη των δικαιούχων για να υλοποιήσουν αυτή τη διαδικασία.

Το τέταρτο δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕΤΑΑ να αξιοποιήσει πόρους από το πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων. Και είμαστε σε μια συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας για την εξειδίκευση των προγραμμάτων, και έχουμε κάνει κάποιες προτάσεις για τις ΔΕΥΑ, λείπει ο Πρόεδρος της ΔΕΥΑ, σε συνεργασία με την ΕΔΕΥΑ, λείπει σήμερα ο κύριος Μαρινάκης που είναι και Πρόεδρος των ΔΕΥΑ, και για τα απορρίμματα. Άρα μπορούμε να δούμε αν μπορούμε να αξιοποιήσουμε πόρους από το πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια για την υποστήριξη και των ΟΧΕ ΒΑΑ, και των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης – Αποχέτευσης, και των Δήμων που δεν έχουν ΔΕΥΑ, εννοείται, καθώς και τα θέματα των απορριμμάτων.

Τέλος, έχει προβλεφθεί η συγκρότηση Περιφερειακής Επιτροπής Αναπτυξιακού Σχεδιασμού, η οποία έχει συσταθεί ήδη στην Περιφέρεια Κρήτης, νομίζω σε όλες τις Περιφέρειες, έχει λειτουργήσει. Τώρα βέβαια επειδή άλλαξαν τα Όργανα θα... υποπτεύομαι, Μαρία μου, θα ξανά σταλεί επιστολή.

Νομίζω είναι ένα χρήσιμο εργαλείο συμμετοχής και αν θέλετε επαφής των δύο Βαθμών Αυτοδιοίκησης, που δεν υπήρχε μέχρι τώρα σε προγραμματικό επίπεδο. Είναι μια... αν θέλετε μια... αυτή ήταν η σκέψη μας όταν κάναμε την πρόταση στο Υπουργείο, είναι μια αφορμή για να υπάρξει μια συστηματική συνεργασία του Α' και του Β' Βαθμού, τουλάχιστον στον προγραμματισμό δράσεων. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι μια πρωτόλεια επαφή για το πώς μπορεί να συνεργάζεται ο Α' και ο Β' Βαθμός. Ειδικά λοιπόν για το ΕΣΠΑ προβλέπεται αυτή η Επιτροπή, που έχει συγκροτηθεί ήδη και έχει αρχίσει και λειτουργεί.

Λίγα λόγια για το... Τα υπόλοιπα θα τα πουν οι συνάδελφοι. Δηλαδή όλα τα υπόλοιπα θα τα πουν οι συνάδελφοι εδώ και δεν θέλω να μπω, στα Τομεακά Προγράμματα, και το ΠΕΠ, που θα...

Λίγα λόγια για το πρόγραμμα, το Ταμείο Ανάκαμψης, είναι το Ελλάδα 2.0. Θυμίζω ότι το Ταμείο έχει αυτή τη στιγμή γύρω στα 31 δις είναι οι συνολικοί επενδυτικοί πόροι. 18 δις είναι με επιδοτήσεις, άρα (...), άρα εκεί που συμμετέχει και η Αυτοδιοίκηση, και τα 12,7 δις είναι για ιδιωτικό τομέα, η χώρα αποφάσισε ότι όλο το κομμάτι που αφορά δάνεια θα πάει προς τον ιδιωτικό τομέα, άρα αφορά ιδιωτικές επενδύσεις.

Τώρα, για το ρόλο της Αυτοδιοίκησης στο Ταμείο Ανάκαμψης, θα σας δείξω ποιες προσκλήσεις έχουν βγει μέχρι τώρα και ποιες είναι σε διαδικασία.

Η εκτίμηση που έχει κάνει η ΕΕΤΑΑ σε ένα κείμενο που είχε δημοσιευτεί και στο site της ΕΕΤΑΑ, ήταν ότι... εκτιμούσε ότι η Αυτοδιοίκηση συνολικά μπορεί να συμμετέχει στο Ταμείο Ανάκαμψης γύρω στα 3 δις ευρώ. Μέχρι τώρα έχουν βγει αυτές οι προσκλήσεις, ή αν θέλετε αυτά που αφορούν την Αυτοδιοίκηση, βλέπετε τις εννιά προσκλήσεις που έχουν κλείσει, περίπου 1,5 δις. Είναι τα Πολεοδομικά Σχέδια της χώρας, που νομίζω ίσως η σημαντικότερη μεταρρύθμιση που περιλαμβάνεται στο Ταμείο Ανάκαμψης. Έχουν ξεκινήσει ήδη και τρέχουν, άρα αυτά πρέπει να δείτε όλοι οι Δήμοι είναι πού βρίσκονται η συνέχεια αυτών. Το έργο αυτό το έχει το ΤΕΕ. Δεν είναι με κάθε Δήμο, είναι συνολικά με το ΤΕΕ. Έχουν ξεκινήσει κάποια, υπήρχαν κάποιες καθυστερήσεις, είναι όμως κατά τη γνώμη μου η σημαντικότερη μεταρρύθμιση που μπορεί να γίνει στη χώρα γιατί θα αποκτήσει η χώρα τουλάχιστον τα Πολεοδομικά Σχέδια.

Είναι μια μελέτη που κάνει το ΤΕΕ για την καταγραφή του υπάρχοντος οδικού δικτύου ανά Δημοτική Ενότητα. Ιδιαίτερα σημαντική αν ολοκληρωθεί.

Θυμίζω ότι και στη μελέτη κατανομής των ΚΑΠ που είπα χθες, ένα από τα θέματα που είχαμε, ότι δεν έχουμε στοιχεία για να κατανεύσουμε... δηλαδή το οδικό δίκτυο επηρεάζει τη λειτουργία των Δήμων, όπως και το αγροτικό δίκτυο. Δεν έχουμε όμως πλήρη στοιχεία πιστοποιημένα σαν χώρα, για αυτό χρησιμοποιήσαμε περισσότερο την έκταση και όχι το πραγματικά (...) που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε το οδικό δίκτυο.

Τέλος, βλέπετε τέσσερις προσκλήσεις που είναι ήδη στον αέρα. Κάποιες από αυτές αν δείτε μπορεί να σας ενδιαφέρουν. Έχουν βγει από το Ταμείο Ανάκαμψης και το Υπουργείο Τουρισμού. Αφορούν την αναβάθμιση των τουριστικών λιμένων, προσβασιμότητα στις ελληνικές παραλίες... Θα σας τα δείξω και μετά. Όλες...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Και οι Δήμοι και οι Περιφέρειες ένα κομμάτι. Έχει λήξει αυτό. Αφορά την Αυτοδιοίκηση Α' και Β' Βαθμού.

Άρα λοιπόν αυτά τα τέσσερα είναι... θα σας δείξω μετά, γιατί μέσα από τον Οδηγό της ΕΕΤΑΑ, δεν ξέρω αν έχουμε ίντερνετ, να δω αν έχουμε ίντερνετ εδώ, μπορεί να... τον Οδηγό της εταιρείας.

Άρα λοιπόν δεν γνωρίζουμε τι άλλο θα βγει για την Αυτοδιοίκηση σε αυτή την περίοδο, αλλά είναι αυτά που ήδη έχουν βγει και αυτή τη στιγμή τρέχουν για την υλοποίησή τους.

Το Πράσινο Ταμείο, δύο λόγια. Επειδή αξιοποιούμε πόρους του Πράσινου Ταμείου μέσα από τη διαδικασία του ειδικού πόρου υπάρχει, βλέπετε ποια γίνεται... ποια δράσεις έχει το Πράσινο Ταμείο. Άρα να δείτε σε ποια περίοδο, σε ποια κατάσταση βρίσκονται στο Δήμο, τουλάχιστον οι νέοι Δήμαρχοι, γιατί οι παλιοί τα γνωρίζουν αυτά, και ποια είναι η διαδικασία υλοποίησής τους.

Θα πω τώρα λίγα λόγια κατά τη γνώμη μου για το πώς μπορεί ο Δήμος να οργανωθεί για να αξιοποιήσει αυτά τα χρηματοδοτικά εργαλεία, γιατί νομίζω είναι το σημαντικότερο πράγμα, γιατί τα υπόλοιπα, τις λεπτομέρειες, θα τις πουν όλοι οι συνάδελφοι.

Είναι γεγονός ότι σαν Αυτοδιοίκηση έχουμε αρκετές αδυναμίες για την αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού (...) Ταμείου. Βλέπετε εδώ τα προβλήματα. Έχουμε ανεπάρκεια σε προσωπικό, ειδικά στους μικρούς και μεσαίους Δήμους είναι έντονο. Οι μεγάλοι Δήμοι έχουν προσωπικό, που και εκεί σε μερικούς Δήμους υπάρχουν σημαντικά προβλήματα.

Έχουμε ελλείψεις στο μακροπρόθεσμο σχεδιασμό των Δήμων. Δηλαδή οι Δήμοι δεν σχεδιάζουμε όσο θα έπρεπε. Άρα είναι ένα κρίσιμο κομμάτι ο επιχειρησιακός σχεδιασμός. Και νομίζω ότι με την έναρξη, επειδή έχουμε μια 5ετία μπροστά μας, θα πρέπει να δούμε πώς οι Δήμοι καταστρώνουν τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό, ίσως όχι με τον τρόπο που το λέμε στον Κώδικα και στον Καλλικράτη, δηλαδή ότι θα πρέπει να κάνουμε ένα λεπτομερές σχέδιο, αλλά κατά τη γνώμη μου η Δημοτική Αρχή από την έναρξή της θα πρέπει να σχεδιάσει και να ιεραρχήσει τον πρώτο... θα τα πούμε και στο τέλος με τον κύριο Μαΐστρο στο κλείσιμο ποια είναι τα βήματα που κατά τη γνώμη μας πρέπει να κάνουν οι Δήμαρχοι τις πρώτες εκατό μέρες. Αλλά θα πρέπει να ωριμάζουν και να σχεδιάζουν τα έργα για την επόμενη περίοδο.

Άρα θα πρέπει ο στρατηγικός σχεδιασμός και ο επιχειρησιακός σχεδιασμός να είναι κρίσιμο και να ξεκινήσει από την επόμενη περίοδο.

Δεν έχουν επαρκή και έγκαιρη πληροφόρηση γιατί τα στελέχη τους δεν έχουν. Θα έλεγα λοιπόν ότι εδώ η ΕΕΤΑΑ έχει αναπτύξει έναν Οδηγό, θα τον δούμε στο τέλος αν μπορέσουμε να συνδεθούμε στο ίντερνετ, που έχει όλες τις προσκλήσεις όλων των χρηματοδοτικών εργαλείων, ανά πάσα στιγμή οι προσκλήσεις μπαίνουν.

Σημειώνω και πάλι ότι ο προγραμματισμός των προσκλήσεων είναι ένα ειδικό εργαλείο που πρέπει να το αξιοποιήσετε, δηλαδή να ξέρετε τι βγαίνει σε κάθε πρόγραμμα.

Και βέβαια έχουμε αδυναμία στην ωρίμανση έργων και στην υλοποίηση των έργων, που είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Δηλαδή πολλές φορές έχουμε ενταγμένα έργα, και αν δείτε μια μελέτη που αναρτήσαμε, δεν έβαλα εδώ διαφάνειες, που αναρτήσαμε στην ΕΕΤΑΑ για το πόση αξιοποίηση η Αυτοδιοίκηση το ΕΣΠΑ '14-'20, θα δείτε ότι είναι αρκετά καθυστερημένη σε σχέση με τους άλλους φορείς, ειδικά στην... ενώ εντάσσει έργα, δυσκολεύεται να τα υλοποιήσει.

Άρα είναι κρίσιμο λοιπόν και η υλοποίηση των έργων. Μπορεί η Μαρία να μας πει για το πώς πάει εδώ το ΠΕΠ.

Με αυτή τη λογική λοιπόν, επειδή τα προγράμματα είναι και ανταγωνιστικά, και αυτή είναι η διαδικασία για την (...) τους, άρα θα πρέπει οι Δήμοι να προετοιμάζονται κατάλληλα με τις Υπηρεσίες τους, και με την Υπηρεσία Προγραμματισμού, για τους Δήμους που έχουν, ή τους εξωτερικούς συνεργάτες όσοι δεν έχουν, δηλαδή τους συμβούλους. Για αυτό θα έλεγα οι νέοι Δήμαρχοι, και ειδικά οι μικροί Δήμοι, οι σύμβουλοι που θα πάρουν πραγματικά να είναι άνθρωποι που μπορούν να τους βοηθήσουν κυρίως στα προγράμματα, στην αξιοποίηση των προγραμμάτων, δηλαδή να είναι ή μηχανικοί, ή οικονομολόγοι, ώστε πραγματικά να μπορέσουν να είναι (...) που μπορούν να συμβάλλουν για να αξιοποιήσουν τα ευρωπαϊκά προγράμματα, και οι μεγάλοι Δήμοι, για να αξιοποιήσουν και τα ευρωπαϊκά προγράμματα που και εκεί έχουμε σημαντικές ελλείψεις, αλλά κυρίως και τα δικά μας προγράμματα.

Για αυτό νομίζω ότι αυτές είναι οι κρίσιμες κατά τη γνώμη μου τομείς που (...). Είναι η οργάνωση των Υπηρεσιών, δηλαδή η Υπηρεσία Προγραμματισμού, η Τεχνική Υπηρεσία. Η Κοινωνική Υπηρεσία, γιατί ακριβώς τώρα και με τη συγχώνευση των Νομικών Προσώπων και τη μεταφορά τους στο Δήμο, είναι ένα μεγάλο στοίχημα για την Αυτοδιοίκηση, γιατί είναι και (...) η εξέλιξη των προγραμμάτων, είτε των Παιδικών Σταθμών και τα λοιπά, άρα η οργάνωση και η προσαρμογή είναι ιδιαίτερα σημαντική για την

επόμενη περίοδο για τους Δήμους. Ο επιχειρησιακός προγραμματισμός, που ανέφερα προηγουμένως, στους Δήμους. Δηλαδή θα πρέπει οι Δήμοι να αρχίσουν να σχεδιάζουν και να ιεραρχούν τα έργα, ώστε να ξέρουν... και να αρχίζουν να ωριμάζουν και να ξέρουν ποιες είναι οι δυνατότητες, οι ευκαιρίες, για να αξιοποιήσουν... Και βέβαια η παρακολούθηση της εξέλιξης. Δεν αρκεί ένα έργο να το εντάξουν. Πρέπει να είμαστε από πάνω να το παρακολουθήσουμε για να ολοκληρωθεί σωστά.

Σας δείχνω έναν πίνακα εδώ, που το είχαμε βγάλει, ένας συνάδελφος, το 2019, έναν πίνακα ωρίμανσης έργων. Ένα έργο... είναι ένα έργο, αν θυμάμαι, κτιριακό. Βλέπετε ότι η ωρίμανσή του κρατάει από τρία έως πέντε χρόνια. Άρα κανείς για να... Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δηλαδή αν κανείς κάνει όλες τις αδειοδοτήσεις και τα λοιπά, έχει μια διαδικασία.

Νομίζω ότι την προηγούμενη εβδομάδα είχαμε μια συνάντηση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα, με την Παγκόσμια Τράπεζα, που έκανε κάτι παρόμοιο, και εκεί πραγματικά έδειξε το πόσο σημαντικό έχει ο χρόνος ωρίμανσης των έργων. Άρα σε πολλές περιπτώσεις βλέπουμε ότι οι Δημοτικές Αρχές ωριμάζουν τα έργα, αλλά τελικά τα έργα τα υλοποιεί η επόμενη Δημοτική Αρχή. Όπως και εσείς τώρα θα υλοποιήσετε έργα της προηγούμενης Δημοτικής Αρχής. Αλλά είναι σημαντικό όμως να γνωρίζουμε ότι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ναι, ναι, όποιοι Δήμοι έχουν μελετήσει και ωριμάσει, εννοείται.

Για αυτό είναι πολύ σημαντικό, για αυτό τονίζω ο σχεδιασμός και η ιεράρχηση και η προετοιμασία των έργων είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Λίγα λόγια για τα βήματα. Εδώ έχω περιγράψει τα βήματα για τις διαδικασίες. Νομίζω οι νέοι αιρετοί το πρώτο που πρέπει να κάνουν είναι να δουν ποια είναι τα έργα εν εξελίξει και να δουν ποια είναι τα προβλήματα που έχουν. Και μετά να σχεδιάσουν, δεν θέλω

να πω όλα τα βήματα, θα το έχετε πάρει την παρουσίαση, με ποιον τρόπο μπορούν να γίνουν τα βήματα αυτά. Το πρώτο είναι η ευαισθητοποίηση των αιρετών και των αρμόδιων στελεχών. Άρα επαναλαμβάνω και πάλι, Δήμοι που δεν έχουν Υπηρεσία Προγραμματισμού, οι άνθρωποι που θα έχουν ως ειδικούς συμβούλους και συνεργάτες, να τους βοηθήσουν στα θέματα προγραμματισμού, γιατί αυτό είναι το κρίσιμο, και μάλιστα η ΕΕΤΑΑ μέσα στο δίκτυο έχει συνδεδεμένο με όλους τους υπεύθυνους προγραμματισμού των Δήμων και με τους ειδικούς (...) στα θέματα σχεδιασμού. Να παρακολουθεί την εξέλιξη των προγραμμάτων. Σας είπα ότι η ΕΕΤΑΑ έχει έναν Οδηγό που έχει όλες τις προσκλήσεις μέσα. Να το αξιοποιήσετε. Αλλά κυρίως και το ΠΕΠ, που είναι μια σημαντική πηγή.

Να εκπονήσουν τις μελέτες ωρίμανσης για να ωριμάσουν τα έργα τους, που είναι πάρα πολύ σημαντικό, και βέβαια τα υπόλοιπα, να υποβάλλουν και να παρακολουθήσουν τα έργα που ανέφερα προηγουμένως.

Εδώ είναι ο Οδηγός της ΕΕΤΑΑ. Δεν ξέρω αν υπάρχει ίντερνετ, αν μπορούμε να μπούμε. Να, μπαίνει. Ωραία, πάρα πολύ ωραία. Θα δείξω... Δηλαδή σε κάθε... Έχει όλα τα προγράμματα, εθνικοί πόροι, χρηματοδοτούμενα έργα του ΕΣΠΑ, προγράμματα... τα παλιά του ΕΣΠΑ '14-20, Ταμείο Ανάκαμψης, Ελλάδα. Άρα εκεί μέσα αν μπούμε εδώ στο Ταμείο Ανάκαμψης που ανέφερα προηγουμένως τα έργα, θα δει κανείς, να τα έργα που ανέφερα, όλες... Α δεν βγαίνει, γιατί δεν φαίνεται; Δεν μπαίνει, το βλέπω μόνο εγώ. Ωραία, δεν πειράζει.

Άρα υπάρχει ένα εργαλείο, που μπορεί να αξιοποιηθούν τα στελέχη σας σε κάθε πρόσκληση. Εμείς στέλνουμε και ένα e mail στα στελέχη, νομίζω ότι στα έργα τα σημαντικά θα στέλνουμε ένα e mail και στους Δημάρχους. Πλέον έχουμε όλα τα e mail, ώστε να ενημερώνεστε για τις προσκλήσεις που βγαίνουν είτε από το Ταμείο Ανάκαμψης, είτε από άλλα προγράμματα.

Για το ΠΕΠ νομίζω ότι θα είστε σε μια συστηματική συνεργασία με την κυρία Κασωτάκη και θα έχετε μια καλή αντιμετώπιση.

Άρα νομίζω, για να κλείσω, για να μην σας φάω και άλλο χρόνο, νομίζω πολύ σύντομα είπα τα βασικά στοιχεία. Νομίζω ότι το σημαντικότερο είναι και οι νέοι Δήμαρχοι να δουν ποια έργα έχουν εν εξελίξει και τι προβλήματα έχουν αυτά τα έργα, ώστε να δουν πώς υλοποιούνται. Είναι πάρα πολύ κρίσιμο, θα σας το πει και η κυρία Κασωτάκη, και οι συνάδελφοι όλοι που συμμετέχουν. Και το δεύτερο, να αρχίζουν να ιεραρχούν τις προτεραιότητές τους, να σχεδιάζουν τον προγραμματισμό των έργων, και να ωριμάζουν τα έργα για την επόμενη περίοδο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Νομίζω στο τέλος θα κάνουμε όλες τις ερωτήσεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ο κύριος Μαλανδράκης. Το μικρόφωνο παρακαλώ.

Ι. ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΣ: Ευχαριστούμε καταρχήν τον κύριο Γούπιο, τον φίλο τον Γιάννη.

Η ερώτηση είναι η εξής. Υπάρχουν πάρα πολλά έργα που αυτή τη στιγμή είναι σε διαδικασία εκτέλεσης ή σε διαδικασία δημοπράτησης. Τα έργα αυτά, η περίοδος τελειώνει το '23. Παράδειγμα, υπάρχουν τα έργα στο ΕΠΑΝΕΚ. Τα έργα στο ΕΠΑΝΕΚ υπάρχει μια πρόβλεψη στους άξονες να γίνουν γέφυρα και (...); Υπάρχει πρόβλεψη τα έργα αυτά να συνεχιστούν; Ή θα ψάχνουμε να βρούμε απεντάξεις και επανεντάξεις με τους νέους όρους;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Δεν έχω υπόψη μου να σου απαντήσω ευθέως για το ΕΠΑΝΕΚ...

Ι. ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΣ: Το λέω και για την κυρία Κασωτάκη που θα ακολουθήσει...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Η κυρία Κασωτάκη θα σας απαντήσει τώρα για (...) έργα, θα σας απαντήσει...

Ι. ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΣ: Επειδή ήρθα στο βήμα, πήρα την ευκαιρία μια σειρά από τέτοια έργα που είναι σε εξέλιξη. Και είναι χαρακτηριστική περίπτωση του ΕΠΑΝΕΚ.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Συμφωνούμε, συμφωνούμε.

Ι. ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΣ: Είναι και...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Τα έργα (...) και τα λοιπά.

Ι. ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΣ: Αυτό, ευχαριστώ.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Η κυρία Κασωτάκη.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ (Σ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ): Ευχαριστούμε τον κύριο Γούπιο.

Παρακαλούμε την κυρία Κασωτάκη, την Διευθύντρια, την Προϊσταμένη της Διαχειριστικής Αρχής στην Κρήτη, να μας μιλήσει για το ΠΕΠ της Κρήτης, για το Περιφερειακό Πρόγραμμα.

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε της ΚΕΔΕ, κύριοι και κυρίες εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού, καλή σας ημέρα. Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση να συμμετέχω σήμερα εδώ σε αυτή τη συνάντηση. Είναι χαρά μου να σας γνωρίσω από κοντά, και τους καινούργιους, τους νεοεκλεγέντες, και να ευχηθώ σε όλους καλή επιτυχία στο έργο που αναλαμβάνετε από την 1^η του Γενάρη, και να έχουμε μια πάρα πολύ καλή συνεργασία, όπως είχαμε και μέχρι σήμερα.

Θα ήθελα ξεκινώντας την εισήγησή μου, να κάνω μια σύνδεση του προγράμματος που τώρα τελειώνει, και το πρόγραμμα το οποίο ξεκινάει. Ή έχει ήδη ξεκινήσει, αλλά επί της ουσίας τώρα ξεκινάει.

Το πρόγραμμά μας, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης 2014-2020, το οποίο υλοποιήθηκε στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2014-2020, ολοκληρώνεται 31/12. Αυτό σημαίνει ότι μόνο οι δαπάνες που θα έχουν πληρωθεί μέχρι τότε θα μπορούν να δηλωθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το πρόγραμμα αυτό για την περίπτωσή μας κλείνει με μια υπερδέσμευση της τάξης του 110%. Άρα λοιπόν έχουμε ήδη, βρισκόμαστε σε ποσοστό ασφαλείας για να υποβάλλουμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την έκθεση κλεισίματος, όταν θα έρθει η ώρα,

και να έχουμε ένα πρόγραμμα το οποίο θα κλείσει ομαλά και θα εισπράξουμε το σύνολο των πόρων που μας αντιστοιχεί.

Θα ήθελα όμως σε αυτό το σημείο να πω ότι επειδή η πανδημία δημιούργησε αρκετά προβλήματα, αρκετές ανάγκες, που στη συνέχεια ήρθαν και ανάγκασαν να γίνει μια ανακατανομή των πόρων μεταξύ των προγραμμάτων για να καλυφθούν οι ανάγκες που δημιούργησε η πανδημία, ένα ποσό της τάξης των 50 εκατομμυρίων έφυγε από το πρόγραμμά μας, δηλαδή το πρόγραμμά μας μειώθηκε στην πορεία, και οι πόροι αυτοί μεταφέρθηκαν σε Τομεακά Προγράμματα. Για να καλύψουν οριζόντιες δράσεις. Αυτό σημαίνει ότι είχαμε μια μείωση του προγράμματός μας κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του.

Αυτή η μείωση όμως καταλαβαίνετε ότι είναι μια ουσιαστική μείωση εντάξεων και έργων τα οποία εμείς θα πρέπει να κάνουμε... κάνουμε στον τόπο μας.

Σε συμφωνία με τις αρμόδιες εθνικές Αρχές, δεν σταματήσαμε τις εντάξεις, δεν σταματήσαμε τις συμβασιοποιήσεις. Συνεχίσαμε και τώρα έχουμε μια δεξαμενή έργων, τα οποία μεταφέρονται στο επόμενο πρόγραμμα, και έτσι το επόμενο πρόγραμμα θα έχει από το ξεκίνημά του τις δαπάνες που απαιτείται για να δηλώνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρα λοιπόν, το επόμενο διάστημα θα βρεθείτε μπροστά σε αυτή τη διαδικασία, διότι αρκετά έργα σας θα μεταφερθούν στο επόμενο πρόγραμμα, θα δείτε πρώτα μία απόφαση απένταξης, αλλά στη συνέχεια μια απόφαση ένταξης στο επόμενο πρόγραμμα, και σας παρακαλούμε να συνεργαστείτε μαζί μας για αυτό.

Δεν μπορούν όλα τα έργα να γίνουν έργα γέφυρες. Έργα γέφυρες γίνονται μόνο πολύ συγκεκριμένα έργα, τα οποία ήδη έχουν δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κάποια έργα πάνω από διακόσιες χιλιάδες ευρώ, μεταφέρονται εξ ολοκλήρου στο επόμενο πρόγραμμα.

Αυτή είναι μια διαδικασία διαχειριστική που πρέπει να την ξέρετε για να μην βρεθείτε μπροστά σε εκπλήξεις το επόμενο διάστημα, ενδεχομένως και από την ώρα που θα αναλάβετε τη δική σας... θα αρχίσετε τη δική σας θητεία.

Απαντώντας λοιπόν εδώ στο ερώτημα του κυρίου Μαλανδράκη προηγουμένως, θα ήθελα να πω ότι έργα τα οποία έχουν ενταχθεί σε ένα πρόγραμμα, δεν μένουν ποτέ ορφανά. Εάν αυτά τα έργα δεν μπορούν να μεταφερθούν ή να συνεχιστούν σε ένα άλλο πρόγραμμα επιχειρησιακό της νέας περιόδου, ολοκληρώνονται από εθνικούς πόρους. Δεν... μεταφέρονται στους φορείς οι οποίοι τα έχουν υποχρέωση, δεν μεταφέρεται στους φορείς δικαιούχους των έργων.

Άρα λοιπόν μην ανησυχείτε σε αυτό. Σε συνεννόηση με την αρμόδια... αν τα έργα έχουν ξεκινήσει και έχουν σύμβαση. Αν δεν έχουν σύμβαση δεν μπορώ να σας πω ότι θα γίνει. Αν όμως έχουν νομική δέσμευση, τότε είναι υποχρέωση της χώρας να τα ολοκληρώσει με εθνικούς πόρους. Αν δεν νομική δέσμευση, τότε ενδεχομένως η ένταξη... το έργο να ακυρωθεί, η ένταξη αυτή να μην προχωρήσει. Αυτό είναι μια διαδικασία, μια πάγια αρχή.

Και έρχομαι τώρα στο καινούργιο μας πρόγραμμα, το οποίο θα αντιμετωπίσετε αμέσως με το που θα αναλάβετε, και για το οποίο θα συνεργαστούμε μαζί πάρα πολύ στενά το επόμενο διάστημα, με τη Διαχειριστική Αρχή της οποίας προΐσταμαι, εδώ στην Περιφέρεια Κρήτης.

Όπως ανέφερε ο αγαπητός Γιάννης προηγουμένως, μιλάμε για το ΕΣΠΑ. Το πρόγραμμα της Κρήτης 2021-'27, είναι ένα από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Το ΕΣΠΑ... ΕΣΠΑ σημαίνει, για να εξοικειωνόμαστε και με τις ορολογίες, Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τι σημαίνει αυτό; Η χώρα μας έχει συνυπογράψει ένα πλαίσιο, ένα πρόγραμμα πλαίσιο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο δίνει κατευθύνσεις για το πώς θα κινηθούμε το επόμενο διάστημα στη χώρα μας, με βάση τους κανονισμούς που έχουν ψηφιστεί στις Βρυξέλλες, που είναι σε ισχύ,

και αφορούν την ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής. Μιλάμε λοιπόν για την πολιτική συνοχής. Το πρόγραμμα ανάκαμψης είναι από άλλη κατεύθυνση. Το ΕΣΠΑ αφορά την πολιτική συνοχής. Και μέσα σε αυτό το πλαίσιο υπάρχουν και λειτουργούν τα διάφορα επιχειρησιακά προγράμματα, ένα από τα οποία είναι και το δικό μας.

Σε αυτό το πλαίσιο συνδράμουν κάποια Ταμεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, και το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

Βλέπετε λοιπόν ότι αυτό το καλάθι έχει πολλές χρηματοδοτήσεις. Κάθε ένα από αυτά τα Ταμεία κάνει κάτι άλλο, και όλα μαζί συνδράμουν για την υλοποίηση της πολιτικής συνοχής.

Άρα λοιπόν υπάρχουν κανονισμοί από τους οποίους, τους οποίους οφείλουμε να σεβαστούμε και τους οποίους εμείς σαν Διαχειριστική Αρχή, μέσα από το κείμενο το οποίο έχουμε εγκρίνει, αλλά και από τις προσκλήσεις που θα βγάλουμε, οφείλουμε να ικανοποιούμε και να είμαστε συμβατοί και με αυτούς τους κανονισμούς.

Δεν θα αναφερθώ τώρα με λεπτομέρειες στο ΕΣΠΑ. Τα είπε ο κύριος Γούπιος προηγουμένως, τα ποσά του.

Βλέπετε ότι εδώ έχουμε τα οκτώ Τομεακά Προγράμματα. Θα σας απασχολήσουν. Είναι το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, έτσι λέγεται το παλιό ΕΠΑΝΕΚ τώρα. Μεγάλο πρόγραμμα, 3,9 δις. Ένα πρόγραμμα κυρίως... που αφορά κυρίως την επιχειρηματικότητα.

Το Ανθρώπινο Δυναμικό και η Κοινωνική Συνοχή, ένα επίσης πολύ μεγάλο πρόγραμμα Τομεακό, για την κατάρτιση, την απασχόληση, και την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού, της εκπαίδευσης κυρίως, και κατάρτισης.

Η Τεχνική Βοήθεια και η υποστήριξη των δικαιούχων. Ένα πρόγραμμα που σας ενδιαφέρει. Θα πούμε για αυτό λίγο μετά.

Οι Μεταφορές. Ένα πρόγραμμα που δεν μας ενδιαφέρει τόσο πολύ άμεσα γιατί αφορά περισσότερο διευρωπαϊκά δίκτυα, μας ενδιαφέρει έμμεσα γιατί εκεί είναι ο ΒΟΑΚ, εκεί είναι ένα μέρος του ΒΟΑΚ, άρα μας ενδιαφέρει βέβαια. Δεν είναι κατευθείαν αρμοδιότητάς σας, αλλά τα έργα έχουν επίπτωση στον τόπο μας.

Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός. Έχει τώρα δικό του πρόγραμμα, πριν δεν είχε. Δεν είναι τόσο μεγάλο, αλλά αρκετά σημαντικό.

Το Περιβάλλον και η Κλιματική Αλλαγή, για το οποίο θα σας μιλήσει σε λίγο ο κύριος Μαμαλούγκας. Πολύ σημαντικό πρόγραμμα. Σας ενδιαφέρει επίσης.

Η Πολιτική Προστασία. Καινούργιο πρόγραμμα, δεν το είχαμε στο παρελθόν, επίσης πολύ σημαντικό, και σας ενδιαφέρει.

Η Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ένα καινούργιο πρόγραμμα, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η Κρήτη. Κυρίως βέβαια αφορά τη Δυτική Μακεδονία και την Πελοπόννησο, περιοχές απολιγνιτοποίησης, αλλά εδώ είμαστε και εμείς. Είμαστε εμείς και τα νησιά του Αιγαίου, με ένα μικρό ποσό, αλλά αρκετά σημαντικό. Διότι και εδώ υπάρχουν θέματα με τα καλώδια, τα εργοστάσια θα μετασχηματιστούν.

Και έχουμε και τα δεκατρία Περιφερειακά Προγράμματα. Το δικό μας λοιπόν είναι σε αυτά μέσα. Με αυξημένους πόρους κατά 170 εκατομμύρια ευρώ, 565 εκατομμύρια ευρώ.

Το Πρόγραμμα Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, ένα πρόγραμμα μικρό, αλλά πολύ σημαντικό, συνήθως το υποτιμούμε, αλλά νομίζω ότι πρέπει να το λάβουμε υπόψη μας.

Και ας έρθουμε τώρα στο δικό μας πρόγραμμα. Το δικό μας πρόγραμμα εγκρίθηκε τον 8^ο του 2022, δηλαδή περισσότερο από ένα χρόνο τώρα είναι εγκεκριμένο, και έχει κάνει τα πρώτα του βήματα στην κατεύθυνση της υλοποίησής του και της ενεργοποίησής του. Ήδη έχουμε κάνει δύο Επιτροπές Παρακολούθησης.

Είναι όπως σας είπα 564,5 εκατομμύρια ευρώ, και αυτή είναι η κατανομή περίπου σε ευρωπαϊκή συμμετοχή και εθνική συμμετοχή.

Το πρόγραμμά μας σέβεται τους πέντε στόχους πολιτικής της πολιτικής συνοχής, που μιλάμε για μια Έξυπνη Ευρώπη, μια πιο Διασυνδεδεμένη, μια Πράσινη Ευρώπη, μια Κοινωνική Ευρώπη, και μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες, και πάνω σε αυτούς τους στόχους κατανέμονται και οι πόροι του προγράμματός μας, και εδώ φαίνεται πόσο έχουμε... πόσο ενισχυμένη είναι η πολιτική της Κοινωνικής Ευρώπης στο Περιφερειακό Πρόγραμμα. Έχουμε διπλασιάσει τους πόρους από το προηγούμενο πρόγραμμα για τα θέματα της καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και γενικά της εφαρμογής των κοινωνικών πολιτικών. Παρακαλώ λάβετε το υπόψη σας αυτό, διότι συνήθως δεν το... το υποτιμούμε λιγάκι, δίνουμε μεγαλύτερη βαρύτητα στους Δήμους στα έργα υποδομής, και αφήνουμε λίγο πίσω το κοινωνικό κομμάτι. Σας παρακαλώ δώστε πια αρκετά τη σημασία που πρέπει να του δώσετε. Είναι αρκετοί πόροι πραγματικά, έχουμε την ανάγκη να αντιμετωπίσουμε κοινωνικά ζητήματα, και πρέπει να σταθούμε με την ίδια σοβαρότητα σε αυτά τα θέματα, όπως στεκόμαστε και στα υπόλοιπα έργα υποδομής.

Αυτή η προγραμματική περίοδος έχει καινούργια πράγματα. Αυτό που μας συνηθίζουν κάθε φορά είναι αλλάζουμε πρόγραμμα, αλλάζουμε και ορολογίες, μπαίνουν καινούργια πράγματα στη μέση, γενικά ανακατεύουμε τη σούπα κάθε φορά, μας δυσκολεύει αυτό, αλλά εκείνο που θα ήθελα να πω περισσότερο είναι ότι δεν μας... για να μπορέσουμε να αιτηθούμε πόρους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να έχουμε ικανοποιήσει κάποια θέματα, τα οποία είτε είναι θεσμικά, είτε είναι κάποιες στρατηγικές που πρέπει να έχουμε υλοποιήσει, κάποια σχέδια δράσης. αυτά τα λέμε enabling conditions. Αν δεν τα ικανοποιεί η χώρα μας, καθ' όλη τη διάρκεια

υλοποίησης του προγράμματος, δεν μπορεί να αιτηθεί τους πόρους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι περισσότεροι πρόσφοροι όροι, enabling conditions, έχουν ικανοποιηθεί από τη χώρα μας. Υπάρχουν κάνα δυο ακόμα που είναι σε εκκρεμότητα. Πιστεύω ότι μέχρι το τέλος αυτού του χρόνου θα έχουν αντιμετωπιστεί. Αλλά όμως παρακολουθούνται κατά τη διάρκεια, αλλά ενδέχεται κάποια στιγμή πάλι να μπούμε σε μια... Παραδείγματος χάρη δεν έχει ακόμα ικανοποιηθεί η enabling condition που έχει να κάνει με τα θέματα διαχείρισης του νερού. Άρα ακόμα αυτό είναι στον αέρα. Άρα και να έχουμε δαπάνες για το νερό, δεν μπορούμε να τις αιτηθούμε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εάν δεν κλείσουν οι πρόσφοροι όροι.

Άρα λοιπόν είμαστε συνεχώς υπό ένα καθεστώς αν θέλετε διαπραγμάτευσης και ικανοποίησης προϋποθέσεων για να μπορούμε να αιτούμαστε τα χρήματα αυτά.

Αυτά όλα έχουν να κάνουν και με τον τρόπο με το οποίο εμείς οργανώνουμε τις προσκλήσεις μας. Δηλαδή πρώτα θα έρθουμε να εκδώσουμε μια πρόσκληση η οποία δεν θα κολλήσει σε μια τέτοια... σε ένα πρόσφορο όρο, και εν συνεχεία θα εκδώσουμε μια πρόσκληση που έχει έναν πρόσφορο όρο ανικανοποίητο.

Άρα λοιπόν όλα αυτά έχουν επίπτωση και στον τρόπο που προγραμματίζουμε εμείς, και που μπορεί να σας δημιουργεί έτσι κάποια ερωτηματικά, αλλά όμως να υπάρχει πίσω ένα παρασκήνιο το οποίο επηρεάζει και τη δική μας δράση.

Επίσης θα ήθελα να πω ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μας αναγκάζει ένα... σε κάποιες θεματικές να δώσουμε περισσότερη προσοχή και να βάλουμε περισσότερους πόρους. Την προηγούμενη προγραμματική είχαμε επικεφαλίδα την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Τώρα έφυγε από την κορυφή η καινοτομία και η επιχειρηματικότητα, πήγε πολύ πιο χαμηλά, και τώρα η επικεφαλίδα μας είναι η κλιματική αλλαγή. Αυτό είναι το πρώτο πολύ σημαντικό, από πλευράς ΕΤΠΑ, δηλαδή υποδομών, και όσον αφορά το

Κοινωνικό Ταμείο είναι το θέμα που έχει να κάνει με την κοινωνική ένταξη, και κυρίως με τα παιδιά, την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας. Είναι πολύ ψηλά στην ατζέντα του Κοινωνικού Ταμείου το θέμα της παιδικής φτώχειας.

Και βέβαια αυτό το οποίο επικρατεί αυτή τη φορά, και έχει πάρει τη θέση που του αρμόζει, είναι η βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Το 8% των πόρων του ΕΤΠΑ της χώρας, πολύ ψηλό ποσό, κατευθύνεται στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Θα έρθω στη συνέχεια μετά. Παλιότερα ήταν 5%, τώρα έγινε 8%. Αυτό δείχνει τη σημασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις πόλεις και για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πόλεις. Άρα είναι πολύ σημαντικό να έχουμε διαμορφωμένες πολιτικές, στρατηγικές, για τις πόλεις μας, και να ξέρουμε πραγματικά πώς θα αξιοποιήσουμε αυτούς τους πόρους.

Το πρόγραμμά μας τώρα. Κάθε πρόγραμμα είναι... έχει μια συγκεκριμένη δομή. Στην κορυφή έχουμε το τι στόχους έχει βάλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έχει βάλει πέντε στόχους, τους είπαμε, έξυπνη, πράσινη Ευρώπη, κοινωνική και τα λοιπά.

Κάτω από αυτό εμείς κτίζουμε μια δομή του προγράμματος, και εμείς έχουμε ένα πρόγραμμα με οκτώ προτεραιότητες, κάτω από εκεί έχουμε ένα μενού με κάποιους πιο ειδικούς στόχους, και κάτω από εκεί υπάρχουν οι δράσεις μας.

Έχουμε λοιπόν μια δομή του προγράμματος. Εσάς αυτό δεν σας ενδιαφέρει, διότι αυτό ενδιαφέρει τα στελέχη σας. Σας ενδιαφέρει το δια ταύτα, ποιες είναι οι δράσεις. Τι θα βγάλετε, ρε παιδιά; Τι προσκλήσεις θα βγάλετε; Αυτό σας ενδιαφέρει, και εκεί θα επικεντρωθούμε, και όπως είπε ο Γιάννης προηγουμένως, αυτή τη φορά οι προσκλήσεις μας τις προγραμματίζουμε και τις έχουμε στην ιστοσελίδα μας, άρα μπορείτε να δείτε πώς θα οργανώσουμε τις προσκλήσεις μας.

Βέβαια πάρα πολλές φορές υπάρχει πολύς κόσμος που το κοιτάζει αυτό, γιατί δέχομαι πάρα πολλά ερωτήματα, και πάρα πολλά μηνύματα. Ειδικά τώρα που οργανώνουμε τη μεταφορά των

έργων και βγαίνουν πολύ στοχευμένες προσκλήσεις, δεν είναι ξεκάθαρο αυτό, ή δεν είναι γνώστες και εξοικειωμένοι οι ερωτώντες, οπότε μου λένε μας έβγαλες μια πρόσκληση για νερά. Ναι, είναι για ένα συγκεκριμένο έργο που θα μεταφερθεί. Οπότε εδώ τώρα αυτή την εποχή υπάρχει λίγο μια κάποια αν θέλετε... υπάρχουν κάποια ερωτηματικά. Όμως εδώ είμαστε να τα συζητάμε και να τα απαντάμε.

Άρα λοιπόν αυτό είναι το πρόγραμμά μας, έχει αυτή την οργάνωση, κατ' αντιστοιχία με τους στόχους, έχει αυτές τις προτεραιότητες, και οργανώνουμε τις προσκλήσεις μας πάνω σε αυτή τη δομή και τη δουλειά μας όσον αφορά την ενεργοποίηση.

Εδώ υπάρχουν πάντα οι δύο προτεραιότητες που αφορούν την Τεχνική Βοήθεια, η οποία σας αφορά και εσάς, γιατί θα σας στηρίξει και εσάς, και θα δούμε στη συνέχεια με ποιον τρόπο θα γίνει αυτό.

Αυτή τη φορά το πρόγραμμά μας έχει ξεκάθαρο άξονα, ξεκάθαρη προτεραιότητα για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη των αστικών κέντρων και της υπαίθριου, μιας και το σύνολο των πόρων που κατευθύνεται στη χωρική ανάπτυξη έχει περάσει μόνο στα ΠΕΠ. Άρα λοιπόν έχουμε αυτή την υποχρέωση, να έχουμε έναν ξεκάθαρο άξονα μόνο για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη.

Οι πόροι μας κατευθύνονται σε όλους αυτούς τους άξονες, αλλά αυτοί που έχουν το μεγαλύτερο ποσό, όπως σας είπα, είναι ο άξονας των κοινωνικών θεμάτων. Μέσα εκεί είναι όλες οι κοινωνικές δομές και όλα τα θέματα που αφορούν την κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση της φτώχειας. Περίπου το 25% του προϋπολογισμού μας, σημαντικό ποσό.

Αρκετοί πόροι για την πράσινη ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή, το 20% του προγράμματος. Η καινοτομία έχει πέσει στο 10%, παλαιότερα ήταν ψηλότερα. Και οι υπόλοιποι έπονται. Και βέβαια το 16% στην ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη.

Άρα βλέπετε αυτοί οι τρεις άξονες, είναι οι άξονες που συγκεντρώνουν τα περισσότερα χρήματα.

Θα τρέξω λίγο γρήγορα γιατί μάλλον θα πάρω πολύ χρόνο, και παίρνω έναν-έναν τον άξονα και λέω τι επιδιώκουμε. Θα το παρακάμψω. Είναι στη διάθεσή σας φαντάζομαι η παρουσίαση. Και θα έρθω λίγο να σας... εν τάχει, να μπω λίγο στις δράσεις, για να δείτε πάνω-κάτω τι δράσεις θα χρηματοδοτήσουμε, για να κάνουμε και μια συζήτηση.

Όπως σας είπα, η πρώτη προτεραιότητα είναι η προτεραιότητα της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας, που ικανοποιεί το στόχο της Έξυπνης Ευρώπης. Εδώ θα χρηματοδοτήσουμε αφενός δράσεις καινοτομίας, αφενός δράσεις που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα. Είναι δράσεις που κατά κύριο λόγο αφορούν την ενίσχυση, το να φέρει κοντά την ερευνητική κοινότητα με την επιχειρηματική κοινότητα, και να υποστηρίξει όλο αυτό το οικοσύστημα της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας της Κρήτης. Άμεσα δεν εμπλέκεστε σε αυτόν τον άξονα, άμεσα. Μπορείτε όμως έμμεσα, γιατί από αυτές τις δράσεις θα... αυτές οι δράσεις ενδιαφέρουν και τις περιοχές σας σαφώς, και τους Δήμους, και η επιχειρηματικότητα είναι ένα θέμα που σας αφορά.

Εκείνο το οποίο δεν έχουμε αυτή τη φορά, το είχαμε στην προηγούμενη προγραμματική, είναι θέματα ψηφιακής ανάπτυξης στο δημόσιο τομέα. Αυτή τη φορά, επειδή υπάρχει το Τομεακό Πρόγραμμα για την Ψηφιακή Ανάπτυξη, τα Περιφερειακά Προγράμματα δεν έχουν τέτοιες δράσεις, άρα δεν θα δείτε σε εμάς πρόσκληση που να αφορά ψηφιακές δράσεις, όπως είχαμε αρκετές, εκτός από τα ΒΑΑ, εκτός από τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, εκτός από κάποια που μεταφέρουμε στο επόμενο. Οπότε εδώ αυτή τη φορά, ενώ είχαμε το προηγούμενο, σε αυτόν τον άξονα δεν έχουμε ψηφιακή ανάπτυξη.

Φεύγουμε και πάμε στον επόμενο, ο οποίος είναι ένας άξονας ο οποίος σας ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Έχουμε τα θέμα τα της

εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσιας κτίρια. Αυτό είναι ένα θέμα πολύ σημαντικό. Αρκετοί πόροι θα κατευθυνθούν προς αυτή την κατεύθυνση.

Όμως προσοχή. Πρέπει να έχετε καταρτίσει τα σχέδια εξοικονόμησης ενέργειας σε επίπεδο Δήμων. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Δεν θυμάμαι ακριβώς πώς λέγονται. Βαλάντη, πώς λέγονται αυτά τα σχέδια...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Ακριβώς. Αν δεν τα έχετε, δεν εντάσσεται έργο στο πρόγραμμα. Σε κανένα πρόγραμμα. Είναι απαίτηση νόμου, είναι απαίτηση... Είναι δύο συνάδελφοί μου κάτω και τους ζητάω... είναι η βοήθεια κοινού αυτή, η βοήθεια του κοινού.

Λοιπόν, αν δεν το έχετε αυτό, δεν θα μπορέσουμε. Λοιπόν σας παρακαλώ πάρα πολύ, αυτά τα σχέδια πρέπει να γίνουν, πρέπει να καταρτιστούν άμεσα, και πρέπει να υποβληθούν στις αρμόδιες εθνικές Αρχές. Εκεί φαίνεται πώς προτεραιοποιείτε τα κτίρια τα οποία χρειάζονται ενεργειακή αναβάθμιση. Και εάν δεν το έχουμε, και αν δεν ταυτοποιήσουμε τα έργα τα οποία εσείς μας ζητήσετε με αυτό το σχέδιο, δεν θα μπορέσουμε να τα χρηματοδοτήσουμε.

Είναι πραγματικά... κάντε το άμεσα, γιατί... πριν αρχίσουμε να βγάζουμε τις προσκλήσεις, γιατί αυτή η πρόσκληση θα βγει σχετικά σύντομα, θα πρέπει να το έχουμε.

Είναι πολύ σημαντικό να επιλέξετε τα ενεργοβόρα κτίρια, αυτά τα οποία πραγματικά καταναλώνουν πάρα πολλή ενέργεια, και όχι οτιδήποτε. Δεν θα χρηματοδοτήσουμε την εξοικονόμηση ενέργειας σε κοινωνικές δομές, ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ και τα λοιπά. Δεν μας το επέτρεψαν αυτό, διότι μπαίναμε σε μια πολύ περίεργη ιστορία.

Άρα λοιπόν εδώ, οτιδήποτε άλλο εκτός από κοινωνικές δομές, ενεργοβόρο, και μέσα στο συγκεκριμένο σχέδιο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Και τα σχολικά συγκροτήματα είναι κανονικά, ναι, ναι. Κυρίως σχολικά συγκροτήματα είχαμε μέχρι τώρα, είχαμε κάποια γυμναστήρια, κάποια αθλητικά κέντρα, και κάποια Δημαρχεία. Αυτά ήταν κατά κύριο λόγο αυτά τα οποία μας είχαν ζητηθεί μέχρι τώρα.

Το θέμα της διαχείρισης των φυσικών καταστροφών. Αρκετά ενισχυμένο αυτή τη φορά, 24 εκατομμύρια. Αντιπλημμυρικά έργα. Κοιτάξτε, την προηγούμενη φορά δεν είχαμε καθόλου προτάσεις. Είχαμε βγάλει τα αντιπλημμυρικά έργα και εντάξαμε δύο έργα διαχείρισης ομβρίων. Τίποτα. Δηλαδή πραγματικά θέλουμε να έχετε ωριμάσει αντιπλημμυρικά έργα. Ακούμε για την ανάγκη για αντιπλημμυρικά έργα, αλλά όταν βγάζουμε τις προσκλήσεις δεν έρχονται, δεν είναι ώριμα ενδεχομένως. Άρα θα πρέπει να τα δούμε.

Και μάλιστα επειδή αυτές τις μέρες επειδή θα υπάρχει αντίστοιχη πρόσκληση από το πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας, πρέπει να είμαστε σε μία... εμείς σε μία επαφή με το πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας για να λειτουργήσουμε συμπληρωματικά. Για οτιδήποτε κάνουμε σε αυτόν τον τομέα λειτουργούμε συμπληρωματικά με το πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας και είμαστε σε μια διαδικασία συντονισμού.

Εδώ επίσης σας ενδιαφέρει πάρα πολύ η ετοιμότητά σας για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, εφόσον βέβαια έχετε καταρτίσει και ένα σχέδιο διαχείρισης. Δεν αγοράζουμε τα μηχανήματα για να τα αγοράσουμε. Πρέπει να έχουμε ένα σχέδιο. Ένα σχέδιο για τους σεισμούς, ένα σχέδιο για τις πλημμύρες, ένα σχέδιο για τις πυρκαγιές. Πρέπει να έχουμε έναν επιχειρησιακό σχεδιασμό, και πάνω σε αυτόν να έρθουν να κουμπώσουν αυτά τα οποία είτε θα ζητήσετε από εμάς, είτε θα ζητήσετε από το πρόγραμμα το Τομεακό.

Και βέβαια δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού. Αυτά χρηματοδοτούμε εμείς, αντιπλημμυρικά, υποστήριξη για την ετοιμότητα και την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση

του πληθυσμού. Τα υπόλοιπα στο Τομεακό Πρόγραμμα, όπως είπαμε, έχουμε αυτή τη φορά.

Διαχείριση υδάτων και λυμάτων. Εδώ θα έχουμε και πάλι διαχείριση λυμάτων και υδάτων. Έχουμε τη συμπλήρωση, αναβάθμιση δικτύων ύδρευσης, και υγρών αποβλήτων, κυρίως σε παραθαλάσσιες περιοχές και σε τουριστικές περιοχές και περιοχές που έχουν ευαίσθητο... υπάρχουν δεδομένα οικολογικά που μας αναγκάζουν να κάνουμε τέτοια συστήματα.

Υπάρχει αυτή τη στιγμή μια ανοιχτή συζήτηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αυτό το περίφημο θέμα της ολιστικής προσέγγισης στον τομέα των υδάτων και λυμάτων. Δηλαδή σκάβω για τα νερά, να σκάψω και για τα λύματα μαζί. Όχι να σκάψω τώρα για τα νερά, μετά από λίγο για τα ύδατα και τα λοιπά.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απαιτεί αυτό. Είναι τεχνικά λίγο δύσκολο, θέλει να βάλει τις ΔΕΥΑ σε μια καινούργια λογική, της ολιστικής αντιμετώπισης μιας περιοχής, και όχι κατά περίπτωση για το ένα θέμα ή το άλλο, και υπάρχει ένας αρκετά έντονος διάλογος με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο οποίος θα καταλήξει μέχρι το τέλος του χρόνου για αυτό το θέμα, για αυτό και δεν μας επιτρέπουν να βγάλουμε τώρα τις προσκλήσεις μας, αν δεν κλείσει αυτό το θέμα.

Άρα λοιπόν είμαστε σε αναμονή, αλλά και να εντάσσαμε έργα, όπως σας είπα, δεν έχει κλείσει ο πρόσφορος όρος, είναι ακόμα ανοιχτός. Η Ελλάδα δεν έχει τελειώσει τα ζητήματα με τα νερά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οπότε περιμένουμε, δεν μπορούμε να κάνουμε τέτοια αιτήματα.

Πράσινες υποδομές. Ένα άλλο θέμα που σας ενδιαφέρει. Μέχρι τώρα τα λέγαμε αναπλάσεις. Τώρα τα λέμε πράσινες υποδομές, και υπάρχει διαφορά. Δεν είναι η ανάπλαση που ξέραμε. Η πράσινη υποδομή έχει πολύ πράσινο, έχει δέντρα, έχει υλικά βιοκλιματικά. Είναι πραγματικά μία υποδομή η οποία επηρεάζει το μικροκλίμα και αντιμετωπίζει τις θερμικές νησίδες της πόλης. Άρα πρέπει να το δούμε με μία καινούργια προσέγγιση. Και θεωρητικά

το ψάχνουμε ακόμα το τι είναι, και σε επιστημονικό επίπεδο τι ακριβώς είναι. Αλλά εμείς σε αυτή τη φάση, επειδή μας ζητάνε να συνδέσουμε την πράσινη υποδομή με τη βιοποικιλότητα, προσέξτε, με τη στρατηγική βιοποικιλότητας και οι δείκτες που έχουμε προς αυτή την κατεύθυνση είναι, πρέπει να το σκεφτούμε και να σχεδιάσουμε πραγματικά πράσινες υποδομές. Τις έχουμε ανάγκη. Δεν μπορούμε να κάνουμε γυμνές υποδομές, μόνο να στρώνουμε με κυβόλιθους ή μόνο να βάζουμε ένα παγκάκι και ένα φως. Έχουμε ανάγκη μέσα στην πόλη το πράσινο.

Οπότε πρέπει να τα συζητήσουμε αυτά, και νομίζω ότι μπορούμε να κάνουμε και μια ωραία Ημερίδα όλοι μαζί για το τι πραγματικά είναι πράσινη υποδομή, και με τη συμβολή ακαδημαϊκών, για να δούμε προς τα πού πάει αυτή η κατεύθυνση, και πώς ένας Δήμος μπορεί πλέον να λειτουργήσει μέσα σε αυτή τη διαδικασία.

Προχωράω. Η ενδοπεριφερειακή προσβασιμότητα έχει να κάνει κυρίως με τους δρόμους και τις μεταφορές. Εδώ δεν σας αφορά άμεσα, αφορά κυρίως την Περιφέρεια, διότι απευθύνεται στο επαρχιακό δίκτυο και όχι στο τοπικό δίκτυο, και εδώ θα δούμε αφενός να ολοκληρώνονται κάποιοι άξονες, να βελτιώνονται, και τα θέματα της οδικής ασφάλειας.

Προχωράω στον άξονα της κοινωνικής δυναμικής και κοινωνικής συνοχής. Είναι άξονας που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ. Εδώ θα δούμε την εκπαίδευση, με ένα σημαντικό ποσό. Την υγεία και κοινωνική πρόνοια, τον πολιτισμό, και τον τουρισμό. Εδώ τον έβαλαν τον πολιτισμό και τον τουρισμό, γιατί τον είχαν ξεχάσει στην αρχή και δεν ήξεραν μετά πού να τον κολλήσουν, και τον κόλλησαν εδώ. Οπότε έχουμε και τον πολιτισμό με τον τουρισμό εδώ.

Στην εκπαίδευση, θα ήθελα να σας πω ότι παρά το ότι όλοι ξέρω ότι έχετε ανάγκες για αναβάθμιση των σχολείων σας και τα λοιπά, υπάρχει σαφής προτεραιοποίηση σε εθνικό επίπεδο για το τι

θα χρηματοδοτήσουμε στην εκπαίδευση. Αυτό το οποίο θα προηγείται είναι καταρχήν το ψηφιακό σχολείο. Άρα οι δράσεις οι πρώτες που θα χρηματοδοτήσουμε αφορούν το ψηφιακό σχολείο.

Η προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ. Μπαίνει παντού, καθολικά, και πρέπει να φροντίσουμε έτσι ώστε... κάνουμε μια ειδική πρόσκληση για την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ στα σχολεία.

Ένα δεύτερο που είναι σημαντικό, είναι τα Νηπιαγωγεία. Πρώτη προτεραιότητα τα Νηπιαγωγεία. Υπάρχουν πάρα πολλά κενά. Τα Νηπιαγωγεία στεγάζονται σε ακατάλληλα κτίρια. Πρώτη προτεραιότητα είναι να μεταστεγαστούν σε σωστά κτίρια. Και μετά έρχονται τα Δημοτικά, τα οποία... και τα Γυμνάσια και τα Λύκεια ακολουθούν.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Δεν είναι εδώ στην εκπαίδευση. Είναι στην κοινωνική πρόνοια οι βρεφονηπιακοί σταθμοί. Εδώ είναι καθαρά εκπαίδευση. Αυτό λοιπόν που σας αφορά είναι... δώσετε μεγαλύτερη βαρύτητα στα Νηπιαγωγεία.

Ωριμάζουμε τώρα κάποιες μελέτες, κάποιον στείλατε προτάσεις για να μπου και να ωριμάσουν μελέτες όταν εκδώσαμε τις μελέτες, θα τα λάβουμε υπόψη μας. Και βέβαια εκείνο το οποίο μας ενδιαφέρει πάρα πολύ και δίνουμε και μια προτεραιότητα, είναι οι σεισμογενείς περιοχές, οι περιοχές οι οποίες έχουν πληγεί από σεισμούς και έχουν να αντιμετωπίσουν σημαντικά θέματα με τα σχολεία τους, τα σχολικά τους κτίρια, αν δεν έχουν βρει λύσεις βέβαια από αλλού.

Τώρα, για την υγεία και την κοινωνική πρόνοια, έχουμε την υγεία, υγεία, που είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας και των Υπηρεσιών του, και κοινωνική πρόνοια. Εδώ σας αφορά, γιατί εδώ είναι τα ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ που μπορείτε να φτιάξετε, είναι άλλες κοινωνικές δομές για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας, είναι Παιδικοί Σταθμοί, είναι όλα αυτά, με προτεραιότητα στους

Βρεφικούς, εκεί υπάρχει το έλλειμμα. Οι Βρεφικοί είναι, εκεί είναι το έλλειμμα αυτή τη στιγμή.

Δεν έχουμε Παιδικό Σταθμό, Δήμαρχε Σφακίων, στα Σφακιά, δεν έχουμε Παιδικό Σταθμό στο Αμάρι, κανέναν. Αλλά στην πρόσκληση δεν είδα, δεν ξέρω αν έχετε κάποιες ανάγκες, δεν είδα να (...). Έχετε πρώτη προτεραιότητα, αλλά... Αν ωριμάσετε κάτι κάποια στιγμή, με χαρά θα το χρηματοδοτήσουμε, είστε... έχετε μείνει χωρίς Παιδικό Σταθμό, χωρίς Βρεφονηπιακό Σταθμό. Εσείς και το Αμάρι.

Και πάμε στον πολιτισμό, τουρισμό, όπου βέβαια εδώ το Υπουργείο Πολιτισμού έχει τη μερίδα του λέοντος, αλλά και εσείς, διότι στις πόλεις σας έχετε κτίρια ενδιαφέροντα τα οποία ανακαινίζονται, δίνονται χρήσεις, όπως κτίρια τα οποία ωριμάζουμε αυτή τη στιγμή μέσα από το προηγούμενο πρόγραμμα, και θέλουμε να τα δούμε με προτεραιότητα να υλοποιούνται και να γίνονται σημαντικά πράγματα στις πόλεις. Υπάρχουν πολλά κτίρια ανενεργά. Δώστε τους χρήσεις. Κτίρια με ιστορία, που είναι διατηρητέα. Θα τα δούμε εδώ.

Η τουριστική προβολή αφορά την Περιφέρεια, σε συνεργασία μαζί σας. Δεν θα τη συζητήσουμε τώρα. Έχει περισσότερο αυτό το χαρακτήρα.

Και προχωράω γρήγορα... μάλλον έχω καταχραστεί το χρόνο μου. Έρχομαι στα κοινωνικά θέματα, για την καταπολέμηση της φτώχειας, η προώθηση της απασχόλησης, κοινωνική επιχειρηματικότητα, ετοιμάζουμε να βγάλουμε μια πρόσκληση. Έχουμε την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, Υπουργείο Παιδείας και υποστήριξη όλων των παιδιών που έχουν προβλήματα να παρακολουθήσουν. Έχουμε την προώθηση ίσων ευκαιριών στα θέματα της κοινωνικής ένταξης, όπου χρηματοδοτούμε τις δομές για τα ΑΜΕΑ και οτιδήποτε έχει να κάνει με τη δική τους υποστήριξη.

Και εδώ έχουμε και μια καινούργια δράση, αυτό που λέμε capacity building, των φορέων σχετικά που ασχολούνται με τα θέματα της κοινωνικής ένταξης.

Είναι πολλά, είναι αρκετά, θα τα πούμε όμως σε ξεχωριστή συνάντηση που θα κάνουμε για να σας τα αναλύσουμε ακόμα περισσότερο, βήμα-βήμα.

Έχουμε τα θέματα της ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών. Εδώ θα είναι το πρόγραμμα ΗΛΙΟΣ. Η κοινωνική ένταξη των Ρομά. Σας παρακαλώ αυτή τη φορά, εσείς που έχετε Ρομά, δώστε ιδιαίτερη σημασία, ας κάνουμε κάτι για τους Ρομά. Την προηγούμενη φορά δεν τα καταφέραμε, δεν κάναμε τίποτα για τους Ρομά, και έχουμε εδώ ένα κενό. Πρέπει να δούμε μαζί ιδιαίτερα τι θα κάνουμε με τους Ρομά, μαζί με τους Ρομά.

Και η κοινωνική ένταξη απόρων και παιδιών, όπως είπαμε, παιδική φτώχεια, με διάφορες δομές τις οποίες θα πρέπει να υποστηρίξουμε στα πλαίσια της στρατηγικής εγγύηση για το παιδί.

Και βέβαια όλες οι δομές που παρατείνουμε, τα Κέντρα Κοινότητας, τα ΚΗΦΗ, τα ΚΔΗΦ, τα πάντα, όλα, οι Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, παίρνουν την παράτασή τους, συνεχίζουν μέχρι το 2025, για να μπορέσουν πραγματικά να υποστηρίξουν την κοινωνία. Σας παρακαλώ δώστε πολύ μεγάλη προσοχή στο πώς αξιοποιούνται τα άτομα που είναι σε αυτές τις κοινωνικές δομές, και αν αυτές οι κοινωνικές δομές πραγματικά πιάνουν τόπο, δηλαδή φτάνουν το στόχο τους. Δείτε τις, είναι πολλά τα χρήματα που δίνουμε, απασχολούνται πάρα πολλοί άνθρωποι εκεί. Πρέπει πραγματικά να έχουν το αποτέλεσμα το οποίο όλοι θέλουμε και για το οποίο επιδιώκουμε.

Προχωρώντας, έρχομαι στην Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη. Μία ομάδα η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, τέσσερις πόλεις, Χανιά, Ρέθυμνο, Ηράκλειο, Άγιος Νικόλαος. Οι τέσσερις πρωτεύουσες νομών, με βάση τον Κανονισμό. Δεν μπορούσαν να είναι άλλες πόλεις, αν και θα μπορούσαμε ενδεχομένως να το

θέλουμε, αλλά δεν γίνεται. Οι δύο πόλεις της προηγούμενης προγραμματικής έγιναν τέσσερις, οι πόροι είναι αρκετοί. 95 περίπου εκατομμύρια διατίθενται. Τα τέσσερα ΒΑΑ είναι ήδη εγκεκριμένα. Θα τα έχετε ήδη εγκεκριμένα να ξεκινάνε όταν θα αναλάβετε. Εδώ είμαστε να τα δούμε αναλυτικά. Εάν σε κάποια σημεία απαιτούνται προσαρμογές, θα ήθελα να τα συζητήσουμε, με ειλικρίνεια, χωρίς να κρύβουμε πράγματα. Ο στόχος μας είναι, μια και τα έχουμε εγκρίνει πρώτοι σε όλη την Ελλάδα, να τα υλοποιήσουμε αυτή τη φορά 100%, και να πιάσουν τόπο. Όχι όπως την προηγούμενη φορά όπου πραγματικά υπήρξαν προβλήματα. Υπήρξε καθυστερημένη έγκριση, γιατί υπήρχαν άλλες διαδικασίες τότε, αλλά όμως υπήρξαν και άλλα προβλήματα, τα οποία θα τα δούμε με τις πόλεις.

Και η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση, Εμβληματικές Διαδρομές της Κρήτης για το περιβάλλον και τον πολιτισμό, όπου θα εφαρμοστούν στις τέσσερις περιοχές UNESCO της Κρήτης τις οποίες έχουμε, που αφορούν τους Δήμους σας, αλλά και την πολιτιστική διαδρομή των Μινωικών Ανακτόρων. Τώρα τη συζητάμε, τώρα είμαστε σε διαβούλευση, τώρα αρχίζει η συζήτηση. Σας θέλουμε κοντά σε αυτές τις συζητήσεις, για να κάνουμε μια στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης πραγματικά πολύ σημαντική, με σημαντική προστιθέμενη αξία. Άρα θα τη δούμε το επόμενο διάστημα.

Τώρα, κάποιες καινοτομίες σε αυτή την προγραμματική. Είπε ο κύριος Γούπιος κάποιες. Αναφέρω επιπλέον την ανθεκτικότητα των έργων στην κλιματική αλλαγή. Όλα τα έργα σχεδιάζονται με αυτή την προοπτική. Είναι μια επιπλέον... και ελέγχονται από εμάς με συγκεκριμένο τρόπο. Θα το συζητήσουμε, θα το βρούμε πώς αυτό θα γίνεται. Κάποια επιπλέον δουλειά στο μελετητικό κομμάτι και στο περιβαλλοντικό εδώ θα πρέπει να γίνει.

Η ικανότητα του δικαιούχου να λειτουργεί και να συντηρεί το έργο μετά. Το βλέπουμε, τελειώνει το έργο, απαξιώνεται πάρα πολύ

γρήγορα. Πρέπει να το λειτουργούμε και να το συντηρούμε. Έχουμε χρήματα; Πρέπει να το αποδείξουμε.

Ο ολιστική προσέγγιση, όπως είπαμε, στα ύδατα και λύματα.

Η χαρτογράφηση των αναγκών των κοινωνικών υποδομών, των υποδομών εκπαίδευσης και υγείας, και πολιτικής προστασίας. Δηλαδή δεν χρηματοδοτούμε ότι να' ναι. Έχει προηγηθεί μια χαρτογράφηση αναγκών, και επί τη βάσει αυτών καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής των έργων. Από εκεί αναδείχτηκε ότι το Σφακιά και το Αμάρι δεν έχουν κανέναν Παιδικό Σταθμό, άρα είχαν μία προτεραιότητα.

Η εφαρμογή της στρατηγικής αποϊδρυματοποίησης. Για αυτό δεν χρηματοδοτούμε γηροκομεία και ιδρύματα. Δίνουμε μια προτεραιότητα στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, για αυτό και θα χρηματοδοτήσουμε το Πανάνειο Νοσοκομείο για να είναι Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

Η εξασφάλιση της προβασιμότητας όλων των υποδομών, παντού, ότι κάνουμε πρέπει να είναι προσβάσιμο, τα πάντα, όλα.

Και η προτεραιότητα στο ψηφιακό σχολείο και πανεπιστήμιο.

Και κάποια διδάγματα, για να κλείσω. Για εσάς που ξεκινάτε τώρα, ή για εσάς που αρχίζετε την αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών μέσων. Ο σχεδιασμός μιας σαφούς στρατηγικής, το είπε ο κύριος Γούπιος, και οι προτεραιότητες. Δεν κυνηγάμε τις προκηρύξεις και τις προσκλήσεις. Έχουμε στρατηγική και προτεραιότητες. Με αυτές ψάχνουμε να βρούμε αν θα βγει κάποια πρόσκληση. Είναι λάθος να δούμε εσείς τι πρόσκληση θα βγάλετε για να έρθουμε και εμείς να δούμε τι θα κάνουμε. Είναι μια λάθος προσέγγιση.

Καλή γνώση των χρηματοδοτικών εργαλείων. Θέλει δουλειά. Τα στελέχη σας που έχουν γνώσεις στα χρηματοδοτικά εργαλεία, παρακαλώ βγάλτε τα στην επιφάνεια. Θα σας χρειαστούν.

Η έγκαιρη προετοιμασία έργων και δράσεων για χρηματοδότηση, πολύ σημαντικό.

Η επιχειρησιακή σας ικανότητα. Έχει δύο πτυχές. Η μία πτυχή είναι αυτό που λέμε capacity building, δηλαδή να ξέρω να το κάνω αυτό. Και το δεύτερο είναι να διαθέσω ανθρώπινο δυναμικό. Άρα και τα δύο μας αφορούν, και τα δύο θα τα δούμε αυτή την προγραμματική.

Πρέπει να έχετε μια ομάδα με γνώσεις για να συντονίζει και παρακολουθεί αυτά τα θέματα. Όχι στην τύχη. Πολλές φορές ψάχνουμε, μα ποιος είναι βρε παιδιά, μα ποιος ξέρεις, με ποιον θα... μια ομάδα, να ξέρουμε με ποιον δουλεύουμε, η οποία θα έχει και την τεχνογνωσία.

Για το ΕΣΠΑ, και γενικότερα για τα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά μέσα, χρειάζεται να επενδύσει σε αρκετές υπηρεσίες του Δήμου. Όταν κάνουμε μια συνάντηση έρχεται ο Δήμαρχος και η Τεχνική Υπηρεσία. Λάθος. πρέπει να έρθει η Κοινωνική Υπηρεσία, πρέπει να επενδύσετε στην Οικονομική Υπηρεσία, στις προμήθειες, όλα μαζί δουλεύουν. Αν ένας κρίκος της αλυσίδας δεν δουλεύει, το χάσαμε το παιχνίδι. Και εκεί το χάνουμε. Ο Δήμος και οι Υπηρεσίες του πρέπει να έχουν το ownership των έργων που κάνουν από κάποιο χρηματοδοτικό εργαλείο. Είναι τα δικά τους έργα, του Δήμου, της κοινωνίας, δεν είναι της Διαχειριστικής Αρχής. Πολλές φορές μας λένε τι θέλετε για τα έργα σας; Δεν είναι έργα μας, είναι έργα σας, είναι έργα της τοπικής κοινωνίας. Αποκτήστε αυτό το ownership για να μπορέσετε να τα υποστηρίξετε όπως πρέπει.

Ο Δήμος θέτει στόχους μαζί με εμάς, κάθε χρόνο βάζουμε κοινούς στόχους. Σας παρακαλώ μην τους γράφετε στα παλιά υποδήματα (...), λάβετε τους υπόψη, γιατί μαζί έτσι θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε.

Και παρακαλώ, μην ξεχνάτε τα έργα μετά την ένταξη. Τα εντάσσουμε και τα ξεχνάμε. Μετά από δύο χρόνια λέμε... έρχεται και ένα τεύχος δημοπράτησης. Ναι, αλλά πέταξε το πουλάκι, έφυγε. Τελείωσε, ο χρόνος φεύγει, περνάει. Τα εντάσσουμε, καθόμαστε

πάνω στην επιτυχία της ένταξης, και ξεχνάμε ότι πρέπει και να τα υλοποιήσουμε.

Και όταν δημοσιοποιούμε τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, σας παρακαλώ, δεν ξεχνάμε να κάνουμε αναφορά στην πηγή χρηματοδότησης. Ναι, το έργο το κάνει ο Δήμος, σαφώς, αλλά με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μην ντρεπόμαστε να το πούμε. Νομίζω θετικό είναι.

Τεχνική Βοήθεια, και κλείνω. Έχουμε δύο, το Τομεακό Πρόγραμμα, είπε ο κύριος Γούπιος προηγουμένως, και έχουμε και την Τεχνική Βοήθεια του προγράμματος μας. Αυτή τη φορά το Τομεακό Πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια λέγεται και Υποστήριξη των Δικαιούχων, και θα διαθέσει εκατό εκατομμύρια ευρώ για αυτό.

Ποιος είναι όμως λέει ο στόχος του. Ο στόχος του είναι αυτό που σας είπα προηγουμένως, το capacity building ομάδων δικαιούχων, όπως οι ΔΕΥΑ, οι ΦΟΔΣΑ, οι χωρικοί φορείς που υλοποιούν ολοκληρωμένα προγράμματα. Δεν θα χρηματοδοτήσει προσλήψεις στελεχών, ούτε θα ωριμάσει μελέτες. Αυτό ξεκάθαρο.

Εδώ λοιπόν θα κοιτάξουμε να δούμε πώς θα κτίσουμε το capacity των φορέων για να μπορούν να κάνουν πράγματα.

Και σημαντικός είναι ο ρόλος εδώ της ΜΟΔ, θα είναι και της ΕΕΤΑΑ, οι οποίοι θα αναλάβουν σημαντικό κομμάτι από αυτό.

Το δικό μας πρόγραμμα τώρα, μπορεί να κάνει μικρή... δεν έχει τόσα χρήματα, έχει πολύ λίγα χρήματα, εκτός το ότι σας ενημερώνει και τα λοιπά, μπορεί να σας υποστηρίξει σε πολύ στοχευμένα πράγματα για την ωρίμανση ή την υποστήριξη σε στρατηγικές και τα λοιπά, αλλά ξέρετε, είναι λίγο... ένα θέμα λίγο tricky, διότι δεν μπορώ να υποστηρίξω το Δήμο Κανδάνου να ωριμάσει ένα έργο και να μην υποστηρίξω το Δήμο Πλατανιά, διότι μετά όταν θα βγει η πρόσκληση θα έρθει ο Δήμος Κανδάνου και δεν θα έρθει ο Δήμος Πλατανιά, και έτσι καταστρατηγώ τις αρχές τις ίσης μεταχείρισης.

Υπάρχουν λοιπόν θέματα τα οποία δεν μας επιτρέπουν να κάνουμε ενδεχομένως κάποια πράγματα, αλλά σε ορισμένες κατηγορίες έργων, όπως έργα στρατηγικής σημασίας, ή κάποια άλλα θέματα, ναι, μπορούμε να το συζητήσουμε.

Όμως στην όποια περίπτωση, η συζήτηση για το πώς θα αξιοποιήσουμε τους πόρους της Τεχνικής Βοήθειας, είναι ακόμα σε εξέλιξη στο εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Θα μας βρίσκετε στην ιστοσελίδα μας. Εδώ είναι αναρτημένα τα πάντα. ΠΕΠΚρήτης.gr. Είναι εύκολη ιστοσελίδα, οπότε ανά πάσα στιγμή μπορείτε να μπαίνετε, και βέβαια στα στελέχη μας, στο facebook και στο Instagram.

Σας ευχαριστώ πολύ. Συγγνώμη για την τλαιπωρία...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Μήπως χρειάζεται να γίνουν κάποιες ερωτήσεις; Καταρχάς, κυρία Κασωτάκη, σας ευχαριστούμε για την εξαιρετική παρουσίαση του τόσο (...) κομματιού που είναι για τους Δήμους, το πώς θα αναπτυχθούν τα Περιφερειακά Προγράμματα, εν προκειμένω της Κρήτης.

Υπάρχουν ερωτήσεις; Ναι, Δήμαρχε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ευχαριστώ.

Θέλω να ευχαριστήσω, και με την ευκαιρία να ευχαριστήσω και τον κύριο Γούπιο, και ιδιαίτερα και την Μαρία την Κασωτάκη. Νομίζω ότι αυτές οι παρουσιάσεις δείχνουν πόσο δεσμευμένοι είστε και εσείς σε αυτό το οποίο πρέπει τελικά να γίνει βέβαια από τους Δήμους όπως τονίσατε.

Πραγματικά σας ευχαριστούμε, νομίζω και το λέω και εξ ονόματος όλων.

Δύο, θα έλεγα δύο κεφάλαια τα οποία δεν εθίγησαν, και ήθελα να μας πείτε εάν αυτά είναι στη στόχευση, είναι μέσα στο εύρος της συζήτησης, σχετικά μεγάλα. Το ένα, κοινωνική κατοικία. Υπάρχει αυτό; Διότι μιλάμε για κοινωνική πολιτική, αυτό είναι ένα τεράστιο κεφάλαιο, γνωρίζουμε ότι είναι ένα κεφάλαιο στο οποίο η Ελλάδα είναι ανύπαρκτη στην πραγματικότητα, (...) χώρες οι οποίες είναι

πολύ πιο αναπτυγμένες, να πάρω το παράδειγμα της Αυστρίας; Το έχουν και μάλιστα το έχουν και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση πάρα πολύ. Εμείς εδώ δεν το συζητάμε. Το συζητάμε πολιτικά, αλλά νομίζω ότι δεν το συζητάμε επιχειρησιακά. Εν πάση περιπτώσει, στο επίπεδο της εφαρμοσμένης πολιτικής.

Αυτό είναι λοιπόν το ένα, για το οποίο θα ήθελα να μας πείτε πώς τοποθετείται μέσα στον ευρύτερο χάρτη.

Το δεύτερο είναι οι ενεργειακές κοινότητες, για τις οποίες έχουμε επίσης μεταβολές, τελευταία, νομίζω ότι υπάρχει και μια σύγκυση της νομοθεσίας, υπήρχε η αρχική νομοθεσία από το 2016, έχουμε μια τροποποίηση τώρα, το 2022, '23, και υπάρχει και ένα πολύ μεγάλο ζήτημα για το τι γίνεται τελικά με τις ενεργειακές κοινότητες που συστάθηκαν ή βρίσκονται υπό σύσταση από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και πώς κινούμαστε σε αυτό.

Αλλά είναι και αυτό ένα τεράστιο θέμα, διότι μιλάμε για την εξοικονόμηση ενέργειας, μιλάμε για τα σχέδια που πρέπει να γίνουν για τα κτίρια, για την ενεργειακή τους απόδοση και λοιπά. Σημαντικά είναι αυτά, αλλά σαν αντικείμενο συνολικά είναι πολύ μικρότερο από το αντικείμενο το οποίο θα προέκυπτε εάν ένας Δήμος γινόταν παραγωγός, σοβαρός παραγωγός ενέργειας, με κοινωνικούς όρους μάλιστα, διότι το ζήτημά μας τελικά επιστρέφει στην κοινωνική πολιτική.

Αυτά τα δύο ήθελα να θέσω κυρίως, για να μην καταχραστώ και το χρόνο σας, αν μπορείτε να τοποθετηθείτε σε αυτά.

Ευχαριστώ.

M. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Να απαντάω σε κάθε ερώτηση; Για να μην... επειδή δεν τα γράφω, για να...

Λοιπόν, για μεν το θέμα των ενεργειακών κοινοτήτων ήθελα να σας πω ότι το δικό μας πρόγραμμα δεν θα ασχοληθεί, όμως ασχολείται το πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης, το οποίο είναι και πρόγραμμα στο οποίο είμαστε η Κρήτη όλη επιλέξιμη.

Άρα εδώ θα πρέπει να δουλέψουμε με το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης για αυτό το θέμα. Προσπαθούμε να μην επικαλυπτόμαστε. Αυτό που κάνει ένα πρόγραμμα να μην το κάνει ένα άλλο. Όμως είναι πολύ σαφής η δράση των ενεργειακών κοινοτήτων, το οποίο θα πρέπει να το δούμε στο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, που αφορά την Κρήτη. Αρκετά χρήματα διατίθενται για την Κρήτη, και εφόσον υπάρχει σχετική ζήτηση, ναι, θα πρέπει να το συζητήσουμε με την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, και να προχωρήσουμε τα θέματα των ενεργειακών κοινοτήτων εκεί. Και είναι κρίμα πραγματικά να μην απορροφήσουμε αυτά τα χρήματα του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.

Το άλλο που είπατε, για την κοινωνική κατοικία, όχι, δεν έχει τεθεί σαν θέμα. Το ξέρω ότι είναι ένα σημαντικό ζήτημα το οποίο αντιμετωπίζουν όλες οι πόλεις στην Ευρώπη, και είναι και... το αναδεικνύουν κιόλας σε καλές πρακτικές και τα λοιπά. Όμως ξέρετε μπορούμε να το συζητήσουμε και να διατυπωθεί μία σαφής πρόταση, γιατί πρέπει να δούμε το πώς αυτό θα αντιμετωπιστεί και το πώς αυτό αν θέλετε έρχεται σε... αντιμετωπίζεται και από πλευρές κρατικών ενισχύσεων. Να το δούμε και να κάνουμε μια συζήτηση καταρχήν και με την αρμόδια... με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε μια πρώτη επίσκεψη που θα κάνει, αλλά πρέπει να το έχουμε λίγο... να έχει λίγο δουλευτεί. Δηλαδή τι θέλουμε; Θέλουμε να πάρουμε παλιά σπίτια και να τα αναμορφώσουμε, να τα κάνουμε κοινωνική κατοικία; Αυτό ίσως είναι λίγο πιο επιλέξιμο ξέρετε. Θέλουμε να... Τι θέλουμε να κάνουμε; Πρέπει να τη διαμορφώσουμε την πρότασή μας, να έχουμε μια σαφή πρόταση, για να τη βάλουμε στο τραπέζι. Ενδεχομένως πάρα πολλά τέτοια θέματα να μην μπαίνουν στο τραπέζι γιατί δεν υπάρχουν και διατυπωμένες προτάσεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Ναι, και νομίζω ότι πρέπει να το πάμε λίγο παραπέρα. Τι θέλουμε. Πρόσφατα που ήμουν σε μια επίσκεψη στο

εξωτερικό, ένα παράδειγμα, μια καλή πρακτική ήταν το πώς πήραν μία γειτονιά η οποία ήταν απαξιωμένη, και αναβάθμισαν τις κατοικίες και τις έκαναν κοινωνική κατοικία, δηλαδή τις έδωσαν στον κόσμο. Και έτσι και η περιοχή ζωντάνεψε, και αξιοποιήθηκαν αυτά τα κτίρια, τα οποία ήταν απαξιωμένα.

Άρα λοιπόν πρέπει να δούμε τι θέλουμε να κάνουμε, πώς θέλουμε να το κάνουμε, γιατί ανάλογα θα δούμε και τη συνεισφορά των ταμείων. Άρα ας μη το συζητάμε θεωρητικά, να το συζητήσουμε πολύ συγκεκριμένα.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Συμπληρωματικά να πω. Μαρία, έχεις δίκιο για τις ενεργειακές κοινότητες. Ήδη το πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης έβγαλε την πρώτη προκήρυξη για ενεργειακές κοινότητες στη Δυτική Μακεδονία. Δεν ξέρω αν οι πόροι φτάνουν στην Κρήτη, γιατί πρέπει να δει κανείς...

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Θα βγάλει ξεχωριστή πρόσκληση για Κρήτη και νησιά Αιγαίου.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ένα δεύτερο, ότι... πραγματικά το θέμα των ενεργειακών κοινοτήτων είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, και νομίζω ότι η Αυτοδιοίκηση εδώ θα μπορούσε να παίξει έναν σημαντικό ρόλο στην παραγωγή ενέργειας, που δεν έπαιξε στην προηγούμενη περίοδο.

Ήδη το Υπουργείο, δεν ξέρω αν είδατε, έβγαλε μια ανακοίνωση για το πρόγραμμα ΗΛΙΟΣ, που θα δημιουργηθεί ενεργειακή κοινότητα σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για να καλύψει όλες τις ανάγκες των Δήμων και της Περιφέρειας. Είναι ένα σχέδιο το οποίο θα (...). Άρα αρχίζει να φαίνεται ότι εδώ πρέπει να παίξει ένα ρόλο και η Αυτοδιοίκηση στις ενεργειακές κοινότητες.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο κύριος Δοξαστάκης.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Κυρία Κασωτάκη, αναφερθήκατε προηγουμένως και τονίσατε την αιρεσιμότητα προκειμένου να υποβληθούν προτάσεις για προγράμματα ενεργειακής αξιοποίησης. Προφανώς

στο μυαλό σας είχατε όχι τα ΣΕΑΚ, αλλά τα ΔΗΣΜΕ, Δημοτικά Σχέδια Μείωσης Εκπομπών.

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Τα Δημοτικά Σχέδια.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Ήθελα να ρωτήσω το εξής.

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Δεν είναι αιρεσιμότητα αυτό. Είναι υποχρέωση νόμου.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Σε περίπτωση που ο Δήμος έχει συνάψει σύμβαση εκπόνησης, καλύπτεται η απαίτηση, υποχρέωση...

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Όχι, πρέπει να έχουμε το σχέδιο..

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Πρέπει να είναι ολοκληρωμένο και...

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Ναι, ναι, γιατί πρέπει να εντοπίσουμε ότι αυτό το έργο, αυτό το κτίριο το οποίο μας προτείνεται, είναι μέσα στο Σχέδιό σας. Η σύμβαση δεν μας το δείχνει αυτό. Πρέπει να δούμε ότι αυτό το κτίριο είναι στις προτεραιότητές σας, άρα συνάδει με το Σχέδιό σας.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Νομίζω ότι θα δοθεί λύση, γιατί ο νόμος έβαζε 1/1/23 να ολοκληρωθούν, δεν έχουν κάνει τίποτα, οπότε εκ των πραγμάτων ή θα πρέπει να επιταχυνθεί, να επισπευστεί, ή να υποβοηθηθεί αυτή η διαδικασία κεντρικά, γιατί υπάρχει θέμα.

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Ναι, υπάρχει θέμα πραγματικά, υπάρχει θέμα.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Πρέπει να στηριχθούν οι Δήμοι, ειδικά οι μικροί Δήμοι, να μπορέσουν να...

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Υπάρχει θέμα γιατί αυτή τη στιγμή ο νόμος είναι σε ισχύ, το έχει θέσει σε ισχύ. Δεν του έχει δώσει μια παράταση, ούτε μια μεταβατική φάση.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο κύριος Μαλανδράκης, και ο κύριος Κεγκέρογλου μετά.

Ι. ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΣ: Τρεις ερωτήσεις.

Καταρχήν και για τους νέους Δημάρχους να πούμε εδώ ότι η Διαχειριστική Αρχή της Κρήτης και η κυρία Κασωτάκη, και τα στελέχη, είναι πάρα πολύ συνεργάσιμα, και αυτό είναι πραγματικό

γεγονός, παρότι βέβαια υπάρχουν πάρα πολλές έτσι ας το πούμε στο πλαίσιο διαχείρισης των προγραμμάτων δυσκολίες.

Η πρώτη μου ερώτηση είναι η εξής. Μπορούν και μεταφέρονται έργα ad hoc στη νέα προγραμματική περίοδο. Και (...) έκανα πριν, υπάρχουν έργα, και δεν μιλάω μόνο για το δικό μου Δήμο, τα οποία είχαν υποέργα, μελέτες, κατασκευές, και πιθανόν και εξοπλισμός. Όταν λοιπόν ένα έργο έχει τρία υποέργα και έχουν εκτελεστεί το πρώτο π.χ., οι μελέτες, και ήταν και Αρχαιολογίες μέσα, είναι προφανές ότι το δεύτερο, οι κατασκευές, δεν μπορούν να ξεκινήσουν διότι η περαίωση είναι 31/12/23. Ποιος θα σου δώσει έγκριση δημοπράτησης όταν η περαίωση είναι 31/12/23;

Τα υποέργα λοιπόν έργων, τα οποία έχουν εκτελεστεί κατά τμήμα, μπορούμε να συζητάμε ότι θα πάνε ad hoc σε πρόσκληση συγκεκριμένη στο Δήμο για να συνεχιστεί στην επόμενη περίοδο; Το παίρνω αναφορά από αυτό που είπατε προηγουμένως.

Το δεύτερο. Επειδή όντως η κατανομή του ΠΕΠ Κρήτης, η λεόντειος μερίδα πάει στους τέσσερις μεγάλους Δήμους, 94 εκατομμύρια, και οι υπόλοιποι 20 Δήμοι είναι στα 17,5 εκατομμύρια στις (...), αλλά υπάρχουν και άλλοι άξονες που μπορούμε να αξιοποιήσουμε βάσει του στρατηγικού σχεδιασμού, αλλά δεν παύει να είναι μια πραγματικότητα αυτή. Θα μπορούσε να γίνει, και το λέω πρόταση, και ξέρω ότι και εσείς το ενστερνίζεστε, και ίσως πρέπει να βρείτε τον τρόπο, όπως σε προγράμματα Τομεακά π.χ. του ΥΜΕΠΕΡΑΑ, υπάρχει Τεχνική Βοήθεια η οποία εντάσσεται ως υποέργο στη χρηματοδότησή με μικρά ποσά και παρακολουθεί το ίδιο το έργο, την εκτέλεση, την υλοποίηση, να γίνεται, γιατί οι μικροί Δήμοι, όπως πολύ σωστά είπατε πριν, πας να βάλεις ένα έργο τρία εκατομμύριο, αν δεν έχω τον τεχνικό σύμβουλο να μου φτιάξει τα τεύχη δημοπράτησης, να μου παρακολουθήσει τη διαδικασία των χρηματορροών, σε σχέση... τις πιστοποιήσεις, πώς θα καταθέσει ο μικρός ο Δήμος, οι είκοσι, οι υπόλοιποι των είκοσι τεσσάρων που

είμαστε, οι τέσσερις πρωτεύουσες των Νομών αφαιρουμένες, να το κάνουν;

Άρα επειδή το έχω δει ότι υπάρχει, και νομίζω ότι και εσείς και τα στελέχη σας το βλέπετε αυτό, θα πρέπει κατά την ταπεινή μου γνώμη να μπει στη νέα περίοδο η Τεχνική Βοήθεια η μικρή σε κάθε έργο που εντάσσει κάποιος. Για να μπορεί και να έχει την τεχνογνωσία για να δημοπρατήσει, και να παρακολουθήσει τη δημοπράτηση.

Και ένα τελευταίο. Στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, αν κάνω λάθος, για αυτό ρωτάω, να το διορθώσουμε, εγώ γνωρίζω ότι είναι 6.300.000 για την Κρήτη όλα και όλα, μέσα από της κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, όπως έχουν μετονομαστεί η ενεργειακές κοινότητες. Αν το ποσό είναι μεγαλύτερο θα είναι καλό να το ξέρουμε και εμείς ότι είναι πάνω από έξι εκατομμύρια, γιατί αυτή την πληροφορία έχω, σε σχέση με κάποια πράγματα που διερευνώ το τελευταίο διάστημα.

Αυτά.

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Καταρχήν για το πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης, δεν είμαι ειδική, αλλά αυτά τα οποία... τα στοιχεία που έχω εγώ δεν μου κατανέμουν ποσά. Δεν μου κατανέμουν ποσά, και εξαρτάται από το πώς θα κινηθεί η διαδικασία και στα τρία... στις τρεις Περιφέρειες, Βόρειο, Νότιο Αιγαίο, και Κρήτη. Τι ετοιμότητα θα έχουν. Οπότε δεν μπορώ να σας απαντήσω σε αυτό.

Για το θέμα της υποστήριξης. Κοιτάξτε, στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο είχαμε μια πολύ βασική απαίτηση. Ότι έπρεπε ο Δήμος, ο φορέας, ο δικαιούχος, να είναι επιχειρησιακά ικανός για να ενταχθεί. Τώρα δεν υπάρχει αυτό σαν προϋπόθεση. Τώρα είναι άλλη προϋπόθεση, να μπορεί να το λειτουργήσει και να το συντηρήσει.

Όταν λοιπόν τώρα κάνουμε... τώρα μας λύθηκαν τα χέρια για να μπορέσουμε να δώσουμε καλύτερα έναν Σύμβουλο για να υποστηρίξει ένα έργο. Δεν θα το κάνουμε παντού, θα κρίνουμε,

πότε, πού χρειάζεται και πού δεν χρειάζεται. Ένα έργο ας πούμε εκατό χιλιάδες δεν θα του βάλουμε και έναν σύμβουλο. Εξαρτάται από τη φύση του έργου και το βαθμό δυσκολίας του. Οπότε λοιπόν θα το κρίνουμε πότε μπορούμε πραγματικά να έχουμε και έναν σύμβουλο να υποστηρίξει τα έργα τα οποία θα δώσετε, θα στείλετε, για να μπορέσουμε να είμαστε σίγουροι ότι θα γίνει καλύτερα.

Άρα ναι, θα το δούμε θετικά, γιατί έχουμε και τη δυνατότητα αυτή τη φορά να το δούμε.

Όσον αφορά το πρώτο που είπατε, για τα έργα τα μεταφερόμενα. Κοιτάξτε να δείτε, ένα μεταφερόμενο έργο, ένα έργο το οποίο έχει πολλά υποέργα, έχουμε τον τρόπο να το δούμε με δυο... σε δυο περιπτώσεις. Το ένα είναι να το κάνουμε phasing, δηλαδή αυτά τα οποία έγιναν να μείνουν στην μία προγραμματική, και το άλλο που δεν έγινε να πάει στην άλλη προγραμματική. Αλλά θέλει κάποιες προϋποθέσεις εκεί.

Και το άλλο είναι να μεταφέρουμε μόνο το κομμάτι το οποίο έγινε. Αυτό που δεν έγινε θα περάσει σε εθνικούς πόρους... Αυτό που έγινε θα περάσει σε εθνικούς πόρους, και αυτό που δεν έγινε να πάει στο επόμενο, για να μη βαρύνει το σύνολο το επόμενο πρόγραμμα. Εξαρτάται... δεν ξέρω ακριβώς τι έργο είναι και πώς είναι για να σας πω ακριβώς τις λεπτομέρειες, αλλά έχουμε διάφορα συστήματα και διάφορους τρόπους που μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Λύνονται τα θέματα.

Β. ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Καλημέρα. Ανάμεικτα συναισθήματα από την εισήγησή σας, κυρία Κασωτάκη. Καλά νέα τα 565, εγγύηση και η δικιά σας η προσωπική, αλλά και η ομάδα σας, η διαχειριστική, για την υλοποίηση του προγράμματος, αλλά πρέπει να πούμε και αυτά που μας στεναχωρούν.

Πρώτα από όλα η δέσμευση που υπάρχει από προτάσεις που ήταν... από εντάξεις μάλλον, που ήταν στο προηγούμενο ΠΕΠ.

Αυτό, δεν ξέρω, θα διαφέρει από Δήμο σε Δήμο προφανώς. Αλλού θα είναι καλό, αλλού δεν θα είναι.

Το δεύτερο που θέλω να παρατηρήσω, δεν ξέρω από πού, αλλά Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη δεν έχουν μόνο οι έδρες των Νομών, έχει κάθε τόπος που έχει αστικά ή ημιαστικά χαρακτηριστικά. Άρα θα μπορούσε να είναι ευρύτερο το πρόγραμμα. Δεν ξέρω από πού είναι η απαγόρευση. Δηλαδή γιατί όχι στη Σητεία και ναι η... Ο Άγιος είναι αστικός και η Σητεία δεν είναι; Ή η Ιεράπετρα; Ή η Κίσσαμος ή οι Μοίρες ή το Αρκαλοχώρι;

Λοιπόν, είναι ένα θέμα αυτό. Αν είναι πολιτική επιλογή ή αν είναι... πώς το λένε, δέσμευση.

Τώρα θα πάω απευθείας... Α, για την κοινωνική κατοικία μια κουβέντα μόνο. Υπάρχει πλήρες θεσμικό πλαίσιο, και δεν υπάρχουν χρηματοδοτικά εργαλεία. Το θεσμικό πλαίσιο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Β. ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι, γενικό... Υπάρχει πλήρες εννοώ για κάθε στόχευση, αλλά δεν υπάρχουν χρηματοδοτικά εργαλεία. Το είχε κάνει ο κύριος Χατζηδάκης στο Υπουργείο Εργασίας.

Τώρα, στο θέμα των πολιτιστικών διαδρομών και των Μινωικών Ανακτόρων. Έχω μια ερώτηση...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Β. ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Όχι, μια έχω εγώ. Αν μέσα στις επεξεργασίες σας είναι το Μινωικό Ανάκτορο Γαλατά, ή αν το έχετε βάλει Χ, και εσείς.

Τέλος, είχατε ανακοινώσει μια ΟΧΕ για τις σεισμόπληκτες περιοχές, προσωπικά, πιστεύω σε συνεννόηση και επεξεργασία. Δεν την είδα να αναφέρεται καν και θα ήθελα μια ενημέρωση.

Ευχαριστώ.

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Λοιπόν, να ξεκινήσω πρώτα από το... Τώρα έπρεπε να τα είχα γράψει όλα.

Το θέμα, η πρώτη ερώτηση ποια ήταν, κύριε Κεγκέρογλου;

Β. ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Για τη Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα.

M. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Α για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, όχι Κινητικότητα. Άλλο το ένα, άλλο το άλλο. Η Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα είναι ένα άλλο θέμα, είναι το πώς θα κάνεις μέσα στην πόλη σου τη βιώσιμη αστική... θα χρησιμοποιήσεις ήπια κυκλοφορία και τα λοιπά.

Δεν είναι δικιά μας επιλογή το πού θα εφαρμοστεί η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη εφαρμόζεται στις πόλεις οι οποίες έχουν από έναν πληθυσμό και πάνω, τουλάχιστον 20.000 πληθυσμό και πάνω, στις πόλεις, στα αστικά κέντρα, όχι στο Δήμο, και πρέπει να... και προκύπτει και από τον Κανονισμό και από το ίδιο το ΕΣΠΑ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

M. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Ούτε καν σε ολόκληρες τις πόλεις. Πρέπει να προσδιορίσεις μια περιοχή μέσα στην κάθε πόλη, η οποία αντιμετωπίζει συγκεκριμένα προβλήματα, και εκεί να εφαρμόσεις ένα Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Άρα λοιπόν, εάν διαβάσετε το ΕΣΠΑ, αυτό θέτει ακριβώς και τους όρους εφαρμογής της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Σε καμιά περίπτωση δεν μπορούσε να είναι το Αρκαλοχώρι, οι Μοίρες, ή τα μεσαίου μεγέθους, μικρά αστικά κέντρα. Είναι μεγάλες πόλεις και μάλιστα αν θέλετε την προηγούμενη προγραμματική ήταν ακόμα πιο αυστηρό, δεν μπορούσε να είναι το Ρέθυμνο, δεν μπορούσε να είναι τέτοιες μικρότερες πόλεις. Μπορούσε να είναι κατεξοχήν το Ηράκλειο, και μόνο το Ηράκλειο, και μετά βίας μπήκαν και τα Χανιά.

Δηλαδή θέλω να πω ότι η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη από το σχεδιασμό της βάζει προϋποθέσεις που είναι σε πολύ συγκεκριμένα αστικά κέντρα. Δεν επιλέγουμε εμείς λοιπόν. Άρα εφαρμόζουμε το πλαίσιο που έχει τεθεί στο ίδιο το ΕΣΠΑ.

Το θέμα της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης, υπήρχε μια συζήτηση για μια Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση, οι πόροι όμως τελικά δεν ήταν ικανοί για να μπορέσουμε να την έχουμε αυτή τη φορά εδώ. Όμως εάν υπάρξει μια προετοιμασία και μία στρατηγική

μιας Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης, θα μπορούσαμε να δούμε από διάφορες γραμμές, από διάφορους προϋπολογισμούς, πώς θα μπορούσαμε να την υποστηρίξουμε. Αυτό το είχαμε πει από την αρχή, να βλέπαμε μια στρατηγική πολύ συγκεκριμένη για την περιοχή τη σεισμόπληκτη. Δεν μας κατατέθηκε ποτέ μια τέτοια στρατηγική, οπότε δεν την έχουμε ακόμα. Όμως μπορούμε να το κάνουμε στο μέλλον.

Επίσης θα ήθελα να πω για το Γαλατά, το Μινωικό Ανάκτορο. Τα Μινωικά Ανάκτορα τα οποία... αν θέλετε αυτή η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση που κάναμε έχει ένα κοινό σημείο, ένα σημείο αναφοράς. Τη λέξη UNESCO. Είναι οι περιοχές UNESCO και είναι και τα ανακτορικά συγκροτήματα, τα οποία αυτή τη στιγμή το Υπουργείο Πολιτισμού έχει υποβάλλει στην UNESCO για τη σειριακή εγγραφή.

Άρα λοιπόν το ποια είναι τα ανακτορικά συγκροτήματα τα οποία έχουμε σε αυτή την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση, έχουν προκύψει από το ίδιο το Υπουργείο Πολιτισμού, μέσα από ένα μνημόνιο το οποίο έχει υπογράψει η Υπουργός με την Περιφέρεια. Οπότε λοιπόν είναι πολύ συγκεκριμένη η όλη αυτή προσπάθεια, και έχει στόχο να μπορέσουμε και τα... να υποστηρίξουμε τα μινωικά συγκροτήματα κάποια στιγμή της Κρήτης, και μιλάμε για έξι μινωικά συγκροτήματα, να αποκτήσουν το labelling της UNESCO, το brand name της UNESCO, να εγγραφούν σε καταλόγους πολιτιστικής κληρονομιάς, και αυτό γίνεται για πολύ συγκεκριμένες αναφορές. Και αυτό δεν είναι δική μας επιλογή όπως βλέπετε, γίνεται σε συνεργασία με τις αρμόδιες Αρχές.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Δεν είναι έτσι. Πάντα όλα τα θέματα τα συζητάμε με τις αρμόδιες εθνικές Αρχές.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Είναι και άλλα, είναι και άλλα ανάκτορα. Είναι και άλλα ανάκτορα, δεν είναι μόνο του Γαλατά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Δεν είναι μόνο του Γαλατά. Αφήστε να μπουν τα πρώτα έξι και μετά θα εμπλουτιστούν και με τα υπόλοιπα.

Λοιπόν, κάποια άλλη ερώτηση;

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Παρακαλώ να είμαστε λίγο σύντομοι στις ερωτήσεις, για να προχωρήσει το πρόγραμμα.

Παρακαλώ. Ποιος θα ρωτήσει; Θα ρωτήσετε εσείς; Το μικρόφωνο.

Μ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ: Αν και προσπαθήσατε προηγουμένως να δώσετε μια απάντηση στο προλαλήσα, σχετικά με το...

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Είστε ο κύριος;

Μ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ: Σπυριδάκης Μιχάλης, από Δήμο Ιεράπετρας.

Θα ήθελα να ρωτήσω ποια Υπηρεσία και με ποια κριτήρια αξιολόγησης επιλέγει τις τέσσερις πρωτεύουσες στην Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη, και ποιοι είναι οι μηχανισμοί τους οποίους μπορεί κάποιος να ασκήσει, να ενεργοποιήσει, για να επέλθει μια διαφορετική αλλαγή του χάρτη.

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Δεν μπορεί να γίνει αλλαγή του χάρτη τώρα.

Μ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ: Ωραία, ποια είναι τα κριτήρια λοιπόν επιλογής και ποιος...

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία αναγράφονται στο ΕΣΠΑ. Μπορούμε να... Δεν το έχω εδώ μαζί μου γιατί δεν ήταν το θέμα μας αυτή τη στιγμή, αλλά εάν κοιτάξουμε το κείμενο του ΕΣΠΑ '21-'27, αναγράφει με σαφήνεια το ποιες είναι οι περιοχές και οι πόλεις στις οποίες θα εφαρμοστούν η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, και γράφει με πολλή σαφήνεια τις πρωτεύουσες των Περιφερειακών Ενοτήτων. Με αυτή τη λογική μπήκε και ο Άγιος Νικόλαος. Αλλιώς δεν θα έμπαινε καθόλου. Καμία πόλη του Λασιθίου.

Μ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ: Δεν καλύφθηκα, αλλά εντάξει, προχωράμε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κυρία Κασωτάκη, σας ευχαριστούμε. Είναι γεγονός ότι...

Μ. ΚΑΣΩΤΑΚΗ: Μπορώ να σας τα πω αναλυτικά όταν θα έρθει... όταν θέλετε, πολύ-πολύ αναλυτικά. Είναι γραμμένα στο ΕΣΠΑ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Έτσι. Θα υπάρχει σίγουρα η ευκαιρία. Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Θα μας επιτρέψετε μια μικρή, αλλά εξαιρετικά χρήσιμη και ευχάριστη παρέμβαση για εσάς, από τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, πριν πάμε στον επόμενο ομιλητή.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Να ευχαριστήσουμε την κυρία Κασωτάκη για την εισήγησή της.

Επειδή από τη χθεσινή ομιλία μου αναφερόμενος στους ΚΑΠ του έτους 2024, προκλήθηκε μια απορία θα έλεγα, ή για να μην προκληθεί σύγχυση, ζήτησα και έχω τώρα μπροστά μου το έγγραφο του Υπουργού Εσωτερικών, όπως συμφωνήσαμε να έρθει στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, την Παρασκευή που μας έρχεται, την ημερήσια διάταξη, ως θέμα, όχι για λήψη απόφασης, ως θέμα προς ενημέρωση, γιατί η απόφαση ελήφθη στο Βόλο από το Συνέδριο, και ελήφθη επίσης στις 19/7/23 στο Διοικητικό μας Συμβούλιο. Να ισχύσουν οι πόροι... να ισχύσει το σχέδιο κατανομής των πόρων των ΚΑΠ για το έτος '24.

Όταν λέμε ΚΑΠ στη συγκεκριμένη περίπτωση, ΚΑΠ είναι και η ΣΑΤΑ, σχολείων, Δήμων και τα λοιπά, δεν περιλαμβάνεται στα ποσά που θα σας πω τα συνολικά. Ένα τετρακόσια επτά ήταν για το '22, το κατανεμόμενο ποσό των ΚΑΠ χωρίς ΣΑΤΑ, να μην τα ξανά λέω, αυτά που παίρναμε κάθε μήνα, οι δώδεκα δόσεις. Η τακτική, όπως συνηθίζουμε να τη λέμε. Ένα τετρακόσια επτά. Το '23 ένα πεντακόσια είκοσι επτά, και το 2024, το προς κατανομή ποσό, ένα επτακόσια σαράντα.

Τυχαίνει όμως παραδόξως και ευτυχώς για εσάς, το σενάριο το οποίο εφαρμόζεται, που είναι και το καλύτερο το οποίο επελέγη τελικά, με βάση και τις συζητήσεις που κάναμε με τον Υπουργό, τον κύριο Λιβάνιο, αλλά και η Επιτροπή Οικονομικών της ΚΕΔΕ μαζί του, το δεύτερο σενάριο, βγάζει σε όλους τους Δήμους της Κρήτης

από μικρή έως μεσαία και έως πολύ μεγάλη αύξηση, αναλόγως των ιδιαιτεροτήτων και των κριτηρίων τα οποία ελήφθησαν υπόψη. Τα κριτήρια τα οποία ελήφθησαν υπόψη είναι ο πληθυσμός, που κάμφθηκε το ποσοστό, έτσι δεν είναι, κύριε Γούπιε;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Στο 65% από;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Από 90%, 89.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Διότι διαφορετικά δεν γινόταν. Για όλη την Ελλάδα τώρα μιλάω. Δεν μειώνεται κανενός η επιχορήγηση την οποία λαμβάνει, Δήμου. Το δε ποσό το οποίο έπρεπε να δοθεί ως αύξηση στους μικρούς Δήμους, προέκυψε από τη μείωση της αύξησης που λάμβανε ο κάθε Δήμος εφαρμοζομένου αυτού του κανόνας αναλογικώς. Στην Κρήτη δηλαδή ακόμη και οι μεγάλοι Δήμοι, όπως είναι Χανίων, Ηρακλείου και τα λοιπά, παίρνουν κάποια αύξηση και αυτοί. Αντίθετα, χαρακτηριστικά θα το πω, ο Δήμος Θεσσαλονίκης, ο Δήμος Αθηναίων, ο Δήμος Αμπελοκήπων Μενεμένης, του οποίου εγώ είμαι Δήμαρχος, ο Δήμος Βέροιας, ο Δήμος Γαλασίου, ο Δήμος Έδεσσας, ο Δήμος Δράμας, ο Δήμος Θεσσαλονίκης, Ζωγράφου, Καβάλας, και ούτω κάθε εξής, Καρδίτσας, δεν παίρνουν αύξηση καθόλου, αλλά δεν μειώνεται και η επιχορήγηση την οποία λαμβάνουν.

Και θα κλείσω λέγοντας το εξής. Δεν γίνεται να διακηρύσσουμε στα συνέδριά μας να βοηθήσουμε τους μικρούς Δήμους, νησιωτικούς, ορεινούς, περιφερειακούς, επαρχιακούς, και τα λοιπά, να το λέμε και να μην το εφαρμόζουμε. Δεν γίνεται. Να μην ξανά πούμε τα περί αγάπης, που πρέπει να εκδηλώνεται στην πράξη, με έργα και όχι με λόγια, όπως γινόταν όλα τα χρόνια.

Αυτό προς ενημέρωση.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε, Πρόεδρε.

Θα συνεχίσουμε με τη διαδικτυακή εισήγηση του Προϊσταμένου της Μονάδας Τοπικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως λέγεται τώρα, του κυρίου Κοβάνη, που

θα μας μιλήσει για το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής '23-'27 και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, για τα προγράμματα Leader και διάφορες άλλες δημόσιες επενδύσεις.

Καλημέρα σας.

Ι. ΚΟΒΑΝΗΣ: Καλημέρα σας. Ακούγομαι;

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Βεβαίως, μια χαρά.

Ι. ΚΟΒΑΝΗΣ: Ωραία. Δυστυχώς δεν μπορούσα να παραβρεθώ στην όμορφη Κρήτη, αν και την αγαπώ πάρα πολύ, λόγω δουλειών.

Πρώτα από όλα θα ήθελα να συγχαρώ τους νεοεκλεγέντες Δημάρχους. Δύσκολο έργο αναλαμβάνουν, αλλά σίγουρα με καλή θέληση και καλή συνεργασία θα τα καταφέρουμε όλα μαζί.

Λοιπόν, έχω ετοιμάσει μία σύντομη παρουσίαση για τα τοπικά προγράμματα Leader.

Λοιπόν, οπότε πάω στο διαμοιρασμό οθόνης. Νομίζω ότι όλοι βλέπετε την παρουσίαση, και ξεκινάμε.

Θα κάνω αρχικά μία εισαγωγή για τα τοπικά προγράμματα αυτής της προγραμματικής περιόδου, και στη συνέχεια θα μπω λίγο πιο αναλυτικά για τη νέα προγραμματική περίοδο, εστιάζοντας κυρίως σε έργα τα οποία αφορούν περισσότερο τους Δήμους.

Τα τοπικά προγράμματα εφαρμόζονται στη χώρα μας από την πρώτη προγραμματική περίοδο, δηλαδή από το 1991, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι οι ομάδες τοπικής δράσης έχουν μια πάρα πολύ καλή τεχνογνωσία στο πώς να υλοποιήσουν, να προγραμματίσουν, μια ετοιμάσουν μια τοπική στρατηγική, αλλά και να την υλοποιήσουν.

Αυτό όμως το οποίο πρέπει πάντα να κρατάμε στο πίσω μέρος του μυαλού μας, είναι ότι αυτά τα προγράμματα βασίζονται σε κάποιες αρχές. Δηλαδή αφορούν τοπικές στρατηγικές. Δεν υπάρχει παρέμβαση από το Υπουργείο ή από την Περιφέρεια. Αφορά... Μάλλον να το πούμε καλύτερα, μια στρατηγική η οποία ετοιμάζεται συλλογικά από όλους τους τοπικούς φορείς που εμπλέκονται. Αυτή είναι η bottom up διαδικασία.

Όπως επίσης και υλοποιούνται μόνο από τις ομάδες τοπικής δράσης. Οι ομάδες τοπικής δράσης είναι οι ενδιαμέσοι φορείς διαχείρισης, έχουν την πλήρη ευθύνη για να υλοποιήσουν τα προγράμματά τους.

Εμείς από την πλευρά μας αυτό το οποίο προσπαθούμε να κάνουμε είναι να παρέχουμε την τεχνική υποστήριξη για το θεσμικό πλαίσιο και να λύνουμε διάφορες απορίες που υπάρχουν, έτσι ώστε να έχουμε μια σωστή υλοποίηση των τοπικών προγραμμάτων.

Είναι πολυτομεακά. Δηλαδή δεν αφορούν αποκλειστικά κάποιους συγκεκριμένους τομείς, δεν είναι οριζόντια μέτρα, και με βάση την τοπική στρατηγική μπορεί να υπάρχει μια ευρύτητα στην επιλεξιμότητα των πράξεων που θα ενταχθούν.

Και δίδεται μεγάλη έμφαση σε τρία σημεία. Τη δικτύωση, τη συνεργασία και την καινοτομία.

Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο το Leader αποτελούσε το μέτρο 19 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, και είχε τέσσερα υπομέτρα. Το 19.1 που ήταν η προετοιμασία του φακέλου υποψηφιότητας της τοπικής στρατηγικής, το 19.2 το οποίο περιλάμβανε όλα τα είδη των επενδύσεων που μπορούσαν να υλοποιηθούν, είτε ήταν δημόσια, είτε ήταν ιδιωτικά. Το 19.3 που ήταν η συνεργασία των ομάδων τοπικής δράσης με άλλους φορείς, είτε στην Ελλάδα, είτε στο εξωτερικό, με σκοπό τη μεταφορά τεχνογνωσίας στην περιοχή. Και το 19.4 που ήταν τα λειτουργικά έξοδα των εταιρειών, τα οποία φτάνουν ως το 25%, καθώς και τα έξοδα για την εμπύχωση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων του τοπικού προγράμματος.

Τα προγράμματα αυτά, όπως είπα, υλοποιούνται από τις ομάδες τοπικής δράσης. Υπάρχει όμως μια βασική προϋπόθεση. Χρειαζόμαστε ένα Όργανο το οποίο είναι υπεύθυνο για τις αποφάσεις. Με βάση τον Κανονισμό, αυτό το Όργανο θα πρέπει να αποτελείται και από ιδιωτικούς, αλλά και από δημόσιους φορείς, όπου κανένα μπλοκ κοινών συμφερόντων δεν μπορεί να υπερβαίνει

το 49%. Αυτό δίνει και στην ουσία και την ορθή υλοποίηση, ότι δεν θα επηρεάζεται η υλοποίηση του προγράμματος από κάποια συμφέροντα.

Και τέλος υπάρχει και η Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης εδώ στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, πριν, τώρα Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ, όπου είναι η Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής των τοπικών στρατηγικών, για την παρακολούθηση των τοπικών προγραμμάτων και για όποιες δηλώσεις απαιτούνται με βάση τον Κανονισμό προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και τη σύνταξη και την εποπτεία εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου σε όλα τα στάδια.

Πάμε τώρα στη νέα προγραμματική περίοδο. Να σημειώσω ότι η υφιστάμενη προγραμματική περίοδος λήγει στην ουσία μέχρι το τέλος του '25, αλλά στη φάση που βρισκόμαστε έχουν λήξει όλες οι προσκλήσεις προς δικαιούχους, οπότε αυτή τη στιγμή έχουμε μόνο το στάδιο της υλοποίησης.

Η νέα προγραμματική περίοδος έχει ξεκινήσει, γιατί ξεκινούσε από το '23, βάσει του Κανονισμού υπάρχει μια επικάλυψη των δύο προγραμματικών περιόδων. Στη νέα προγραμματική περίοδο πάλι το Leader αποτελεί ξεχωριστή παρέμβαση στο Στρατηγικό Σχέδιο, στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο. Έχουμε προβλέψει μέσα στο Leader εννέα κατηγορίες υποπαρεμβάσεων και στην ουσία 24 διαφορετικές υποπαρεμβάσεις, δηλαδή κατηγορίες (...) πράξεων που μπορούν να υλοποιηθούν μέσα από το Leader. Και κάτι πάρα πολύ βασικό, τα ποσοστά ενίσχυσης για τις ιδιωτικές επενδύσεις είναι αρκετά υψηλότερα.

Υπάρχει όμως και ένα αρνητικό. Η Επιτροπή θεωρεί, και σωστά, ότι τα έργα Leader είναι μικρά έργα και στοχευμένα, οπότε υπάρχει μία μείωση του μέγιστου προϋπολογισμού των έργων που μπορούν να υλοποιηθούν.

Έτσι κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο ο μέγιστος προϋπολογισμός ήταν οι εξακόσιες χιλιάδες ευρώ, ενώ για τη νέα

προγραμματική περίοδο ο μέγιστο προϋπολογισμός των πράξεων που μπορούν να ενταχθούν μπορεί να φτάσει μέχρι τις τετρακόσιες χιλιάδες ευρώ.

Όμως με βάση τα στοιχεία υλοποίησης του Leader, τα έργα είναι χαμηλότερα και από τις τετρακόσιες χιλιάδες ευρώ, πράγμα που σημαίνει ότι αυτό δεν θα επηρεάσει την ομαλή υλοποίηση των τοπικών προγραμμάτων.

Στη φάση που βρισκόμαστε έχουν επιλεγεί ομάδες τοπικής δράσης. Τους δόθηκε ενάμιση χρόνος περίοδος για να μπορέσουν να διαβουλευτούν με τους τοπικούς φορείς, είτε ιδιωτικούς, είτε δημόσιους, και να προετοιμάσουν τις τοπικές τους στρατηγικές τις οποίες και υποβάλλανε στην Υπηρεσία μας.

Η Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης προσπαθεί όσο το δυνατόν καλύτερα να επισπεύσει τις διαδικασίες, αλλά και να τις απλοποιήσει, έτσι ώστε να έχουμε μια σωστή και γρήγορη υλοποίηση των τοπικών στρατηγικών, χωρίς πολλή γραφειοκρατία. Όπου αυτό επιτρέπεται, γιατί τα προγράμματα τα οποία υλοποιούνται με συγχρηματοδοτούμενους πόρους πρέπει αναγκαστικά να τηρούν το κανονιστικό πλαίσιο.

Το αποτέλεσμα θα είναι να έχουμε την ίδια περίοδο για ένα διάστημα την υλοποίηση δύο προγραμμάτων. Εμείς θα εστιάσουμε στην υλοποίηση του νέου προγράμματος στο πλαίσιο του (...), όπου εκεί πέρα θα έχουμε και τις νέες προσκλήσεις.

Εδώ σας έχω αναλυτικά όλη τη διαδικασία έγκρισης των τοπικών προγραμμάτων. Τα τοπικά προγράμματα υποβλήθηκαν στις 12/7/23, ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση στις 14/9/23, έγιναν και οι ενστάσεις, εξετάστηκαν και οι ενστάσεις μέχρι τις 9/11/23, όπως προέβλεπε και η πρόσκληση, και πριν από μερικές μέρες, στις 16/11, είχαμε και την έκδοση του ΦΕΚ όπου όριζε ποιες είναι οι ομάδες τοπικής δράσης, ποια είναι τα τοπικά προγράμματα τα οποία εγκρίνονται, και με ποιους πόρους εγκρίνονται.

Βέβαια οι πόροι είναι κάτι το δυναμικό. Δηλαδή αν κάποια ομάδα τοπικής δράσης παρουσιάζει μια καλή πορεία υλοποίησης, προσπαθούμε από την πλευρά μας, από την πλευρά της Διαχειριστικής Αρχής και του προγράμματος, να εξασφαλίσουμε επιπλέον πόρους ώστε να (...) αυτές τις εταιρείες, αυτές τις ομάδες τοπικής δράσης, με επιπλέον πόρους για να βγουν και σε νέες προσκλήσεις και να υλοποιήσουν περισσότερα έργα.

Τώρα, ποιο είναι το επόμενο στάδιο. Το επόμενο στάδιο είναι να εκδοθεί το θεσμικό πλαίσιο και οι σχετικές εγκύκλιοι από την Υπηρεσία μας, καθώς επίσης και να προετοιμαστεί η ηλεκτρονική πλατφόρμα βάσει των οποίων θα γίνεται η παρακολούθηση και η υλοποίηση των τοπικών προγραμμάτων.

Αυτή είναι μια διαδικασία η οποία είναι σχετικά δύσκολη, έχει ξεκινήσει, θεωρούμε όμως ότι θα είμαστε έτοιμοι μέσα στο '24 για να μπορούν οι ομάδες τοπικής δράσης να βγάλουν τις νέες προσκλήσεις και να εντάξουν εντός του '24 τα νέα έργα. Πράγμα που σημαίνει ότι και εσείς από την πλευρά σας πρέπει να ετοιμαστείτε όσο το δυνατόν καλύτερα για να έχετε ώριμα έργα, έργα τα οποία θα μπορέσουν να είναι στοχευμένα με βάση και την τοπική στρατηγική, έτσι ώστε να τα υποβάλλετε και να υλοποιηθούν.

Κάτι το οποίο θα πρέπει να έχουμε κατά νου, είναι ότι η προγραμματική περίοδος η επόμενη, είναι κατά δύο χρόνια μικρότερη από ότι οι συνηθισμένες προγραμματικές περίοδοι. Οπότε θα πρέπει να είμαστε αρκετά σύντομοι και ευέλικτοι και παραγωγικοί για να μπορέσουμε να καταφέρουμε τους στόχους μας.

Η πολυτομεακότητα των τοπικών προγραμμάτων που ανέφερα και πριν. Τα τοπικά προγράμματα βασίζονται σε επτά άξονες. Είναι ο πολιτισμός, η βελτίωση ποιότητας ζωής, η ενδυνάμωση του κοινωνικού ιστού, η δικτύωση και η καινοτομία, η διαφοροποίηση της οικονομίας, το περιβάλλον, και ελκυστικότητα της περιοχής.

Αυτές οι επτά θεματικές κατευθύνσεις απορρέουν με βάση τον Κανονισμό, δεν τις επιβάλλει ο Κανονισμός, αλλά στην ουσία είναι ο Κανονισμός ο οποίος σου δίνει την ανάγκη να κατευθυνθείς προς κάποιες κατευθύνσεις, καθώς και το τι προβλέπεται στο Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ, όπως υποβλήθηκε και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Βασική προϋπόθεση για τα τοπικά προγράμματα είναι να ακολουθούν τις ευρωπαϊκές στρατηγικές και ανακοινώσεις, με πιο βασική από όλες το Green Deal και το Fund (...) και για αυτό πρέπει να δίδεται μια μεγαλύτερη έμφαση σε θέματα που αφορούν στο περιβάλλον.

Επίσης θα πρέπει να παρουσιάζουν απόλυτη συμπληρωματικότητα και συνέργεια με τις άλλες εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές στρατηγικές. Έτσι κάθε πρόγραμμα που υποβλήθηκε εξετάστηκε και ως προς αυτά τα σημεία.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να αλλάζει ίσως, να διαμορφώνει, και τις υποπαραμβάσεις οι οποίες θα υλοποιηθούν μετά.

Οπότε πάμε τώρα να δούμε εν τάχει λίγο τις υποπαραμβάσεις. Η πρώτη κατηγορία αφορά τις ιδιωτικές επενδύσεις, και είναι μεταποίηση, είτε γεωργικών προϊόντων, είτε του δασοκομικού τομέα, ενίσχυση βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, και παραγωγής ειδών μετά την πρώτη μεταποίηση. Δεν θα μείνω πολύ εδώ πέρα γιατί αφορά καθαρά ιδιωτικές επενδύσεις. Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου. Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, και πράξεις που αφορούν σε εξοικονόμηση ενέργειας, νερού, βιοοικονομία και κυκλική οικονομία.

Η δεύτερη κατηγορία υποπαραμβάσεων αφορά την εκπαίδευση του τοπικού πληθυσμού.

Όλες οι υποπαραμβάσεις που προτείνονται από τις ομάδες τοπικής δράσης, θα πρέπει να έχουν προκύψει με βάση τις ανάγκες της τοπικής στρατηγικής. Έτσι και η εκπαίδευση θα πρέπει να έχει

προκύψει μέσα από την τοπική στρατηγική ότι υπάρχει ανάγκη για εκπαίδευση στο συγκεκριμένο τομέα, στο συγκεκριμένο κλάδο.

Και ερχόμαστε τώρα στην τρίτη κατηγορία, η πρώτη κατηγορία πράξεων που αφορούν κυρίως τους Δήμους.

Έχουμε την υποπαρέμβαση 3.1, που είναι η ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού, και εδώ μιλάμε για βασικές υπηρεσίες όπως παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα.

Υπάρχει, όπως είπα και στην αρχή, μεγάλη ευρύτητα ως προς το είδος των πράξεων που μπορούν να ενταχθούν.

Καθώς και η υποπαρέμβαση 3.2, που είναι η ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και την ενσωμάτωση προσφύγων και μεταναστών.

Είναι έργα τα οποία... είναι παρεμβάσεις όπου μπορούν να ενταχθούν έργα με προϋπολογισμό έως 400.000, αν μιλάμε για κάποια υποδομή, αν είναι άυλες ενέργειες, γιατί επιτρέπονται φυσικά και οι άυλες ενέργειες, μέχρι 20.000, και η χρηματοδότηση είναι στο 100%.

Σε όλα αυτού του είδους τα έργα πρέπει πάντα να εξετάζεται η τήρηση των κρατικών... η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης. Δηλαδή κατά πόσο το έργο δεν είναι ανταποδοτικό, αλλά ανταποκρίνεται στο σύνολο των ωφελούμενων, στο σύνολο των κατοίκων της περιοχής, χωρίς να υπάρχει κέρδος.

Βασική προϋπόθεση είναι για να ενεργοποιηθεί η συγκεκριμένη υποδράση, όπως και οι υπόλοιπες, να έχει προκύψει από την τοπική στρατηγική.

Επίσης, μέσω της τοπικής στρατηγικής η κάθε ομάδα τοπικής δράσης είχε την υποχρέωση να βάλει επιπλέον κριτήρια επιλεξιμότητας με βάση πώς έχουν προκύψει οι ανάγκες. Έτσι μπορεί να ορίσει σε μια περιοχή ότι η συγκεκριμένη υποπαρέμβαση, το 3.1, έχει προκύψει βάσει στρατηγικής ότι θα

υλοποιηθεί μόνο σε μία υποπεριοχή της περιοχής παρέμβασης. Αυτό είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να το δείτε με την ομάδα τοπικής δράσης της περιοχής η οποία καλύπτει το Δήμο σας.

Η δεύτερη κατηγορία, που αφορά κυρίως δημόσιο χαρακτήρα πράξης, είναι η κατηγορία 4 και περιλαμβάνει και αυτή δύο υποπαρεμβάσεις. Την υποπαρέμβαση 4.1, που είναι έργα υποδομών μικρής κλίμακας, και μιλάμε καθαρά για μικρά έργα υποδομής σε οικισμούς, όπως δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων, για να μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για κάποιο σκοπό όπου ωφελούμενοι πάλι θα είναι οι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής. Καθώς επίσης και η ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής και ανάπλασης τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας. Εδώ πέρα στην ουσία αφορούν έργα τα οποία αυξάνουν την ελκυστικότητα της περιοχής. Πάλι ισχύουν οι ίδιοι κανόνες, 100% χρηματοδότηση με εξέταση ύπαρξης κρατικών ενισχύσεων. 20.000 ανώτατο όριο για τις άυλες πράξεις.

Και ερχόμαστε στην πέμπτη κατηγορία που είναι ο πολιτισμός. Η υποπαρέμβαση 5.1 δεν αφορά τόσο τους Δήμους, χωρίς να τους αποκλείει. Είναι οι πολιτιστικές εκδηλώσεις και είναι καθαρά και μόνο η δημιουργία και η διενέργεια μιας πολιτιστικής εκδήλωσης. Αυτό όμως που αφορά περισσότερο τους Δήμους, είναι η υποπαρέμβαση 5.2, που είναι η ενίσχυση των πολιτιστικών στοιχείων, είτε είναι μελέτες, είτε είναι υπηρεσίες, είτε είναι υποδομές.

Εδώ πέρα στα πολιτιστικά στοιχεία εννοείται ότι μπαίνουν και χώροι αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, ιστορικού ενδιαφέροντος. Πάλι η ενίσχυση είναι στο 100%. Πάλι υποχρέωση εξέτασης ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης.

Και η τελευταία κατηγορία η οποία αφορά δημόσιου χαρακτήρα επενδύσεις, αφορά στο περιβάλλον και στην ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος. Είναι έργα αναβάθμισης του φυσικού

περιβάλλοντος, όπως (...). Στην ουσία είναι έργα τα οποία έρχονται για να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων, αλλά και να αυξήσουν την ελκυστικότητα της περιοχής.

Και υπάρχει και η υποπαρέμβαση 6.2, μια πολύ σημαντική για εμένα υποπαρέμβαση, που είναι τα έργα αντιμετώπισης κινδύνων από φυσικές καταστροφές. Η κλιματική αλλαγή είναι εδώ, έχουμε δει όλα τα προβλήματα τα οποία έχει δημιουργήσει, άλλες φορές μικρότερα, άλλες φορές πολύ μεγαλύτερα και πολύ πιο σοβαρά. Είναι έργα τα οποία... μικρά έργα τα οποία μπορούν να δώσουν λύσεις ώστε να αποφύγουμε μια φυσική καταστροφή.

Η έβδομη κατηγορία αφορά αποκλειστικά τη συνεργασία. Η υποπαρέμβαση 7.1 αφορά αποκλειστικά πράξεις ιδιωτικού χαρακτήρα, όμως οι υποπαρεμβάσεις 7.2 και 7.3 αφορούν σε συνεργασία μεταξύ διαφόρων φορέων, είτε δημόσιων, είτε ιδιωτικών, στην περιοχή παρέμβασης, που έχουν σαν στόχο να αντιμετωπίσουν ένα ή και περισσότερα προβλήματα. Είναι γεγονός ότι υπάρχει μεγάλο πρόβλημα με την ορεινότητα των περιοχών, οπότε μπορούν μέσα από αυτά τα έργα, από αυτές τις υποπαρεμβάσεις, να υπάρξουν κάποιες... να προταθούν κάποιες λύσεις ώστε χρησιμοποιώντας κατά βάση την καινοτομία να μπορέσουμε να ανατρέψουμε αυτό το κλίμα και να σταματήσουμε αυτή την εσωτερική μετανάστευση που είναι τόσο έντονη τα τελευταία... τις τελευταίες δεκαετίες.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός εδώ πέρα είναι οι 40.000, όμως οι 40.000 αφορούν αποκλειστικά στο να συσταθεί και να φτιαχτεί το business plan, το σχέδιο δράσης, για το σχέδιο συνεργασίας. Σε περίπτωση που ο φορέας ο οποίος, το συνεργατικό σχήμα, θα θέλει να προχωρήσει και στην υλοποίηση του σχεδίου αυτού δράσης, υπάρχει δυνατότητα πάλι μέσα στην ίδια υποπαρέμβαση να ενταχθεί και η συγκεκριμένη πράξη έως 400.000 €.

Τέλος, υπάρχουν οι δύο κατηγορίες, είναι η διατοπική, διακρατική συνεργασία, που είναι συνεργασία για τη μεταφορά

τεχνογνωσίας, και εδώ πέρα δικαιούχος είναι η ομάδα τοπικής δράσης, αλλά ωφελούμενοι είναι όλοι οι κάτοικοι της περιοχής παρέμβασης και οι φορείς της περιοχής παρέμβασης.

Και τέλος τα λειτουργικά των ομάδων τοπικής δράσης, για εμπύχωση και για την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος.

Θα ήθελα να σημειώσω τέσσερα βασικά πράγματα. Το ένα είναι ότι εμείς ως Διαχειριστική Αρχή δίνουμε το γενικό πλαίσιο προς τις ομάδες τοπικής δράσης για να συντάξουν και να υλοποιήσουν την τοπική τους στρατηγική. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα κριτήρια επιλογής, τα θέτει η κάθε ομάδα τοπικής δράσης με βάση τη στρατηγική της. Άρα εμείς δεν μπορούμε να έχουμε την... μάλλον δεν μπορούμε να έχουμε άποψη ως προς το ποιο έργο θα ενταχθεί και ποιο όχι. Αυτό θα προκύψει μέσα από την τοπική στρατηγική με βάση τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Και για αυτό θα πρέπει να βρισκόσαστε σε απόλυτη συνεργασία με τις ομάδες τοπικής δράσης, ώστε να ενημερωνόσαστε και να διαβουλευέστε μαζί τους, και να δίδετε και τις ανάγκες των περιοχών σας.

Το άλλο είναι ότι η ένταξη των έργων γίνεται πάντα μέσα από διαδικασία... ανταγωνιστική διαδικασία, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να εκδοθεί μια σχετική πρόσκληση των ομάδων τοπικής δράσης για τη συγκεκριμένη υποπαρέμβαση και να υποβληθεί ένας φάκελος ο οποίος θα αξιολογηθεί.

Και τέλος, ότι στο πρόγραμμα Leader δεν υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς έργων από μια προγραμματική περίοδο σε άλλη. Δηλαδή όποιο έργο ενταχθεί στη συγκεκριμένη προγραμματική περίοδο, θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τη λήξη της προγραμματικής περιόδου. Και αυτό δυστυχώς είναι ανελαστικό.

Πολύ σύντομη η παρουσίασή μου. Όπως σας ανέφερα και πριν, αρμόδιοι φορείς διαχείρισης είναι οι ομάδες τοπικής δράσης. Εμείς είμαστε εδώ για να βοηθάμε όσο περισσότερο γίνεται και τις

ομάδες τοπικής δράσης, αλλά και τους δικαιούχους, είτε είναι ιδιώτες, είτε είναι δημόσιοι φορείς, είτε είναι σύλλογοι.

Δεν ξέρω αν θέλετε κάποια ερώτηση ή κάτι.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει ερώτηση;

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, και θα χαρούμε να σας δούμε και δια ζώσης σε επόμενες συνεδρίες, σε επόμενες Ημερίδες.

Ι. ΚΟΒΑΝΗΣ: Θα το επιδιώξω γιατί είναι διαφορετικά το δια ζώσης. Μπορείς να πεις περισσότερα πράγματα, να αναλύσεις λίγο περισσότερα πράγματα. Θα το προσπαθήσω και σίγουρα σε κάποιες θα έρθω.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Λοιπόν, να συνεχίσουμε. Πάλι στο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, με την κυρία Κυρίτση Έφη, Προϊσταμένη Μονάδας Δημοσίων Υποδομών και Παρεμβάσεων, που ενδιαφέρει τους Δήμους φαντάζομαι αρκετά.

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Καλημέρα και από εμένα. Ευχαριστώ πάρα πολύ για την πρόσκληση.

Πριν ξεκινήσω, να σας απευθύνω το χαιρετισμό του Γενικού Γραμματέα, του κυρίου Παπαγιαννίδη, για μια επιτυχή Διημερίδα.

Θα ασχοληθούμε με τις δημόσιες επενδύσεις και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια Κρήτης.

Εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Νοέμβριο του 2022 το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, συντομογραφία πλέον από εδώ και στο εξής θα ακούγεται ως ΣΣΚΑΠ 2023-2027.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών είναι μέχρι τις 31/12/2029. Η συγχρηματοδότηση είναι από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Ας δούμε τι περιλαμβάνει για τις δημόσιες επενδύσεις το ΣΣΚΑΠ 2023-2027.

Πρώτη παρέμβαση. Καταρχάς έχουμε έργα υποδομών (...) βελτιώσεων. Πού στοχεύει η παρέμβαση. Στην αύξηση της

αποδοτικότητας της χρήσης του νερού στη γεωργία. Πώς γίνεται αυτό; Με την κατασκευή των λιμνοδεξαμενών και των ταμιευτήρων, στον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων με στόχο τη μείωση της απώλειας ύδατος.

Οι προτάσεις για ένταξη, τι μπορούν να περιλαμβάνουν. Τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων δικτύων άρδευσης. Την ανακαίνιση και αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού. Τη χρήση των ανακυκλώμενων υδάτων. Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων τηλεμετρίας. Έργα ταμίευσης νερού, με την κατασκευή λιμνοδεξαμενών ή ταμιευτήρων. Έργα εξοικονόμησης ενέργειας, κατασκευή φωτοβολταϊκών σε υφιστάμενα συλλογικά δίκτυα. Έργα τεχνητού εμπλουτισμού υπόγειων υδάτων.

Να δούμε κάποια ιδιαίτερα σημεία προσοχής κατά τη συμπλήρωση της αίτησης στήριξης. Τι πρέπει να υπάρχει. Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Ελάχιστη δυνητική εξοικονόμηση νερού τουλάχιστον 20% για επενδύσεις βελτίωσης υφιστάμενου αρδευτικού δικτύου. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι απαιτείται μελέτη δυνητικής εξοικονόμησης όπου υπάρχει βελτίωση αρδευτικού δικτύου.

Εδώ υπάρχει... αυτή είναι και μια διαφορά με την προηγούμενη προγραμματική, όπου το ποσοστό της δυνητικής εξοικονόμησης ήταν 10%. Τώρα η Κοινότητα το ζητάει 20.

Να υπάρχει συμβατότητα με τα ΣΛΑΤ ανά Περιφέρεια που βρίσκονται σε ισχύ.

Να υφίσταται ή να προβλέπεται υδρομετρητής. Απαιτείται τουλάχιστον να υπάρχει υδρομετρητής στην κεφαλή του δικτύου.

Ποιοι είναι οι δικαιούχοι της παρέμβασης αυτής. Δικαιούχοι είναι οι δημόσιοι φορείς, δηλαδή είναι Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που έχουν την ευθύνη για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του προγράμματος των έργων εκείνων που ικανοποιούν τις αρδευτικές ανάγκες της χώρας.

Είναι ακόμη αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου, ή Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' ή Β' Βαθμού, δηλαδή Δήμοι ή Περιφέρειες, οι οποίοι έχουν την ευθύνη για την... σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του προγράμματος των σχετικών έργων.

Το ποσοστό ενίσχυσης της παρέμβασης αυτής είναι 100% του συνολικού προϋπολογισμού. Ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός είναι 354 εκατομμύρια ευρώ.

Να προσθέσω λίγο εδώ ότι ο προϋπολογισμός αυτός αφορά την ένταξη δημοσίων έργων, τόσο μικρών, όσο μεγάλων. Λέμε μικρά δημόσια έργα ή μεγάλα, ανάλογα με τον προϋπολογισμό. Αν είναι κάτω του 2,2 εκατομμύρια ευρώ ή άνω των 2,2 εκατομμυρίων ευρώ.

Το ποσό θα οριστεί στην πρόσκληση, και οι προσκλήσεις ίσως είναι και διαφορετικές, όπως ήταν μέχρι τώρα και στην προηγούμενη προγραμματική.

Πάμε στη δεύτερη παρέμβαση. Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη, και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Είναι η γνωστή αγροτική οδοποιία.

Πού στοχεύει η παρέμβαση; Στην εύκολη και ασφαλή προσπελασιμότητα στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις σε αγροτικές περιοχές.

Οι προτάσεις για ένταξη μπορούν να περιλαμβάνουν υποχρεωτική ασφαλτόστρωση ή τσιμεντόστρωση, και να υλοποιούνται σε ορεινές περιοχές.

Να δούμε και εδώ κάποια ιδιαίτερα σημεία προσοχής κατά τη συμπλήρωση της αίτησης. Οι παρεμβάσεις υλοποιούνται σε εκτός σχεδίου περιοχή, και εξυπηρετούν πρόσβαση σε γεωργική γη ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση. Να πούμε ότι δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν παρεμβάσεις συντήρησης. Αυτό τι σημαίνει; Λακκούβες οδών. Αυτό δεν είναι επιλέξιμο.

Να προβλέπονται στο σχετικό σχεδιασμό κάθε Δήμου. Να προβλέπουν υποχρεωτικά ασφαλτόστρωση ή τσιμεντόστρωση. Να

είναι συμβατές με τους κανόνες επιλεξιμότητας που τίθενται στην πρόσκληση, όπως η ύπαρξη μελετών και αδειοδοτήσεων.

Να πω ότι βασικές αδειοδοτήσεις είναι η περιβαλλοντική, υποχρεωτική, δασική, Αρχαιολογία. Αυτές είναι από τις πιο βασικές αδειοδοτήσεις που απαιτούνται.

Το ανώτατο όριο του προϋπολογισμού να μην υπερβαίνει το συγκεκριμένο προϋπολογισμό που θα οριστεί στην πρόσκληση.

Και ακόμη οι προτάσεις δεν πρέπει να αφορούν περιοχές που αποτελούν οικοτόπους άγριας πανίδας και περιοχές Natura.

Ποιοι είναι οι δικαιούχοι της παρέμβασης. Δικαιούχοι είναι αποκλειστικά δημόσιοι φορείς, δηλαδή Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού, οι Δήμοι δηλαδή όλης της χώρας. Όλοι οι Δήμοι μπορείτε να υποβάλλετε πρόταση.

Το ποσοστό ενίσχυσης είναι το 100% του συνόλου του προϋπολογισμού. Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός είναι 65 εκατομμύρια, με δυνατότητα υπερδέσμευσης πάντα.

Εδώ να προσθέσω ότι και οι δύο προσκλήσεις που αφορούν και τις δύο παρεμβάσεις, τόσο την αγροτική οδοποιία, όσο και τα αρδευτικά δίκτυα, προγραμματίζεται να βγουν εντός του 2024. Σίγουρα θα υπάρχουν προδημοσίευση και για τις δύο προσκλήσεις, έτσι ώστε να υπάρχει αρκετός χρόνος για να ωριμάσετε τις μελέτες σας και να ετοιμάσετε και τις αδειοδοτήσεις.

Θα ρίξουμε μια γρήγορη ματιά, μια και είμαι εδώ σήμερα, αν ήταν διαδικτυακά δεν θα το έλεγα, αλλά θα ρίξουμε μια γρήγορη ματιά στα δημόσια έργα του ΠΑΑ, του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, που υλοποιούνται σήμερα στην Περιφέρεια Κρήτη.

Όπως ξέρουμε η Περιφέρεια Κρήτη αποτελείται από τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες, Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων.

Τα έργα που υλοποιούνται είναι αρδευτικά έργα, είναι αγροτικές οδοποιίες και δασικά έργα.

Εν συντομία θα σας πω, αρδευτικά έργα συνολικός αριθμός έργων 37, με συνολικό προϋπολογισμό πράξης 106 εκατομμύρια ευρώ.

Να δούμε αυτόν τον πίνακα που σας είπα στο αντίστοιχο ιστόγραμμα. Έχουμε λοιπόν δώδεκα έργα για το Ηράκλειο, με προϋπολογισμό 45 εκατομμύρια, δώδεκα έργα και για το Νομό Λασιθίου, με 32 εκατομμύρια, οκτώ έργα για την Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου, 14 εκατομμύρια, πέντε έργα για το Χανίων, 15 εκατομμύρια.

Συνεχίζω με έργα αγροτικής οδοποιίας που υλοποιούνται στην Κρήτη. Έχουμε σύνολο αριθμό έργων 27, με προϋπολογισμό πράξης περίπου 17 εκατομμύρια ευρώ.

Να δούμε και το αντίστοιχο ιστόγραμμα. Είναι προϋπολογισμός έργων ανά Περιφερειακή Ενότητα. Οκτώ έργα στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου, 5,5 εκατομμύρια. Τέσσερα έργα στο Λασιθίου, 2,7 εκατομμύρια. Οκτώ έργα Ρεθύμνου, 4,5 εκατομμύρια, και επτά έργα Χανίων, 4,2 εκατομμύρια.

Πάμε στα δασικά δημόσια έργα. Συνολικός αριθμός έργων δέκα, με προϋπολογισμό πράξης 3,8 εκατομμύρια ευρώ.

Να δούμε και το αντίστοιχο ιστόγραμμα στα δασικά. Τρία έργα στο Νομό Ηρακλείου, ένα εκατομμύριο. Λασιθίου, 1,3 με δύο έργα. Ρεθύμνης, ένα έργο, 130.000 €. Και Χανίων τέσσερα έργα, 1,4 εκατομμύρια ευρώ.

Τελειώνω με τα μεταφερόμενα έργα από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, 2007-2013, τα οποία είναι μικρά δημόσια έργα προϋπολογισμού μέχρι 2,2 εκατομμύρια ευρώ. Το σύνολο των έργων είναι 70 και ο προϋπολογισμός πράξης είναι 12,7.

Θα σας πω κάτι το οποίο είπε και ο κύριος Κοβάνης. Καταρχήν να ξεχωρίσουμε ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης είναι τελείως ανεξάρτητο από το ΕΣΠΑ. Και εδώ τα έργα δεν μπορούν να μεταφερθούν σε επόμενη προγραμματική περίοδο. Έχουμε ήδη δύο προσκλήσεις που υλοποιούνται με το μεταβατικό

κανονισμό του 2022, της αγροτικής οδοποιίας και των αρδευτικών δικτύων, τα οποία αυτά πρέπει οπωσδήποτε να κλείσουν μέχρι 31/12/25. Αυτό σημαίνει ότι εσείς πρέπει να τελειώσετε τα έργα σας τουλάχιστον μέχρι τον Οκτώβριο, έτσι ώστε να μας δώσετε και εμάς ένα περιθώριο να τα κλείσουμε. Εάν δεν ισχύσει αυτό, δεν μπορώ να σας πω τις συνέπειες, αλλά πάντως δεν μπορούμε να τα μεταφέρουμε, για αυτό πρέπει να τρέξουμε λίγο. Όπως τρέξαμε για να τα εντάξουμε, καλό είναι να τρέξουμε και να τα υλοποιήσουμε.

Να δούμε το ιστόγραμμα των δασικών...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Ωραία, προχωράμε λοιπόν.

Συμπερασματικά. 140 εκατομμύρια ευρώ είναι το ύψος του ποσού των δημοσίων έργων που υλοποιούνται σήμερα στο ΠΑΑ, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, από την Περιφέρεια Κρήτης.

Θέλω να ευχηθώ με τη σειρά μου καλή επιτυχία σε όλους τους Δημάρχους τους νέους, καλή επιτυχία και καλή δύναμη και στους παλιούς Δημάρχους, που μας έχουν ήδη βοηθήσει και τους βοηθάμε και εμείς. Θα σας πω ότι η κυρία Αναστασάκη είναι στο Περιφερειακό Γραφείο, οι περισσότεροι Δήμαρχοι τη γνωρίζετε. Το Περιφερειακό Γραφείο μας στο Ηράκλειο. Είναι πάντα στη διάθεσή σας και η βοήθειά της νομίζω ότι είναι σίγουρη.

Αυτά από εμένα. Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας. Αν θέλετε κάτι...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κυρία Κυρίτση. Κάνετε και οικονομία στο χρόνο, είπατε ουσιαστικά πράγματα. Να είστε καλά.

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Ναι, ναι. Το είχαμε συμφωνήσει αυτό ούτως ή άλλως.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να είστε καλά.

Λοιπόν, οι εισηγήσεις...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Α έχει μια ερώτηση, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Δεν το ξέρω ακόμη αυτό. Αυτό θα το ορίζουμε στην πρόσκληση. Θα το δούμε και θα το ορίζουμε στην πρόσκληση. Δεν μπορώ να σας πω, αλλά νομίζω ότι θα ισχύσει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Ναι, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Δεν μπορείτε να υποβάλλετε... Το ήξερα, και στην προηγούμενη προγραμματική το είχατε το πρόβλημα, το είχαμε ξανά συζητήσει νομίζω. Αυτό είναι όρος, το αποκλείει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Δεν μπορείτε να ενταχθείτε στο δικό μας πρόγραμμα. Στην Περιφέρεια δεν ξέρω αν ισχύσει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Δεν είναι το ίδιο πράγμα η αγροτική οδοποιία, και θέλει και άλλες αδειοδοτήσεις.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Να είστε καλά.

Είπαμε οι εισηγήσεις του κυρίου Μαμαλούγκα, και του κυρίου Κουτουλάκη θα ακολουθήσουν αργότερα, και περνάμε τώρα σε ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα, που αφορά τον προϋπολογισμό των Δήμων και την κατάργηση των Νομικών Προσώπων. Εισηγητής θα είναι ο κύριος Κώστας Ζαφειρίου, Προϊστάμενος του Τμήματος Οικονομικής Διοίκησης και Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Καλημέρα και από εμένα. Συγχαρητήρια για την εκλογή σας. Να ευχαριστήσω και τους διοργανωτές της συνάντησης για την πρόσκληση.

Και προχωράμε πολύ γρήγορα, ακούσαμε πάρα πολλά πράγματα από τους προηγούμενους ομιλητές. Όλα αυτά βέβαια αν δεν μπουν σε έναν προϋπολογισμό, δεν εκτελείται τίποτα.

Άρα θα πρέπει να έχουμε ιδέα πώς εκτελείται ο προϋπολογισμός, ειδικά οι νεοεκλεγέντες, για να βοηθηθείτε και στη λήψη των αποφάσεων των συλλογικών Οργάνων, αλλά και στη

σχέση σας με τις Οικονομικές Υπηρεσίες θα έλεγα, γιατί είναι σημαντικός ο ρόλος τους.

Μία φράση μόνο για το Π.Δ. 54 που αφορά το νέο δημόσιο λογιστικό, που θα αφορά όλους τους φορείς γενικής κυβέρνησης. Μέχρι να εφαρμοστεί αυτό έχει πάρει παράταση, ξεκινά 1/1/25, λογικά θα πάρει και άλλη παράταση, η εκτίμησή μου. Μέχρι τότε συνεχίζουμε με αυτά που γνωρίζουμε μέχρι σήμερα, και για το κλαδικό λογιστικό, αλλά και για τον τύπο του προϋπολογισμού.

Τι είναι αυτό που ισχύει σήμερα; Οι διατάξεις του 4172 του '13, το άρθρο 77 περιγράφει ακριβώς τη διαδικασία, πώς ψηφίζεται ο προϋπολογισμός του Δήμου, και πώς γίνεται και ο έλεγχος.

Και το βασικό αυτό που λέει είναι ότι η ΚΥΑ που βγάζουμε ως Υπουργείο Εσωτερικών, Οικονομικών, δίνει τις οδηγίες, και με μια μεθοδολογία που θα δούμε λίγο παρακάτω, θα παίρνετε στοιχεία από την Οικονομική σας Υπηρεσία, για τα ποσά, για τα ταβάνια στα έσοδα, στα ίδια έσοδα που μπορείτε να εγγράψετε στον προϋπολογισμό.

Εδώ βλέπουμε ένα χρονοδιάγραμμα ουσιαστικά των ενεργειών με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, το πώς ψηφίζεται ο προϋπολογισμός και που φτάνει μέχρι και να δημοσιευτεί.

Βλέπουμε ότι έχουμε Εκτελεστική Επιτροπή, έχουμε και Επιτροπή Διαβούλευσης, οι οποίες όπως θα δούμε στην πορεία, με τις διατάξεις του 5056 από 1/1 καταργούνται και δεν ισχύουν πλέον. Έχουμε μόνο τη Δημοτική Επιτροπή στη θέση της Οικονομικής. Αυτή είναι και η μόνη αλλαγή στην όλη διαδικασία.

Αλλά θα ξανά γυρίσω πίσω ένα βήμα και θα σας πω το εξής. Στο σημείο που είμαστε τώρα, εάν θέλουμε να προχωρήσουμε τις διαδικασίες του προϋπολογισμού, και θα δούμε ότι παρακάτω μπορούμε να το κάνουμε και πρέπει να το κάνουμε, μπορούμε να παραλείψουμε έτσι και αλλιώς τα βήματα της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διαβούλευσης λόγω του χρόνου που βρισκόμαστε τώρα, το προβλέπει ρητά το άρθρο 77 του 4172.

Η ΚΥΑ λοιπόν που εξεδόθη είναι αυτή που βλέπετε, η 63726, βγαίνει πάντα τον Ιούλιο μήνα και αφορά το επόμενο οικονομικό έτος. Θα παρακαλούσα όλους τους αιρετούς να τη μελετήσουν λίγο, να τη δουν την ΚΥΑ και τις προβλέψεις που έχει μέσα. Δίνονται οδηγίες και για τις κατανομές που γίνονται, ποιες είναι οι εγγραφές που πρέπει να γίνονται, ποιες είναι οι αρχές που πρέπει να τηρούνται, προκειμένου να μην υπάρχει πρόβλημα με την επικύρωση του προϋπολογισμού.

Πολύ τρέχοντας, αυτές είναι οι ομάδες εσόδων στον προϋπολογισμό. Η ταξινόμησή τους, που είναι σε ομάδες, κατηγορίες, υποκατηγορίες, και είδος εσόδου, δεν μένω άλλο σε αυτά, μόνο περιγραφικά.

Εδώ βλέπουμε τις στήλες που έχει ο προϋπολογισμός. Θα το χρησιμοποιήσουμε λίγο παρακάτω με τις στήλες.

Αντίστοιχα τα έξοδα πώς μοιράζονται σε ομάδες. Η ταξινόμηση των εξόδων. Οι υπηρεσίες, που πάλι θα το χρησιμοποιήσουμε παρακάτω όταν θα μιλήσουμε λίγο για τα Νομικά Πρόσωπα. Οι υπηρεσίες 60, 69, που έχουμε βάλει για τα έργα που χρηματοδοτούνται, και τις δράσεις, από ΠΔΕ.

Και βάλουμε και μια καινούργια υπηρεσία φέτος που θα πρέπει να την τηρούμε για το '24, που είναι η 55, όπου κάνουμε όλες τις εγγραφές που αφορούν το Ταμείο Ανάκαμψης. Όλες τις δαπάνες που καλύπτονται από έσοδα του Ταμείου Ανάκαμψης.

Οι ομάδες εσόδων, έχουμε ομάδες εσόδων ένα, δύο και τρία. Πολύ περιγραφικά θα τα πούμε. Ουσιαστικά είναι ο μηχανισμός για να δώσουμε πλαφόν, για να βάλουμε πλαφόν μάλλον, στα ίδια έσοδα που μπορούμε να εγγράψουμε ώστε να μην είναι μη ρεαλιστικός ο προϋπολογισμός.

Ουσιαστικά πάμε και κοιτάμε την εισπραξιμότητα που έχουμε για τα συγκεκριμένα έσοδα που είναι μέσα σε αυτή την ομάδα, με βάση τα δύο προηγούμενα χρόνια. Παρακάτω θα δούμε πώς γίνεται.

Λοιπόν, αυτά είναι τα έσοδα, οι ομάδες των εσόδων που είναι μέσα στην ομάδα εσόδων ένα.

Η ομάδα εσόδων δύο είναι τα εισπρακτέα υπόλοιπα, τα ΠΟΕ που λέμε, που τα εγγράφουμε στο σύνολό τους, αλλά βλέπουμε με βάση την εισπραξιμότητα που έχουμε, τι δεν μπορούμε να εισπράξουμε, και αυτό που δεν μπορούμε να εισπράξουμε ερχόμαστε και το αποτυπώνουμε πλασματικά στο σκέλος των δαπανών, εκεί που είναι οι προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων.

Εδώ είναι η ομάδα εσόδων τρία, που έχει ουσιαστικά τα δάνεια, εισπράξεις υπέρ δημοσίου, τρίτων, επιστροφές και το χρηματικό υπόλοιπο. Για να εγγράψουμε δάνειο πρέπει να έχουμε απόφαση από την τράπεζα, από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που θα μας δανειοδοτήσει, και να έχουμε και εμείς κάνει αποδοχή των όρων του δανείου.

Το πώς υπολογίζονται τα έσοδα, ουσιαστικά θα το πω πολύ γρήγορα, δύο-τρεις διαφάνειες, ως εξής. Ας πούμε ότι κάνω τον προϋπολογισμό μου το '23 για το '24 και έχω μήνα αναφοράς, δηλαδή εκεί που μπαίνουν τα τελευταία στοιχεία, είναι ο Οκτώβρης. Τι συγκρίνω; Συγκρίνω από Γενάρη μέχρι Οκτώβρη του '22, Γενάρη μέχρι Οκτώβρη του '23, αν το αποτέλεσμα μου, αν υπάρχει διαφορά δηλαδή και είναι θετική, παίρνω το κλείσιμο της χρονιάς του '22 και προσθέτω το θετικό αποτέλεσμα. Αυτή είναι η λογική. Αν δεν πάω καλά και είναι χειρότερα τα αποτελέσματά μου τα φετινά, παίρνω το κλείσιμο το περσινό. Αν περάσει η χρονιά και πάμε στο '24 και πάμε να δούμε τι εγγραφή κάνω, ουσιαστικά παίρνω το καλύτερο αποτέλεσμα μεταξύ του '22 και του '23.

Αυτή είναι όλη η μεθοδολογία για να βρούμε το πώς θα κάνουμε τις εγγραφές μας.

Τώρα, πότε κάνουμε, πότε μπορούμε να κάνουμε αύξηση σε όλα αυτά, στις ομάδες που έχουμε βάλει; Αν κατά τη διάρκεια του έτους, αν μέσα στο '24 δηλαδή, μέσα στη χρήση, δούμε ότι πάνε

καλύτερα τα έσοδά μου στις εισπράξεις, εφαρμόζω ένα (...) ποσοστό και ανάλογα πηγαίνω και εγγράφω και τη διαφορά που προκύπτει από εκεί.

Πού υπάρχει εξαίρεση; Όταν έχω έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και έχω πάρει απόφαση αύξησης των τελών, μπορώ πάλι με βάση την εισπραξιμότητα που έχει το συγκεκριμένο τέλος, η είσπραξη του εσόδου αυτού, να έρθω και να εμφανίσω μεγαλύτερο στο ποσό στον προϋπολογισμό μου, άρα να έχω μία απόκλιση. Αυτό ισχύει και σε φόρους που δεν είναι στη μηδέν τρία, μηδέν τέσσερα. Π.χ. αν αυξήσω το φόρο ηλεκτροδοτούμενων χώρων, μπορώ κατά τον ίδιο τρόπο να (...), συχνή ερώτηση, να το κάνω και να εμφανίσω περισσότερα ποσά.

Στην ΚΥΑ υπήρχε ήδη όλα αυτά τα χρόνια τα προηγούμενα πρόβλεψη τι γίνεται αν καταργηθεί ένα Νομικό Πρόσωπο, ότι μπορώ να έρθω να γράψω και τα δικά του στοιχεία, και να μην θεωρείται αυτό το πράγμα απόκλιση από τη μεθοδολογία. Απόκλιση βέβαια δεν είναι αν γράψω μικρότερα ποσά στην ομάδα ένα και μεγαλύτερο στις επισφάλειες, στον 85.

Η ψήφιση του προϋπολογισμού, χρειάστηκε να περάσουν αυτές οι διατάξεις όχι επειδή υπήρχε το σύστημα της απλής αναλογικής που δημιούργησε τα όποια προβλήματα, και τώρα που έχει αλλάξει πάλι χρειάζεται αυτή η διάταξη, πάλι θα πηγαίνουμε με αυτόν τον τρόπο, γιατί υπήρχαν περιπτώσεις Δήμων, Δημάρχων, που είχαν χάσει όλους τους Συμβούλους, και τους δικούς τους, και τελικά δεν μπορούσε να περάσει κανένας προϋπολογισμός.

Το βασικό εδώ – υπάρχει και μια επανάληψη, το έχω γράψει δύο φορές – έγκυρες θεωρούνται οι ψήφοι που είναι κάποιας συγκεκριμένης πρότασης. Πρόταση δηλαδή που κατεβαίνει είτε όταν ψηφίζεται το σχέδιο από την Οικονομική Επιτροπή, είτε μέσα στο Συμβούλιο. Αν δεν είναι υπέρ κάποιας πρότασης, είναι άκυρη. Άρα μπορεί να περάσει αν είναι μόνο μία πρόταση που κατεβάζει η Δημοτική Αρχή, θα περάσει με όσες ψήφους και να είναι, και θα

θεωρείται μάλιστα ότι είναι και ομόφωνη επί των εγκύρων ψηφισάντων. Αυτή είναι η διατύπωση που χρησιμοποιούμε.

Πότε κατατίθενται οι εναλλακτικές. Είπαμε, είτε στην Οικονομική, είτε στο Συμβούλιο. Ποιος μπορεί; Είτε παρατάξεις, είτε Σύμβουλοι. Τι είναι αυτό που θέλουμε να διασφαλίζεται; Επειδή θα πρέπει αυτοί να κατεβάσουν μια αιτιολογία γιατί κατεβάζουν την εισήγηση, και να υπάρχει και εισήγηση της Οικονομικής Υπηρεσίας. Η αιτιολογική έκθεση λοιπόν που λέει ο νόμος είναι του ίδιου του Συμβούλου της παράταξης που κατεβάζει την εναλλακτική, η εισήγηση είναι της Οικονομικής Υπηρεσίας. Αυτό που θέλουμε ουσιαστικά είναι να τηρούνται αυτά που έχουμε πει και στην ΚΥΑ, οι οδηγίες, η μεθοδολογία, τα έσοδα και τα λοιπά.

Αυτό για τις πλειοψηφίες το είπα προηγουμένως.

Εδώ είναι το θέμα που πήγε να γίνει μια κουβέντα χθες. Υπάρχει υποχρέωση για εκπόνηση 4ετούς επιχειρησιακού προγράμματος και ετήσιου προγράμματος δράσης. Προβλέπεται από τον Καλλικράτη. Δεν ξέρω κατά πόσο υποστηρίζεται αυτό, είναι ένα άλλο θέμα. Πάντως εμπλέκεται με τον προϋπολογισμό και το τεχνικό πρόγραμμα. Λέει όμως ο νόμος ότι ειδικά για την πρώτη περίοδο της δημοτικής περιόδου, για το πρώτο έτος, αρκεί να έχω ένα τεχνικό πρόγραμμα.

Τι γίνεται με την κατάρτιση του προϋπολογισμού τώρα, και την κατάργηση των Νομικών Προσώπων. Το ποια Νομικά Πρόσωπα καταργούνται τα ξέρετε, έχετε διαβάσει πιστεύω το νόμο. Ουσιαστικά μιλάμε για τα ΝΠΔΔ, πλην των Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων. Οι Σχολικές... Αυτά καταργούνται από 1/1 και ασκούνται οι αρμοδιότητές τους από το Δήμο. Τα Λιμενικά Ταμεία δεν καταργούνται. Οι Σχολικές Επιτροπές από 30/6 καταργούνται. Υπάρχει δυνατότητα εξαίρεσης για τους Δήμους που έχουν πάρα πολλές σχολικές μονάδες, όπως βλέπουμε πάνω από εκατό, να κάνουν μία αίτηση και με απόφαση από την Αποκεντρωμένη να διατηρηθούν.

Το ίδιο και για τις Δημοτικές Κοινοφελείς Επιχειρήσεις. Από 1/1/24 οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από το Δήμο.

Εξαιρούνται τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα.

Υπάρχει βέβαια και η πρόβλεψη ότι με αιτήσεις Δήμων θα μπορούσαν να εξαιρεθούν κάποια από αυτά τα Νομικά Πρόσωπα, από την κατάργηση δηλαδή. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων ήταν μέχρι προχθές, μέχρι τις 15 του μήνα. Από ότι γνωρίζω η απόφαση η Υπουργική που θα προβλέψει τελικά ποιες είναι αυτές που... ποια Νομικά Πρόσωπα θα διατηρηθούν, θα βγει γρήγορα, πιστεύω ότι θα βγει μέχρι τέλος του μήνα, γιατί επηρεάζει και όλα τα υπόλοιπα, και τους προϋπολογισμούς. (...) αυτό είχαμε ζητήσει.

Τι οδηγίες δώσαμε για τους προϋπολογισμούς. Όταν κάναμε την κοινοποίηση αυτών των διατάξεων ουσιαστικά.

Αρχικά υπήρχε η εγκύκλιος 849 που είχε να κάνει με τις Δημοτικές Εκλογές, που εκεί είπαμε ότι η ψήφιση του προϋπολογισμού μπορεί να αποτελεί αντικείμενο λήψης απόφασης από τα Συμβούλια. Παρ' όλο που υπάρχει το άρθρο 65 παράγραφος 2 του Καλλικράτη, δεν μπαίνει σε αυτές τις απαγορεύσεις ούτε προεκλογικά, ούτε μετεκλογικά, μέχρι να αναλάβουν οι νέες Δημοτικές Αρχές.

Με την εγκύκλιο την άλλη που σας στείλαμε, την 1187, για την υποβολή των σχεδίων προϋπολογισμού στις βάσεις δεδομένων στο Υπουργείο, είπαμε ότι θα πρέπει ο προϋπολογισμός να μην έχει... να μην έρχεται διακριτά για τα Νομικά Πρόσωπα, αλλά να έχουν συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του Δήμου. Για αυτό και έχουμε εκδώσει γνώμες από το Παρατηρητήριο μόνο για τους Δήμους που δεν είχαν Νομικά Πρόσωπα εκτός.

Υπάρχει λοιπόν εδώ μια πρόβλεψη άλλη που σας είχαμε πει μέσα ότι θα πρέπει να υπολογίσω όλα μου τα έσοδα, έξοδα, ταμειακά υπόλοιπα Νομικών Προσώπων, ώστε να μπορέσω σε συνεργασία, όπως βλέπουμε, με την Οικονομική Υπηρεσία ή όποιον τρέχει τον προϋπολογισμό και τέτοια κομμάτια οικονομικά από το

Νομικό Πρόσωπο, να μπορέσω να καταρτίσω τον προϋπολογισμό του '24. Αυτό τι σημαίνει ουσιαστικά; Σημαίνει ότι βάζω τον υπεύθυνο στα Νομικά μου Πρόσωπα και στην επιχείρηση, να μου κάνει ένα σχέδιο προϋπολογισμού, που δεν θα περάσει από κάποια απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου, πρέπει να έχω ένα σχέδιο προϋπολογισμού ώστε να το πάρω εγώ στα χέρια μου σαν Οικονομική Υπηρεσία, και να δω εν τέλει τι από αυτά τα στοιχεία θα πρέπει να ενσωματώσω στον προϋπολογισμό του Δήμου για τον προϋπολογισμό του '24.

Το ίδιο είπαμε ότι θα πρέπει να γίνει και μέχρι να ολοκληρώσουν οι Επιτροπές που προβλέπονται καταγραφής και απογραφής των περιουσιακών στοιχείων, υπάρχει και η άλλη που έχει και κατανομή περιουσίας, αλλά αφορά τους Δήμους τους διασπασμένους που δεν έχουμε εδώ στην Κρήτη. Άρα σε συνεργασία των Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου, Νομικού Προσώπου.

Παρακάτω βλέπουμε αυτό που σας είπα προηγουμένως, ότι υπήρχε ήδη πρόβλεψη στην απόφαση για την απόκλιση όταν έχουμε αύξηση τελών.

Και αυτό είναι ουσιαστικά οι στήλες που σας είπα προηγουμένως και είπα θα τις δούμε στα Νομικά Πρόσωπα, στις στήλες του προϋπολογισμού για το Δήμο, έχει μια στήλη με εκτιμήσεις 31/12. Εκεί λέμε ότι δεν θα εγγραφούν τα στοιχεία των Νομικών Προσώπων, αλλά θα πάνε στις επόμενες στήλες. Το έχουμε ανεβάσει στη συχνή ερώτηση του Υπουργείου, που καλό είναι να τις παρακολουθούμε.

Σχετικά με τις Υπηρεσίες και τους ΚΑΕ, γιατί είχα τις υπηρεσίες στη διαφάνεια; Υπάρχει πρόβλεψη μέσα στο νόμο, στον 5056, που έρχεται και μας λέει ότι πώς θα τρέξει αυτές τις δραστηριότητες ο Δήμος; Λέει είτε με τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου, είτε με τις οργανικές μονάδες των καταργούμενων ή λυόμενων Νομικών Προσώπων, οι οποίες μέχρι

να γίνει ο ΟΕΥ θα υπάγονται απευθείας στον Δήμαρχο ή σε Αντιδήμαρχο που αυτός ορίζει.

Αυτό που αφορά εμάς από τα οικονομικά και για τους προϋπολογισμούς, έχει ως εξής. Εάν πάω με υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου, όλα καλά. Θα πάρω το προσωπικό που έρχεται, θα το μοιράσω, στις Κοινωνικές Υπηρεσίες; Αυτός που ασχολείται με τα οικονομικά, θα τον πάω στις Οικονομικές Υπηρεσίες; Μοιράζω τον κόσμο, ασκώ την αρμοδιότητα και όλα πάνε καλά.

Αν πάω με το δεύτερο μοντέλο και πω ότι θα κρατήσω μια ολόκληρη Υπηρεσία, και πάλι και σε αυτή την περίπτωση, εκεί θα χρησιμοποιήσω τις λοιπές υπηρεσίες, γιατί δεν υπάρχει κάτι άλλο, αν δεν κουμπώνει μία με αυτές που είδαμε προηγουμένως από τη μηδέν μηδέν μέχρι την εβδομήντα. Θα πάω λοιπόν, θα το βάλω στις λοιπές υπηρεσίες, αλλά και πάλι θα υπάρχει πρόβλημα εδώ με τον κόσμο που ασχολείται με τα οικονομικά του Νομικού Προσώπου. Δεν μπορεί να τρέξουν παράλληλα, ένας να κάνει οικονομικά σε μια άλλη υπηρεσία, αλλά η Οικονομική Υπηρεσία που είναι στη δέκα παράδειγμα, θα κάνει παράλληλη δουλειά. Ωραία; Αυτά τα άτομα, προσωπική μου άποψη, είναι ότι θα πρέπει ουσιαστικά να έρθουν και να πέσουν στις υπηρεσίες τις αντίστοιχες.

Εδώ μια αναφορά στη μισθοδοσία. Θα δώσουμε οδηγία μέσα στις επόμενες μέρες, μπορεί και αύριο-μεθαύριο, ουσιαστικά θα πρέπει τη μισθοδοσία και όποια υποχρέωση έχει μέχρι τέλος του χρόνου να γίνει όσον αφορά τα μισθοδοσία από τα Νομικά Πρόσωπα, παράδειγμα τις καταστάσεις και τα αρχεία που στέλνουν στην ΕΑΠ και... στις 27 του μήνα, 27 Δεκέμβρη, και αφορά την πληρωμή 27 Δεκέμβρη, πιο μπροστά μάλλον τη στέλνουν από τις 27, αλλά αφορά την πληρωμή, την προκαταβολή 27 Δεκέμβρη, και την εξόφληση 13/1, αυτό ουσιαστικά θα πρέπει να γίνει από το Νομικό Πρόσωπο, σαν να μη συμβαίνει τίποτα. Θα γίνει από το Νομικό Πρόσωπο, πού πρέπει να δώσουμε όμως προσοχή. Επειδή

υπάρχει πρόβλεψη στον 5056 πως ότι λογαριασμούς βρω, έρχομαι, τους κλείνω, τα μεταφέρω, τα παίρνω στο Δήμο, γιατί είναι του Δήμου, είμαι καθολικός διάδοχος, δεν θα πρέπει να το κάνουμε αυτό πριν ομαλοποιηθεί η κατάσταση με τη μισθοδοσία και αλλάξουν οι λογαριασμοί της μισθοδοσίας που δίνονται στην ΕΑΠ για το προσωπικό. Άρα πρώτα θα γίνει εκεί η εξομάλυνση και μετά θα προχωρήσουμε στο κλείσιμο.

Για τις συμβάσεις, αυτό που έχω, έχω δύο διαφάνειες για τις συμβάσεις. Ουσιαστικά το έχω πάρει από απάντηση που δώσαμε τώρα, που έδωσε το αρμόδιο Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου μας σε Δήμο που έκανε ένα ερώτημα. Το ερώτημα, γιατί θα σας αφορά όλους, ή θα σας ανακύψει στο μέλλον, έχει ως εξής. Εάν έχει μια σύμβαση το Νομικό Πρόσωπο που εμένα δεν με εξυπηρετεί τώρα, φέρνω ένα παράδειγμα, έχω σύμβαση για διπλογραφικό, εγώ όμως έχω λογιστές στο Δήμο, άρα δεν χρειάζομαι τη σύμβαση. Αν δείτε λοιπόν την απάντηση που έχει δώσει η Τεχνική Υπηρεσία, ουσιαστικά σημαίνει ότι επειδή είσαι διάδοχος θα πρέπει να συνεχίσεις τη σύμβαση. Εάν δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις που λέει ο 4412 όσον αφορά το πώς διακόπτεται μία σύμβαση (...), θα πρέπει να την τρέξεις λοιπόν αυτή τη σύμβαση, είσαι υπόχρεος να την τρέξεις τη σύμβαση. Αν έχει ολοκληρωθεί το έργο μέχρι 31/12, δεν υπάρχει θέμα, το πληρώνει το Νομικό Πρόσωπο, όλα καλά. Εάν όμως δεν έχει, υποτίθεται ότι συνεχίζεις.

Ένα άρθρο που μας αφορά, σας αφορά, είναι σημαντικό, το βάλαμε στο νόμο που ψηφίστηκε, στον 5056, έχει μεγάλη σημασία. Είναι το άρθρο με τη διάρκεια ισχύος του προϋπολογισμού. Που σημαίνει τι; Έχει περάσει η 31/12, δεν έχω προϋπολογισμό επικυρωμένο στο Δήμο, όχι μόνο ψηφισμένο, αλλά και επικυρωμένο, πώς θα λειτουργήσω στις αρχές του επόμενου έτους; Θα λειτουργήσω με το άρθρο 160, με τη διάρκεια ισχύος του προϋπολογισμού. Ουσιαστικά ήρθαμε εδώ όμως και προσθέσαμε

μια (γ) περίπτωση, αυτή που είναι με bold, και τι μας λέει εδώ; Ότι μπορώ μέχρι το τέλος Μαρτίου να κάνω κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, για την είσπραξη εσόδων και διενέργεια και την πληρωμή δαπανών του προϋπολογισμού που έχει λήξει του έτους, μου λέει εδώ ο νόμος, για τις δαπάνες που γίνονται για την άσκηση αρμοδιοτήτων Νομικών Προσώπων που έχουν λυθεί ή καταργηθεί. Τι σημαίνει αυτό; Εγώ σαν Δήμος δεν είχα π.χ. να πάρω τρόφιμα που είχε ο Σταθμός, λέω ένα παράδειγμα. Είχε όμως το Νομικό Πρόσωπο. Αν δεν έχω προϋπολογισμό επικυρωμένο 1/1 και έρχομαι να λειτουργήσω, δεν θα βρω στο δικό μου προϋπολογισμό πουθενά τρόφιμα το προηγούμενο έτος για να μπορέσω να εφαρμόσω το 160. Θα έρθω λοιπόν να συνδυάσω τι λέει στην πρώτη παράγραφο, και το πρώτο εδάφιο, και το (γ), και ουσιαστικά θα εκτελώ τον προϋπολογισμό του Νομικού Προσώπου μου για ένα τρίμηνο.

Προσοχή. Εδώ μιλάμε όταν δεν έχω, το επαναλαμβάνω τρίτη φορά, δεν έχω ψηφισμένο και επικυρωμένο προϋπολογισμό. Εάν έχω ψηφίσει προϋπολογισμό και είναι επικυρωμένος, δεν χρησιμοποιούμε αυτό το άρθρο, και θα χρειαστεί μετά να κάνω αναμορφώσεις (...) οτιδήποτε άλλο για να μπορέσω να κάνω κάποιες δαπάνες.

Πριν πω το ευχαριστώ, θα πω κάτι άλλο που είχα σημειώσει και ενδεχομένως θα σας ενδιαφέρει. Τα προσθέσω στις διαφάνειες στο μέλλον. Εάν έχουμε ζητήματα με την ισοσκέλιση του προϋπολογισμού μας, που είναι βασικό και πιστεύω ενδιαφέρει αρκετούς από εσάς, θυμίζω ότι με το νόμο τον τελευταίο, τον 5056, που είχε την κατάργηση των Νομικών Προσώπων, περάσαμε μια διάταξη που λέμε ότι συνεχίζουν να ισχύουν οι διατάξεις του 4915/22 του άρθρου 15, το οποίο έλεγε τι; Το οποίο έλεγε ότι μπορώ να πάρω... είχε δύο-τρεις περιπτώσεις. Το ένα ήταν ότι μπορώ να πάρω τη ΣΑΤΑ, ΚΑΠ επενδυτικών δαπανών όπως είναι τώρα, και από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και να καλύψω

λειτουργικά. Μία περίπτωση. Μετά ερχόταν και μου έλεγε το δεύτερο, ότι αν δεν μπορώ να ισοσκελίσω τα ανταποδοτικά μου, παίρνω από ανειδίκευτα έσοδα, παίρνω όμως και από τη ΣΑΤΑ, παίρνω και από τις ΑΠΕ, και τα ρίχνω για να ισοσκελίσω τα ανταποδοτικά. Υπήρχε μια τρίτη παράγραφος, η οποία ουσιαστικά τι μου έλεγε; Που είναι πάγια. Ότι μπορώ νόμιμα, και όχι όπως το κάναμε μέχρι τώρα, να έρθω σε διακανονισμό με πιστωτές μου. Όπου χρωστάω πολλά σε κάποιον, θα πρέπει να έρθω σε μια συνεννόηση, να δω τι ευκολίες μπορεί να μου κάνει, για να μπορέσω να εγγράψω στον προϋπολογισμό μου το ποσό που πρέπει να βάλω.

Να θυμίσω ότι θα πρέπει, εάν υπάρχουν νόμιμες προϋποθέσεις παραγραφής, να τις κάνουμε, και να μη βάζουμε ούτε υποχρεώσεις, ούτε απαιτήσεις μέσα στον προϋπολογισμό μας. Το έχουμε πει επανειλημμένως και πάρα πολλές φορές με εγκύκλιες οδηγίες.

Για την ισοσκέλιση των ανταποδοτικών υπηρεσιών ισχύουν οι πάγιες διατάξεις που αφορούν τους μικρούς Δήμους που είναι κάτω από 20.000. Είναι αυτές του νόμου 4483/17. Εκεί λέγαμε ότι πρέπει να έχουμε μια απόφαση αύξησης τελών που θα μου πηγαίνει το ύψος των τελών στο ύψος που έχει η έδρα του Νομού, και από εκεί και πέρα αν εγώ επειδή είμαι μικρός Δήμος μου κοστίζουν περισσότερο, άρα πρέπει να αυξήσω παραπάνω τα τέλη μου, δεν τα αυξάνω, αλλά έρχομαι και τα καλύπτω από άλλα ανειδίκευτα έσοδα. Αυτή είναι πάγια διάταξη.

Πάγια διάταξη είναι επίσης είδαμε και την κατηγορία προηγούμενως, την τρία, που είχε μέσα τα δάνεια. Μέσα στα δάνεια και σε αυτό το νόμο και στην ΚΥΑ που λέω να διαβάσετε, προβλέπονται αναλυτικά οι περιπτώσεις δανειοδότησης. Μία από αυτές, εκτός από τον εσωτερικό δανεισμό, που πάλι έχει να κάνει με τις ανταποδοτικές υπηρεσίες, είναι αυτά και κλείνω Γιάννη, από τον εσωτερικό δανεισμό που αν δεν μπορώ να καλύψω πάλι τις

ανταποδοτικές μου υπηρεσίες, τις δαπάνες, έρχομαι και λέω ότι για μια πενταετία θα πάρω ένα ποσό, θα το καλύψω από άλλες υπηρεσίες, και μέσα στη πενταετία θα το επιστρέψω πίσω. Αυτή είναι πάγια διάταξη. Αλλά επειδή τρέχουν παράλληλα οι άλλες που προανέφερα, δεν εφαρμόζεται ουσιαστικά γιατί δεν υπάρχει λόγος αυτή τη στιγμή.

Και κλείνω με την τελευταία περίπτωση που αφορά τα δάνεια, που είναι το δάνειο ισοσκέλισης. Αν λοιπόν έχουν στραβώσει τα πάντα μέχρι στιγμής, και δεν μπορώ να κάνω τίποτα, και πάλι δεν κλείνει ο προϋπολογισμός, ο νόμος προβλέπει ότι μπορώ να πάω να πάρω δάνειο ισοσκέλισης του προϋπολογισμού, ανεξαρτήτως για ποια αιτία έχουν προκληθεί τα ελλείμματα και τα λοιπά. Πηγαίνω και παίρνω δάνειο. Για να πάρω δάνειο, και εδώ είναι το ζητούμενο, αν πάω π.χ. στο Ταμείο Παρακαταθηκών, ή σε οποιαδήποτε τράπεζα, θα ζητήσει να μου δει τις οικονομικές καταστάσεις για να με αξιολογήσει σαν δανειολήπτη, θα μου δώσει ή δεν θα μου δώσει. Για να το κάνει αυτό θα θέλει κλεισμένες χρήσεις προηγούμενες. Θα θέλει τις τρεις προηγούμενες χρήσεις κλεισμένες.

Άρα αν δω ότι υπάρχει πρόβλημα αυτή τη στιγμή και κυρίως να μην ισοσκελίζω, τρέχω παράλληλα να δω πώς θα έχω κλεισίματα ισολογισμού των προηγούμενων ετών. Εντάξει;

Τώρα αν και αυτά δεν πάνε καλά, ε το μόνο που μένει μετά είναι οι προγραμματικές συμφωνίες, Παρατηρητήρια και ότι προβλέπεται στο 4111.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Ζαφειρίου. Ενδιαφέροντα. Θα υπήρχαν πολλές ερωτήσεις, αλλά τουλάχιστον ξέρετε σε ποιον θα αποταθείτε στο Υπουργείο Εσωτερικών, έτσι; Είναι σημαντικό αυτό.

Να προχωρήσουμε με την κυρία Παπασημακοπούλου, Προϊσταμένη του Τμήματος Προσωπικού. Ενδιαφέρον θέμα προς ανάπτυξη και αυτό για την επόμενη περίοδο.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Γεια σας, καλημέρα και από εμένα. Θέλω να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση και να σας ευχηθώ καλή αρχή στο έργο σας.

Δεν θα μακρηγορήσω γιατί ξέρω ότι είναι πολλοί εισηγητές. Θα πούμε δύο πραγματάκια για το προσωπικό των Πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, και αυτό που ήδη υπηρετεί στους φορείς, και αυτό που θα σας έρθει με τα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα, και θα πούμε και για το προσωπικό ειδικών θέσεων, δηλαδή τους γενικούς γραμματείς και τους ειδικούς συμβούλους, οι οποίοι θα σας συνεπικουρούν στο έργο σας.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αλήθεια λέτε; Σας την έστειλα την Παρασκευή. Έχω στικάκι, θέλετε να...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Έχουμε ένα μικρό τεχνικό πρόβλημα, οπότε θα συνεχίσει ο κύριος Λίτσος, στέλεχος της ΕΕΤΑΑ, με θέμα την προσαρμογή των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας, και θα συνεχίσει έπειτα η κυρία Παπασημακοπούλου.

Η. ΛΙΤΣΟΣ: Καλησπέρα, καλή επιτυχία στο έργο σας. Μαζί θα μιλήσουμε για θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των Δήμων, και πιο συγκεκριμένα για έναν Οδηγό σύνταξης των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δήμων, το οποίο ετοιμάζουμε αυτή την περίοδο στην ΕΕΤΑΑ.

Και για όσους τυχόν είναι νέοι και δεν τον ξέρουν τι είναι Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας, είναι ένα επίσημο κανονιστικό κείμενο που δημοσιεύεται σε ΦΕΚ, και το οποίο περιλαμβάνει τη διάρθρωση των κεντρικών και των αποκεντρωμένων Υπηρεσιών, δηλαδή το οργανόγραμμα των Υπηρεσιών του Δήμου, την αποστολή και την αρμοδιότητα της κάθε οργανικής μονάδας, διατάξεις για τη διοίκηση και την εποπτεία και τον συντονισμό και τις αρμοδιότητες των προϊσταμένων των Υπηρεσιών, τις οργανικές θέσεις του προσωπικού κατά κατηγορία και κλάδο και ειδικότητα, και το ποιοι

κλάδοι μπορούν να καταλάβουν θέσεις Προϊστάμενων, ποιοι υπάλληλοι με ποιους κλάδους. Εντάξει;

Τώρα, από τι εξαρτάται το περιεχόμενο του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου μας; Καταρχάς από τις εθνικές και ευρωπαϊκές δημόσιες πολιτικές που υλοποιούν οι Δήμοι της χώρας. Εντάξει; Αυτές οι πολιτικές αποκρυσταλλώνονται, ενσωματώνονται στη νομοθεσία των Δήμων, και επομένως επηρεάζουν τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Ο Οργανισμός εξαρτάται από την περιοχή μας, τα χαρακτηριστικά της, τα προβλήματα, και τις δυνατότητες ανάπτυξης.

Ο Οργανισμός εξαρτάται από τη στρατηγική του Δήμου. Έχετε ένα όραμα για τη νέα περίοδο για την περιοχή του Δήμου σας και για το Δήμο ως Οργανισμό. Αυτό το όραμα θα πρέπει να μεταφραστεί σε στόχους, τι, πού θέλουμε να φτάσει η περιοχή μας την επόμενη 5ετία, και με ποιο τρόπο, πώς, με ποια σχέδια δράσης θα φτάσουμε από το σήμερα στους στόχους τους επιδιωκόμενους στο τέλος της 5ετίας.

Αυτό είναι η στρατηγική. Η στρατηγική προηγείται του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας. Ο Οργανισμός είναι ένα εργαλείο, ένα μέτρο, για την υλοποίηση της στρατηγικής μας.

Ο Οργανισμός εξαρτάται από τους ανθρώπινους πόρους, τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά.

Ο Οργανισμός επίσης εξαρτάται από την τεχνολογία που χρησιμοποιεί ο Δήμος, και ιδίως από τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών. Αυτές οι τεχνολογίες έχουν την ικανότητα να μετασχηματίζουν, αυτό που λέμε ψηφιακό μετασχηματισμό, να μετασχηματίζουν τη λειτουργία του Δήμου. Γιατί; Γιατί οι διαδικασίες εκτελούνται γρηγορότερα, μειώνεται η γραφειοκρατία, εξυπηρετείται καλύτερα ο πολίτης μέσω ηλεκτρονικών υπηρεσιών, και επικοινωνεί ο Δήμος μέσω των πληροφοριακών συστημάτων με άλλους... με τα πληροφοριακά συστήματα άλλων φορέων.

Γιατί αποφασίσαμε να κάνουμε έναν οδηγό; Το 2010, για την υποστήριξη των Δήμων του Καλλικράτη, είχαμε κάνει δέκα πρότυπους Οργανισμούς. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση τους εφάρμοσε σε μεγάλο βαθμό. Από τότε όμως έχουν περάσει δεκατρία χρόνια και θέλουν επικαιροποίηση.

Ήρθε και ο νόμος 5056 που ζητάει από τις νέες Δημοτικές Αρχές στο πρώτο εξάμηνο της δημοτικής περιόδου να τροποποιήσουν τον Οργανισμό τους, έχουμε και νέα δημοτική περίοδο, να μια καλή συγκυρία για να προχωρήσουμε στην έκδοση αυτού του Οδηγού για τη σύνταξη των ΟΕΥ.

Τώρα, τι κάναμε για να το κάνουμε αυτό. Συγκεντρώσαμε όλες τις αρμοδιότητες των Δήμων, είτε από τον Κώδικα, είτε από τον Καλλικράτη, είτε κυρίως τις πρόσφατες αρμοδιότητες που προκύπτουν από τη νομοθεσία, μετά το 2011. Υπάρχει αρκετή νομοθεσία.

Διερευνήσαμε πρόσφατους Οργανισμούς Δήμων, προσδιορίσαμε τα αντικείμενα των αρμοδιοτήτων και αντιστοιχίσαμε σε κάθε αντικείμενο μια λειτουργία, και ομαδοποιήσαμε τις λειτουργίες των Δήμων σε λειτουργικούς τομείς αντίστοιχους με τους λειτουργικούς... με τους τομείς δημόσιας πολιτικής.

Για να μη φαίνεται θεωρητικά αυτό, να σας δώσω ένα παράδειγμα. Βλέπετε δεξιά κάποιους τομείς, και στην άλλη στήλη, στη δεξιά μάλλον, νέες λειτουργίες. Έτσι; Δημοτική Αστυνομία, Πολιτική Προστασία. Έχουμε νέο θεσμικό πλαίσιο πρόσφατο. Διαχείριση ζώων συντροφιάς. Νέο θεσμικό πλαίσιο. Για τη χορήγηση αδειών καταστημάτων έχουμε νέο θεσμικό πλαίσιο, νέες άδειες, νέο σύστημα μέσω γνωστοποίησης.

Για προσέξτε τώρα κάποιες αρμοδιότητες τι μορφή παίρνουν. Για την ενέργεια και το κλίμα. Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων. Δημοτικά Σχέδια Μείωσης Εκπομπών. Για τα απορρίμματα, Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων. Για την ύδρευση, για όσους Δήμους δεν έχουν ΔΕΥΑ, Γενικό Σχέδιο Υπηρεσιών Ύδατος. Για την

Πολεοδομία, Επιχειρησιακό Σχέδιο Εξασφάλισης Κοινόχρηστων Χώρων.

Τι βλέπουμε εδώ; Ότι πολλές αρμοδιότητες νέες παίρνουν τη μορφή τομεακών σχεδίων δράσης. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι η λειτουργία του προγραμματισμού, του σχεδιασμού, στη νέα περίοδο, όπως και πάντα δηλαδή, αλλά και τώρα ακόμα περισσότερο, θα έχει ιδιαίτερη σημασία. Και η παρακολούθηση της υλοποίησης των προγραμμάτων. Δηλαδή εγώ θα έβλεπα την ειδική συνεδρίαση της λογοδοσίας σαν μια ευκαιρία παρακολούθησης του προγραμματισμού του Δήμου, έτσι; Κάθε δίμηνο θα μου πείτε; Εντάξει, θα μπορούσε να ήταν κάθε τρίμηνο, κάθε τετράμηνο.

Ακόμα και η οικονομική διαχείριση παίρνει μέσω του Ολοκληρωμένου Πλαισίου Δράσης ένα χαρακτήρα οικονομικής στοχοθεσίας, οικονομικού σχεδιασμού, και παρακολούθησης από το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω του κόμβου διαλειτουργικότητας.

Τώρα, στις διοικητικές λειτουργίες δεν έχουμε κάποιες διαφορές μεγάλες, αλλά αρχίζουν και εμφανίζονται αυτό που λέμε συστήματα ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων, ψηφιοποίηση αρχείων. Αρχίζουν δηλαδή μέσα στον ΟΕΥ να φαίνονται αυτά τα πράγματα.

Και στα Δημοτολόγια έχουμε το Μητρώο Πολιτών, δηλαδή κεντρικές εφαρμογές κεντρικών Υπουργείων, άρα οι Δήμοι στην επόμενη περίοδο θα λειτουργούν μέσω τέτοιων εφαρμογών, όπως είναι στις οικοδομικές άδειες, όπως είναι στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, οι γνωστοποιήσεις.

Τώρα, το επόμενο που κάναμε ήταν να συγκεντρώσουμε, λόγω του 5056, να συγκεντρώσουμε όλες τις λειτουργίες στους τομείς κοινωνικής πολιτικής, πολιτισμού, και αθλητισμού, προκειμένου να σας διευκολύνουμε αν θέλετε να κάνετε... που θα κάνετε την τροποποίηση με τα Νομικά Πρόσωπα. Εντάξει;

Και κρίσιμες λειτουργίες, είναι οι λειτουργίες σχεδιασμού, προγραμματισμού, κάθε Δήμος θα πρέπει να έχει ένα Γραφείο ή ένα

Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης. Δεν χρειάζεται να το τεκμηριώσω αυτό, ακούσατε προηγουμένως την κυρία Κασωτάκη και όλους τους ομιλητές γιατί χρειάζεται αυτό το γραφείο.

Θα μπορούσε να έχει ένα Γραφείο για την οργάνωση και την ποιότητα των υπηρεσιών, για θέματα οργάνωσης, διαχείρισης διαδικασιών, στοχοθεσίας και βελτίωσης επιδόσεων. Ο νόμος 5056 μιλάει για την παρακολούθηση των επιδόσεων των Δήμων, για θέματα ποιότητας.

Και εντελώς σίγουρο είναι αυτό, ότι κάθε Δήμος πρέπει να έχει ένα Γραφείο ή ένα Τμήμα για την εφαρμογή συστημάτων ψηφιακής διακυβέρνησης, για τη διαχείριση εφαρμογών για έξυπνες πόλεις, και για τη διαχείριση ανοιχτών δεδομένων.

Δεν θέλω να σας κουράσω άλλο με λειτουργίες γιατί δεν μας παίρνει ο χρόνος.

Μερικές κατευθύνσεις οργάνωσης των υπηρεσιών. Σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων, για να μην έχουμε επικαλύψαμε. Πώς προσπαθήσαμε να το κάνουμε αυτό; Μέσω της οριοθέτησης αντικειμένων, ούτως ώστε να μην υπάρχει σύγχυση μεταξύ διαφόρων αντικειμένων.

Αποφυγή της διασποράς συναφών αντικειμένων σε διάφορες μονάδες. Προσπαθήσαμε να το καλύψουμε αυτό μέσω της ομαδοποίησης σε λειτουργικούς τομείς.

Δημιουργία λιτών δομών, με τα απολύτως αναγκαία ιεραρχικά επίπεδα.

Και πρόβλεψη χωρικά αποκεντρωμένων υπηρεσιών. Ιδίως για τους μεγάλους Δήμους μετά τον Καλλικράτη.

Οι μονάδες είναι η Γενική Διεύθυνση για τους πιο μεγάλους Δήμους, Διεύθυνση, Τμήμα και Γραφείο. Εντάξει; Δεν θα τολμήσω να σας πω ότι το ελάχιστο μέγεθος ενός Τμήματος είναι ας πούμε δύο υπάλληλοι ή τρεις υπάλληλοι, γιατί δεν έχουν γίνει έρευνες πάνω στο θέμα. Άλλα Τμήματα σηκώνουν περισσότερο προσωπικό, όπως η Καθαριότητα ή η Δημοτική Αστυνομία, γιατί έχουν όμοιες

δραστηριότητες, τυποποιημένες, και άλλα λιγότερα. Το σίγουρο είναι πάντως ότι θα πρέπει να αποφύγουμε την πολυδιάσπαση του οργανογράμματος, και έχει γραφτεί και σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών πάνω στο θέμα αυτό.

Τώρα, τι κάναμε εμείς. Σχεδιάσαμε πέντε βασικά οργανογράμματα, για πέντε κατηγορίες μεγέθους Δήμους, για πολύ μεγάλους, μεγάλους, μεσαίους, μικρούς και πολύ μικρούς Δήμους. Αλλά δεν υπάρχει ένα ιδανικό οργανόγραμμα για όλους τους Δήμους, έτσι; Δεν υπάρχει αυτό. Κάθε Δήμος θα πρέπει να προσαρμόσει αυτά τα οργανογράμματα στις ιδιαιτερότητές του. Για αυτό γράψαμε και οδηγίες προσαρμογής των οργανογραμμάτων στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε Δήμου.

Ένα παράδειγμα ενός οργανογράμματος, βλέπετε πάνω-πάνω ο Δήμαρχος, από κάτω ο Γενικός Γραμματέας, πιο κάτω οι Αυτοτελείς Υπηρεσίες που υπάγονται κατευθείαν στον Δήμαρχο, πιο κάτω η Γενική Διεύθυνση, γιατί αυτός είναι μεγάλος Δήμος, και από κάτω δέκα Διευθύνσεις για ένα μεγάλο Δήμο.

Παρόμοιο οργανόγραμμα έχει και ο Δήμος Ρεθύμνου, ο οποίος ήδη έχει ενσωματώσει τα Νομικά του Πρόσωπα στο Δήμο. Ο Δήμος Ρεθύμνου το έχει με εννιά Διευθύνσεις.

Τώρα εκτός από τις κεντρικές Υπηρεσίες, θα προβλέψετε και αποκεντρωμένες Υπηρεσίες. Οι πιο συχνά απαντώμενες αποκεντρωμένες Υπηρεσίες που είδαμε στους ΟΕΥ των Δήμων, είναι αυτές για το ΚΕΠ και για το Γραφείο Διοίκησης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη, δηλαδή αυτές που εξυπηρετούν τον πολίτη. Λιγότερα συχνά είναι μια υπηρεσία οικονομικών θεμάτων, για πληρωμές και εισπράξεις τοπικά στη Δημοτική Ενότητα, ή συντήρησης υποδομών, ή καθαριότητας και ανακύκλωσης. Και Γραφεία έτσι Γεωργικής Ανάπτυξης ή Πρασίνου, απαντώνται λιγότερο συχνά.

Τα παραρτήματα των Νομικών Προσώπων τα οποία θα ενσωματωθούν τώρα στο Δήμο, τα παραρτήματα αυτά θα αποτελέσουν χωρικά αποκεντρωμένες υπηρεσίες του νέου Δήμου.

Όλες αυτές οι χωρικές αποκεντρωμένες υπηρεσίες υπάγονται στις κεντρικές υπηρεσίες, τμήματα ή γραφεία δηλαδή υπάγονται σε Διευθύνσεις ή σε Τμήματα κεντρικά, για να έχουμε ενιαία παρακολούθηση και ενιαία γραμμή εντολής.

Παράλληλα, όπου υπάρχει τοπικός Αντιδήμαρχος, αν έχει οριστεί, τότε αυτός εποπτεύει τις υπηρεσίες μιας Δημοτικής Ενότητας. Εντάξει;

Τώρα, μερικές κατευθύνσεις για τη διοίκηση για το συντονισμό. Στην κορυφή της ιεραρχικής πυραμίδας θα προβλέψετε θέση Γενικού Γραμματέα, ως ένα στοιχείο του οργανογράμματος που συνδέει το πολιτικό επίπεδο με το υπηρεσιακό επίπεδο. Εντάξει; Για τις αρμοδιότητες των Προϊσταμένων έχω... πιστεύω ότι έχουμε προβλέψει σύγχρονες, ουσιαστικές αρμοδιότητες οργάνωσης και διοίκησης των Προϊσταμένων, στον Οδηγό.

Κάτι που μπορείτε να αξιοποιήσετε είναι τις οριζόντιες υπηρεσίες. Τι εννοούμε οριζόντιες υπηρεσίες; Οικονομική Υπηρεσία οριζόντια, Υπηρεσία Προσωπικού, Υπηρεσία Προγραμματισμού, Υπηρεσία Πληροφορικής. Αυτές συνεργάζονται με όλες τις υπόλοιπες Υπηρεσίες. Άρα μέσω αυτών μπορείτε στοιχεία της δημοτικής σας πολιτικής να τα περάσετε, είτε αυτή η δημοτική πολιτική αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό, είτε στην ψηφιακή διακυβέρνηση και τα λοιπά.

Θα πρέπει να αποφύγουμε την αυτονόμηση και τα στεγανά μεταξύ των Υπηρεσιών, προφανώς. Άρα πρέπει να σκεφτούμε λειτουργίες συνεργασίας, συντονισμού, και ολοκλήρωσης. Προτείνουμε τα Συμβούλια Συντονισμού σε επίπεδο Διεύθυνσης, Γενικής Διεύθυνσης ή όλου του Δήμου. Και προτείνουμε και ευέλικτες μορφές οργάνωσης, με τη μορφή ομάδων έργου, ή ομάδων εργασίας, γιατί; Γιατί πολλές αναπτυξιακές παρεμβάσεις,

όπως είπε και το πρωί η κυρία Κασωτάκη για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, για τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, απαιτούν διατομεακή συνεργασία και δεν είναι μόνο τομεακά σχέδια για τα οποία σας μίλησα στην αρχή.

Τώρα, πώς θα... τι θα κάνετε για να συντάξετε ή να τροποποιήσετε τον Οργανισμό σας; Τον Οργανισμό μπορείτε να τον τροποποιήσετε είτε λόγω του 5056, είτε να κάνετε μια ευρύτερη τροποποίηση, εντάξει; Θα συγκροτήσετε μια ομάδα εργασίας. Αν υπάρχει κάποιος ειδικός, εμπειρογνώμονας, σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης, ακόμα καλύτερα. Η ομάδα εργασίας θα αποτυπώσει την υφιστάμενη κατάσταση. Αν τυχόν έχει γίνει Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, θα έχουν συγκεντρωθεί πολλά στοιχεία, και θα ήταν ευχής έργο. Η ομάδα εργασίας θα προχωρήσει στην αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, θα εντοπίσει προβλήματα, θα τα ιεραρχήσει σε κρίσιμα ζητήματα. Η Δημοτική Αρχή θα δώσει κατευθύνσεις για τα κρίσιμα ζητήματα, προτεραιότητες της Δημοτικής Αρχής. Με βάση αυτές τις κατευθύνσεις θα διατυπωθούν προτάσεις αναδιοργάνωσης και θα συνταχθεί το πρώτο σχέδιο του νέου Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας. Θα συγκεντρωθούν παρατηρήσεις από προϊσταμένους, από το Σύλλογο των Εργαζομένων, από τους αιρετούς, από τη Δημοτική Αρχή, θα οριστικοποιηθεί το σχέδιο, θα συνταχθεί η εισηγητική έκθεση, και θα γίνει μια τροποποίηση των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας που ήδη θα έχετε αν χρειάζεται.

Ευχαριστώ πολύ. Καλή επιτυχία εύχομαι για το έργο σας. Και ότι... όχι εύχομαι, υπολογίζω αν περάσει ο Οδηγός που κάνουμε από την έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και από την έγκριση της ΚΕΔΕ, στα τέλη Δεκεμβρίου πρέπει να είναι έτοιμο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ν. ΛΙΤΣΟΣ: Ναι, για να σας διευκολύνουμε στο έργο σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε, κύριε Λίτσο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ... (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ένα μικρόφωνο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Έχουμε μια υποχρέωση να τροποποιήσουμε τον Οργανισμό λόγω των καταργούμενων Νομικών Προσώπων, και έχουμε τη δυνατότητα να κάνουμε την ευρύτερη αλλαγή στον Οργανισμό, την ευρύτερη αναμόρφωση. Μπορεί να πάει ταυτόχρονα στο πρώτο εξάμηνο και οι δύο τροποποιήσεις, οι δύο ενσωματώσεις, και να διαφυλάξουμε και τις ιδιαιτερότητες που λέει ο 5056 από τα αντίστοιχα Όργανα;

Η. ΛΙΤΣΟΣ: Θα ήταν άστοχο να κάνετε μια τροποποίηση ειδικά για τον 5056 και μετά μια άλλη τροποποίηση. Πρέπει να το δείτε συνολικά το θέμα. Αυτή η ημερομηνία, το πρώτο εξάμηνο, έχω ακούσει ότι είναι ενδεικτική, δεν ξέρω πως...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Απλώς να σημειώσω μόνο το εξής. Να σημειώσω μόνο δύο πράγματα. Πρώτον, εάν πάμε με τη διαδικασία την ενιαία, σημαίνει θα ακολουθήσουμε τις κλασικές διαδικασίες του ΟΕΥ. Δεν ισχύει ούτε χωρίς Αποκεντρωμένη Διοίκηση, και πρέπει να έχουμε αιτιολογήσει με οικονομικούς πόρους το προσωπικό που θα έχουμε προβλέψει. Άρα πάμε στην κλασική διαδικασία του ΟΕΥ. Αν πάμε με την άμεση διαδικασία του 5056, την κάνουμε χωρίς Αποκεντρωμένη όπως λέει ο νόμος και με...

Η προσωπική μου άποψη είναι ότι θα πάμε συνολικά, απλώς να ξέρουμε τις προϋποθέσεις. Αυτό, αυτό λέω.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Κύριε Λίτσο, θέλω να δώσετε μια διευκρίνιση, αν και φαντάζομαι ότι θα εμπεριέχονται στον Οδηγό που ετοιμάζετε, υπάρχει ένα σοβαρό θέμα με το προβάδισμα, το άρθρο 99...

Η. ΛΙΤΣΟΣ: Ακανθώδες θέμα.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: ...3584/07. Επειδή είχα την ευθύνη ως Αντιπεριφερειάρχης και έτρεχα στον Οργανισμό της Περιφέρειας...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εξηγήστε, να καταλαβαίνουν όλοι. Όχι με άρθρα μόνο.

Ζ. ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ: Αυτό το οποίο συμβαίνει είναι το εξής. Οι Δήμαρχοι, οι Δήμοι, προτίθενται να είναι ξεκάθαρη η διατύπωση

στον Οργανισμό οι κατηγορίες εκείνες που τροφοδοτούν τους Προϊσταμένους. Βάζουν λοιπόν ορισμένοι ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ή ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ. Η απαίτηση της Αποκεντρωμένης πιεστικά είναι ΠΕ και εν ελλείψει πάμε παρακάτω.

Είναι ένα χρόνιο πρόβλημα που έχει πέσει στις παρατάξεις, στους συνδικαλιστές και λοιπά.

Θέλω να γνωρίζουν όλοι οι συνάδελφοι ότι το Συμβούλιο Επικρατείας έχει διαμορφώσει μία τέτοια νομολογία που είναι ξεκάθαρη. Το πάλεψα, δικαιωθήκαμε, το περάσαμε, γιατί το προβάδισμα είναι ξεκάθαρο. Δεν μπορεί να προηγείται ο ΤΕ του ΠΕ, αλλά για ειδικούς λόγους μπορείς να τεκμηριώσεις να προέρχεται και από άλλο κλάδο, κατηγορία και λοιπά.

Είναι σοβαρό και πρέπει να το δείτε στον Οδηγό.

Η. ΛΙΤΣΟΣ: Ναι, είναι κατεύθυνση αυτή η οποία έχει δοθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών, είναι πρόσφατη εγκύκλιος του '23 από την κυρία Παρασκευή Χαραλαμπογιάννη, η οποία το λέει ρητά, ότι έχουμε στο νέο κλαδολόγιο δύο κατηγορίες. Ξεχωριστή ΠΕ, ξεχωριστή ΤΕ. Αυτές οι κατηγορίες, υπάρχει προβάδισμα μεταξύ αυτών. Το λέει και ο νόμος για τους... το άρθρο 99 του Κώδικα Δημοτικών Υπαλλήλων, το λέει καθαρά, προβάδισμα, και το λέει και για το δημόσιο ευρύτερα ο Υπαλληλικός Κώδικας.

Υπάρχει αυτή η γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που θεώρησε μη σωστό κάποιον Οργανισμό ο οποίος είχε ή, ή, ή, και έλεγε ότι θα πρέπει να μπει το...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Η. ΛΙΤΣΟΣ: Ναι, ναι. Δυστυχώς...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Να πω κάτι. Ακούστε. Δεν μπορεί να είναι σιδερένιο πουκάμισο το πλαίσιο το θεσμικό, να το φορέσει ο Δοξαστάκης ο Ζαχαρίας στο Δήμο του, εγώ στο δικό μου το Δήμο, προσέξτε, αλλά το ίδιο πουκάμισο να το φορέσει και η Κάσος και το Αγαθονήσι, το Νεστόριο Καστοριάς και το Νευροκόπι της Δράμας,

όπου αυτά τα Π.Ε., τα Τ.Ε., τα Δ.Ε., μικρή αξία έχουν ως προς την εφαρμογή όταν δεν υπάρχει προσωπικό.

Κατά συνέπεια, θεωρητικά έτσι είναι, ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, αλλά θα πρέπει να βλέπει αυτός που ηγείται σε ένα Δήμο, και το υφιστάμενο προσωπικό για να μπορέσει να έχει θετικό αποτύπωμα το θεσμικό πλαίσιο. Πρέπει να δούμε δηλαδή και αυτή την παράμετρο.

Τέλος, στην ερώτηση την προηγούμενη που κάνει ο συνάδελφος, ο Βασίλης ο Κεγκέρογλου, ναι, η πιο ορθή και σύντομη οδός είναι να ενσωματώσουμε χωρίς τις εγκρίσεις από την Αποκεντρωμένη τις λειτουργίες στον ΟΕΥ των καταργουμένων Νομικών Προσώπων. Ταυτόχρονα όμως επειδή πέρασαν και δώδεκα μήνες από την τελευταία αλλαγή την οποία έγινε σε κάθε Δήμο, διότι μέσα στο '23 δεν είχαμε καμία αλλαγή σε ΟΕΥ στους Δήμους, κατά συνέπεια θα πρέπει να σχεδιαστεί για την επόμενη 5ετία και για το μέλλον το οργανόγραμμα του Δήμου, έτσι ώστε μέσα σε ένα εξάμηνο το αργότερο να έχει αλλάξει και να περιλαμβάνει και το υφιστάμενο προσωπικό, και το προσωπικό που μεταφέρεται φυσικά, αυτό θα γίνει ούτως ή άλλως θα προηγηθεί, από τα Νομικά Πρόσωπα, αλλά και το όνειρο και το όραμα και τη στόχευση που έχει μια Διοίκηση για το πώς πρέπει να οργανώσει την Υπηρεσία του.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ, Πρόεδρε.

Η κυρία Παπασημακοπούλου, που τη διακόψαμε προηγουμένως. Θα μιλήσει για το προσωπικό των ΟΤΑ.

Και να καλωσορίσουμε τον Γενικό Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, τον κύριο Κουτουλάκη. Ευχαριστούμε πάρα πολύ που ήρθατε.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας καλημερίζω και πάλι.

Σήμερα θα αναφερθώ σε θέματα προσωπικού, τόσο του υπάρχοντος προσωπικού που υπάρχει αυτή τη στιγμή στους Δήμους, που είναι διαφόρων κατηγοριών, όπως ήδη γνωρίζετε προφανώς, όσο και του προσωπικού που θα πάρετε εσείς ως

αιρετοί για την επικουρία σας, δηλαδή για τους γενικούς γραμματείς και τους ειδικούς συμβούλους, επιστημονικούς συνεργάτες και ειδικούς συνεργάτες. Και θα πω και κάποια πράγματα για το προσωπικό που θα μεταφερθεί στους Δήμους επ’ αφορμή της κατάργηση της Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των Κοινοφελών Επιχειρήσεων, αν και σε μεγάλο βαθμό με κάλυψαν οι προλαλήσαντες.

Όπως γνωρίζετε ήδη, το προσωπικό των ΟΤΑ Α’ Βαθμού απαρτίζεται από το μόνιμο προσωπικό, δηλαδή με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου. Το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Απαρτίζεται επίσης από τους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους με σχέση έμμισθης εντολής. Και πέραν του τακτικού προσωπικού, το οποίο συναπαρτίζουν αυτές οι τρεις πρώτες κατηγορίες, όπως θα γνωρίζετε στους ΟΤΑ υπηρετεί μεγάλος αριθμός συμβασιούχων, τόσο ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, όσο και συμβασιούχων μίσθωσης έργου, που είτε υπηρετούν με τις κοινές διατάξεις, είτε συνήθως έχουν προσληφθεί στο πλαίσιο προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων ή της ΔΥΠΑ ή οτιδήποτε, και υποστηρίζουν πολλές φορές και την κοινωνική πολιτική των ΟΤΑ καλώς ή κακώς.

Λοιπόν, για να μπορέσουν να πάρουν τώρα οι ΟΤΑ προσωπικό μέσω των διαδικασιών προγραμματισμού προσλήψεων, με το άρθρο 51 του 4622/19, του επιτελικού, έχει θεσπιστεί μια διαδικασία ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων, τακτικού προσωπικού, στο σύνολο των φορέων του Δημοσίου, των ΟΤΑ συμπεριλαμβανομένων, όπου είπαμε ότι ως τακτικό προσωπικό λογίζονται οι μόνιμοι, οι ΙΔΑΧ, και οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής.

Επίσης, στο πλαίσιο του τακτικού προγραμματισμού του ετήσιου, μπορεί να αιτούνται οι φορείς προσωπικό ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, και συμβασιούχους μίσθωσης έργου. Σύμφωνα με τις αρχές αυτού του προγραμματισμού οι Δήμοι οφείλουν να

υποβάλλουν αιτήματα στις προθεσμίες που τίθενται κατ' έτος, τόσο για τους ίδιους, όσο και για τα εποπτευόμενα Νομικά Πρόσωπα, τα οποία τώρα βέβαια με την κατάργηση των Νομικών Προσώπων οι εποπτευόμενοι φορείς αναμένεται να γίνουν πολύ λιγότεροι, αλλά και πάλι θα υποχρεούνται να υποβάλλουν αιτήματα, π.χ. ας πούμε για τη ΔΕΥΑ, για κάποια ανώνυμη εταιρεία, για τους Συνδέσμους που έχουν την έδρα τους στην έδρα του Δήμου και τα λοιπά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, αυτά δεν θα καταργηθούν, ναι, ναι.

Για αυτό το σκοπό υποβάλλεται αίτημα από τους φορείς μέσω ειδικής εφαρμογής που υπάρχει στο απογραφή.gr. Οφείλουν φυσικά οι θέσεις να είναι κενές, να έχουν προβλεφθεί στους Οργανισμούς τους. Οι φορείς οφείλουν να έχουν λάβει την αντίστοιχη απόφαση του προβλεπόμενου συλλογικού Οργάνου, δηλαδή για τους Δήμους το Δημοτικό Συμβούλιο, ενώ για τα Νομικά Πρόσωπα το Διοικητικό Συμβούλιο. Και θα πρέπει φυσικά να υπάρχουν πιστώσεις για να καλυφθεί η δαπάνη μισθοδοσίας. Και όσον αφορά το τακτικό προσωπικό, οι φορείς μπορούν να ιεραρχήσουν τα αιτήματά τους ανάλογα με τις προτεραιότητές τους, δηλαδή να βάλουν στο νούμερο ένα έναν μηχανικό, στο νούμερο δύο έναν διοικητικό, στο νούμερο τρία έναν γεωτεχνικό και ούτω καθεξής.

Και θα πω και κάποια πράγματα για το προσωπικό που θα μεταφερθεί στους Δήμους, επ' αφορμή της κατάργησης των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των Κοινοφελών Επιχειρήσεων, αν και σε μεγάλο βαθμό με κάλυψαν οι προλαλήσαντες.

Όπως γνωρίζετε ήδη, το προσωπικό των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού απαρτίζεται από το μόνιμο προσωπικό, δηλαδή με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, απαρτίζεται επίσης από τους δικηγόρους ή Νομικούς Συμβούλους με σχέση έμμισθης εντολής και πέραν του τακτικού προσωπικού, το οποίο συναπαρτίζουν αυτές οι τρεις πρώτες

κατηγορίες, όπως θα γνωρίζετε στους ΟΤΑ υπηρετεί μεγάλος αριθμός συμβασιούχων, τόσο ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, όσο και συμβασιούχων μίσθωσης έργου, που είτε υπηρετούν με τις κοινές διατάξεις, είτε συνήθως έχουν προσληφθεί στο πλαίσιο προγραμμάτων, συγχρηματοδοτούμενων ή της ΔΥΠΑ ή οτιδήποτε και υποστηρίζουν πολλές φορές και την κοινωνική πολιτική των ΟΤΑ καλώς ή κακώς.

Για να μπορέσουν να πάρουν τώρα οι ΟΤΑ προσωπικό, μέσω των διαδικασιών προγραμματισμού προσλήψεων, με το άρθρο 51 του 4622/19 του επιτελικού, έχει θεσπιστεί μια διαδικασία ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων τακτικού προσωπικού στο σύνολο των φορέων του Δημοσίου, των ΟΤΑ συμπεριλαμβανομένων. Όπου είπαμε ότι, ως τακτικό προσωπικό λογίζονται οι μόνιμοι, οι ΙΔΑΧ και οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής.

Επίσης στο πλαίσιο τακτικού προγραμματισμού του ετήσιου, μπορεί να αιτούνται οι φορείς προσωπικό ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και συμβασιούχους μίσθωσης έργου. Σύμφωνα με τις αρχές αυτού του προγραμματισμού, οι Δήμοι οφείλουν να υποβάλλουν αιτήματα στις προθεσμίες που τίθενται κατ' έτος τόσο για τους ίδιους, όσο και για τα εποπτευόμενα Νομικά Πρόσωπα, τα οποία βέβαια τώρα με την κατάργηση των Νομικών Προσώπων οι εποπτευόμενοι φορείς αναμένεται να γίνουν πολύ λιγότεροι, αλλά και πάλι θα υποχρεούνται να υποβάλλουν αιτήματα π.χ. ας πούμε για τη ΔΕΥΑ, για κάποια ανώνυμη εταιρεία, για τους Συνδέσμους που έχουν την έδρα τους στην έδρα του Δήμου και τα λοιπά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ:(εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, αυτά δεν θα καταργηθούν.

Για αυτό το σκοπό υποβάλλεται αίτημα από τους φορείς μέσω ειδικής εφαρμογής που υπάρχει στο arografi.gr, οφείλουν φυσικά οι θέσεις να είναι κενές, να έχουν προβλεφτεί στους Οργανισμούς τους. Οι φορείς οφείλουν να έχουν λάβει την αντίστοιχη απόφαση του προβλεπόμενου Συλλογικού Οργάνου, δηλαδή για τους Δήμους

το Δημοτικό Συμβούλιο ενώ για τα Νομικά Πρόσωπα το Διοικητικό Συμβούλιο. Θα πρέπει φυσικά να υπάρχουν πιστώσεις, για να καλυφθεί η δαπάνη μισθοδοσίας.

Και όσον αφορά το τακτικό προσωπικό, οι φορείς μπορούν να ιεραρχήσουν τα αιτήματά τους ανάλογα με τις προτεραιότητές τους, δηλαδή να βάλουν στο νούμερο 1 έναν μηχανικό, στο νούμερο 2 ένα διοικητικό, στο νούμερο 3 έναν γεωτεχνικό και ούτω κάθε εξής.

Τώρα, για το 2024 για τον τακτικό και για τον έκτακτο προγραμματισμό, πραγματοποιήθηκαν οι ενέργειες μέσα στο 2023, τον Αύγουστο, λίγο πιο καθυστερημένα από ό,τι συνήθως, γιατί είχαν προηγηθεί οι εθνικές εκλογές, οπότε πήγαν πίσω όλες οι διαδικασίες. Οι φορείς έχουν καταθέσει τα αιτήματά τους. Για το τακτικό έχει βγει εγκριτική, βγήκε μέσα στον Οκτώβριο, αλλά όσον αφορά τους ΟΤΑ, επειδή εξακολουθεί να υπάρχει μια αναστολή λόγω των αυτοδιοικητικών εκλογών, μέχρι τέλος του έτους, η έναρξη ισχύος της εγκριτικής είναι 1/1 για το τακτικό. Οπότε τότε θα αρχίσουν να τρέχουν οι διαδικασίες. Γιατί όσο είμαστε σε αναστολή, δεν μπορούν να τρέξουν ούτε οι προπαρασκευαστικές πράξεις για την πρόσληψη προσωπικού, οπότε έχουν πάει όλα προς τα πίσω.

Τώρα, όσον αφορά το τακτικό προσωπικό, οι θέσεις αυτές εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ για τους συμβασιούχους ο μέγιστος αριθμός εγκρίνεται πάλι από το Υπουργικό Συμβούλιο και από εκεί και πέρα οι θέσεις ανά φορέα κατανέμονται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών.

Αυτά αφορούν προσωπικό του οποίου η δαπάνη μισθοδοσίας επιβαρύνει τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους ή στην περίπτωση των κοινωφελών επιχειρήσεων τους ιδίους πόρους της επιχείρησης. Επειδή όμως, όπως γνωρίζουμε, υπάρχει προσωπικό το οποίο δεν επιβαρύνει τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους, ούτε τον κρατικό προϋπολογισμό, για αυτή την πρόσληψη του έκτακτου προσωπικού έχει θεσπιστεί μια πιο fast track διαδικασία. Και αυτό ισχύει για το

έκτακτο προσωπικό ανταποδοτικού χαρακτήρα, που όπως ξέρουμε είναι ιδίως η καθαριότητα, η ύδρευση, η αποχέτευση, ο ηλεκτροφωτισμός.

Και έχουμε και το προσωπικό με αντίτιμο, το οποίο ιδίως αφορά τα Δημοτικά Ωδεία, τα Δημοτικά Κολυμβητήρια, δηλαδή αυτό το προσωπικό προσλαμβάνεται και αποδίδουν κάποιο αντίτιμο οι ωφελούμενοι ή οι εκπαιδευόμενοι και τα λοιπά.

Αυτό το προσωπικό, επειδή δεν προκύπτει κάποια επιβάρυνση για τους ΚΑΠ ή τον κρατικό προϋπολογισμό, εγκρίνεται, όπως είπαμε, με πιο γρήγορες διαδικασίες, δηλαδή οι φορείς αποστέλλουν απευθείας τα αιτήματά τους σε εμάς στο Υπουργείο Εσωτερικών, γίνεται μία επεξεργασία... Μέσω των Αποκεντρωμένων τα αποστέλλουν, αλλά εν πάση περιπτώσει δεν περνάνε από τη διαδικασία της πλατφόρμας. Και μετά η έγκριση γίνεται μόνο με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Δηλαδή χωρίς να εμπλέκεται ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Να πω για την προηγούμενη περίπτωση, ότι των διαδικασιών προγραμματισμού προσλήψεων εξαιρείται προφανώς το προσωπικό που είναι για τις κατεπείγουσες ανάγκες, το γνωστό άρθρο 36, γιατί ως κατεπείγουσες δεν μπορούν να προγραμματιστούν και να ενταχθούν σε οποιαδήποτε διαδικασία προγραμματισμού. Εξαιρούνται επίσης για τον ίδιο λόγο τα 2μηνα, εξαιρούνται οι ναυαγοσώστες, η πυρασφάλεια, οι κατασκηνώσεις, όλοι αυτοί δεν περνάνε σε καμία διαδικασία προγραμματισμού, έτσι;

Και βέβαια δεν περνάει και σε διαδικασία προγραμματισμού το προσωπικό ειδικών θέσεων. Σύμφωνα με τον Κώδικα Δημοτικών Υπαλλήλων, στο προσωπικό αυτό ανήκουν οι Γενικοί Γραμματείς των Δήμων και των Συνδέσμων, οι ειδικοί σύμβουλοι, οι επιστημονικοί συνεργάτες και οι ειδικοί συνεργάτες και επίσης ο Κώδικας εντάσσει στο προσωπικό ειδικών θέσεων και τους δικηγόρους, οι οποίοι όπως είπαμε όμως, πηγαίνουν στη διαδικασία του προγραμματισμού, οπότε δεν θα μιλήσουμε για αυτούς.

Όσον αφορά τώρα τους Γενικούς Γραμματείς των Δήμων και των Συνδέσμων. Οι παλαιότεροι θα θυμούνται ότι παλιά για να πάρεις Γενικό Γραμματέα έπρεπε, πρώτον, να το προβλέπει ο ΟΕΥ και δεύτερον, υπήρχαν πληθυσμιακά κριτήρια. Δηλαδή έπρεπε ο Δήμος ή να έχει πληθυσμό 20.000 κατοίκους και άνω ή να είναι πρωτεύουσα Νομού, όπως π.χ. ας πούμε ήταν το Καρπενήσι, που ήταν πρωτεύουσα αλλά δεν είχε 20.000.

Τώρα καταργήθηκαν αυτά και πλέον παρέχεται η δυνατότητα πρόσληψης για όλους τους Δήμους και τους Συνδέσμους, χωρίς πληθυσμιακά κριτήρια και χωρίς να προβλέπεται η θέση στον ΟΕΥ. Φυσικά πρέπει να υπάρχει οικονομική δυνατότητα για να πληρώνεται ο Γενικός Γραμματέας, έτσι;

Ποιες είναι οι αποδοχές του Γενικού Γραμματέα; Είναι το 65% της αντιμισθίας του οικείου Δημάρχου, δηλαδή χονδρικά με πληθυσμιακά κριτήρια καθορίζονται οι αποδοχές των Γενικών Γραμματέων και από εκεί και πέρα παίρνει και την οικογενειακή παροχή. Και εδώ ισχύει το άρθρο 22 του Ν.4354/15 και αυτή η ΚΥΑ στην οποία αναφερθήκαμε χθες για τους αιρετούς. Εκεί στην ίδια ΚΥΑ υπάρχουν και οι αποδοχές των Γενικών Γραμματέων.

Οι Γενικοί Γραμματείς διορίζονται και απολύονται με απόφαση...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγγνώμη, υπάρχουν μεικτές. Μεικτές.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, οι αποδοχές αυτές είναι μεικτές. Τα ποσά αυτά πάντα είναι μεικτά, ναι. Ό,τι είναι στο μισθολόγιο είναι μεικτό, εντάξει.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Όχι, όχι. Ναι, βλέπουμε 4,5 χιλιάδικα... Ναι, ισχύει.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Και σε εμάς, ναι, αλίμονο. Δηλαδή...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Είναι μεικτές. Οι καθαρές είναι άλλες.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Βεβαίως. Ό,τι είναι στο μισθολόγιο είναι μεικτά όλα, δεν υπάρχουν καθαρά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Πολλές.... ναι, 27% σίγουρα, ναι. Βέβαια.

Λοιπόν, οι Γενικοί Γραμματείς διορίζονται και απολύονται με απόφαση του αρμοδίου Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου, η οποία απόφαση δημοσιεύεται εν περιλήψει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, έτσι;

Τώρα, ποιες είναι οι προϋποθέσεις πρόσληψης των Γενικών Γραμματέων; Ισχύουν τα γενικά προσόντα και κωλύματα διορισμού του μονίμου προσωπικού. Δηλαδή ποιο είναι αυτό; Το κατώτατο όριο ηλικίας, η εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων, να μην έχει κάποιο ποινικό κώλυμα, να μην έχει απολυθεί από προηγούμενη θέση την τελευταία 5ετία λόγω πειθαρχικού κωλύματος και τα λοιπά, πρέπει να είναι πτυχιούχοι ΑΕΙ, ΤΕΙ, επιτρέπεται ο διορισμός τόσο ιδιωτών, όσο και συνταξιούχων και ήδη υπηρετούντων υπαλλήλων και λειτουργών του δημοσίου τομέα και των ΟΤΑ βέβαια, έτσι;

Ο δημόσιος τομέας εδώ, όπως είναι με τον 1892/90, δηλαδή Κοινοφελείς Επιχειρήσεις ας πούμε, που είναι φορείς γενικής κυβέρνησης, είναι εκτός. Δεν μπορεί κάποιος από Κοινοφελή Επιχείρηση να γίνει Γενικός Γραμματέας.

Από εκεί και πέρα δεν επιτρέπεται διορισμός υπαλλήλων ωστόσο που υπηρετούν στον ίδιο Δήμο ή Σύνδεσμο, καθώς και συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και Β΄ βαθμού προς το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου.

Τώρα, ποιες είναι οι αρμοδιότητες των Γενικών Γραμματέων. Αρχικά προβλεπόταν ότι μπορούν να υπογράφουν έγγραφα και πιστοποιητικά πλην χρηματικών ενταλμάτων. Μετά με το Ν.3801/2009 διευκρινίστηκαν περαιτέρω οι αρμοδιότητές τους, μπορούν να υπογράφουν άδειες και αποφάσεις μετακίνησης εντός και εκτός έδρας, παρέχουν οδηγίες και συντονίζουν τις Υπηρεσίες

του Δήμου ή του Συνδέσμου... Αυτό θα μας είναι χρήσιμο ιδίως τώρα στην περίπτωση των νέων Υπηρεσιών που περνάνε στους Δήμους, ότι οργανώνουν τις νέες Υπηρεσίες του Δήμου ή του Συνδέσμου. Παρακολουθούν την εφαρμογή των αποφάσεων του Δημοτικού ή του Διοικητικού Συμβουλίου από τις αρμόδιες Υπηρεσίες... Δηλαδή λειτουργούν σαν γέφυρα ανάμεσα στη Δημοτική Αρχή και στις Υπηρεσίες, έτσι; Και από εκεί και πέρα μπορούν να τους εκχωρούνται και άλλες αρμοδιότητες από το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο, εκτός, είπαμε, από την υπογραφή χρηματικών ενταλμάτων.

Τώρα, όσον αφορά τους ειδικούς συμβούλους, τους επιστημονικούς συνεργάτες και τους ειδικούς συνεργάτες. Και εδώ, γενικά, οι θέσεις συνιστώνται δια νόμου, δεν χρειάζεται να προβλέπονται στον ΟΕΥ. Και προβλέπεται στο άρθρο 163 ότι είναι όσες και οι θέσεις των Αντιδημάρχων. Βέβαια έχω βάλει έναν αστερίσκο εδώ, γιατί όπως είπαμε και χθες, αυτές οι θέσεις των Αντιδημάρχων που θα συσταθούν τώρα με την κατάργηση των Νομικών Προσώπων, δεν θα προσμετρηθούν, το λέει ρητά και η διάταξη άλλωστε, έτσι; Τώρα πώς και γιατί, δεν ξέρω.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Για να δούμε. Ο Κώδικας είναι ο δικός μας... Τέλος πάντων, εντάξει.

Από εκεί και πέρα, με τον ΟΕΥ μπορεί να προβλέπεται μία επιπλέον θέση ειδικού συνεργάτη, που εκ των τριών είναι ο πιο χαμηλά αμειβόμενος, εφόσον μιλάμε για μεγάλους Δήμους με πληθυσμό άνω των 150.000 κατοίκων.

Τώρα από τις υφιστάμενες θέσεις μία θέση μπορεί να πληρώνεται από πρώην Δήμαρχο ή απόφοιτο ΔΕ με εμπειρία σε θέματα αυτοδιοικητικά ή και δημοσιογράφο, ενώ σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων μπορεί να προβλέπεται και μια επιπλέον θέση δημοσιογράφου, έτσι; Και αντιστοίχως όταν μιλάμε

για Συνδέσμους, μπορεί να προβλέπεται μία θέση ειδικού συνεργάτη πάλι με τον ΟΕΥ, έτσι;

Τώρα, όσον αφορά τα προσόντα πρόσληψης. Και εδώ θέλουμε τα γενικά προσόντα πρόσληψης, να έχουν πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ, είπαμε, εξαιρούνται οι πρώην Δήμαρχοι, οι ΔΕ με εμπειρία και οι δημοσιογράφοι, που συνήθως έχουν τελειώσει κάποιο ΙΕΚ, δεν είναι ας πούμε... Προβλέπονται αυξημένα προσόντα για τους επιστημονικούς συνεργάτες, δηλαδή πρέπει να έχουν ή διδακτορικό ή μεταπτυχιακό ή να έχουν εκπονήσει κάποιες ειδικές μελέτες.

Βέβαια να πω ότι εκ των τριών, αμείβονται με τη σειρά που αναφέρονται, έτσι; Δηλαδή πάντα εντός του ίδιου Δήμου πιο υψηλές αποδοχές παίρνει ο ειδικός σύμβουλος, μετά ο επιστημονικός συνεργάτης και τις χαμηλότερες τις παίρνει ο ειδικός συνεργάτης, έτσι; Οι αποδοχές τους καθορίζονται από το άρθρο 9 παράγραφος 9 του 4354 που είναι το μισθολόγιο.

Τώρα, πώς μπορούν να προσλαμβάνονται; Είτε προσλαμβάνονται ιδιώτες, μετά από δημόσια γνωστοποίηση δια του Τύπου, οπότε σε αυτή την περίπτωση υπογράφεται σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου η οποία παρ' όλα αυτά δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γιατί συνήθως οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου δεν παίρνουν ΦΕΚ, αυτή όμως παίρνει. Είτε με απόσπασση υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, όπου και αυτή παίρνει ΦΕΚ, έτσι; Και αυτοί μπορούν να διατηρηθούν από τη νέα Δημοτική Αρχή, δηλαδή π.χ. ας πούμε ο Δήμαρχος δεν επανεκλέχθηκε ή οτιδήποτε ή απώλεσε την ιδιότητά του για οποιοδήποτε λόγο, εάν ο επόμενος, ο διάδοχός του, μέσα σε 5 μέρες διατυπώσει την επιθυμία του να τους διατηρήσει, αυτοί παραμένουν. Βγαίνει μια διαπιστωτική πράξη και διατηρούνται στη θέση τους, δεν φεύγουν. Πράγμα το οποίο δεν ισχύει για τους Γενικούς Γραμματείς, έτσι; Είναι μόνο για τους συνεργάτες αυτό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Και ο ίδιος, ναι. Ναι, υπάρχει και ερμηνευτική διάταξη, πράγματι, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Εντάξει, υπάρχουν και... Συμβαίνει πάντως, ναι, δεν είναι...

Τώρα, ποιες είναι οι αρμοδιότητες των Συμβούλων και συνεργατών. Αυτοί, εν αντιθέσει με το Γενικό Γραμματέα που μπορεί να υπογράψει, αυτοί δεν έχουν δικαίωμα υπογραφής, δεν ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες και δεν παρεμβάλλονται στην οργανωτική κλίμακα. Δηλαδή με τους λοιπούς υπαλλήλους δεν εμπλέκονται, έτσι; Αντιθέτως υπόκεινται απευθείας στο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο Συνδέσμου για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί. Το συμβουλευτικό τους έργο απευθύνεται τόσο στο Δήμαρχο, όσο και στα Όργανα του Δήμου.

Από εκεί και πέρα, έχει προστεθεί σχετικά πρόσφατα μία πρόβλεψη νομοθετική που λέει ότι μπορούν να συντάσσουν μελέτες και τεύχη διαγωνισμών, αν φυσικά έχουν τα προσόντα τα προβλεπόμενα εκ του νόμου...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, μηχανικοί, με άδεια άσκησης επαγγέλματος και τα λοιπά και με την εποπτεία του αρμόδιου Διευθυντή της Υπηρεσίας, εννοείται. Και αυτά μπορούν να τα συντάσσουν χωρίς να λαμβάνουν κάποια πρόσθετη αμοιβή για την αιτία αυτή.

Τώρα, από εκεί και πέρα κωλύματα και ασυμβίβαστα, έχουμε τα κωλύματα των μετακλητών του Δημοσίου τα οποία είναι κυρίως ποινικής και πειθαρχικής φύσεως, όσον αφορά τώρα την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος δεν είναι ασυμβίβαστο, αλλά αναστέλλεται προσωρινά η άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος, είναι ασυμβίβαστο με το ελεύθερο επάγγελμα, αλλά και για τις δύο αυτές περιπτώσεις μπορεί να εισαχθεί εξαίρεση με απόφαση του

Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Για να συνεχίσουν να ασκούν αυτό το έργο, εν πάση περιπτώσει.

Και τώρα λίγα πράγματα για τη μεταφορά του προσωπικού των καταργούμενων Νομικών Προσώπων και Κοινωφελών Επιχειρήσεων. Έχει τις προηγούμενες εισηγήσεις, έχει αναλυθεί, ναι, αρκετά. Όπως είπαμε, τα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα είναι τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι Σχολικές Επιτροπές από 30/6, οι Κοινωφελείς Επιχειρήσεις, εξ αυτών εξαιρούνται και συνεχίζουν να υφίστανται τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα, καθώς και όσα διατηρηθούν με Υπουργική Απόφαση. Και επίσης και οι Σχολικές Επιτροπές μέχρι 31 Μαρτίου, αλλά αυτό είναι βέβαιο, υπό την έννοια ότι θα πρέπει να έχουν 100 σχολικές μονάδες τουλάχιστον για να μπορέσουν να διατηρηθούν. Και ο νόμος δεν θίγει καθόλου τους Συνδέσμους, τα ιδρύματα που έχουν συσταθεί με Π.Δ., τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης, Αποχέτευσης, τις Ανώνυμες και λοιπές τέτοιες περιπτώσεις.

Ποιοι μεταφέρονται τώρα από τα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα στους Δήμους; Πρακτικά όλοι. Δηλαδή και το τακτικό προσωπικό, οι μόνιμοι, οι αορίστου και οι υπηρετούντες με σχέση έμμισθης εντολής, οι συμβασιούχοι ΙΔΟΧ και μίσθωσης έργου, που απασχολούνται, όπως είπαμε, σε μεγάλο βαθμό και στα προγράμματα, δηλαδή το πρώην “Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής” το “Πρώθηση” και αυτά. Αυτές είναι κοινωνικές δράσεις που κυρίως τις έτρεχαν είτε τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, είτε οι Κοινωφελείς Επιχειρήσεις. Και τώρα αυτά θα περάσουν στους Δήμους, μαζί με τους συμβασιούχους, οι οποίοι διατηρούν το δικαίωμα να ανανεώσουν τα προγράμματα και τις συμβάσεις και τα λοιπά. Όλα αυτά προβλέπονται στις διατάξεις.

Επίσης θα μεταφερθούν και οι αποσπασμένοι που είναι με διάφορες διατάξεις, όχι μόνο της κινητικότητας, είτε και οι μετακινημένοι με το άρθρο 15 του 4257, φαντάζομαι το έχετε υπόψη σας, που δίνει τη δυνατότητα να μετακινείται προσωπικό από το

Δήμο προς τα Νομικά του Πρόσωπα ή και μεταξύ Νομικών Προσώπων. Θα μεταφερθούν ακόμα και οι εκτελούντες πρακτική άσκηση. Δηλαδή οι φοιτητές των ΤΕΙ, οι δικηγόροι, όλοι αυτοί.

Και πέραν από τους υπηρετούντες, θα μεταφερθούν και θα πρέπει να προβλεφθούν σε δεύτερο χρόνο θέσεις οι οποίες είναι δεσμευμένες, κενές θέσεις, οι οποίες όμως είναι δεσμευμένες είτε για την προκήρυξή τους, είτε για να καλυφθούν με μετάταξη, τυχόν εκκρεμείς προκηρύξεις ή ανακοινώσεις που είναι για το προσωπικό ΙΔΟΧ θα υλοποιηθούν από το Δήμο, ως καθολικό διάδοχο, και εγκρίσεις για την πρόσληψη προσωπικού που έχουν χορηγηθεί στα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα και αυτές μπορούν να υλοποιηθούν από το Δήμο.

Τώρα, ποιες είναι οι οφειλόμενες ενέργειες. Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση πρέπει να βγάλει μια διαπιστωτική πράξη για την κατάργηση των Νομικών Προσώπων μέχρι 31/1/24. Παράλληλα ο Δήμος αυτό που θα πρέπει να κάνει, το πρώτο που θα πρέπει να κάνει, είναι να αποφασίσει η Υπηρεσία και να εισηγηθεί στο Δήμαρχο και αυτός με τη σειρά του να εκδώσει μια απόφαση, είναι αυτό που είπαν και οι προηγούμενοι εισηγητές, αν θα επιλέξει την αρμοδιότητα που του μεταφέρεται, να την ασκήσει είτε με την οργανική μονάδα του καταργούμενου Νομικού Προσώπου, δηλαδή να την πάρει όπως είναι, ας πούμε, την Κοινωνική Υπηρεσία, ξέρω εγώ, ή τους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς που μπορεί να λειτουργούν σε επίπεδο Διεύθυνσης ή Τμήματος στο Νομικό Πρόσωπο και να το κρεμάσει κάτω από τον ίδιο ή από τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο που θα ορίσει ή μπορεί να επιλέξει... Κυρίως αυτό, εντάξει, προφανώς αφορά περισσότερο υποστηρικτικές Υπηρεσίες όπως είναι η Διεύθυνση Διοίκησης, η Διεύθυνση Οικονομικού. Εκεί μπορεί να πάρει τους υπαλλήλους και να τους εντάξει στην ήδη υφιστάμενη Υπηρεσία που υπάρχει στο Δήμο προφανώς, έτσι; Για να μην υπάρχουν δύο Υπηρεσίες οι οποίες επιτελούν παρόμοιο έργο.

Αυτό θα πρέπει να το κάνει η νέα Δημοτική Αρχή άμεσα. Δηλαδή στην εγκύκλιο που θα βγάλουμε για αυτά τα θέματα, λέμε ότι είναι σκόπιμο να γίνει και την πρώτη εβδομάδα, ας πούμε, από την ανάληψη των Δημοτικών Αρχών.

Τώρα, από εκεί και πέρα, το τακτικό προσωπικό θα καταταγεί στις θέσεις που έχουν συσταθεί εκ του νόμου, μέχρι 31/1/24, με αναδρομική ισχύ και αυτή η πράξη κατάταξης θα πάρει ΦΕΚ. Τώρα, ποιες είναι οργανικές, ποιες είναι προσωποπαγείς, όποιος ήταν σε οργανική θέση θα πάει σε οργανική. Όποιος ήταν σε προσωποπαγή θα πάει σε προσωποπαγή.

Έχουμε ένα θεματάκι γιατί βάσει του Κώδικα των Δημοτικών Υπαλλήλων, οργανικές θέσεις ΙΔΑΧ μπορεί να είναι είναι μόνο οι θέσεις των μουσικών και οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού. Επομένως όλοι οι λοιποί ΙΔΑΧ θα πάνε σε προσωποπαγείς, το οποίο βέβαια δεν έχει κάποια συνέπεια πάνω στους ίδιους τους υπαλλήλους, δεν χάνουν κάποιο δικαίωμα, απλά μετά οι προσωποπαγείς θέσεις, με την αποχώρηση κατά οποιοδήποτε τρόπο του προσωπικού, καταργούνται.

Και για το λοιπόν προσωπικό, για τους ΙΔΟΧ, εντάξει, αυτό δεν το λέει η διάταξη, αλλά το προβλέπουμε εμείς κατ' αναλογία, θα πρέπει να εκδοθεί μια διαπιστωτική πράξη για να φαίνεται ότι περάσανε και οι συμβασιούχοι στο Δήμο.

Για τους αποσπασμένους μετακινημένους δεν προβλέπεται κάποια διαπίστωση, απευθείας φαίνεται ότι περνάνε στο Δήμο.

Και από εκεί και πέρα θα πρέπει το προσωπικό να τοποθετηθεί... Όχι, αυτό, ναι, στις υφιστάμενες οργανικές μονάδες. Θέμα τοποθέτησης στις οργανικές μονάδες που θα διατηρηθούν σε πρώτη φάση, εντάξει, δεν... είναι εκ του περισσού, παρέλκει. Και παράλληλα βέβαια θα πρέπει να αποτυπωθεί η μεταφορά του προσωπικού και στην απογραφή, και να τροποποιηθούν και τα ψηφιακά οργανογράμματα των Δήμων, για αυτό θα σας δοθούν ειδικότερες οδηγίες.

Και βέβαια, εντός 6 μηνών πρέπει να γίνει τροποποίηση του Δήμου, ώστε να αποτυπωθεί η νέα κατάσταση, σύμφωνα με αυτά που μας είπε ο κύριος Λίτσος. Εντάξει, οι προθεσμίες αυτές δεν είναι αποκλειστικές, αλλά καλό είναι να τηρηθούν γενικά, προς αποφυγή κάποιων καθυστερήσεων.

Αυτά. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς σας ευχαριστούμε, κυρία (...). Να είστε καλά.

Θα παρακαλέσω, αν δεν υπάρχουν ερωτήσεις...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εγώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Α, συγγνώμη.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κυρία Παπασημακοπούλου, θέλω να σας παρακαλέσω θερμά, γιατί υπάρχει ένα κενό, κατά την άποψή μου, εκτός από τους μόνιμους, τους αορίστου, τους συμβασιούχους, δεν υπάρχει θέμα για αυτούς, υπάρχει μια *sui generis* υπηρεσιακή σχέση για εκείνους τους εργαζομένους στα προγράμματα τα κοινωνικοπρονοιακά, τα επιδοτούμενα, ΕΣΠΑ και τα λοιπά, που κάθε χρόνο, είτε επειδή το προβλέπει το πλαίσιο το θεσμικό του ΕΣΠΑ, είτε επειδή βγαίνει μια εγκύκλιος, ανανεώνει τη θητεία τους.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, ανανεώνονται οι συμβάσεις.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συμβάσεις, έτσι.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, προβλέπεται αυτό στη διάταξη. Και αυτοί θα μεταφερθούν και θα ανανεωθούν από το Δήμο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Άρα δεν θα υπάρχει πρόβλημα.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Όχι, κανένα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Έτσι, μεταφέρονται και αυτοί.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Εννοείται, ναι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και όπως ανανεώνονταν όταν υπηρετούσαν στα Νομικά Πρόσωπα, έτσι θα γίνει και με...

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κατά τον ίδιο τρόπο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Με το κυρίως Νομικό Πρόσωπο που είναι ο Δήμος. Ευχαριστώ.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι. Μη σας πω ότι υπάρχει και πλεονασμός στις διατάξεις. Δηλαδή το γράφει σε δύο σημεία του άρθρου 27, ας πούμε. Εντάξει;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εγώ το λέω για να ακουστεί, καταλάβετε; Σκοπίμως, να ακουστεί.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μα αλλιώς, πώς; Δηλαδή, όχι, είναι και θέμα... Είναι πάρα (...), χρειάζονται.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Λοιπόν, παρακαλούμε τον Γενικό Γραμματέα τον κύριο Κουτουλάκη να έρθει στο βήμα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Α, έχει ερώτηση, συγγνώμη.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Α, με τα προσωρινά. Εντάξει, ναι. Καλά, τα προσωρινά, δεν θεωρείται καθολικός διάδοχος και ως προς τις εκκρεμείς δίκες και τα λοιπά ο Δήμος; Αυτό, ούτως ή άλλως, θα συνεχίσουν...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κοιτάξτε, να σας πω τι γίνεται τώρα. Τώρα που θα περάσουν και οι ΙΔΟΧ στο Δήμο, προφανώς θα έχουν υπέρβαση κατά πάσα πιθανότητα του αριθμού των θέσεων ΙΔΟΧ που προβλέπεται στον Οργανισμό, έτσι; Αυτό τώρα σε πρώτη φάση, επειδή είναι μεταφερόμενο προσωπικό εκ του νόμου, δεν μας πειράζει. Αλλά όταν θα τροποποιηθεί ο ΟΕΥ, θα πρέπει να προβλεφθούν οι εξτρά θέσεις.

Τώρα το προσωπικό Covid εγώ δεν το βρίσκω σκόπιμο να προβλεφθεί στον ΟΕΥ προφανώς, γιατί είναι με προσωρινές διαταγές. Και δεύτερον, δεν χρειαζόταν να προβλέπονται οι θέσεις στον ΟΕΥ ούτε αρχικά. Γιατί είναι με το άρθρο 36. Ήταν για κατεπείγουσες. Δεν προβλέφθηκαν δηλαδή ποτέ οι θέσεις αυτών στον ΟΕΥ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Εντάξει, οι συγκεκριμένοι δεν τον επηρεάζουν τον ΟΕΥ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Πρωτοδίκως εννοείτε; Πρωτοδίκως εσείς ως Δήμος είστε υποχρεωμένοι να την εφεσιβάλλετε την απόφαση, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τότε θα είναι ΙΔΑΧ. Τότε είναι άλλη διαδικασία τελείως, αν καταστούν ΙΔΑΧ... αμετάκλητα μετά, έτσι; Αμετάκλητα. Αλλά αυτό έχει μέλλον ακόμα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Καλά, και πριν απαγόρευε το σύνταγμα, αλλά εντάξει...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Παντού, εντάξει. Ναι, εγώ και για τα Χανιά έχω ακούσει, εντάξει.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Εντάξει. Θέλετε κάτι άλλο;

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Θέλετε κάτι; Ναι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αλλά ο δικαστής που βγάζει τις αποφάσεις, δεν δίνει και τα λεφτά.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό έχει προκύψει τώρα, με τα προγράμματα της ΔΥΠΑ κατεξοχήν. Γιατί δεν...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εκεί.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Εκεί έχουμε θέμα με τη χρηματοδότηση, ναι.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Παρακαλούμε να κλείσουμε. Τελευταία ερώτηση, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Γνωστό αυτό, εντάξει. Και επ' αφορμή της 3Κ το είδαμε. Εντάξει, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό, ναι. Γνωστά αυτά. Αλλά αυτά τώρα ξεπερνούν τη συζήτηση τη σημερινή. Εντάξει τώρα, τι να σας πω;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό έχει τεθεί κατ' επανάληψη πάντως. Και γραπτώς έχει τεθεί προς την ηγεσία. Τώρα, τι να σας πω; Εντάξει, σας λέω, ξεπερνά τη συζήτηση τη σημερινή που κάνουμε τώρα εμείς εδώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... ανανέωση των ειδικών συνεργατών. Ήταν 20 μέρες, έγινε 10, μας είπατε 5 μέρες τώρα;

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, εντός 5 ημερών πρέπει να...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πέντε.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, 5 λέει η διάταξη. Ειδάλλως στις 20 μέρες φεύγουν, ειδάλλως, αν δεν δηλώσουν...

Λοιπόν, σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να είστε καλά.

Κύριε Κουτουλάκη, θα μας συγχωρήσετε για λίγο.

Παρακαλώ να έρθει στο βήμα η κυρία Μασούρα, που εκπροσωπεί τη Γενική Γραμματεία που ασχολείται με τα ζώα συντροφιάς.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Καλησπέρα και από εμένα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την πρόσκληση. Σας εύχομαι καλή αρχή στο νέο σας έργο, με δημιουργικότητα και ό,τι καλύτερο. Και με λιγότερα αδέσποτα.

Ονομάζομαι Μασούρα Βάσω, είμαι Προϊσταμένη στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που το Τμήμα, όχι όλη η Διεύθυνση, υπάγεται στην Ειδική Γραμματεία, στη νεοσύστατη

Ειδική Γραμματεία για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς του Υπουργείου Εσωτερικών.

Επειδή με ενημέρωσαν ότι έχω σύντομο χρονικό διάστημα να σας παρουσιάσω, η παρουσιάσή μου θα έχει δύο ενότητες. Η μία θα είναι οι βασικές αρχές του νέου νόμου για την ευζωία των ζώων συντροφιάς, το πρόγραμμα “Αργος” και η δεύτερη, θα μπούμε σε λίγο πιο πρακτικά θέματα που αντιμετωπίζετε εσείς και εμείς.

Το νέο πλαίσιο για τη διαχείριση των αδέσποτων και δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς, ο Ν.4830/21 είχε ως βασική στόχευσή του τον ριζικό ανασχεδιασμό της φιλοσοφίας για την διαχείριση των αδέσποτων και δεσποζόμενων, την μείωση του πληθυσμού των αδέσποτων και τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς, κυρίως σκύλων και γατών, κυρίως μέσα από τις στείρωσεις, από τα προγράμματα στείρωσεων και των διαδικασιών αναδοχής, ένας θεσμός που εισάγεται με το νέο νόμο, και υιοθεσίας των αδέσποτων ζώων.

Επίσης, τη θέσπιση επαρκούς χρηματοδότησης για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων περισυλλογής και διαχείρισης αδέσποτων από τους Δήμους, την υπεύθυνη ιδιοκτησία, την ενίσχυση της ευζωίας των ζώων, με την ενεργό συνεργασία όλων των εμπλεκομένων που πρωτίστως είναι οι Δήμοι, εσείς, οι επιστήμονες, τα φιλοζωικά σωματεία και οργανώσεις.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, με το νόμο το 4830 γίνεται η μεταφορά – ένα θέμα που και εμάς, φαντάζομαι και άλλους προβλημάτισε – της αρμοδιότητας της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων και δεσποζόμενων, από το ΥΠΑΑΤ στο Υπουργείο Εσωτερικών και η σύσταση ενός νέου Τμήματος, του Τμήματος Προστασίας Ζώων Συντροφιάς, τη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ, το οποίο η λογική ήταν ότι το Υπουργείο Εσωτερικών αποτελεί το συνδεδετικό κρίκο μεταξύ του θεσμικού

πλαισίου και των φορέων που είναι κατά κύριο λόγο επιφορτισμένοι με την υλοποίησή του. Δηλαδή εσάς.

Παράλληλα βέβαια, να ενημερώσω ότι το Τμήμα, παρότι ο νόμος είναι από το Σεπτέμβριο του '21, το Τμήμα διαπιστώθηκε τον Μάιο – Ιούνιο του '22, από τότε ξεκινάει η ζωή μας η διοικητική και παράλληλα, με απόφαση του Πρωθυπουργού, του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών, συστήνεται Γραμματεία για την προστασία ζώων συντροφιάς, ειδικού σκοπού, όπως είναι οι Ειδικές Γραμματείες, στο Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου να ενισχυθεί αυτή η κυβερνητική πολιτική.

Να δούμε λίγο τι σημαίνει ζώο συντροφιάς. Ζώο συντροφιάς είναι κάθε ζώο που συντηρείται ή προορίζεται να συντηρηθεί από τον άνθρωπο κυρίως μέσα στην οικία του, για λόγους φιλοζωίας. Δεσποζόμενο ζώο είναι αυτό που έχει ιδιοκτήτη, δηλαδή φυσικό πρόσωπο. Αδέσποτο είναι αυτό που δεν έχει ιδιοκτήτη. Δηλαδή ειδοποιό χαρακτηριστικό του δεσποζόμενου από το αδέσποτο, η ειδοποιός διαφορά δεσποζόμενου από αδέσποτο είναι κατά πόσο έχει ιδιοκτήτη φυσικό πρόσωπο ή δεν έχει ιδιοκτήτη.

Δηλαδή ανήκει σε είτε Δήμο, αδέσποτα μπορεί να έχουν οι Δήμοι κατά κύριο λόγο, καταγεγραμμένα στο όνομά τους και να τα διαχειρίζονται και να έχουν την ευθύνη τους, φιλοζωικές, ο νέος νόμος δίνει το δικαίωμα και στις φιλοζωικές, ως αδέσποτο, γιατί ο προηγούμενος μπορούσαν και δεσποζόμενα να έχουν, υιοθετούσαν οι φιλοζωικές, τώρα οι φιλοζωικές ό,τι διαχειρίζονται στο όνομά τους... Θα σας πω τι εννοώ στο όνομά τους. Μέσα στο ΕΜ, στο Εθνικό Μητρώο που σύντομα βγαίνει. Και ιδιώτες που έχουν καταφύγιο νομίμως λειτουργόν.

Λοιπόν, ευζωία. Μη μπορούμε στην ευζωία, είναι η καλή κατάσταση και τα λοιπά.

Τώρα μια πολύ κομβική έννοια στη διαχείριση των αδέσποτων, είναι η αναδοχή. Όπου ανάδοχος είναι το φυσικό πρόσωπο, έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του

ιδιοκτήτη, αλλά η μόνη διαφορά με τον ιδιοκτήτη είναι ότι το φιλοξενεί προσωρινά, φιλοξενεί προσωρινά ένα ή περισσότερα ζώα, έως ότου αυτά υιοθετηθούν. Βρουν δηλαδή μόνιμο σπίτι.

Και υιοθεσία είναι η περιέλευση ενός αδέσποτου σε κατάσταση δεσποζόμενου.

Όλη αυτή η γκάμα τόσο των εννοιών, τόσο των διαδικασιών, όσο και των αρμοδιοτήτων, καταγράφονται στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, η οποία είναι μια διαδικτυακή βάση η οποία είμαστε στην ευχάριστη θέση πολύ σύντομα να την έχουμε κοντά μας, δημιουργείται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Θα μιλήσουμε λίγο αργότερα περισσότερο για αυτό.

Πάμε να δούμε ποιες είναι αρμόδιες Αρχές για τη διαχείριση των αδέσποτων. Είναι κυρίως οι Δήμοι. Κεντρικό ρόλο λοιπόν στη διαχείριση των αδέσποτων ζώων παίζουν οι Δήμοι της χώρας.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω της Γενικής Γραμματείας, όπως είπαμε, και του Τμήματος Προστασίας Ζώων Συντροφιάς, αναλαμβάνει τον κεντρικό ρόλο για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής αλλά και για την εποπτεία και παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων διαχείρισης αδέσποτων από τους Δήμους.

Τώρα, οριζόντιες πολιτικές που αφορούν στα θέματα υγείας των ζώων, προστασίας δημόσιας υγείας, ζωνοσώους, παραμένουν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Γεγονός το οποίο είναι απόλυτα σύμφωνο και με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς. Επίσης, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειών, αρμοδιότητα που ούτως ή άλλως την είχαν και την έχουν, και των Περιφερειακών Ενοτήτων, είναι αρμόδιες για την εφαρμογή της κτηνιατρικής νομοθεσίας για τα ζώα συντροφιάς και της σωστής λειτουργίας του συστήματος σήμανσης και καταγραφής τους από τους ιδιοκτήτες. Δηλαδή οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειών, ανεξάρτητα με

το αν έχει μοιραστεί το αντικείμενο της διαχείρισης των ζώων συντροφιάς ανάμεσα στο Υπουργείο Εσωτερικών που έχει το κομμάτι της ευζωίας και το κομμάτι της διαχείρισης και του Αγροτικής Ανάπτυξης που έχει κρατήσει το κομμάτι της υγείας των ζώων ως καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, των ζώων συντροφιάς εννοώ, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες παραμένουν να ασκούν τις αρμοδιότητες, δεν έχει αλλάξει δηλαδή η εφαρμογή της νομοθεσίας.

Τώρα, ποιες είναι οι καινοτομίες του νέου νόμου. Η πρώτη καινοτομία είναι η σύσταση Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς, για την οποία θα κάνουμε μια πιο εκτενή αναφορά. Στα πράσινα λίγο θα κάνουμε εκτενή αναφορά, για αυτό τα έχω επισημάνει με πράσινο.

Είναι τα επιχειρησιακά προγράμματα των Δήμων, τα οποία πρώτη φορά θεσμοθετούνται... Μπορεί να κάνετε τέτοια προγράμματα, προβλεπόταν να έχετε πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων, παρ' όλα αυτά τώρα υποχρεούται ο Δήμος να έχει επιχειρησιακό πρόγραμμα, θα πούμε παρακάτω με τι προϋποθέσεις.

Είναι η ενίσχυση της Επιτροπής Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος των Δήμων με αρμοδιότητες.

Τέταρτη καινοτομία είναι η αδειοδότηση και λειτουργία των καταφυγίων αδέσποτων ζώων. Τα καταφύγια των αδέσποτων ζώων, όπως και τα ενδιαιτήματα, αν τα έχετε ακούσει, τώρα πλέον έχουν φύγει, λεγόντουσαν ενδιαιτήματα αυτά, αδειοδοτούνταν από ένα πλαίσιο του '78, '77 και χώριζαν τα ενδιαιτήματα σε επί αμοιβή και χωρίς αμοιβή. Τα ενδιαιτήματα είναι χώροι που φιλοξενούν, περιθάλπουν τα ζώα συντροφιάς.

Με το νέο πλαίσιο λοιπόν, φεύγει το πεδίο εφαρμογής των μη κερδοσκοπικών, ας πούμε, ενδιαιτημάτων, που είναι τα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς, φεύγει τελείως και δημιουργείται ένα νέο πλαίσιο αδειοδότησης και λειτουργίας τους, με το νόμο 4830, στα άρθρα 28, 29. Και επιπλέον υπάρχει και η ΚΥΑ η 1616/23 που

θέτει τις προδιαγραφές, τους όρους, τις αρμόδιες Αρχές και τα λοιπά.

Πέμπτη καινοτομία του νόμου, είναι ο θεσμός, όπως σας είπα, της αναδοχής. Είναι ένας θεσμός φιλοξενίας του ζώου, για να μη βγει το ζώο, για να μην το έχουμε στο δρόμο, ο κάθε Δήμος πρέπει να δημιουργήσει ένα... Πώς να το πω; Portfolio αναδόχων. Όπου θα μπορούν τα ζώα να φιλοξενοούνται προσωρινά, με βασικό στόχο την υιοθεσία τους.

Έκτη καινοτομία είναι η σύσταση Εργαστηρίου φύλαξης και ανάλυσης γενετικού υλικού ζώων συντροφιάς στην Ακαδημία Αθηνών, όπου θα φυλάσσεται το γενετικό υλικό των δεσποζόμενων ζώων... Αυτό τώρα, εντάξει, αφορά τα δεσποζόμενα. Ιδιοκτήτες που δεν θέλουν να στείρουν τα ζώα τους, έχουν αυτή τη δυνατότητα, γιατί η στείρωση είναι υποχρεωτική. Άρα εάν δεν κάνουν αυτό, με το να στείλουν γενετικό υλικό του ζώου τους στο Εργαστήριο, μπορούν να μην το στείρουν.

Και η αυστηροποίηση των ποινικών κυρώσεων, έβδομη καινοτομία.

Και όγδοη, η χρηματοδότηση των δράσεων.

Προχωράμε. Τι είναι το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς; Στο ΥΠΑΑΤ, στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, λειτουργούσε, και λειτουργεί μέχρι να τεθεί σε λειτουργία το ΕΜ στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, την ψηφιακή πύλη που είναι όλες οι Υπηρεσίες, τώρα πλέον και εμείς τώρα το καταλαβαίνουμε με τα ζώα, έχουν όλα... στο gov.gr, λειτουργούσε λοιπόν στο ΥΠΑΑΤ Μητρώο Καταγραφής, σήμανση καταγραφής ζώων συντροφιάς, δεσποζόμενων και αδέσποτων. Και επίσης και οι Δήμοι, υπήρχε και ένα υποπρόγραμμα που μπορούσαν να καταγράψουν τις δράσεις διαχείρισης που προβλεπόταν στον 4039. Στο νόμο δηλαδή πριν τον 4830.

Τώρα μιλάμε για μια ολοκληρωμένη διαδικτυακή εφαρμογή όπου έχει τα εξής υπομητρώα. Έχει το υπομητρώο καταγραφής και

παρακολούθησης ζώων συντροφιάς, δεσποζόμενων και αδέσποτων, όπως ήταν και στο ΥΠΑΑΤ και θα μεταπέσουν, από ό,τι γνωρίζω τώρα, είναι τεχνικά θέματα αυτά, θα μεταπέσουν τα δεδομένα, δημιουργείται το υπομητρώο φιλοζωικών σωματείων και οργανώσεων, στο οποίο θα καταχωρίζονται όλα τα νομίμως λειτουργούντα φιλοζωικά σωματεία, το υπομητρώο των καταφυγίων, στο οποίο γράφονται όλα τα νομίμως λειτουργούντα καταφύγια σκύλων και γατών, μιλάμε μόνο για σκύλους και γάτες στο υπομητρώο, δεν έχουν ενταχθεί άλλα ζώα συντροφιάς, το υπομητρώο επαγγελματιών και ερασιτεχνών εκτροφέων, θα υπάρξει αποθετήριο διαβατηρίων, πανελλήνια πλατφόρμα υιοθεσίας αδέσποτων ζώων συντροφιάς και υπομητρώο εθελοντικής αιμοδοσίας ζώων συντροφιάς.

Μέχρι να τεθεί... επειδή φανταστείτε ότι ο νόμος είναι του '21... Μάλλον, εμείς αναλάβαμε το '22 τον Ιούνιο, το μητρώο παραδίδεται σιγά – σιγά τώρα. Δηλαδή πιθανότατα και τη Δευτέρα ή την άλλη εβδομάδα να έχουμε την έναρξη του μητρώου. Υλοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, από τη ΓΓΠΣ, που είναι και κύριος του έργου. Εμείς είμαστε χρήστες και επιχειρησιακά υπεύθυνοι για κάποια από τα υπομητρώα.

Άρα μέχρι λοιπόν... ο νόμος, όλος ο 4830 βασιζόταν πάνω στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς. Ήταν πολύ σημαντικός. Βρεθήκαμε λοιπόν σε μια ενδιάμεση κατάσταση που έπρεπε να λύσουμε διαχειριστικά θέματα, χωρίς να έχουμε το μητρώο. Άρα έπρεπε να προβλεφθούν, να ρυθμιστούν κάποια πράγματα μεταβατικά. Οπότε εδώ μιλάμε για τις μεταβατικές διατάξεις, ότι μέχρι την πλήρη θέση σε λειτουργία του Εθνικού Μητρώου, η σήμανση και η καταγραφή, και όχι πέρα της 31/1/2024, όπως λέει ο νόμος, η σήμανση και η καταγραφή εξακολουθεί να διενεργείται στη διαδικτυακή βάση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και δεν εφαρμόζονται κάποιες υποχρεώσεις. Δηλαδή ο Δήμος για να συνεργαστεί με ένα φιλοζωικό και να κάνει έγγραφη συμφωνία, θα

πρέπει να το πάρει από το υπομητρώο των φιλοζωικών οργανώσεων.

Οπότε ξεπεράσαμε κάποια τέτοια θέματα, βάζοντας βέβαια το να είναι νομίμως λειτουργόν ένα φιλοζωικό και μπορούσε μέχρι να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία το μητρώο, ο Δήμος να ασκεί τις αρμοδιότητες και τις ενέργειές του.

Ευτυχώς, δεν θα φτάσουμε στην 31/1/24 και δεν θα χρειαζόμαστε πλέον τις μεταβατικές διατάξεις, διότι πολύ σύντομα θα μπουν σε παραγωγική διαδικασία και λειτουργία από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που σας είπα, και την επιχειρησιακή συνδρομή της Ειδικής Γραμματείας για την προστασία ζώων συντροφιάς, τρία βασικά υπομητρώα. Το υπομητρώο καταγραφής και παρακολούθησης ζώων συντροφιάς, το υπομητρώο των φιλοζωικών και το υπομητρώο των καταφυγίων.

Τώρα, όσον αφορά τη χρηματοδότηση των δράσεων. Το Υπουργείου Εσωτερικών μέσω του προγράμματος “Φιλόδημος” έχει εκδώσει δύο προσκλήσεις, φαντάζομαι οι παλιοί θα το...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Λίγο πιο σύντομα, γιατί θα αργήσουμε πολύ.

B. ΜΑΣΟΥΡΑ: Και άλλο; Οκεί.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ήδη περάσαμε ένα τέταρτο. Άρα λίγο πιο σύντομα, γιατί δεν μπορεί να αναλύσουμε όλο το νόμο σήμερα. Να μείνουμε στα κρίσιμα σημεία.

B. ΜΑΣΟΥΡΑ: Οκεί, ωραία.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστώ.

B. ΜΑΣΟΥΡΑ: Χρηματοδότηση, προχωράω.

Πάμε στη διαχείριση στην πράξη. Λοιπόν, η διαχείριση των αδέσποτων στην πράξη, το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Ποιες είναι αυτές οι δράσεις; Τι πρέπει να περιλαμβάνει το επιχειρησιακό πρόγραμμα; Πρέπει να περιλαμβάνει δράσεις περισυλλογής, ηλεκτρονικής σήμανσης, παροχής κτηνιατρικής περίθαλψης, στείρωσης και φιλοξενία σε καταφύγια, αναδόχους ή άλλο

ενδιαίτημα, την υιοθεσία και τελική λύση τη μέριμνα και την... την επανένταξη των αδέσποτων ζώων στο οικείο περιβάλλον, στο οικείο περιβάλλον από όπου περισυνελέγησαν, εφόσον είναι τσιπαρισμένα και στερημένα και τα λοιπά. Και σε περιοχές που ήδη με απόφαση...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Συγγνώμη;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Πρώην... απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής σύμφωνα με το νόμο, νυν Δημοτικής, για καθορισμό αυτών των περιοχών επανατοποθέτησης.

Εν πάση περιπτώσει η γενική στοχοθεσία του επιχειρησιακού που θα πρέπει να συντάξετε, έχει να κάνει με τη διαχείριση των αδέσποτων, την αποτελεσματική τους διαχείριση και τη μείωση κυρίως των αδέσποτων.

Εδώ είχα κάποιες ενδεικτικές στοχοθεσίες που αφορούσαν τις δράσεις που είπα παραπάνω, τις υποχρεωτικές.

Τώρα, ποια είναι τα εργαλεία και μέσα που έχουν οι Δήμοι προκειμένου, αφού θέσουν λοιπόν τους στόχους τους, ανά δράση, τους γενικούς επιχειρησιακούς στόχους, σε χρονικό διάστημα λιγότερο των 12 μηνών, μπορεί να είναι και μεγαλύτερο το χρονικό διάστημα, τα εργαλεία και μέσα για να τα υλοποιήσει ο Δήμος, πέρα από τις Υπηρεσίες του, είναι να συνεργαστεί με φιλοζωικά σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, μέσω έγγραφης συμφωνίας. Προβλέπεται από το νόμο. Να συνάψει δημόσιες συμβάσεις, υπηρεσιών, αγαθών και τα λοιπά, προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100 και συμβάσεις μίσθωσης έργου του νόμου και τα λοιπά περί συμβάσεων μίσθωσης έργου. Δεν θυμάμαι το νόμο.

Να εκμεταλλευτεί τους εθελοντές και το εθελοντικό έργο, να κάνει διαδημοτικούς Συνδέσμους και διαδημοτικές συνεργασίες σύμφωνα με το πλαίσιο των Συνδέσμων και των συνεργασιών, με σκοπό τη διαχείριση των αδέσποτων, επίσης με ό,τι άλλο θεσμικό ή

οικονομικό εργαλείο διαθέτουν οι Δήμοι για την άσκηση εν γένει των αρμοδιοτήτων τους.

Λοιπόν, εδώ λίγο επεξηγούσα τα εργαλεία και μέσα, δηλαδή ο Δήμος με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου δύναται να κάνει έγγραφη συμφωνία για όλα τα παρακάτω με τα φιλοζωικά, είναι ένα από τα πολύ σημαντικά εργαλεία, που είναι προκλητικό εργαλείο γιατί εμείς από την εμπειρία μας και ό,τι εισερχόμενο έχουμε, αλλού υπάρχουν καλές σχέσεις, αλλού είναι... Είναι λίγο πρόκληση όλο αυτό, δηλαδή πώς θα εντάξετε τις φιλοζωικές και από το μέρος σας, γιατί μπορούν να προσφέρουν. Να συνάψει δημόσιες συμβάσεις, προγραμματικές συμβάσεις, συμβάσεις μίσθωσης έργου. Και επίσης το εθελοντικό έργο.

Ειδικά για την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης από εθελοντές κτηνιάτρους, μπορεί να διατίθενται εγκαταστάσεις των κτηνιατρείων της Περιφέρειας, του Δήμου, υπό την εποπτεία βέβαια των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Επίσης, είπαμε, διαδημοτικούς Συνδέσμους, διαδημοτικές συνεργασίες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις και προβλέψεις.

Τώρα, πριν από τη σύνταξη, παράλληλα με τη σύνταξη, θα πρέπει για να μπορέσει να είναι υλοποιήσιμο το επιχειρησιακό πρόγραμμα, να προβείτε σε μια σειρά διοικητικών πράξεων. Και πάμε λοιπόν να τις δούμε λίγο.

Το πρώτο είναι η συγκρότηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος. Η 5μελής που λέμε Επιτροπή των Δήμων. Η οποία έχει μια βαρύνουσα σημασία μέσα στο πλαίσιο της διαχείρισης των αδέσποτων. Να επισημάνουμε εδώ ότι αν έχετε ήδη συγκροτήσει ή αν υπάρχει συγκροτημένη Επιτροπή με βάση τον 4039, θα πρέπει να την επικαιροποιήσετε με βάση τις διατάξεις, διότι δεν έχει νομική βάση. Έχουν καταργηθεί οι διατάξεις του 4039. Γιατί έχουμε πολλές φορές, όταν ζητάμε τέτοια στοιχεία, μας λένε έχουμε Επιτροπή και στα έχοντας υπόψη βλέπουμε το 4039. Πρέπει να επικαιροποιηθεί διότι έχει αλλάξει και το πλαίσιο.

Μετά έχουμε την 3μελή Επιτροπή που πρέπει να συγκροτηθεί, τώρα σε Δήμους, έτσι... που είναι από κτηνιάτρους, όταν δεν μπορεί να... σε σημαντικά θέματα που αφορούν την ευθανασία, τη διαχείριση επικίνδυνων ζώων, εκεί παραπέμπεται στην ειδική 3μελή Επιτροπή το θέμα. Εδώ είναι το σημαντικό που έχει να κάνει και με θέματα που συζητήθηκαν προηγουμένως, για την τροποποίηση των Οργανισμών.

Ο νόμος από την αρχή προέβλεπε ότι, δεδομένου ότι ναι μεν η διαχείριση των αδέσποτων είναι φύσει αυτοδιοικητική αρμοδιότητα, τοπική αρμοδιότητα. Την ασκούσαν οι Δήμοι. Πάντα την ασκούσαν. Και θα την ασκούν. Ο νόμος εδώ, ο 4830, το νέο πλαίσιο, συγκροτεί λίγο την αρμοδιότητα και δίνει και νέα πράγματα, οργανωτικά περισσότερο. Τα επιχειρησιακά, την αναδοχή, δημιουργεί ένα πλαίσιο δράσης του Δήμου...

Οπότε προέβλεψε, νομίζω στο άρθρο 40, 41 του νόμου, την τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, η οποία εγκρίνεται από την Οικονομική Επιτροπή κατόπιν εισήγησης και τα λοιπά, χωρίς βέβαια να δίνει ένα συγκεκριμένο επίπεδο, να προσδιορίζει συγκεκριμένο επίπεδο μονάδας και υπαγωγής των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο του ΟΕΥ για αυτή την αρμοδιότητα.

Τώρα με την ευκαιρία που θα κάνετε και την τροποποίηση των Οργανισμών σας, θα πρέπει να προβλεφθεί κάτι, έτσι, δυνατό για τα θέματα των αδέσποτων.

Λοιπόν, εδώ έχουμε μια πολύ σημαντική απόφαση, είναι η απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, Δημοτικής νυν, για τις περιοχές επανατοποθέτησης. Όταν περισυλλέγουμε ένα ζώο και του κάνουμε την κτηνιατρική περίθαλψη, τη στείρωση και όλα αυτά, τον εμβολιασμό τους, έχουμε τρεις επιλογές βασικές. Η πρώτη επιλογή είναι να υιοθετηθεί, και είναι και η καλύτερη. Η δεύτερη είναι να δοθεί σε ανάδοχο. Να πάει πάλι σε ένα σπίτι προσωρινά. Η τρίτη είναι να φιλοξενηθεί. Φιλοξενία είναι και ο ανάδοχος. Να φιλοξενηθεί σε καταφύγιο, προσωρινά πάλι, ή σε ένα ενδιαίτημα. Η

τέταρτη λοιπόν, είναι να επανατοποθετηθεί, αν δεν έχουμε άλλες λύσεις, ο νόμος μας δίνει τη δυνατότητα να το επανατοποθετήσουμε στο περιβάλλον, αλλά έχοντας έλεγχο αυτής της επανατοποθέτησης.

Ο έλεγχος λοιπόν είναι ότι θα πρέπει να προσδιορίζεται πρώτα, με αυτή την απόφαση, ποιες είναι οι περιοχές... Τώρα εμείς είχαμε προτείνει Δημοτική Ενότητα, αλλά ο κύριος Σιδηρόπουλος ας πούμε, δεν θυμάμαι, νομίζω είχε ένα θέμα σε αυτό. Δεν τον είχα καταλάβει. Δηλαδή, να μην προσδιορίζουμε εμείς...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να συντομεύουμε σιγά – σιγά.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Βεβαίως, προχωράω.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ξέρετε, αυτό αποτελεί μια ολόκληρη ημερίδα. Δεν μπορεί να τα πούμε όλα σε μια μέρα.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Αυτό.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Άρα πρέπει από κοινού, αν θέλετε, να συνεργαστούμε να κάνουμε ...(εκτός μικροφώνου)...

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Ναι, ναι. Την ίδια σκέψη έχω και εγώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Ωραία. Ναι, ευχαριστώ πολύ.

Τέλος πάντων, προχωράμε. Και τα καλά νέα τώρα, και νομίζω τελειώνω, σύντομα λοιπόν, ήδη είναι σε τελική επεξεργασία εγκύκλιος της Ειδικής Γραμματείας για τα επιχειρησιακά προγράμματα και επίσης άμεσα θα υπάρχει εφαρμογή μέσα στα πλαίσια του ΕΜΣ, ειδική πλατφόρμα, όπου εκεί θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά τα επιχειρησιακά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Νομίζω... Να κάνω μια πρόταση, το λέω τώρα. Επειδή αυτό είναι πραγματικά ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για τους Δήμους και θα πρέπει να ακολουθήσει κάποια μέτρα συνολικά, δηλαδή να βγάλουμε οδηγό, να ενημερώσουμε τους Δήμους, να ευαισθητοποιήσουμε, για αυτό καλό θα είναι, αν θέλετε να

συνεργαστούμε και μαζί, να κάνουμε ένα σχέδιο δράσης για την επόμενη χρονιά για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Για ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, με οδηγούς, με διαδικασίες, με κατάρτιση, ώστε να μπορούν οι Δήμοι να αντεπεξέλθουν. Γιατί δεν έχουν το ανθρώπινο δυναμικό, πρέπει να τους δώσουμε οδηγίες, άρα εδώ απλώς, καλώς επισημαίνουμε και νομίζω ότι μπορούμε, αν θέλετε, να συνεργαστούμε σε αυτό το πεδίο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και πριν βγει αυτή η εγκύκλιος στην οποία αναφερθήκατε, πριν βγει αυτή η εγκύκλιος, καλό είναι με τις Υπηρεσίες της ΚΕΔΕ, πριν την εκδώσουν, να ανταλλάξουμε απόψεις, για να μην τρέχουμε πίσω από τα γεγονότα.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Κοιτάξτε, η εγκύκλιος είναι καθαρά θεσμική. Δηλαδή περιγράφει το νόμο. Δεν λέει κάτι περισσότερο. Δεν είναι ούτε ερμηνευτική, ούτε τίποτα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εντάξει, αν είναι έτσι, καλώς.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Ναι, είναι πάρα πολύ...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Πάντως, επαναλαμβάνω, θέλουμε ένα σχέδιο δράσης, αν θέλουμε πραγματικά...

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Μηχανογραφεί, ας πούμε...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία.

Αν έχουμε δυο σύντομες ερωτήσεις, για να προχωρήσουμε, γιατί είμαστε λίγο εκτός χρόνου.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Γιατί είναι τεράστιο το θέμα αυτό. Τεράστιο.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Πάντως νομίζω ότι απαιτείται, αν θέλετε, για την πιστή εφαρμογή, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης που να ξεκινάει από τις οδηγίες, τους οδηγούς, την εκπαίδευση, την ευαισθητοποίηση, την κατάρτιση και την υποστήριξη.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Προβλέπει ο νόμος τέτοιες δράσεις.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ναι, αυτό πρέπει να το αξιοποιήσουμε ως εργαλείο, εντάξει.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Θα ενημερωθεί και η Ειδική Γραμματεία, και η Ειδική Γραμματέας...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστώ. Ωραία, είμαστε στη διάθεσή σας πάντως.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Έτσι. Και την παροχή των απαιτούμενων πόρων.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αν υπάρχουν μια – δυο μικρές παρεμβάσεις...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και την παροχή των απαιτούμενων πόρων.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Έτσι, προφανώς.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Ναι, οι πόροι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Για αυτό λέω ότι θέλει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Παρακαλώ, λίγο ησυχία. Για να το κλείσουμε.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Για να το κλείσουμε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Για να το κλείσουμε, γιατί είμαστε λίγο εκτός χρόνου, να προλάβουμε τους χρόνους.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δυο κουβέντες θέλω να πω. Επειδή το θέμα έτυχε να το γνωρίζω πάρα πολύ καλά, είναι μία εξαιρετική ενημέρωση, αλλά είναι μόνο από μία πλευρά. Χρειάζεται και η ενημέρωση από την πλευρά αυτών που δρουν πολλά χρόνια τώρα γύρω από το θέμα αυτό. Των Δήμων δηλαδή, των δυσκολιών που υπάρχουν, των κτηνιάτρων, τι είναι τα φιλοζωικά σωματεία και πώς όλη αυτή η δράση θα φέρει ένα αποτέλεσμα.

Διότι το θέμα των αδέσποτων έχει δύο κεφάλαια. Το πρώτο είναι ο περιορισμός των υπαρχόντων και το δεύτερο είναι η αποφυγή δημιουργίας νέων αδέσποτων.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Ναι, έτσι είναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Με αυτό το θέμα δεν έχει ασχοληθεί κανείς, ούτε το νομοσχέδιο αυτό. Ούτε το νομοσχέδιο αυτό, ακούστε με λιγάκι...

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Οκεί, είναι μεγάλη συζήτηση...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Μη μείνουμε πολύ όμως.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δεν θέλω να πω τίποτα άλλο. Όντως αξίζει να γίνει μία ξεχωριστή ημερίδα...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να κάνουμε κάτι ξεχωριστό, αυτό είπα. Δεν γίνεται. Όχι μόνο ημερίδα, θέλει ένα σχέδιο δράσης ολοκληρωμένο.

Παρακαλώ, μια σύντομη παρέμβαση, για να κλείσουμε.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Είναι μεγάλο θέμα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ο κύριος Ουρανάκης είναι κτηνίατρος και μέλος του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου, όπως και εγώ είμαι κτηνίατρος, αυτοδιοικητικός και μέλος του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου και Πρόεδρος των Κτηνιάτρων Κρήτης.

Καλό θα ήταν, συμβουλευτικά το λέω αυτό για την ΚΕΔΕ, η ΚΕΔΕ να έρθει σε επαφή με τον Πανελλήνιο, στενότερη επαφή με τον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο και να συζητήσουν το συγκεκριμένο ζήτημα, ώστε να κάνουν συγκεκριμένες προτάσεις στο Υπουργείο Εσωτερικών και οποιοδήποτε άλλο Υπουργείο εμπλέκεται σε όλη αυτή τη διαδικασία, για να είναι όλες οι ενέργειες πρακτικές και να είναι ρεαλιστικές.

Διότι αυτή τη στιγμή, εγώ θέλω να κάνω μία ερώτηση. Κατά πόσο αυτά τα επιχειρησιακά πρότυπα έχουν σχέση με τα επιχειρησιακά πρότυπα των προηγμένων ευρωπαϊκών χωρών.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Καμία. Απόσταση μεγάλη μας χωρίζει.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Λοιπόν, να κλείσουμε. Παρακαλώ, επειδή είμαστε εκτός χρόνου, να κλείσουμε. Βασίλη, δεν μπορούμε να...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Πολύ σύντομα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το νέο χόμπι των Ηρακλειωτών είναι, αφού βγάλουν το τσιπάκι από τα δεσποζόμενα, να έρθουν μια βόλτα προς το Αρκαλοχώρι, προς τα εκεί έξω, να το αφήσουν...

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Πώς το βγάζουν; Δεν μπορούν να το βγάλουν. Δεν βγαίνει.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κλείνουμε τον πρώτο κύκλο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εδώ λοιπόν...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κλείνουμε τον πρώτο κύκλο, παρακαλώ...

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: (...) δεν βγαίνει το τσιπάκι. Είναι κτηνιατρική πράξη.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εδώ λοιπόν θέλει αλλαγή το Δουβλίνο 2.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Συμφωνούμε. Για αυτό λέω ότι θέλει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης.

Λοιπόν, κλείνουμε αυτό τον κύκλο.

Πριν μπούμε στον επόμενο, θα δώσουμε το λόγο...

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, νομίζω ότι μπορούμε να συνεργαστούμε για αυτό το κομμάτι. Είναι πολύ σημαντικό.

Νομίζω μπορούμε να δώσουμε το λόγο στον κύριο Κουτουλάκη, πριν μπούμε στο τελευταίο ερώτημα. Ο Γενικός Γραμματέας, είναι και φίλος, και συνεργάτης, και εξαιρετικός... νομίζω ίσως ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση, Μανώλη έχεις το λόγο για 10 λεπτά να πεις...

Ευχαριστούμε πάρα πολύ που είμαστε εδώ σήμερα.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Καλησπέρα.

Λίγο εμβόλιμα, ζητώ συγγνώμη που το πρωί δεν μπόρεσα να είμαι, όπως εμφανιζόταν στο πρόγραμμα.

Θα μιλήσω με πολλαπλές ιδιότητες μάλλον, ένα σύντομο χαιρετισμό, κυρίως τροφή για σκέψη.

Δεν έρχεται το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επ' ουδενί, όχι να υποκαταστήσει το Υπουργείο Εσωτερικών, αλλά έρχεται πάρα πολύ συμπληρωματικά, ίσως η Κρήτη πολύ πρόσφατα ενδεχομένως να κατανόησε το αυτονόητο που εισήχθη στη νομοθεσία ότι ναι, και η Κρήτη είναι νησί, να το λέμε και αυτό, το λέγαμε με τον Αντιπρόεδρο της Βουλής, πρώην Υπουργό, τον κύριο Πλακιωτάκη, όταν νομοθετούσαμε το Ν.4770/21, ότι ήρθαμε να αποκαταστήσουμε το αυτονόητο, ότι πρέπει να συμπεριλαμβάνεται και η Κρήτη στις πολιτικές της νησιωτικότητας, στο κατάλληλο επίπεδο, για τις κατάλληλες παρεμβάσεις και προφανώς όχι εις βάρος των μικρότερων νησιών. Αλλά χωρίς την Κρήτη, νησιωτική πολιτική ολοκληρωμένη η χώρα δεν μπορεί να έχει, ακριβώς γιατί πρέπει να αναδειχθεί η διαφορετικότητα στα επίπεδα του σχεδιασμού.

Πολλά από αυτά τα οποία άκουσα σήμερα... να πω καταρχήν, επειδή μετέχω της εκπαιδευτικής διαδικασίας και έτσι συνεργαστήκαμε χρόνια τώρα με την ΕΕΤΑΑ, να πω ότι αυτές οι εκδηλώσεις, σεμινάρια, δράσεις της ΕΕΤΑΑ, θα έλεγα ότι είναι σάρκα από τη σάρκα της. Εγώ το έζησα όντας λίγο μικρότερος βέβαια, μάλλον είχα γεννηθεί όταν δημιουργήθηκε η ΕΕΤΑΑ, αλλά σε κάθε περίπτωση ο ρόλος της ΕΕΤΑΑ δεν είναι απλώς ένας συγκυριακός ρόλος, είναι ένας θεσμός για την Αυτοδιοίκηση, όπου ειδικά τα τελευταία χρόνια και χαίρομαι που είχαμε συμμετάσχει και εμείς σε αυτή τη διαδικασία, εγώ και με την επιστημονική ομάδα στην οποία ανήκα, φτιάξαμε το πρώτο μεταπτυχιακό πρόγραμμα καταρχήν για την Αυτοδιοίκηση, μαζί με την ΕΕΤΑΑ, όπου κάναμε μαθήματα στην ΕΕΤΑΑ.

Θέλω να τα επισημάνω αυτά τα ζητήματα, γιατί το κυριότερο που θα ήθελα να επισημάνω σε αυτό το σύντομο χαιρετισμό – τοποθέτηση, τροφή για σκέψη, είναι ότι όλα αυτά τα πλαίσια τα οποία θα έρχονται να εξειδικεύονται, πάντα το κράτος, διαχρονικά, ανεξαρτήτως πολιτικών χρωματισμών, πάντα θα έρχεται να δίνει πράγματα στην Αυτοδιοίκηση, ίσως όμως όχι με τον κατάλληλο τρόπο. Άρα θα μεταβιβάζει αρμοδιότητες και προφανώς ο διαρκής διάλογος ότι μεταβιβάζονται αρμοδιότητες χωρίς τους απαραίτητους πόρους.

Όμως, αυτό που και εσείς, γιατί καλείστε να κάνετε και εσείς ένα δημόσιο management σε ένα τοπικό επίπεδο, και χαίρομαι γιατί στην αίθουσα εδώ και στην Κρήτη πάντα όταν μιλάμε για την Αυτοδιοίκηση, η Αυτοδιοίκηση της Κρήτης δείχνει το δρόμο, επιτρέψτε μου να το πω στους συναδέλφους φίλους της ΕΕΤΑΑ, το γνωρίζουν ενδεχομένως, είτε γιατί το DNA λίγο το δικό μας είναι λίγο ανήσυχο, επομένως δεχόμαστε τα θεσμικά πλαίσια, αλλά ενίοτε τα επηρεάζουμε κιόλας και διαμορφώνουμε και τις εξελίξεις και αυτό σημειώστε το, γιατί εδώ στην Κρήτη συναντούμε όλο το φάσμα της Αυτοδιοίκησης, των Βαθμών Αυτοδιοίκησης, και των επιπέδων των

Δήμων. Από μεγάλους αστικούς Δήμους, μέχρι και πολύ μικρά νησιά, την αγαπημένη μου τη Δήμαρχο της Γαύδου, η οποία ξέρει πολύ καλά τι εννοώ. Ό,τι ισχύει για τη Γαύδο, γιατί είπατε για το Αγαθονήσι, επίσης φίλος ο Ευάγγελος ο Κόττορος εκεί ο Δήμαρχος, δυστυχώς τα ίδια ισχύουν και για το Δήμο Ηρακλείου και αντιστρόφως. Και το Δήμο Αθηναίων.

Αυτή την πρόκληση θα έχουμε να την αντιμετωπίσουμε και οφείλουμε εμείς να την αντιμετωπίσουμε σαν κράτος σίγουρα πρώτα και να αναγνωρίσουμε τη διαφορετικότητα που υπάρχει, αλλά κυρίως εσείς να μπορέσετε να λειτουργήσετε.

Το κυριότερο λοιπόν που θα κρατήσετε και το κρατώ και εγώ όταν ανέλαβα μία Γενική Γραμματεία η οποία δεν είχε παίξει το ρόλο της για πάρα πολλά χρόνια, θέλω να είμαι ειλικρινής, υπήρχε δημόσια πολιτική στη νησιωτικότητα μόνο με ένα ΦΕΚ, όταν είχε ιδρυθεί ενδεχομένως να είχε συμπεριλάβει την έννοια της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και του συντονισμού των πολιτικών, το παλιό Υπουργείο Αιγαίου θα θυμάστε, αυτό που μας έβγαλε στα ανοιχτά είναι ο ανθρώπινος παράγων.

Όσους συμβούλους, αναπτυξιακούς Οργανισμούς και γύρω – γύρω δημιουργηθούν, πάντα ο πυρήνας της δουλειάς πρέπει και οφείλει να βγαίνει ή να περιλαμβάνει τα στελέχη τα οποία έχετε. Καλά, κακά, αυτά που θέλουμε, αυτά που δεν θέλουμε, έχει πολύ μεγάλη σημασία ο ανθρώπινος παράγων και εκεί που μπορείτε να επηρεάσετε με την επιλογή κατάλληλων συνεργατών, από το Γενικό Γραμματέα, τους συνεργάτες σας, να έρθουν να εμπλουτίσουν αυτή την ομάδα. Όπως επίσης και οι επιλογές των συνεργατών.

Όλα αυτά που ακούμε σήμερα προφανώς θέλουν τη θεσμική υποστήριξη της ΚΕΔΕ σε επίπεδο εκπροσώπησης, φορέων όπως την ΕΕΤΑΑ και άλλους πολύ καλούς Οργανισμούς, αλλά η ΕΕΤΑΑ έχει τον επίσημο θεσμικό ρόλο του συμβούλου της Αυτοδιοίκησης. Πολύ μεγάλη προσοχή στην επιλογή των συνεργατών, για εμένα αυτό είναι το σημαντικότερο. Και επειδή ο καταιγισμός της

πληροφορίας είναι πάρα πολύ μεγάλος, ποτέ άλλοτε επίσης η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν έχει σωρεύσει τόσες χρηματοδοτήσεις από τόσες διαφορετικές πηγές, αυτή η κυβέρνηση στα προηγούμενα 4 χρόνια και πλέον, έχει απλωθεί αυτό, είναι δεδομένο ότι έχετε σωρεύσει χρηματοδοτήσεις ή θα βρείτε οι νεοεκλεγέντες Δήμαρχοι σωρευμένες χρηματοδοτήσεις, οι οποίες όμως θα αρχίσει ο χρόνος να μετρά αντίστροφα.

Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, δεν ζούμε σε ένα πλαίσιο ελεύθερης χρηματοδότησης ή εσαεί, αυτή η εποχή έχει τελειώσει, το έχουμε πληρώσει χρυσά όλοι μας, το κράτος το ίδιο, οι Δήμοι οι ίδιοι, επομένως έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία και η ενημέρωσή σας να γίνει τάχιστα, και η αναζήτηση νέων πηγών, γιατί προφανώς οι προτεραιότητες που μπορεί να είχαν τεθεί στο προηγούμενο καθεστώς μπορεί να μη σας βρίσκουν σύμφωνους, αυτό θα έλεγα ότι ίσως πρέπει να το ξαναδούμε γιατί οφείλουμε να έχουμε μια συνέχεια, ειδικά στα θέματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά το σημαντικότερο είναι να έχετε κατάλληλες ομάδες, οργανωμένες, για να μπορούν να σας υποστηρίξουν. Είναι ένα πολύ σύνθετο έργο πλέον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Εμείς, θα μιλήσω λίγο τώρα για το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και για την Κρήτη, το σημαντικότερο είναι να υπάρχει ένα στρατηγικό σχέδιο όχι αυτό που μπορεί να επιβάλλεται από διαφορετικά θεσμικά πλαίσια. Εδώ φεύγοντας ο κάθε ένας λογικά θα έχει ακούσει για δεκαπέντε διαφορετικά επιχειρησιακά προγράμματα που πρέπει να κάνετε, γιατί το ένα επιβάλλεται από... Ζώα συντροφιάς... Δεν υποτιμώ τις επιμέρους πολιτικές, αλλά προϋποθέτει να υπάρχει ένα οργανωμένο, όχι 500 σελίδων επιχειρησιακό πρόγραμμα των Δήμων, έχει πολύ μεγάλη σημασία. Δυστυχώς έχουμε εισάγει μια γραφειοκρατία του γαλλικού μοντέλου στην ελληνική Αυτοδιοίκηση και πρέπει λίγο να απαγκιστρωθούμε από αυτό και να μπορέσουμε να γίνουμε πάρα πολύ επιτελικοί.

Το κράτος στον επιτελικό του σχεδιασμό ως επιτελικό κράτος, λειτούργησε με αυτό τον τρόπο, οφείλω να πω, αυτό διασφάλισε και τη συνέχεια του κράτους και για πρώτη φορά το ζήσαμε μεταξύ δύο κυβερνήσεων, του ιδίου πολιτικού χώρου, υπήρξε όμως μία συνέχεια, ακριβώς γιατί γινόταν μια δουλειά που δεν φαινόταν σε σχέση με το επιτελικό κράτος.

Νομίζω οι καλές πρακτικές αυτές πρέπει να μεταφερθούν στην Αυτοδιοίκηση, όχι για να συνεχίσετε το έργο των προηγούμενων, κυρίως για τη μέθοδο. Διότι τώρα θα κριθούν πάρα πολλά έργα και χρηματοδοτήσεις, δεν υπάρχει ανάγκη για σύρευση νέων χρηματοδοτήσεων, αν με ρωτάτε, κυρίως να υλοποιηθούν και ο σχεδιασμός του α΄ εξαμήνου, όποιος καταφέρει να ζήσει το α΄ εξάμηνο από αυτό που θα αναλάβει, γιατί αντιλαμβάνομαι ότι αναλαμβάνετε σε μία περίοδο όπου έχουμε πολλές ιδιαίτερες αλλαγές, πολύ χρήσιμες αλλαγές, το Υπουργείο Εσωτερικών γνωρίζει πάρα πολύ καλά και νομίζω ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, ιδού η Ρόδος βέβαια, ιδού και το πήδημα, για να μπορούμε να το κάνουμε πράξη.

Επομένως η καλή οργάνωση από τη μια, μπορεί να σας φάει πολύ χρόνο, δεν πρέπει να ασχοληθείτε μόνο με αυτό, και τώρα μιλάω με τις άλλες μου ιδιότητες, όπως καταλάβατε, όχι ως Γενικός Γραμματέας, κάνοντας πολλά χρόνια επιχειρησιακό σχεδιασμό, προγραμματισμό, για τους Δήμους, και στο τέλος της ημέρας είναι πού θα βρω λεφτά να τα κάνω. Και έχουμε χάσει χρόνο να φτιάξουμε Οργανισμούς, να βρούμε, να στελεχώσουμε, να καταρτίσουμε υπαλλήλους, και έχουμε χάσει και άλλα τρένα.

Όλα ταυτόχρονα συμβαίνουν στην Αυτοδιοίκηση και πρέπει ο Δήμαρχος να είναι ένας σωστός manager, δεν μπορεί να ασχολείται, ακόμη και αν επιβάλλεται ή ο Έλληνας ξέρει ότι μόνο στο Δήμαρχο πρέπει να μιλήσει και για τη λάμπα που κάηκε, αυτό πρέπει να το διαχειριστείτε, είστε όλοι πάρα πολύ έμπειροι, βλέπω ανθρώπους που, βέβαια, έχουν τεράστια εμπειρία αυτοδιοικητική και κεντρικής

πολιτικής και όχι μόνο, αλλά εδώ πρέπει ο Δήμαρχος, τον οποίο θέλω να τον βρίσκω στις Βρυξέλλες, να τον βρίσκω και οπουδήποτε αλλού, και στην Αθήνα, και να είναι σίγουρος ότι έχει δημιουργήσει μια ομάδα πίσω που τρέχει την καθημερινότητα, που ενδεχομένως τρέχει την υπηρεσία, αλλά ένας Δήμαρχος, νομοτελειακά, εάν ασχολείται μόνο με την καθημερινότητα, αν αυτό επιθυμεί, αυτό θα γίνει. Νομίζω ότι θα είναι μία διέλευση η οποία θα είναι μάλλον αβλαβής ως προς το οραματικό σκέλος του Δήμου του και νομίζω ότι όλοι εδώ έχετε την πρόκληση και έχετε αυτό το DNA όλοι σας, της προστιθέμενης αξίας.

Κοιτάω ανθρώπους γιατί σχεδόν τους περισσότερους σας ξέρω όλους.

Σε ό,τι αφορά το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η επέκταση της αρμοδιότητας στη Κρήτη μπήκε πολύ στοχευμένα και λελογισμένα, αγγίξαμε πράγματα που δεν είχαν αγγιχτεί πάρα πολύ, λιμενικό σύστημα, το γνωρίζετε, αρκετοί από εσάς, έχουμε δρομολογήσει χρηματοδοτήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης από το ΕΣΠΑ '21 – '27 αλλά και από εθνικές χρηματοδοτήσεις.

Μεγάλο ζήτημα η αδυναμία των Λιμενικών Ταμείων, σε ό,τι αφορά τη διαχειριστική και ουσιαστική τεχνική επάρκεια. Νομίζω ότι, όπως λέω και εγώ πολλές φορές δημόσια και στην Κρήτη, πρέπει να καταλάβουμε, πέρα από την ενδοχώρα και τον ορεινό μας όγκο, αδιαμφισβήτητα, η σχέση της Κρήτης με τη θάλασσα δεν αφορά τα τραπεζοκαθίσματα μόνο στη χερσαία ζώνη ή ενδεχομένως την οργάνωση των παραλιών, είναι κάτι πολύ πιο βαθύ και πολύ πιο βαθιά αναπτυξιακό. Οι λιμενικές υποδομές, είτε αφορά αλιευτικά καταφύγια, είτε αφορά για το θαλάσσιο τουρισμό για μαρίνες, είτε αφορά τα ακτοπλοϊκά μας λιμάνια, αναφέρομαι και στο Νότο, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης και τους Δήμους, έχουμε ένα αρκετά εκτεταμένο πρόγραμμα ως Υπουργείο Ναυτιλίας, ποτέ άλλοτε δεν είχαν χρηματοδοτηθεί τέτοιες παρεμβάσεις, λέω το

παράδειγμα και του Ρεθύμνου, το μεγάλο έργο της θωράκισης, μέχρι και πολύ μικρά που αφορούν το Νότο της Κρήτης και έχουμε χρηματοδοτήσει και αρκετές μελέτες ωρίμανσης.

Στο κομμάτι της ολοκληρωμένης διαχείρισης του νερού, έχουμε λελογισμένα ανοίξει τις χρηματοδοτήσεις του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων που δεν είναι πολύ μεγάλο, διότι το διαχειριζόμαστε για το σύνολο των άνυδρων νησιών. Δυστυχώς διαπιστώνουμε το θέμα της διαχείρισης του νερού, προφανώς το ζήτημα της λειψυδρίας και της ανομβρίας το γενικότερο, αλλά βλέπουμε πολλά θέματα ελλιπών υποδομών, ιδίως και στο Νότο οφείλω να πω, όπου εκεί έχουμε συνεργαστεί με αρκετούς Δημάρχους. Δεν συζητώ για τη Γαύδο, ισχύουν τα πάντα όλα 100%, έτσι; Το Υπουργείο εκεί έχει 150%.

Λελογισμένα λοιπόν, έχουμε ανοίξει χρηματοδοτήσεις και αυτό το οποίο θα πρέπει το επόμενο διάστημα να κάνουμε, εμείς έχουμε ξεκινήσει και προχωράμε με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στη δημιουργία ενός ειδικού τομεακού προγράμματος μόνο για τις νησιωτικές περιοχές, έμφαση δίνεται στα μικρά και στα μεσαία νησιά, ωστόσο θεωρώ ότι ενδεχομένως αν τα καταφέρουμε, θα μπορέσουμε να εντάξουμε λελογισμένα και το κομμάτι της Κρήτης.

Δεν είναι ένας “Τρίτης” των νησιών, δεν έχει αυτό το μέγεθος, για αυτό αναφέρομαι σε μία κλίμακα χαμηλότερη, που όμως η πράξη έδειξε, και με το Δήμαρχο Γόρτυνας, και Φαιστού, και με άλλους του Νότου, το ξέρουν, ότι με μικρές παρεμβάσεις καταφέραμε να δώσουμε λύσεις, τελικά, στη λειψυδρία ή στην ολοκληρωμένη διαχείριση του νερού, όπου προϋπόθεση βέβαια είναι να έχει γίνει συνολικότερος σχεδιασμός. Δεν είναι εδώ απλώς, είδαμε κάποιον να χρηματοδοτεί και πρέπει να χρηματοδοτήσει και εμάς, σε στοχευμένες παρεμβάσεις που λύνουν τα προβλήματα. Επομένως, η καταλληλότητα του σχεδιασμού εδώ έχει να κάνει και με μικρότερες παρεμβάσεις και με ορθολογικοποίηση της διαχείρισης του νερού.

Το πρόγραμμα “Νέαρχος”, αναφέρομαι στο πρόγραμμα “Νέαρχος” φυσικά, το οποίο προχωράει με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δίνει έμφαση ιδιαίτερα σε πράσινες υποδομές, πάλι λιμενικές υποδομές και εγκαταστάσεις, πολύ σημαντικό, μικροπαρεμβάσεις που συνήθως γνωρίζουμε ότι χρειάζονται. Θα πω το παράδειγμα των λιμανιών του Νότου, θα τα ξέρετε, τα οποία τα λιμάνια κλείνουν από την προσάμμωση διαρκώς. Άρα λάθος σχεδιασμοί του παρελθόντος που τους πληρώνουμε όλους χρυσούς. Κάποιοι τρέχετε και στον εισαγγελέα, φαντάζομαι, γιατί προσπαθείτε να λύσετε τα προβλήματα, χωρίς απαραίτητα να μπορούμε να ακολουθήσουμε και όλες τις τυπικές διαδικασίες. Άρα παρεμβάσεις που είναι μια καθημερινότητα που η Κρήτη δεν την είχε και τόσο στο μυαλό της, είναι πάρα πολύ σημαντικό, έχει γίνει μια οργανωμένη δουλειά.

Δεύτερη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων που θα αφορά και την Κρήτη, μας εγκρίθηκε μόλις προχθές από το μηχανισμό “ELENA” που έχει κάνει και η Περιφέρεια Κρήτης, για την τεχνική υποστήριξη και την ωρίμανση αδύναμων δικαιούχων, για ενεργειακές παρεμβάσεις που συνδέονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση του νερού. Ήδη κάποιες μικροχρηματοδοτήσεις μελετών έχουμε κάνει για φωτοβολταϊκά, για net metering, σε σχέση με τις γεωτρήσεις, με την ενεργειακή δαπάνη που υπάρχει για αφαλατώσεις. Λέω παραδείγματα τώρα ενδεικτικά. Σημαντικές όμως παρεμβάσεις, όπως κατανοείτε.

Και μέσα από αυτό το μηχανισμό θα μπορέσουμε να υποστηρίξουμε με τεχνικό σύμβουλο, με νομική υποστήριξη, με χρηματοοικονομική και τεχνική, την ωρίμανση των διαγωνιστικών διαδικασιών και της υλοποίησης των έργων. Πάρα πολύ σημαντικό, το ενεργοποιήσαμε κυρίως για αδύναμους δικαιούχους, μικρούς νησιωτικούς ΟΤΑ, θεωρώ όμως ότι ενδεχομένως και η Κρήτη θα έχει το κομμάτι που της αναλογεί.

Σίγουρα το άνοιγμα με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων μας έχει δώσει τη δυνατότητα να ξεπεράσουμε αδυναμίες του κεντρικού κράτους σε σχέση με την τμηματοποίηση των χρηματοδοτήσεων και πάμε λίγο στοχευμένα.

Όλα αυτά δεν θα ήταν δυνατά αν, όταν αναλάβαμε κάποιοι άνθρωποι και πήραμε την απόφαση... Το λέω για παραδειγματισμό, πώς λειτουργήσαμε εμείς. Ένας Δημόσιος Οργανισμός που δεν είχε κανένα χρηματοδοτικό εργαλείο στα χέρια του. Δεν είχε μέσα να κάνει πολιτική. Βάλτε τον εαυτό σας σε ένα Δήμο που θα θέλετε να κάνετε εκατό πράγματα, θα έχετε δεσμεύσεις του παρελθόντος, καλές και κακές, και ενδεχομένως θα έχετε και περιορισμένους πόρους.

Άρα σκεφτείτε έξυπνα, σκεφτείτε στοχευμένα και μεθοδικά και νομίζω ότι εδώ η ΕΕΤΑΑ και με τους οδηγούς που έχει καταρτίσει, και με την εξειδίκευση που έχει στα στελέχη της πλέον, και με εμπειρία πλέον και στην υλοποίηση και στην υποστήριξη, νομίζω ότι πρέπει να ανοίξετε διαύλους που ίσως να μη σας φαίνονται προφανείς. Προχθές ήμασταν με την Περιφέρεια Κρήτης μαζί στο Σαν Μαλό στη Γενική Συνέλευση του CPMR, δεν είναι απλώς μια παρουσία. Το να συμμετέχεις σε διεθνή φόρα και να δικτυώνεσαι με τους φορείς, δεν είναι απλώς για να κάνεις ένα μικρό προγραμματάκι, να κάνεις πέντε ταξίδια. Και αυτό είναι χρήσιμο, γιατί ανοίγει τα μυαλά σου.

Έχει πολύ μεγάλη σημασία πλέον γιατί ενημερωνόμαστε για στοχευμένα εργαλεία κεντρικά διαχειριζόμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που θεωρώ ότι αυτά μπορούν να σας δώσουν τη δυνατότητα να υλοποιήσετε παρεμβάσεις και κυρίως και στο κοινωνικό κομμάτι, και στο εκπαιδευτικό, και στην επένδυση στον άνθρωπο, που ειδικά στις μικρές κοινωνίες, εμείς στα μικρά νησιά τουλάχιστον, βλέπουμε ότι τέτοιες παρεμβάσεις έχουν πολύ μεγάλη αξία.

Προκλήσεις μεγάλες. Αυτό το οποίο έχουμε ενεργοποιήσει για την Κρήτη και νομίζω ότι μπορούμε να το συζητήσουμε, για τους μικρότερους κυρίως Δήμους, έχουμε ήδη χρηματοδοτήσει υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου, έχουμε χρηματοδοτήσει τους Δήμους για να μπορέσουν να τρέξουν διαδικασίες, συμπληρωματικά με την υποστήριξη από το Υπουργείο Εσωτερικών. Σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστούμε το Υπουργείο Εσωτερικών, αλλά ακριβώς επειδή πρέπει να δείξουμε ότι και η Κρήτη είναι νησί και έχει τις αδυναμίες της και αναφέρομαι σε περιοχές που έχουμε διπλή απομόνωση εντός Κρήτης και έχουμε διπλό χαρακτήρα, και νησιωτικός Δήμος και ορεινός Δήμος, να μάθουμε να αναγνωρίζουμε τη διαφορετικότητα.

Νομίζω ότι εδώ υπάρχει ένα καλό κλίμα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης όπως λέμε με τη Γιούλη τη Γκόνου πολλές φορές. Υπάρχει μια οργανωμένη Περιφέρεια με έναν έμπειρο Περιφερειάρχη με τους Αντιπεριφερειάρχες του, οι Δήμαρχοι οι οποίοι διατηρούν την αυτοτέλειά τους με έναν ιδιαίτερο τρόπο στην Κρήτη και ξέρουν να διεκδικούν... Είναι κάτι το οποίο μου το λένε από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου οφείλω να σας πω, ότι επειδή συνεργαζόμαστε με αρκετούς Δήμους, τους εκπλήσσει ότι η Κρήτη έρχεται πάντα οργανωμένη και πάντα με προτάσεις. Και πάντα ο φάκελος για να έρθει για να πληρωθεί κάτι, πάντα πολύ οργανωμένα. Αυτό κάτι σημαίνει. Για αυτό είπα στην αρχή ότι η Κρήτη έχει μάθει να διαμορφώνει λίγο το δρόμο.

Εμπιστοσύνη στα στελέχη, έλεγχος, εσωτερικός έλεγχος, μην το φοβόμαστε, διαφάνεια, μας προστατεύει όλους. Εμπιστοσύνη ταυτόχρονα, αλλά και εσωτερικός έλεγχος. Γιατί νομίζω ότι... Να πούμε τα πράγματα όπως έχουν, έτσι; Μην κρυβόμαστε. Τα πράγματα γίνονται πιο αυστηρά και ειδικά όταν μιλάμε για συγχρηματοδοτούμενους πόρους τα πράγματα είναι ακόμη πιο αυστηρά πλέον, περισσότερο έχεις να πείσεις την ΕΔΕΛ και τέτοιους φορείς, παρά για το φυσικό αντικείμενο.

Το Υπουργείο Ναυτιλίας λοιπόν και Νησιωτικής Πολιτικής, υπό τη νησιωτικότητα και τη γαλάζια οικονομία, έχει ενεργοποιήσει πόρους σημαντικούς, στοχευμένους, λιμενικές υποδομές, διαχείριση υδάτινων πόρων και πάμε να μεταφέρουμε την εμπειρία των GReco islands, που αφορά τα μικρά νησιά, στον ενεργειακό μετασχηματισμό, ενεργειακές επενδύσεις. Πάρα πολύ σημαντικό για να μειώσουμε τα κόστη.

Αυτό εν ολίγοις και ως περιφερειολόγος, θέλω να βλέπω την Κρήτη πάντα να πρωτεύει και νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να κάνετε και πιο θεματικές συναντήσεις, το έχουμε κάνει και στο παρελθόν με την ΕΕΤΑΑ, γιατί πραγματικά η διαφορετικότητα της Κρήτης, οι αστικοί Δήμοι σε σχέση με τους αγροτικούς και τους ορεινούς έχουν τις διαφορές τους και αξίζει να το δούμε. Ούτως ή άλλως σε επίπεδο ΚΕΔΕ υπάρχει η σχετική πρωτοβουλία και εμείς ως Υπουργείο πλέον έχουμε το θεσμικό πλαίσιο που δεν είχαμε, με εθνική στρατηγική, χρηματοδοτικά εργαλεία, τα οποία είναι στη διάθεση κυρίως των ΟΤΑ. Επομένως αυτό αφορά και την Κρήτη.

Σας ευχαριστώ για το χρόνο που μου δώσατε να απευθυνθώ στους συντοπίτες μου. Να είστε καλά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον Γενικό Γραμματέα, γιατί μεταφέρει την εμπειρία και τη γνώση και ως σύμβουλος, και ως συνεργάτης παλιός της ΕΕΤΑΑ, έχει, αν θέλετε, και μια κουλτούρα της ΕΕΤΑΑ και έχουμε συνεργαστεί σε αυτό το κομμάτι και νομίζω, αγαπητέ Μανώλη, θα έπρεπε να κάνουμε και μια ειδική συνάντηση, αν θέλεις, για την ΕΕΤΑΑ, ειδικά για αυτά τα εργαλεία, για να δούμε πώς μπορούμε να συμβάλλουμε και εμείς τις δικές σας δυνάμεις προς αυτή την κατεύθυνση. Και ελπίζω να το κλείσουμε μετά την ολοκλήρωση αυτών των ημερίδων. Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία. Πάμε λοιπόν τώρα στην άλλη ενότητα, την προτελευταία ενότητα.

Ε΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Θα παρακαλέσω τον Καθηγητή του ΕΚΠΑ, τον γνωστό σε όλους, τον κύριο Λέκκα Ευθύμιο, να πάρει το λόγο για να αναπτύξει το θέμα σχετικά με: Κλιματική αλλαγή – Πολιτική προστασία και Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ε. ΛΕΚΚΑΣ: Καλούμαι να διαχειριστώ μια κρίση, του χρόνου. Είχα ετοιμάσει γύρω στις 120 διαφάνειες. Σας υπόσχομαι όμως μέσα σε 10 – 15 λεπτά θα έχω τελειώσει.

Σε ένα κρίσιμο θέμα που μας απασχολεί, είναι τα θέματα της πολιτικής προστασίας και της κλιματικής κρίσης. Η κλιματική κρίση βρίσκεται σε εξέλιξη, τη βιώνουμε όλοι μας, αλλά πριν μπω στο θέμα, θα πρέπει να σας πω τρία πράγματα. Τρεις ανακοινώσεις βασικά.

Το πρώτο είναι ότι αρχίσαμε στον ΟΑΣΠ, μαζί με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, τον υποχρεωτικό πρωτοβάθμιο έλεγχο σε όλα τα δημόσια κτίρια της χώρας. Από το 2002 μέχρι τώρα είχαν ελεγχθεί 10% των κτιρίων και καλούμαστε μέσα σε 1 χρόνο να ελέγξουμε 35.000 κτίρια σε όλη την Ελλάδα, με προτεραιότητα στα σχολεία, στα νοσοκομεία, στις κρίσιμες Υπηρεσίες και σε όλα τα δημόσια κτίρια.

Αυτός ο έλεγχος θα γίνει μέσα σε 1 χρόνο, το Υπουργικό Διάταγμα το αναφέρει ότι μέσα σε 1 χρόνο πρέπει να γίνει ο έλεγχος, αλλά πρέπει και εσείς να μπείτε μέσα στην πλατφόρμα του ΟΑΣΠ να δηλώσετε τα κτίρια. Στα κτίρια τα οποία πρέπει να γίνει ο πρωτοβάθμιος έλεγχος. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο είναι ότι αρχίσαμε μαζί με την Περιφέρεια ένα πιλοτικό πρόγραμμα για τη μη δομική τρωτότητα των σχολικών μονάδων. Το θέμα της δομικής τρωτότητας το έχουμε λήξει με τον πρωτοβάθμιο έλεγχο, θα το λήξουμε δηλαδή, το θέμα της μη δομικής τρωτότητας αρχίζουμε από 40 σχολεία στην Περιφέρεια της Κρήτης, πιλοτικό πρόγραμμα, να δούμε πώς θα πάει και στη συνέχεια θα το εξειδικεύσουμε σε όλα τα σχολεία της Κρήτης.

Το τρίτο και σημαντικότερο που πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα είναι ότι με εντολή του κυρίου Πρωθυπουργού τον Φεβρουάριο, αμέσως μετά το σεισμό της Τουρκίας, θα εκτελεστεί στην Κρήτη εδώ η μεγαλύτερη άσκηση πλήρους πεδίου ανάπτυξης που έγινε ποτέ στον ελληνικό χώρο. Άσκηση με σεισμό, τσουνάμι, κατολισθήσεις, βιομηχανικό ατύχημα, ενδεχόμενη θραύση φράγματος και όλα τα σχετικά, η οποία άσκηση θα αναπτυχθεί σε όλους τους Δήμους της Κρήτης, σε όλες τις Υπηρεσίες της Κρήτης, θα υπάρχει μεταφορά δυνάμεων από την ηπειρωτική Ελλάδα στην Κρήτη και για αυτό το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα μέχρι τον Απρίλιο είναι ασφυκτικές οι ημερομηνίες και αρχίζουν από την Υπουργική Απόφαση η οποία θα δημοσιευθεί μάλλον μέχρι τέλος της εβδομάδας, για την άσκηση, είναι ασφυκτικές οι ημερομηνίες για την εκτέλεση της άσκησης και είναι ασφυκτικές οι ημερομηνίες γιατί αμέσως μετά τον Απρίλιο αρχίζει η τουριστική περίοδος και είναι μια μεγάλη απαγορευτική περίοδος να γίνει οτιδήποτε. Μετά θα πρέπει να πάμε τον Οκτώβριο, πράγμα το οποίο μας το απέκλεισε ο Πρωθυπουργός.

Λοιπόν, αυτές είναι οι τρεις βασικές ανακοινώσεις που είχα να κάνω. Και στα πλαίσια αυτής της άσκησης θα μας δοθεί η ευκαιρία, με όλους τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και όχι μόνο βεβαίως, εθελοντικές οργανώσεις, Υπηρεσίες, Αστυνομία βέβαια, Πυροσβεστική και τα λοιπά, να είμαστε σε πλήρη συνεργασία έτσι ώστε να μπορούμε μέσα στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε σχέση με την πολιτική προστασία.

Περνάω πολύ γρήγορα τις διαφάνειες. Εκείνο το οποίο θα πρέπει να δούμε στη συγκεκριμένη περίοδο είναι πώς θα προσαρμοστούμε τις εξελισσόμενες συνθήκες, είναι και η σύμφωνη γνώμη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και πώς ουσιαστικά θα συμπλεύσουμε με τα φαινόμενα, δεν θα αντιπαρατεθούμε στα φαινόμενα, θα πρέπει ουσιαστικά να προσαρμοστούμε στις εξελισσόμενες διαδικασίες.

Έχουμε να κάνουμε με μία κλιματική κρίση, μία κλιματική κρίση, όχι κλιματική αλλαγή. Η κλιματική αλλαγή είναι λάθος. Οι αλλαγές στην επιφάνεια της γης, όπως φαίνεται εδώ, γίνονται κάθε 12.000 με 15.000 – 16.000 χρόνια. Πριν 16.000 χρόνια κανένας θα μπορούσε να πάει από τον Πειραιά στον Πόρο και στην Αίγινα, πεζή. Γιατί είχαν αναπτυχθεί οι πάγοι, έπεσε το νερό, αλλά αυτό γίνεται κάθε 12.000, 16.000 χρόνια, τα τελευταία 300.000 χρόνια.

Έτσι λοιπόν δεν είναι κλιματική αλλαγή, είναι μία κλιματική κρίση, βλέπουμε ότι όλες οι ενδείξεις οδηγούν σε μία αύξηση της θερμοκρασίας η οποία δεν είναι φυσιολογική, βεβαίως με την ανθρώπινη παρέμβαση και πώς συντίθεται ουσιαστικά αυτή η κλιματική κρίση; Συντίθεται από κινδύνους, τους οποίους θα περάσουμε πολύ γρήγορα, ουσιαστικά έχουμε να κάνουμε με σεισμούς, με ηφαίστεια, με κατολισθήσεις, με κύματα τσουνάμι, με δασικές πυρκαγιές, με πλημμυρικά φαινόμενα, έντονα καιρικά φαινόμενα, χιονοπτώσεις, ξηρασίες και τα λοιπά, πλημμυρικά φαινόμενα που τα βλέπουμε να αναπτύσσονται πολύ συχνότερα από ό,τι στο παρελθόν σε όλο τον ελληνικό χώρο. Εδώ είναι στη Θεσσαλία. Ατυχήματα και ουσιαστικά ανθρώπινες... βιοατυχήματα, ιώσεις και τα λοιπά, όπως με τον Covid, μεταναστευτικά ρεύματα, μεγάλες πυρκαγιές, μολύνσεις, εκρήξεις μεγάλες όπως στη Βηρυτό πρόπερσι, όλα αυτά είναι φαινόμενα τα οποία ουσιαστικά καλούμαστε ως Τοπική Αυτοδιοίκηση, ως Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση και ως κεντρική κυβέρνηση, να τα αντιμετωπίσουμε. Βεβαίως και τα ατυχήματα, ατυχήματα είτε στη θάλασσα, είτε στη στεριά, όπως αυτό των Τεμπών, καταρρεύσεις στεγάστρων και τα λοιπά.

Θα δούμε παραδείγματα που συνθέτουν την κλιματική κρίση. Πρώτο παράδειγμα, στη Ρόδο, δεν το είχαμε συνειδητοποιήσει, από το 2013, 2015 αρχίζουμε να συνειδητοποιούμε την κλιματική κρίση που περιμέναμε να έρθει το 2050. Λοιπόν, Ρόδος, μεγάλες ζημιές από τις πλημμύρες. Το '19 στην Κρήτη εδώ στα Χανιά πέντε

ιστορικά γεφύρια γκρεμίστηκαν. Και δεν υπάρχει αναφορά ότι αυτά τα γεφύρια έπαθαν ζημιές τα τελευταία 100 χρόνια. Συνεπώς κάτι συμβαίνει. Πέντε ιστορικά γεφύρια. Επίσης, στην Εύβοια, άλλα τόσα γεφύρια, νέες κατασκευές, πολύ καλές κατασκευές, γκρεμίστηκαν κατά μήκος του (...) ποταμού.

Στη Μάνδρα, μία ολόκληρη καταστροφή, μέσα σε μία πόλη η οποία, όπως φαίνεται εδώ, απέκοψε τη ροή του ποταμού. Χτίσαμε πάνω στην κοίτη του ποταμού. Επίσης, στην Κινέττα. Μία πολύ μεγάλη δασική πυρκαγιά, έργα τα οποία έγιναν μετά τη δασική πυρκαγιά τον επόμενο χρόνο και τον μεθεπόμενο χρόνο όλα αυτά τα έργα τα οποία κάναμε για τα αντιδιαβρωτικά μέτρα και τα λοιπά και τα λοιπά, αυτοί οι κορμοί που τοποθετήσαμε, αυτά τα έργα που κάναμε, έπνιξαν την Κινέττα στα κατάντη. Εκεί είχαμε τη δυνατότητα να μετρήσουμε και τους δείκτες της κλιματικής κρίσης, τους δείκτες της καταστροφής.

Ένα φαινόμενο που αντιμετωπίσαμε πρόπερσι εδώ στην Αγία Πελαγία, όπου βλέπουμε ουσιαστικά την Αγία Πελαγία το 1945, το 2010, φαίνεται πώς είναι ο δομημένος ιστός στην Αγία Πελαγία και πώς τον έχουμε κάνει. Είναι μία διαδικασία η οποία αρχίζει από το '50 και επεκτεινόμαστε σε αστικά συγκροτήματα. Κυρίως σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Και βέβαια μέσα σε όλα αυτά υπάρχει και η παθογένεια της ελληνικής κοινωνίας και του ελληνικού κράτους, όπου μετά... πριν από κάθε εκλογή, δέκα εκλογές, δεκαπέντε εκλογές, κεντρικής κυβέρνησης, είχαμε νομιμοποίηση αυθαιρέτων, επανανομιμοποίηση, τακτοποίηση, επανατακτοποίηση και όλα τα σχετικά, με αποτέλεσμα να έχουμε οικιστικούς ιστούς, δεν αναφέρομαι αποκλειστικά στην Αγία Πελαγία, αλλά μας δείχνει εδώ ότι το ποτάμι ουσιαστικά έπρεπε να είναι στην κόκκινη γραμμή. Αστικοποιήσαμε ουσιαστικά την κοίτη του ποταμού. Ποια παρέμβαση μπορεί να γίνει; Καμία. Γιατί θα πρέπει να γκρεμιστούν ουσιαστικά δεξιά – αριστερά όλες οι

κατασκευές. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Για να επανέλθει η φυσική ροή του ποταμού.

Επίσης στην Αττική μεγάλες πυρκαγιές μαζί με φερόμενα, στον Ιανό μας δόθηκε η ευκαιρία να δούμε τα έργα που κατασκευάσαμε αμέσως μετά το σεισμό του 2014, καταστράφηκαν όλα από τον Ιανό, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι η ανθεκτικότητα, αυτό που λέμε ανθεκτικότητα στη μετά-καταστροφική περίοδο, είναι πολύ σημαντική. Έργα υποδομής, Κέντρα Υγείας, νοσοκομεία, τα οποία καταστράφηκαν από τον Ιανό και τα οποία ήταν λάθος σχεδιασμένα και λάθος χωροθετημένα.

Και ερχόμαστε στην πιο τρανταχτή απόδειξη της εξελισσόμενης κλιματικής κρίσης, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά σε όλο τον κόσμο. Η Ελλάδα βέβαια και η Μεσόγειος αποτελεί το hot spot. Ποια είναι αυτή; Εδώ είναι το σχέδιο πλημμύρας για τα 1.000 χρόνια, με βάση τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που καταρτίσαμε για τη Θεσσαλία. Αυτή είναι η ανάπτυξη των 1.000 χρόνων της πλημμύρας. Έρχεται ο Ιανός και τριπλασιάζει την επιφάνεια που είχαμε υπολογίσει πριν 3 χρόνια. Το '19. Συνεπώς έχουμε να κάνουμε με μία βροχόπτωση, με μία πλημμύρα της τάξεως των 1.000 ετών και πάνω.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, γιατί θα μπορούσε να πει κανένας ότι είμαστε άτυχοι και η πλημμύρα των 1.000 χρόνων μας κάθισε το 2011. Δεν είναι έτσι. Γιατί έρχεται στη συνέχεια ο Daniel, ο οποίος επαναλαμβάνει την ιστορία του Ιανού, ακόμα περισσότερο. Τρεις φορές. Δηλαδή πάμε στη βροχόπτωση των 9.000 χρόνων. Άρα μέσα σε 3 χρόνια έχουμε δύο βροχοπτώσεις, δύο πλημμύρες, που ξεπέρασαν τους σχεδιασμούς των 1.000 χρόνων. Εδώ είναι ο μεγάλος προβληματισμός και εδώ είναι ένα ερώτημα στο οποίο δεν μπορούμε να δώσουμε απάντηση, ούτε επιστημονική, ούτε τεχνική. Βλέπετε εδώ, άλλαξε το ανάγλυφο. Τα περνάω πολύ γρήγορα.

Και πριν περάσω στο τελευταίο μέρος της ομιλίας, θα δούμε από τι συντίθεται η κλιματική κρίση. Αυτό που λέμε κλιματική κρίση, από τι συντίθεται.

Πρώτον, από την πολυπλοκότητα και συνθετότητα των κινδύνων. Στη Θεσσαλία δεν είχαμε μόνο έντονη βροχόπτωση, δεν είχαμε μόνο πλημμύρα, είχαμε κατολισθήσεις, είχαμε υποσκαφές, είχαμε αλλαγές στο ανάγλυφο, είχαμε τα πάντα. Βιομηχανικά ατυχήματα, βιοτεχνικά ατυχήματα και τα λοιπά.

Εμφάνιση νέων μορφών κινδύνων που δεν γνωρίζαμε ως τώρα. Είναι κίνδυνοι που αγνοούσαμε. Και αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα που υπάρχει αυτή τη στιγμή.

Συσχέτιση της κλιματικής κρίσης με την εμφάνιση και άλλων κινδύνων, που πάνε παρέα. Και ακόμα δυσκολεύουν τη διαχείριση όλων αυτών των φαινομένων.

Η κλίμακα των καταστροφών βέβαια έχει ξεπεράσει κάθε επιστημονική πρόβλεψη, κάθε πρόβλεψη που είχαμε κάνει μέχρι τώρα. Οι καταστροφές και οι κρίσεις αναπτύσσονται σε ιδιαίτερες γεωγραφικές περιοχές, που μέχρι τώρα δεν τις είχαμε. Και βέβαια όλα αυτά προκαλούν μη ανατρέψιμες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Αυτή είναι ουσιαστικά η σύνθεση της κλιματικής κρίσης και δεν είναι μόνο η επιτάχυνση των φαινομένων ή τα μεγάλα φαινόμενα, που η κλιματική κρίση πάει βεβαίως μαζί με τα γεωδυναμικά φαινόμενα, είναι αυτά που εξελίσσονται κάτω από τη γη, τα βιώσαμε και εδώ στην Κρήτη με το Αρκαλοχώρι, με τα κύματα τσουνάμι, στο Δαμάσι πάνω στη Θεσσαλία και εδώ στην Κρήτη. Στην Κω, στη Λέσβο και σε άλλες περιοχές.

Εκείνο το οποίο θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε – και τελειώνω – είναι το εξής. Η βασική μαθηματική εξίσωση που πρέπει να λύσουμε, είναι ο κίνδυνος. Ο κίνδυνος είναι ή ο γεωδυναμικός κίνδυνος, σεισμούς, ηφαίστεια και τα λοιπά, ή ο υδρομετεωρολογικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος μέχρι τώρα θεωρούσαμε ότι παραμένει σταθερός. Δεν παραμένει σταθερός. Αυξάνεται με

εκθετική μορφή. Μέχρι τώρα παρέμενε σταθερός. Και ξέραμε ως ένα βαθμό πώς να το διαχειριστούμε. Ο κίνδυνος δεν παραμένει σταθερός.

Ερχόμαστε στην τρωτότητα. Η τρωτότητα είναι η αδυναμία που έχουμε εμείς. Σαν κοινωνία, σαν σύστημα, σαν Κρήτη, σαν Δήμος, σαν Περιφέρεια, σαν δίκτυα ζωής, ηλεκτρικό, επικοινωνίες και τα λοιπά, σαν υποδομές. Συντίθεται από εκατομμύρια συστήματα το σύστημα τρωτότητας της Κρήτης. Η τρωτότητα, αντί με την επιστημονική γνώση και τα τεχνικά επιτεύγματα να μειώνεται, αυξάνεται. Αυξάνεται και αυτή εκθετικά.

Αυτή τη στιγμή διαχειριζόμαστε τα πάντα, σε όλες τις Υπηρεσίες, σε όλες τις δραστηριότητες, μέσω internet. Το internet είναι το πρώτο που θα πέσει σε περίπτωση ενός σεισμού. Το βιώσαμε στην Τουρκία, στην αποστολή. Άρα λοιπόν αντί να μειώνουμε... τη μειώνουμε σε ορισμένα συστήματα, βεβαίως, αυξάνουμε την ανθεκτικότητά μας, αλλά συνολικά η τρωτότητα αυξάνεται.

Συνεπώς αυξάνεται και η διακινδύνευση. Δεν είναι επικινδυνότητα, σύμφωνα με τον Καθηγητή το Θεοδόση τον Τάσιο, δεν επικινδυνεύω, διακινδυνεύω είναι. Είναι η διακινδύνευση. Τη διακινδύνευση πρέπει να μειώσουμε, το τι περιμένουμε. Το τι αρνητικό περιμένουμε. Επειδή όμως δεν μπορούμε να μειώσουμε τον κίνδυνο, γιατί ο κίνδυνος δεν εξαρτάται από εμάς, συνήθως, μπορούμε να μειώσουμε την τρωτότητα. Δηλαδή να βελτιώσουμε την ανθεκτικότητά μας, όπου μπορούμε. Και όσο μπορούμε.

Έχουμε να κάνουμε λοιπόν με αυτή τη βασική εξίσωση, που πρέπει να είναι οδηγός σε κάθε μία πράξη μας, σε κάθε μία ενέργεια και από εκεί και πέρα πρέπει να εντάσσουμε ως Τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως κάθε επίπεδο Διοίκησης, τη διαχείριση κινδύνου σε τρία κομμάτια, σε τρία στάδια. Την πρόληψη – ετοιμότητα, την απόκριση και την επέμβαση και την αποκατάσταση – επαναφορά.

Στην αποκατάσταση – επαναφορά το μείζον ζήτημα και τώρα στη Θεσσαλία και στο Αρκαλοχώρι και παντού και στην Αγία Πελαγία

και όπου είχαμε πάθει ζημιές, είναι η ανθεκτικότητα. Είναι το τελευταίο πράγμα δεξιά που έχουμε να κάνουμε. Αποτίμηση της ανθεκτικότητας. Πρέπει να κάνουμε πιο ανθεκτικές κατασκευές, πιο ανθεκτικά συστήματα, έτσι ώστε να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε επιτυχώς στο επόμενο φαινόμενο.

Και δεν χρειάζεται να σχεδιάζουμε συνεχώς μεγαλύτερα έργα αντιπλημμυρικά και τα λοιπά, γιατί αυτά ακυρώνονται από το ίδιο το περιβάλλον. Μέσα στο Βόλο είχαμε τρία ρέματα. Ήταν αδύνατο, με οποιοδήποτε αντιπλημμυρικό έργο, να παραλάβει μέσα σε 6 ώρες 175 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού. Αυτό δεν μπορούμε να το πετύχουμε.

Έτσι λοιπόν, πρέπει να δώσουμε την ανθεκτικότητα που χρειάζεται στα συστήματα και βέβαια πρέπει να δούμε τι γίνεται με τους ΟΤΑ. Είχαμε την ευκαιρία το προηγούμενο χρονικό διάστημα να εκδώσουμε... Είναι αυτό εδώ πέρα το εγχειρίδιο μπορείτε να το βρείτε στο site της ΚΕΔΕ, είναι έκδοση του ΙΤΑ της ΚΕΔΕ, με τα βασικά βήματα που πρέπει να κάνει ένας αυτοδιοικητικός προκειμένου να δομήσει μία ικανοποιητική Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας. Θα το ανανεώσουμε, γιατί ο ίδιος ο νόμος άλλαξε, αλλάζει τώρα, είναι στη διαβούλευση, θα το ανανεώσουμε με τα βασικά στοιχεία.

Εκείνο όμως το οποίο θα πρέπει να πω – και τελειώνω, είχα πάρα πολλά να δείξω, αλλά τελειώνω – είναι ότι πραγματικά οι ΟΤΑ είναι σε δύσκολη κατάσταση από άποψη πολιτικής προστασίας. Γιατί; Γιατί καλούνται στην έκτακτη ανάγκη, δηλαδή στο συν-καταστροφικό στάδιο, να διαχειριστούν ένα πλήθος προβλημάτων που τους υπερβαίνει. Δεν έχουν τη δυνατότητα, έτσι;

Επίσης δεν έχουν τη δυνατότητα γιατί υφίστανται απώλειες οι ίδιοι οι ΟΤΑ που υφίστανται τις καταστροφές. Και σε προσωπικό, και σε μέσα, και σε δομές. Συνεπώς στα ελάχιστα περιθώρια τα οποία θα πρέπει να ανταποκριθούν στην έκτακτη ανάγκη, είναι

πολύ μικρά τα περιθώρια βέβαια, θα πρέπει να υπάρχει η εξωτερική επέμβαση.

Όλα αυτά βεβαίως και άλλα πολλά, φιλοδοξώ, γιατί τα χρονικά περιθώρια είναι ασφυκτικά, να τα δούμε στη μεγάλη άσκηση που θα γίνει τον Απρίλιο. Γιατί δεν είναι μία άσκηση η οποία θα καλέσουμε τις τηλεοράσεις να πούμε ότι πέτυχε. Μου έτυχαν τρεις Περιφερειάρχες, δεν λέω ονόματα, οι οποίοι έκαναν άσκηση μόνο για τα μέσα ενημέρωσης. Είναι γνωστοί Περιφερειάρχες και φίλοι μου, έτσι; Μετά τρεις μέρες είχαμε τις πιο μεγάλες καταστροφές που υπήρχαν στον ελληνικό χώρο. Στην Αττική, στη Θεσσαλία και ξανά πάλι στην Αττική.

Δεν θα είναι λοιπόν μία άσκηση για τα μέσα ενημέρωσης, θα είναι μία άσκηση δουλειάς, πραγματικής, για τους 4 μήνες που μας απομένουν, που το αποτέλεσμα ουσιαστικά δεν θα είναι επιτυχία ή όχι της άσκησης και οι δοκιμές στις δομές που υπάρχουν, αλλά το θέμα είναι να μπορούμε να καθίσουμε να δουλέψουμε όλο αυτό το χρονικό διάστημα πάνω στα Επιχειρησιακά Σχέδια των Δήμων, έτσι ώστε να αποκτήσουμε Επιχειρησιακά Σχέδια τα οποία να είναι ρεαλιστικά και να ανταποκρίνονται σε κάθε κίνδυνο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ

Κύριε Καθηγητά, αυξήσατε τις γνώσεις μας στον τομέα αυτό, την αντιμετώπιση των κρίσεων, μειώσατε την αισιοδοξία μας.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μια ερώτηση.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μας υποχρεώνουν στους ΟΕΥ να έχουμε αυτοτελές Τμήμα υπαγόμενο στο (...), Πολιτικής Προστασίας. ...(εκτός μικροφώνου)... Αυτό το αυτοτελές Τμήμα, με τι; Δηλαδή ...(εκτός μικροφώνου)...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Για αυτό χθες στην ομιλία μου είπα, ξεχωρίζοντας ενδεικτικά κάποια πράγματα, τις ΥΔΟΜ, τις Πολεοδομίες, τα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας, όλα αυτά που χρειάζονται

στελέχωση. Και μάλιστα όχι στελέχωση για να στείλουμε το ραπόρτο στην Πολιτική Προστασία ότι, ξέρεις, έχουμε τον τάδε και δεν σκαμπάζει τίποτα, δεν κατέχει πράμα, που λέτε εδώ στην Κρήτη, δεν ξέρει δηλαδή, θα πρέπει να είναι ένας άνθρωπος ο οποίος να αντιλαμβάνεται κάποια πράγματα και να μπορεί, με μια εξειδίκευση σχετική που θα αποκτήσει, να είναι το κατάλληλο πρόσωπο στην κατάλληλη θέση.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Έχουμε θέματα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ήμασταν εκεί.

Ε. ΛΕΚΚΑΣ: Πάντως έχετε δίκιο, κύριε Μαλανδράκη, γιατί νομίζω ότι το ελληνικό κράτος σκέφτεται ότι έκανε ένα νόμο και έχει τελειώσει. Αυτό είναι το πρόβλημα. Ενώ θα έπρεπε να φτιάξει ένα πρόγραμμα εφαρμογής του νόμου και να δει με ποιες προϋποθέσεις σε ποιους Δήμους μπορούν να γίνουν αυτά, πώς θα εκπαιδευτεί το προσωπικό, πώς θα ενημερωθεί, θα ευαισθητοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό, πώς θα ευαισθητοποιηθούν οι αιρετοί, πώς θα δοθούν οδηγίες και πώς θα συνεργαστεί αυτό το Τμήμα με τα άλλα Τμήματα και με την Περιφέρεια. Άρα αυτό δεν έγινε. Και αυτό είναι από τα μεγάλα προβλήματα, νομίζω, δεν θέλω να πω περισσότερο και γιατί θέλω να πάμε στην επόμενη...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ε. ΛΕΚΚΑΣ: Ναι, εντάξει.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Μεγάλο θέμα, δεν εξαντλείται, και πολύ σημαντικό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Θα ήθελα να ρωτήσω τον κύριο Καθηγητή, αν υπάρχουν σύγχρονα μοντέλα έγκαιρης ενημέρωσης όσον αφορά τα καιρικά φαινόμενα, ποιες Υπηρεσίες τα έχουν και αν αυτές οι Υπηρεσίες συνεργάζονται μεταξύ τους.

Ε. ΛΕΚΚΑΣ: Η τεχνολογία έχει προχωρήσει, υπάρχουν σύγχρονες διαδικασίες και συστήματα τα οποία προειδοποιούν, αλλά αυτά έχουμε διαπιστώσει ότι λειτουργούν μόνο σε κεντρικό επίπεδο. Δεν

λειτουργούν σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Συνήθως, έχω παραδείγματα που καίγονται πρώτα τα συστήματα σε πυρκαγιά και μετά ειδοποιούν, αν ειδοποιούν.

Θέλει πολύ μεγάλη προσοχή σε όλα αυτά τα συστήματα τα οποία υποτίθεται ότι προειδοποιούν. Αλλά και να προειδοποιήσουν, αυτό δεν σημαίνει ότι θα διαχειριστώ καλά μια επικείμενη καταστροφή, γιατί αν δεν έχω τις δυνατότητες να αντιμετωπίσω αυτή την καταστροφή, δεν κάνω τίποτα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Συνεχίζουμε λοιπόν, πάντα στην ίδια θεματική ενότητα, και κλείνει η θεματική ενότητα με την εισήγηση του κυρίου Πολύδωρου, Φυσικού και Ερευνητή του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου.

Α. ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ: Καλησπέρα και από εμένα. Θα προσπαθήσω και εγώ να είμαι σύντομος, ως Καθηγητής, για να προλάβουμε λίγο το χρόνο.

Η κλιματική κρίση θα χρειαζόταν μια ημερίδα από μόνη της για να αναλύσουμε όλα τα αίτια και τι μπορούμε να κάνουμε, τις επιπτώσεις που φέρνει, τις πολυεπίπεδες επιπτώσεις. Θα κάνω μία γενική εισαγωγή για να κατανοήσουμε λίγο τους όρους, τους οποίους πιθανά να τους βλέπετε σε κάποια έγγραφα, τεχνικές οδηγίες που σας έρχονται, αλλά δεν σημαίνει ότι όλοι είναι εξοικειωμένοι με αυτό. Θα πάμε μετά σε τοπικό επίπεδο να δω τι υποχρεώσεις πλέον έχουν οι Δήμοι, είτε για να πάρουν κάποιες χρηματοδοτήσεις, είτε δεσμεύσεις που έχουν κατευθείαν από το νόμο και θα κλείσω με κάποια παραδείγματα για το πώς μπορούν τα ερευνητικά ιδρύματα να βοηθήσουν τους Δήμους να αντεπεξέλθουν σε αυτή την κρίση.

Μετριασμός και προσαρμογή. Για προσαρμογή ήδη μίλησε ο Καθηγητής, ο κύριος Λέκκας, είναι δύο διαφορετικά πράγματα τα οποία το ένα συμπληρώνει το άλλο. Και τα δύο χρειάζονται. Μετριασμός, αναφέρεται στα μέτρα και τις δράσεις για τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου ή τη διαμόρφωση

καταβόθρων των αερίων αυτών. Δηλαδή τρόπους να τα πάρουμε από την ατμόσφαιρα.

Ένα παράδειγμα. Στην περίπτωση μιας πόλης, ο μετριασμός σε σχέση με την ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων. Αν τη βελτιώσουμε, βελτιώνουμε την... μειώνουμε την ενεργειακή κατανάλωση. Αν μειώσουμε την ενεργειακή κατανάλωση, το εργοστάσιο της ΔΕΗ δεν θα χρειαστεί να παράξει τόσο πολύ ρεύμα, άρα θα μειώσουμε τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου.

Ο μετριασμός έχει μακροπρόθεσμο στόχο. Γιατί; Γιατί δεν είναι εύκολο να εφαρμοστεί άμεσα, είναι πολύ δύσκολο να μειώσεις τις εκπομπές των αερίων για πολλούς λόγους, αλλά όταν το καταφέρεις αυτό, έχεις χτυπήσει το πρόβλημα στη ρίζα του.

Τι μπορούμε να κάνουμε άμεσα; Μπορούμε να προσαρμοστούμε στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Αυτές οι προσαρμογές είναι μια πληθώρα δράσεων που απαντούν στην κλιματική αλλαγή και στην κλιματική κρίση, συμπεριλαμβάνουν αλλαγές σε κοινωνικές, περιβαλλοντικές διεργασίες, στις απόψεις της κοινωνίας, σε διάφορες πρακτικές και σε δράσεις για τον περιορισμό των εν δυνάμει κινδύνων που φέρνει η κλιματική αλλαγή.

Για παράδειγμα, σε μία πόλη ως μέτρο προσαρμογής μπορεί να θεωρήσουμε την κατασκευή ενός παράκτιου αναχώματος για την προστασία από την άνωση της θάλασσας. Ή τη δημιουργία χώρων πρασίνου, για να μειώσουμε το θερμικό κίνδυνο που φέρνει πλέον η κλιματική αλλαγή.

Πώς όλα αυτά συνδυάζονται; Και θα χρησιμοποιήσω το παράδειγμα μιας πόλης. Οι πόλεις συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή μέσω των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου. Για αυτό το λόγο πρέπει να μειώσουμε τις εκπομπές, αυτός είναι ο σκοπός του μετριασμού. Παράλληλα όμως η κλιματική κρίση φέρνει νέους κινδύνους, ενδυναμώνει αυτούς που υπάρχουν ήδη, φέρνει ακραία καιρικά και κλιματικά φαινόμενα που πλήττουν το αστικό περιβάλλον, πλήττουν

τους κατοίκους. Σε αυτό, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να προσαρμοστούμε άμεσα. Άρα και είναι ο τρόπος που η προσαρμογή συνδέεται με τις πόλεις μας ή με οποιοδήποτε άλλο φυσικό σύστημα.

Όμως και τα δύο μαζί αυτά ενώνονται και συμπληρώνονται, διότι όταν σχεδιάζουμε μία πόλη, όταν σχεδιάζουμε νέες επεκτάσεις της πόλης, αν δεν τη σχεδιάσουμε σωστά, δηλαδή την αστική μορφολογία, ποιες αστικές λειτουργίες θα υπάρχουν στις νέες περιοχές, τι υλικά θα χρησιμοποιήσουμε για να δημιουργήσουμε τους χώρους τους νέους, το μόνο που θα καταφέρουμε είναι να επηρεάσουμε την κατανάλωση ενέργειας, κατά συνέπεια την παραγωγή της θερμότητας, άρα και την εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου. Και αυτά όλα μαζί είναι και ο μετριάσμος, και η προσαρμογή.

Ποιοι είναι οι στόχοι που έχουν τεθεί τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι η κλιματική ουδετερότητα. Ο όρος είναι αυτονόητος. Όσες εκπομπές παράγουμε αερίων του θερμοκηπίου, τόσες πρέπει να απορροφάμε και από την ατμόσφαιρα. Οι στόχοι είναι δύσκολοι. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ένα στόχο για μείωση 55% των εκπομπών σε σχέση με το 1990. Και το 2050 να είμαστε κλιματικά ουδέτεροι. Δηλαδή όσο παράγουμε, τόσο να εκπέμπουμε.

Αυτός ο στόχος είναι πολύ φιλόδοξος, οι προοπτικές δεν είναι τόσο καλές να επιτευχθεί και δυστυχώς υπάρχουν και πολλές πιέσεις να υπάρχουν συνεχείς αναπροσαρμογές αυτού του στόχου. Όχι του τελικού στόχου το 2050, αυτός είναι ένας καλά καθορισμένος στόχος, αλλά υπάρχουν συνεχείς πιέσεις να μην το καταφέρουμε το ποσοστό που χρειάζεται το 2030, να μην το καταφέρουμε το 2040 και να τα αφήνουμε όλα προς το τέλος. Και καταλαβαίνετε ότι με αυτό τον τρόπο θα οδηγηθούμε να μην πιάσουμε τον τελικό στόχο. Αυτή ήταν η γενική εικόνα.

Πάμε λίγο να δούμε τι υποχρεώσεις και τι ανάγκες έχουν οι Δήμοι.

Σύμφωνα με τον κλιματικό νόμο του 2022, κάθε Δήμος θα πρέπει να καταρτίσει το Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών. Τι περιλαμβάνει ένα ΔΗΣΜΕ; Είναι ο υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος, είναι η θέσπιση στόχων μείωσης των καθαρών εκπομπών για τουλάχιστον 10% για το έτος 2025 και 30% για το έτος 2030, σε σχέση με το έτος 2019. Το οποίο είναι ένας στόχος... έχει τεθεί έτσι στο νόμο που είναι σχετικά εφικτός με την έννοια ότι δεν έχουν πάρει σαν έτος βάσης κάποιο παλιότερο έτος που ήταν χαμηλότερες οι εκπομπές, το έτος το 2019 οι εκπομπές ήταν πάρα, πάρα πολύ υψηλά εθνικά αλλά και ευρωπαϊκά, οπότε ο στόχος είναι λίγο πιο εύκολος να επιτευχθεί.

Και αφού αναλυθούν και τεθούν οι στόχοι, πρέπει να γίνει και διερεύνηση, προσδιορισμός και ιεράρχηση των απαραίτητων μέτρων και δράσεων για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, η ιεράρχηση είναι το πιο σημαντικό, η πιο σημαντική παράμετρος.

Οι μεθοδολογίες που είναι για τον υπολογισμό και την ποσοτικοποίηση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, είναι πολύ καλά καθορισμένες, υπάρχουν σε οδηγίες που έχουν σταλεί σε όλους τους Δήμους, είναι το πρότυπο ISO 14064 που παρέχει έναν πολύ καλό οδηγό και κατευθυντήριες γραμμές για την ποσοτικοποίηση, παρακολούθηση και αναφορά των εκπομπών του αερίου του θερμοκηπίου.

Το δεύτερο πρωτόκολλο, το Greenhouse Gas Protocol είναι εντελώς διαφανές και χρησιμοποιείται από πολλές Τοπικές Αυτοδιοικήσεις παγκοσμίως για να καταγράψουν τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου και φυσικά ακολουθούνται πάντα οι κατευθυντήριες γραμμές από τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την κλιματική αλλαγή, που είναι ο Οργανισμός υπεύθυνος για την εξέταση της κλιματικής κρίσης.

Οι βασικές αρχές ενός ΔΗΣΜΕ είναι η γεωγραφική του κάλυψη, που μέσω του ΔΗΣΜΕ πρέπει να καταγραφούν όλες οι εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από δραστηριότητες

εντός του Δήμου, θα αναφερθώ αργότερα τι είναι αυτό το Score 1 και Score 2, γιατί ο τρόπος υπολογισμού είναι συγκεκριμένος, καταγράφουμε ό,τι ανήκει στο Δήμο και ό,τι υπάρχει μέσα στο Δήμο, με κάποιες εξαιρέσεις. Αν υπάρχει μια Δημοτική Επιχείρηση που βρίσκεται εκτός των ορίων του Δήμου, πρέπει να καταγραφεί στο ΔΗΣΜΕ του Δήμου. Αν υπάρχει κάτι μέσα στο Δήμο, μία εγκατάσταση ΧΥΤΑ μέσα στο Δήμο, αλλά δεν είναι ο Δήμος υπεύθυνος, δεν καταγράφεται. Όλα αυτά όμως είναι πολύ καλά καθορισμένα μέσα στις τεχνικές οδηγίες που έχει στείλει το Υπουργείο.

Ποιο είναι το χρονικό διάστημα που πρέπει να καταγραφούν οι εκπομπές; Είναι για ένα διάστημα 12 μηνών. Και το έτος βάσης είναι το 2019. Τι σημαίνει έτος βάσης 2019; Ο υπολογισμός πρέπει να γίνει και για το 2019, αν δεν έχει γίνει, αλλιώς δεν θα έχουμε το έτος βάσης για να θέσουμε τους στόχους της μείωσης.

Εδώ είναι οι κατηγορίες Score 1, Score 2, που σας είπα πριν, και η Score 3. Η Score 3 δεν υπάρχει υποχρέωση να καταγραφεί στο ΔΗΣΜΕ, αυτό είναι καλό για τους Δήμους γιατί είναι η χειρότερη, η πιο δύσκολη κατηγορία να την καταγράψει κάποιος και κάπως πιο αυθαίρετη, γιατί αναφέρεται σε έμμεσες εκπομπές.

Το Score 1 σύντομα μπορώ να σας πω είναι ό,τι υπάρχει μέσα στο Δήμο, ό,τι κτίριο υπάρχει μέσα στο Δήμο καταναλώνει ενέργεια, αν έχουμε στοιχεία – που έχουμε στοιχεία – πόση ενέργεια καταναλώθηκε, άμεσα μπορούμε να βρούμε ποιες είναι οι εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου.

Το Score 2 είναι όλη η κατανάλωση ενέργειας του Δήμου για τις εργασίες του Δήμου, η οποία μετατρέπεται και αυτή σε εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου, με τη μεθοδολογία που περιγράφει η τεχνική οδηγία.

Και αυτά που δεν καταγράφουμε, το Score 3, είναι ό,τι βρίσκεται εκτός των ορίων του Δήμου, με τους περιορισμούς που σας είπα προηγουμένως, και έμμεσες εκπομπές, οι οποίες ένα καλό

παράδειγμα είναι ότι εσείς μετακινηθήκατε εκτός των Δήμων σας για να έρθετε εδώ, προφανώς οι εκπομπές αφορούν το Δήμο, γιατί ήρθατε για δουλειά του Δήμου, αλλά επειδή είναι εκτός των ορίων του Δήμου σας, αυτές δεν καταγράφονται, γιατί είναι και πολύ δύσκολο να καταγραφεί τι ανήκει στο Δήμο και τι όχι.

Ποια είναι τα κτίρια για τα οποία πρέπει ο Δήμος να καταγράψει τις εκπομπές του στο ΔΗΣΜΕ; Είναι τα δημοτικά κτίρια, είναι το δίκτυο του δημοτικού φωτισμού, είναι οι κοινωφελείς εγκαταστάσεις, είναι οι δημοτικές εγκαταστάσεις, οι οποίες ανήκουν στο Δήμο, διαχείρισης αστικών αποβλήτων και λυμάτων, ύδρευσης, άρδευσης, όλες οι εκπομπές που οφείλονται στα δημοτικά οχήματα και τα μηχανήματα έργου του Δήμου και τι κερδίζει ο Δήμος, τι αέρια θερμοκηπίου απορροφούνται από το Δήμο από τους δημοτικούς χώρους πρασίνου. Και εδώ είναι μόνο για τους χώρους πρασίνου που ανήκουν στο Δήμο.

Προφανώς το ΔΗΣΜΕ θα πρέπει να είναι συμβατό με τους στόχους και τις πολιτικές του Εθνικού Σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα και να λαμβάνει υπόψη το Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, βάσει του νόμου του 4342/15.

Ποιο είναι το αποτέλεσμα αν ένας Δήμος κάνει αυτή τη διαδικασία; Είναι αυτό ένα παράδειγμα που... δεν είναι το ΔΗΣΜΕ του Δήμου Αθηναίων, δεν το βρήκα για να το βάλω στη διαφάνεια, αλλά ουσιαστικά εκεί θα καταλήξει ένας Δήμος όταν κάνει το ΔΗΣΜΕ, θα έχει μπορέσει να καταγράψει τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου ανά τομέα για το έτος βάσης, δεν είναι το '14, είναι το '19 στο ΔΗΣΜΕ και με βάση αυτά θα προσπαθήσει να καταγράψει και να βρει σε ποιους από αυτούς τους τομείς μπορεί να κάνει κάποιες μειώσεις, με βάση αυτά που είπαμε και προηγουμένως. Δηλαδή 10% το 2025, 30% το 2030.

Μια δεύτερη οδηγία που αφορά τους Δήμους, είναι η έννοια της κλιματικής ανθεκτικότητας και τη λέω οδηγία γιατί ουσιαστικά στον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2021 για τον καθορισμό των

(...) διατάξεων για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία στα οποία προσαρμόζονται και όλα τα ΕΣΠΑ και όλες οι πηγές χρηματοδότησης, αυτός ο Κανονισμός καθιστά την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας ως κριτήριο επιλογής των υποδομών που θα ενταχθούν στο ΕΣΠΑ '21 – '27. Και μιλάμε για μεγάλες υποδομές κυρίως, δεν μιλάμε για μικρά έργα.

Ουσιαστικά η ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας περιλαμβάνει αυτά που έχω προαναφέρει ήδη, δηλαδή και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, έτσι ώστε η νέα υποδομή να εξασφαλίζει τη συμβατότητά της με το στόχο της κλιματικής ουδετερότητας, όμως αυτή η νέα υποδομή, πρέπει να γίνει μια εκτίμηση ότι στους προβλεπόμενους κλιματικούς κινδύνους θα μπορέσει να αντεπεξέλθει. Δηλαδή θα είναι κλιματικά ανθεκτική.

Αυτό γίνεται σε δύο φάσεις. Ουσιαστικά υπάρχει ένας προέλεγχος που περιλαμβάνει μια πρώτη γρήγορη εκτίμηση για το αν η προτεινόμενη υποδομή μπορεί να προκαλέσει σημαντικές εκπομπές ή αν είναι κλιματικά ευάλωτη και τρωτή και αν αυτός ο προέλεγχος οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι χρειάζεται και η δεύτερη φάση, εκεί υπάρχει μια πιο αναλυτική καταγραφή των εκπομπών και των κινδύνων στους οποίους πρέπει να είναι ανθεκτική η υποδομή.

Τώρα για να έχετε μια εικόνα, προφανώς μέσα στον οδηγό που σας έχει σταλεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος υπάρχει λεπτομερής καταγραφή ποιες υποδομές χρειάζεται να περάσουν τουλάχιστον προέλεγχο 1, ποιες αναγκαστικά θα πάνε και στη φάση 2, αυτό που μπορώ να πω είναι ότι οι μικρές υποδομές, δηλαδή άμα (...) κάποιο δίκτυο τηλεπικοινωνιών ή δίκτυο άρδευσης, δεν χρειάζονται να περάσουν τη φάση 2 σίγουρα. Όμως αν είναι τα δίκτυα της ΔΕΗ, δηλαδή άμα γίνει υπογειοποίηση των καλωδίων, π.χ. αυτό είναι ένα έργο που χρειάζεται να περάσει και τη φάση 2.

Και τώρα θα σας δώσω ένα παράδειγμα πάνω σε αυτά που είπε και ο κύριος Λέκκας προηγουμένως, ποιες είναι οι παράμετροι με τις οποίες πρέπει να είμαστε εξοικειωμένοι και τις οποίες πρέπει να

μελετάμε για να μπορέσουμε να φτάσουμε σε σχέδια προσαρμογής. Στόχος ενός σχεδίου προσαρμογής, σαν παράδειγμα χρησιμοποιώ τις πόλεις εδώ πέρα, αλλά αυτό αναφέρεται σε οποιοδήποτε φυσικό σύστημα ή οποιονδήποτε οικονομικό τομέα, είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και σε επιπτώσεις που φέρνει αυτή. Π.χ. στα ακραία φαινόμενα και τα λοιπά.

Κρίσιμοι παράμετροι που πρέπει να υπολογιστούν ή έστω να εκτιμηθούν, γιατί είναι δύσκολο να γίνει μια ποσοτική εκτίμηση, αλλά και η ποιοτική εκτίμησή τους είναι πολύ σημαντική, είναι η ευαισθησία του συστήματος μιας πόλης, πόσο ευαίσθητο είναι στην κλιματική αλλαγή, στην κλιματική κρίση, στους νέους κινδύνους, είναι η έκθεση, ποιες περιοχές εκτίθενται, πόσο κομμάτι του πληθυσμού εκτίθεται σε αυτά, η προσαρμοστική ικανότητα, αν υπάρχει ή όχι.

Πριν άκουσα για συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης. Αν κάπου έχουμε ήδη ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης σημαίνει ότι η περιοχή, το σύστημά μας ήδη έχει την ικανότητα να προσαρμοστεί. Γιατί θα ειδοποιηθούμε πιο γρήγορα από τον κίνδυνο και θα μπορέσουμε να πάρουμε τα απαραίτητα μέτρα.

Και προφανώς, αυτό που ανέφερε και ο κύριος Λέκκας προηγουμένως, η τρωτότητα, η συχνότητα εμφάνισης των φαινομένων και η διακινδύνευση. Όλα αυτά πρέπει να εκτιμώνται για κάθε περιοχή ξεχωριστά, γιατί πλέον η επιστημονική κοινότητα έχει τα δεδομένα για να το κάνει σε πολύ καλή χωρική ανάλυση.

Γρήγορα θα περάσω αυτούς τους όρους. Η έκθεση είναι ένας εξωγενής παράγοντας, ένα εξωγενές χαρακτηριστικό του συστήματος, είναι η επαφή με τις κλιματικές συνθήκες. Για παράδειγμα, είπα, μια παράκτια πόλη είναι σε μια απόσταση 100 μέτρων από τη θάλασσα. Άρα αναγκαστικά αυτός ο χώρος είναι εκτεθειμένος σε ακραία καιρικά φαινόμενα και στην άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Όμως, μπορεί να μην είναι ευαίσθητη αυτή η περιοχή, διότι τα ενδογενή χαρακτηριστικά της, αν είναι σε κάποιο

υψηλό υψόμετρο κατευθείαν, πολύ γρήγορα, από τη θάλασσα, σημαίνει ότι δεν είναι τόσο ευαίσθητη.

Προσαρμοστική ικανότητα, το είπα το παράδειγμα πριν. Αν υπάρχουν οι δυνατότητες είτε οι τεχνικές, είτε οι οικονομικές, είτε οι εκπαιδευτικές, είτε και οι νομικές, να μπορέσουμε να πάρουμε γρήγορα μέτρα, άμεσα μέτρα για την προσαρμογή, μέτρα τα οποία όμως δεν θα είναι... δηλαδή ο χαρακτήρας τους δεν θα είναι μόνο άμεσος και γρήγορος, αλλά θα έχουν μελετηθεί έτσι ώστε να αποδίδουν και σε μια διάρκεια πολλών ετών, διότι η κλιματική αλλαγή δυσχεραίνει συνέχεια, δυσχεραίνουν συνέχεια οι συνθήκες, άρα σημαίνει ότι και μέτρα προσαρμογής που μπορεί να πάρουμε τώρα, μετά από κάποια χρόνια να μην είναι τόσο ικανοποιητική η απόδοσή της.

Οι βασικές αρχές ενός σχεδίου προσαρμογής είναι η αξιολόγηση της τρωτότητας και της διακινδύνευσης σε επίπεδο τοπικής κλιματικής ζώνης. Δεν μπορούμε να εφαρμόζουμε ένα σχέδιο ενιαίο σε όλο το Δήμο. Είναι πολύ διαφορετικά τα χαρακτηριστικά πλέον, οι Δήμοι είναι τεράστιοι σε έκταση πια, τα χαρακτηριστικά των περιοχών είναι πολύ ανομοιογενή μεταξύ τους, δεν μπορούμε να εφαρμόζουμε ένα σχέδιο προσαρμογής ή ένα ενιαίο μέτρο προσαρμογής σε όλο το Δήμο. Αυτό πλέον είναι λάθος.

Η προσαρμογή πρέπει να ενισχύει την κοινωνική συνοχή και να προστατεύει τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, πρέπει να αποφεύγουμε μέτρα προσαρμογής που εντέλει αυξάνουν την τρωτότητα ή μειώνουν την ανθεκτικότητα, το γνωστό *maladaptation*. Σίγουρα πάντα χρειάζεται ενσωμάτωση των τοπικών πρακτικών, γιατί η εμπειρία, η τοπική εμπειρία μπορεί να μας δώσει πολύ χρήσιμες πληροφορίες για τη σωστή προσαρμογή, άρα πρέπει να υπάρχει πάντα και διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες και φυσικά πρέπει να υπάρχει παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων. Διότι μπορεί σε κάποια χρόνια κάποια δράση να μην είναι τόσο ικανοποιητική για τις νέες συνθήκες.

Άρα το συμπέρασμα που βγάζουμε για τα σχέδια προσαρμογής...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να είμαστε λίγο πιο σύντομοι.

Α. ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ: Ναι, τελειώνω. Ότι δεν υπάρχει ένα σχέδιο προσαρμογής που να εφαρμόζεται αδιάκριτα σε όλες τις περιοχές. Ένα παράδειγμα, είχαμε μελετήσει το θερμικό κίνδυνο στο Δήμο Αθηναίων, βλέπετε πόσο διαφορετικός είναι ο θερμικός κίνδυνος μέσα στο Δήμο Αθηναίων. Ο Δήμος Αθηναίων δεν είναι και τόσο εκτενής και παρ' όλα αυτά μέσα στις περιοχές του υπάρχουν πολύ διαφορετικές κατηγορίες κινδύνου. Άρα αν ο Δήμος Αθηναίων προσπαθούσε να εφαρμόσει ένα σχέδιο προσαρμογής για το θερμικό κίνδυνο ενιαία σε όλο το Δήμο, προφανώς στις πολύ πορτοκαλί ή κόκκινες περιοχές θα είναι μειωμένα τα αποτελέσματα, γιατί δεν έχουν μελετηθεί στο βαθμό που έπρεπε.

Αυτό θα το ξεπεράσω.

Και τελικά, γιατί κάνουμε σχέδια προσαρμογής; Πάλι στο παράδειγμα μίας πόλης, αν καταφέρουμε με ένα σχέδιο προσαρμογής να ρίξουμε έστω και ένα βαθμό τη θερμοκρασία του αέρα, οδηγούμαστε σε μείωση κατανάλωσης ενέργειας για ψύξη κατά 4,1%, άρα μειωμένη κατανάλωση ενέργειας, άρα μειωμένες εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου. Μειώνεται η θνησιμότητα κατά περίπου 10% στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, δηλαδή οι πολίτες άνω των 65 ετών ή μικρά παιδιά, που δεν είναι εύκολο να προσαρμοστούν σε αυτές τις συνθήκες των υψηλών θερμοκρασιών. Και επίσης έχουμε και ένα περιβαλλοντικό όφελος, της μείωσης της συγκέντρωσης του όζοντος κατά 7% έως 9%.

Ενδεικτικά μέτρα προσαρμογής, δεν θα τα αναφέρω όλα μαζί. Το μόνο που κρατάμε από αυτή τη διαφάνεια είναι ότι τα μέτρα προσαρμογής δεν είναι κάποια πολύ εξειδικευμένα, είναι λύσεις που μας έρχονται στο μυαλό και εμάς, το θέμα είναι να χωροθετηθούν σωστά, να εφαρμοστούν στις κατάλληλες περιοχές, στις κατάλληλες τοπικές κλιματικές ζώνες, μην κάνουμε μία ενιαία λύση για όλες τις περιοχές. Και προφανώς χρειάζεται επιμονή και προσπάθεια έτσι

ώστε στο μέλλον να έχουμε μετριάσει το φαινόμενο όσο περισσότερο μπορούμε.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ, να είστε καλά.

ΣΤ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Η τελευταία θεματική ενότητα λοιπόν, που αφορά το δημόσιο management και την επικοινωνιακή πολιτική.

Θα παρακαλέσω τον κύριο Τσέκο, Καθηγητή Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, να πάρει το λόγο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είμαστε εντός του χρόνου, κύριε Τσέκο, οπότε εντάξει, έχετε...

Θ. ΤΣΕΚΟΣ: Ναι, είμαι λίγο αγχωμένος, υπό την έννοια του ότι είναι προχωρημένη η ώρα, ακόμη και αν είμαστε εντός του χρόνου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι, έχετε δίκιο.

Θ. ΤΣΕΚΟΣ: Και το δεύτερο είναι ότι το επίπεδο της δικής μου εισήγησης είναι σε ένα πιο γενικευτικό πλαίσιο σε σχέση με τα πολύ συγκεκριμένα, έντονα διαφορετικά, αλλά πρακτικά και συγκεκριμένα που ακούσαμε.

Θα προσπαθήσω λοιπόν να είμαι σύντομος και να συνδέσω τα όσα γενικά θα πω για το θέμα του δημόσιου management, το οποίο καλούνται οι Δημοτικές Αρχές να ασκήσουν, όσο γίνεται με παραδείγματα τα οποία ήδη έχουν αναφερθεί.

Καταρχήν, ένα ζήτημα που αφορά γενικά τα ανώτατα στελέχη και ειδικότερα τους αιρετούς, είναι ότι δεν χρειάζεται να υπεισέρχονται στις τεχνικές λεπτομέρειες όλων των πεδίων πολιτικής και των τομέων πολιτικής τελείως διαφορετικών και πολύ εξειδικευμένων, διότι αυτό είναι υπόθεση των Υπηρεσιών και των συνεργατών.

Τα στελέχη γενικά λέμε ότι εστιάζουν σε τρία βασικά πράγματα τα οποία τα βλέπουμε εδώ. Διαχειρίζονται πρόσωπα, είναι εξαιρετικά κομβικό και αναφέρθηκε από όλους, από πολλούς, το άκουσα κατ'επανάληψη, πώς επιλέγουμε τους συνεργάτες μας. Και πώς οι συνεργάτες μας είναι εκείνοι οι οποίοι κατορθώνουν να επιλύουν προβλήματα εξειδικευμένα, τεχνικής φύσεως, στα οποία εμείς δεν μπορούμε να υπεισέλθουμε.

Εδώ υπάρχει ένα ζήτημα, διπλό, το οποίο έχει να κάνει με την εμπιστοσύνη και την τεχνογνωσία. Που το ιδανικό είναι να έχουμε έναν άνθρωπο που εμπιστευόμαστε και να είναι βαθύς και ουσιαστικός γνώστης των τεχνικών θεμάτων που καλείται να αντιμετωπίσει. Δεν είναι εύκολο αυτό, έτσι;

Άρα χρειάζεται να έχουμε μία κατά το δυνατόν εξισορρόπηση και η δική μου συμβουλή είναι αν έχουμε να διαλέξουμε ανάμεσα σε κάποιον που εμπιστευόμαστε αλλά δεν είμαστε σίγουροι και δεν τεκμαίρεται η εξειδίκευσή του για το θέμα, και σε έναν ειδικό, να επιλέγουμε τον ειδικό. Και να προσπαθούμε ίσως με μεγαλύτερη (...) συνεργασία, με περισσότερη συζήτηση, να επιβεβαιώνουμε ότι η δουλειά που κάνει είναι στην κατεύθυνση την πολιτική που του δίνουμε.

Το δεύτερο στοιχείο είναι οι προϋπολογισμοί. Διαχειριζόμαστε τα χρήματα, προφανώς, τα οποία είναι συνδεδεμένα με το τρίτο πεδίο, που είναι οι προτεραιότητες.

Σε όλα αυτά τα τεχνικά ζητήματα, στις ειδικές λεπτομέρειες των οποίων δεν χρειάζεται να υπεισερχόμαστε, πρέπει να γίνουν όμως ιεραρχήσεις και πρέπει να γίνουν επιλογές προτεραιοτήτων. Αυτό είναι πολιτικό ζήτημα. Αυτό δεν θα το κάνουν οι Υπηρεσίες, δεν θα το κάνουν οι τεχνικοί σύμβουλοι, θα το κάνουμε συγκρίνοντας την πρόταση, την πραγματικότητα, το πρόβλημα, με το όραμα ή το πολιτικό πλαίσιο το οποίο εμείς έχουμε επιλέξει και βάσει του οποίου ενδεχομένως έχουμε δεσμευτεί και απέναντι στο εκλογικό Σώμα, στους δημότες, για να μας εμπιστευτούν.

Τώρα, μιλάμε εδώ για το δημόσιο management, αυτό έχει σημασία να σταθώ λίγο. Προφανώς είναι συγγενικό με το management των επιχειρήσεων, αλλά δεν είναι το management των επιχειρήσεων. Έχουν κοινές μεθόδους, έχουν κοινά πλαίσια, αλλά είναι κάτι διαφορετικό, το οποίο υπαγορεύεται κυρίως από το γεγονός ότι η δουλειά την οποία κάνουμε εμείς στοχεύει στη μεγιστοποίηση του δημοσίου συμφέροντος και όχι στη μεγιστοποίηση της κερδοφορίας. Άρα αυτό δημιουργεί αποκλίσεις, άρα χρειαζόμαστε ειδική τεχνογνωσία και ειδική συμβουλή εδώ. Το λέω γενικά, δεν... Γιατί ακούγαμε πολλές φορές και παλιότερα, να φέρουμε manager από τον ιδιωτικό τομέα να μας λύσουν τα προβλήματα στο Δημόσιο. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα. Είναι ειδικά τα προβλήματα στο Δημόσιο, χρειαζόμαστε manager, αλλά χρειαζόμαστε εξειδικευμένους manager στη δουλειά την οποία κάνουν.

Τώρα, πώς το ορίζουμε το management γενικώς; Το ορίζουμε με τον τρόπο που βλέπουμε εδώ. Είναι η προσπάθεια να πετύχουμε στόχους μέσα από άλλους ανθρώπους. Δεν επιτυγχάνουμε εμείς οι ίδιοι αυτοτελώς και προσωπικά τους στόχους μας. Αν έχουμε ένα δικηγορικό γραφείο, αν είμαστε λογιστές και έχουμε το γραφείο μας, αν είμαστε γιατροί, προφανώς επιλύουμε προβλήματα, προφανώς έχουμε ένα σχέδιο δράσης, αλλά το κάνουμε μόνοι μας, ατομικά. Είναι πρόβλημα προσωπικής οργάνωσης, συνέπειας, διαχείρισης χρόνου. Εδώ έχουμε να διαχειριστούμε ομάδες όμως και αυτό είναι το βασικό πρόβλημα του management. Ότι χρειαζόμαστε να συντονίσουμε ανθρώπους, λέγαμε πριν τα πρόσωπα, για να πετύχουμε συγκεκριμένους στόχους. Αυτός είναι ο ορισμός.

Τώρα, μέσα από αυτό τι κάνουμε; Έχουμε μια σειρά από βασικές λειτουργίες. Η πρώτη από αυτές είναι ο προγραμματισμός. Ακούσαμε δεκάδες παραδείγματα. Όσο παρακολούθησα τουλάχιστον εγώ, όλοι σχεδόν οι ομιλητές έδιναν παραδείγματα γιατί ο προγραμματισμός είναι το άπαν, είναι η αρχή του παντός, είναι το σημείο το οποίο πρέπει να ξεκινήσουμε.

Από αυτό που άκουσα από την κυρία Κασωτάκη που έλεγε ότι, οκεί, υπάρχουν τα χρηματοδοτικά εργαλεία, δεν πρέπει να μας καθοδηγούν τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Πρέπει να μας καθοδηγήσει το ευρύτερο πρόγραμμα ανάπτυξης, κοινωνικής ενίσχυσης, περιβαλλοντικής ανθεκτικότητας, το οποίο πρέπει να έχουμε καταρτίσει τουλάχιστον στις γενικές γραμμές του και μετά να αναζητήσουμε τους πόρους και τα χρηματοδοτικά εργαλεία για να υλοποιήσουμε αυτό το πρόγραμμα.

Αν δεν έχεις αυτό το ευρύτερο πλαίσιο, το πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού, κινείσαι μηχανικά πίσω από τις χρηματοδοτήσεις, οι οποίες ενδεχομένως να σου δώσουν την ευκαιρία να κάνεις κάποια έργα, πιθανώς με αναπτυξιακό χαρακτήρα, πιθανώς χρήσιμα, αλλά προφανώς όχι να διαμορφώσεις ένα συνολικό, συνεκτικό, αναπτυξιακό και κοινωνικό πλαίσιο για το χώρο για τον οποίο έχεις την ευθύνη.

Τώρα, όταν αναφερόμαστε σε προγραμματισμό, προφανώς αναφερόμαστε σε ένα τρίπτυχο, όπως το βλέπουμε εδώ, είναι προγραμματισμός, είναι ταυτόχρονα έλεγχος, και έλεγχος της εφαρμογής, διότι αυτό το οποίο έχουμε σχεδιάσει και το σχεδιάζουμε με συγκεκριμένους τρόπους... Εδώ βεβαίως προφανώς όλη αυτή η σύντομη παρουσίαση την οποία κάνω, αναφέρεται στις αρχές και στο ευρύτερο πλαίσιο. Πίσω από κάθε λέξη που βλέπουμε εδώ, κρύβονται αναλυτικές μεθοδολογίες, τεχνικές και λογισμικά, έτσι; Αλλά εδώ μιλάμε σε ένα πολύ γενικό επίπεδο, αυτό μας επιτρέπει και ο χρόνος και αυτό είναι και το αναγκαίο επίπεδο συζήτησης.

Άρα λοιπόν, έχουμε ένα προγραμματικό τρίπτυχο εδώ, που είναι ο προγραμματισμός με την έννοια του στρατηγικού επιχειρησιακού και εφαρμοστικού σχεδιασμού, σε τρία επίπεδα, είναι η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διόρθωση της υλοποίησης, διότι προφανώς αυτό το οποίο σχεδιάζουμε δεν μπαίνει στον αυτόματο και οδηγεί απαραίτητα και επιβεβαιωμένα και αναμφισβήτητα στο

αποτέλεσμα το οποίο θέλουμε, έτσι; Υπάρχουν προβλήματα τα οποία εμφανίζονται, προφανώς τα ξέρουμε όσοι έχετε εμπειρία διοικητική και διαχειριστική, κατά τη φάση της εφαρμογής.

Μπορεί να έχεις ένα εξαιρετικό σχέδιο, και δεν μιλάμε για τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν ήδη, ότι έχουμε απλώς ένα νόμο και διατάξεις και δεν έχουμε πρόγραμμα, αυτό είναι καταστροφή, αλλά και εκεί που έχουμε ένα γενικό πρόγραμμα, είναι αρκετά πιθανό κατά τη διαδικασία της υλοποίησης να αναφύονται, να ανακλύπτον απρόβλεπτα γεγονότα, τα οποία χρειάζεται να μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε.

Άρα λοιπόν η έννοια του ελέγχου και της παρακολούθησης εμπεριέχει αυτό το στοιχείο της διόρθωσης. Διορθώνω την πορεία υλοποίησης, για να μείνω στη διαδρομή την οποία έχω χαράξει από την αρχή.

Και στο τέλος βέβαια, έχω την αξιολόγηση. Αυτό είναι ένα τεράστιο ζήτημα, διότι στην ουσία αξιολόγηση, αν δεν υπάρχει στοχοθεσία, δεν μπορεί να γίνει. Συζητάμε πάρα πολλές φορές για τη σημασία της αξιολόγησης, πόσο σημαντική είναι η αξιολόγηση... Προφανώς είναι σημαντική η αξιολόγηση, αλλά η αξιολόγηση είναι η άλλη όψη του νομίσματος και η πρώτη όψη είναι ο προγραμματισμός. Διότι η αξιολόγηση σε τι συνίσταται; Συγκρίνω αποτελέσματα με στόχους. Αυτό είναι η αξιολόγηση. Ή αποτελέσματα με προδιαγραφές. Είναι μια δεύτερη διάσταση.

Αν δεν έχω λοιπόν είτε στόχους, είτε προδιαγραφές, δεν μπορώ να αξιολογήσω. Απλώς προσχηματικά λέω κάποια πράγματα, έτσι; Άρα λοιπόν είναι εξαιρετικά σημαντικό αυτό το ζήτημα, αυτό το τρίπτυχο, να το βλέπουμε ολοκληρωμένα.

Τώρα, ο προγραμματισμός μέσα έχει όλα αυτά τα στοιχεία τα οποία βλέπουμε στη συνέχεια. Έχουμε τον καθορισμό της αποστολής. Εμάς την αποστολή μας την καθορίζει ο νόμος, βεβαίως. Είναι προφανές λοιπόν ότι το πλαίσιο τίθεται από το θεσμικό εξοπλισμό τον οποίο έχουμε στη διάθεσή μας, άρα από εκεί προκύπτει η

αποστολή με την έννοια του τι ευθύνη έχουμε, για τι είμαστε υπεύθυνοι.

Η αποστολή όμως συνδυάζεται, συμπληρώνεται, με την έννοια του οράματος. Και τι είναι το όραμα; Το όραμα είναι αυτό που ο νόμος επιτάσσει, πώς θα το υλοποιήσω με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Και αυτό το οποίο κάνω σήμερα, πώς θα το βελτιώσω για το μέλλον.

Και αυτό προφανώς σε ένα επίπεδο πλέον πολιτικής ηγεσίας, είναι ένας συνδυασμός δύο τουλάχιστον πραγμάτων. Το ένα είναι η πολιτική πρόταση, το πολιτικό πρόγραμμα βάσει του οποίου ο αιρετός εκλέγεται και το δεύτερο είναι η προσαρμογή αυτού του πολιτικού πλαισίου στην πραγματικότητα, δηλαδή η ωρίμανση – την ακούσαμε πολλές φορές τη φράση και την έννοια και τον όρο – αυτών των ιδεών, των προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί σε πολιτικό επίπεδο, προεκλογικά, ως αυτοδιοικητικό πρόγραμμα της παράταξης, μέσα από την βάσανο, θα έλεγα, της πραγματικότητας, μέσα από την κατανόηση της επιχειρησιακής δυνατότητας των Υπηρεσιών, πάνω στις οποίες πρέπει να βασιστούμε, διότι μπορεί να έχουμε οράματα, αλλά αυτά τα οράματα πρέπει να μπορούν να υλοποιηθούν από την ομάδα στην οποία αναφερόμαστε πριν.

Άρα αυτό το όραμα λοιπόν, το οποίο έχεις διατυπώσει, πρέπει να το εξειδικεύσεις, βλέποντας το τι δυνατότητες έχει η ομάδα η οποία θα κληθεί να την υλοποιήσει. Και καλό θα είναι, για να είμαστε ρεαλιστές, κατά τη φάση την προεκλογική σχεδιασμού ενός προγράμματος, να έχουμε ένα input, όπως λέμε, μία γνώση των πραγματικών δυνατοτήτων, και των υπηρεσιών, και των περιθωρίων που το θεσμικό πλαίσιο μας δίνει, και των δυνατοτήτων συνεργασίας με την Κεντρική Διοίκηση, για να είμαστε ρεαλιστές σε αυτό το οποίο θα κληθούμε να κάνουμε.

Το τρίτο στοιχείο είναι η οργάνωση, όπου βεβαίως αυτό είναι μια πιο σύνθετη και μακροχρόνια λειτουργία, αλλά προφανώς αυτό το οποίο ήδη έχει αναφερθεί, ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη

θέση, προφανώς πρέπει να έχουμε τα κριτήρια να επιλέξουμε τον κατάλληλο άνθρωπο, αλλά πρέπει να έχουμε περιγράψει και με κάποιο συγκεκριμένο τρόπο τη θέση, για να μπορούμε να κάνουμε αυτή την αντιστοίχιση.

Άρα λοιπόν, είναι ένα στοιχείο το οποίο προφανώς πάλι δεν θα το κάνει η πολιτική ηγεσία, οι υπηρεσιακοί πρέπει να το κάνουμε ή κάποιοι εξωτερικοί συνεργάτες, αλλά πρέπει να γίνει, στο πλαίσιο που ο νόμος επιτρέπει και αυτή τη στιγμή είμαστε σε μια κατεύθυνση του να μπαίνει το ζήτημα της περιγραφής των θέσεων, των καθηκοντολογίων, με πιο συγκεκριμένο τρόπο, δεν έχουμε φτάσει στο σημείο να είναι πλήρως απαιτητά και διαθέσιμα, αλλά είμαστε σε αυτή την κατεύθυνση, άρα πρέπει να το λαμβάνουμε υπόψη μας.

Στελέχωση είναι ακριβώς αυτό, αυτή η αντιστοίχιση όπως λέγαμε πριν, των ανθρώπων που έχουμε στη διάθεσή μας, με τις θέσεις τις οποίες επίσης έχουμε στη διάθεσή μας. Και εδώ χρειάζεται κάτι το οποίο λέγεται περιγραφή του προφίλ της θέσης και του προφίλ των υποψηφίων. Το οποίο γίνεται με συγκεκριμένους τρόπους και συγκεκριμένα στοιχεία και χαρακτηριστικά του τι πρέπει να περιγράψεις. Δηλαδή προφανώς τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την προϋπηρεσία, τα αποτελέσματα για τα οποία είναι υπεύθυνος ο κάτοχος της θέσης. Αυτό είναι κάτι το οποίο το παραλείπουμε πάρα πολύ συχνά. Προφανώς το τι πτυχίο έχει, είναι και μέσα στο θεσμικό πλαίσιο. Προϋπηρεσία ενδεχομένως και τα λοιπά. Αλλά μια περιγραφή θέσης πρέπει προφανώς να στηρίζεται σε πολύ σημαντικό βαθμό στο τι είναι υπεύθυνος να πετύχει ως αποτέλεσμα ο άνθρωπος ο οποίος θα τοποθετηθεί σε αυτή τη θέση.

Και τέλος, στην τρέχουσα λειτουργία, ο αιρετός, ο πολιτικός Προϊστάμενος, συντονίζει με το τρίπτυχο το οποίο ανέφερα πριν, με τις προτεραιότητες, με τα πρόσωπα και με τον προϋπολογισμό, συντονίζει τις δράσεις, συντονίζει τις δραστηριότητες, για να

μπορέσουν να επιτευχθούν τα αποτελέσματα τα οποία έχουν τεθεί κατά τη φάση του προγραμματισμού.

Τώρα, το πλαίσιο μέσα στο οποίο καλούμαστε να κινηθούμε, είναι ένα πλαίσιο ευμετάβλητο. Διότι έχουμε τη δραματική, θα έλεγα, δραστική εξέλιξη των τεχνολογιών και από ό,τι μας λένε οι ειδικοί, με τις εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης, πολύ σύντομα... διότι αυτό το οποίο βλέπουμε, είναι ότι οι κύκλοι των τεχνολογικών εξελίξεων γίνονται όλο και ταχύτεροι. Πράγματα τα οποία από τη στιγμή που εμφανίζονταν σε επίπεδο σχεδιασμού, μέχρι τη στιγμή που έμπαιναν σε παραγωγική λειτουργία, σε τεχνολογικό επίπεδο, μπορεί να χρειάζονταν 2 χρόνια ή 3 χρόνια, πλέον είναι ζήτημα μηνών, το να μπορεί ένας Δήμος να χρησιμοποιήσει εφαρμογές που να βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη και να επιλύσει προβλήματα. Άρα λοιπόν, αυτό το ζήτημα της ραγδαία μεταβαλλόμενης τεχνολογίας.

Το δεύτερο στοιχείο είναι η πολυπλοκότητα την οποία καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε. Μια πολυπλοκότητα η οποία περιλαμβάνει όλα αυτά τα ζητήματα, από τις φυσικές καταστροφές μέχρι τη διαχείριση των ζώων συντροφιάς που ακούγαμε πριν, συν τα αναπτυξιακά, συν την εκπαίδευση, συν τον πολιτισμό, συν τις παραδοσιακές κλασικές δραστηριότητες της Αυτοδιοίκησης, διαμορφώνουν μια συνθετότητα τέτοια την οποία καλούμαστε να επιλύσουμε και κάθε ένα από αυτά τα κομμάτια αποκτά σταδιακά μια ακόμα μεγαλύτερη συνθετότητα. Δηλαδή αν μείνουμε στο παράδειγμα της διαχείρισης των ζώων συντροφιάς, αδέσποτων και δεσποζόμενων, ποια ήταν η ευθύνη προ 10ετίας και ποια είναι η ευθύνη σήμερα, βλέπουμε ότι και μέσα στο συγκεκριμένο πεδίο πολιτικής, η πολυπλοκότητα αυξάνεται, έτσι;

Έχουμε κοινωνίες που αλλάζουν, ανάγκες που μεταβάλλονται και η δημόσια εξουσία υπό την ευρεία έννοια και η Αυτοδιοίκηση, ως ένα σημαντικό κομμάτι αυτής, στο επίπεδο της παροχής των υπηρεσιών, χρειάζεται να προσαρμόζεται.

Ένα βασικό στοιχείο αυτών των εξελίξεων των κοινωνικών αναγκών, της εξέλιξης των κοινωνικών αναγκών, είναι ότι όλο και περισσότερο λαμβάνουμε υπόψη τις ιδιαιτερότητες. Δεν ισχύει αυτό το... λένε οι αγγλοσάξονες, one size fits all, δηλαδή μια λύση ταιριάζει για όλα. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις το είδαμε, ακόμα και στην κλιματική αλλαγή βλέπαμε πριν, δεν μπορείς να έχεις ένα ενιαίο σχέδιο κλιματικής προσαρμογής ακόμη και για ένα Δήμο, διότι τα προβλήματα εσωτερικά είναι διαφοροποιημένα. Πολύ περισσότερο δε, εάν αυτό αφορά περιοχές με διαφορές, πάλι είδαμε παραδείγματα, αστικά κέντρα, τα γνωρίζουμε, νησιωτικότητα, ορεινές περιοχές.

Άρα λοιπόν ο σχεδιασμός των πολιτικών, των δημοσίων πολιτικών που κάνουμε, πρέπει να είναι και ο περισσότερο εστιασμένος στις ιδιαιτερότητες των υποσυστημάτων, των υποσυνόλων τα οποία καλούμαστε να διαχειριστούμε.

Και το τελευταίο στοιχείο το οποίο είναι σημαντικό σε πολιτικό επίπεδο, είναι ότι απέναντί μας έχουμε όλο και περισσότερο ένα κοινό το οποίο είναι καλύτερα ενημερωμένο και μπορεί να κάνει συγκρίσεις. Τι έγινε στο δικό μου Δήμο και τι έγινε στο διπλανό. Τι έγινε στην Ελλάδα και τι έγινε στην Ιταλία. Γιατί στο Βέλγιο το διαχειρίζονται διαφορετικά και εμείς το διαχειριζόμαστε αλλιώς. Και είναι χειρότερα, έτσι; Διότι τα μέσα ενημέρωσης πλέον, ειδικά για τους νεότερους ανθρώπους, έχουν μια τέτοια λειτουργία, θα ακούσουμε νομίζω στη συνέχεια και ζητήματα για την επικοινωνία, που πρέπει ακριβώς να λαμβάνουμε υπόψη αυτό το στοιχείο, ότι έχουμε ένα κοινό το οποίο είναι καλύτερα ενημερωμένο, άρα θα είναι ένα κοινό περισσότερο απαιτητικό.

Άρα λοιπόν, μέσα σε αυτό το πλαίσιο καλούμαστε να αναπτύξουμε πολιτικές, να σχεδιάσουμε πολιτικές, στην κατεύθυνση... στις κατευθύνσεις θα έλεγα μάλλον, που ήδη έχουμε δει σε πάρα πολλά επίπεδα, οι οποίες να οδηγούν σε κάποια αποτελέσματα.

Και παραλείπω μία διαφάνεια. Τελιώνω σύντομα, μη σας ανησυχεί.

Δεδομένων των συνθηκών λοιπόν αυτών που έχουμε περιγράψει, χρειαζόμαστε ένα management το οποίο, πρώτον, να είναι προσανατολισμένο όχι απλώς στην εφαρμογή κανόνων. Προφανώς ζούμε σε κράτος δικαίου και βασικό στοιχείο ενός κράτους δικαίου είναι η νομιμότητα. Άρα ό,τι κάνουμε, θα πρέπει να είναι στα πλαίσια της νομιμότητας και η νομιμότητα βασίζεται στην αρμοδιότητα και όλα τα συμπαρομαρτούντα.

Δεν λέμε λοιπόν ότι ξεχνάμε το θεσμικό πλαίσιο, λέμε όμως ότι πρέπει να αντιλαμβανόμαστε. Και αυτό έχει να κάνει περισσότερο με την Κεντρική Διοίκηση, περισσότερο με το κράτος, αλλά αφορά προφανέστατα και την Αυτοδιοίκηση, να αντιμετωπίζουμε το θεσμικό πλαίσιο σαν εργαλείο το οποίο μας βοηθάει να επιτύχουμε αποτελέσματα.

Το θεσμικό πλαίσιο δεν μπορεί να είναι... Άκουσα σε αρκετές περιπτώσεις, διότι προφανώς έτσι είναι τα πράγματα, αυτό δεν μπορεί να γίνει διότι δεν το επιτρέπουν οι κείμενες διατάξεις. Αυτό δεν μπορεί να γίνει... Μα, εάν το εργαλείο δεν μου επιτρέπει να επιτύχω το αποτέλεσμα, αυτό τι σημαίνει; Ότι χρειάζομαι άλλο εργαλείο. Άρα χρειαζόμαστε μια ταχύτερη αναπροσαρμογή των διατάξεων κάθε φορά. Είναι βασική αρχή το ότι έχουμε μια Διοίκηση, μια Αυτοδιοίκηση προσανατολισμένη σε αποτελέσματα, το θεσμικό πλαίσιο είναι το εργαλείο, το εργαλείο πρέπει να παρακολουθεί την επίτευξη των αποτελεσμάτων.

Το δεύτερο στοιχείο, κυρίαρχο, είναι το γεγονός ότι οτιδήποτε κάνουμε μέσα σε μία παραγωγική διαδικασία, διότι οι διοικητικές διαδικασίες πρέπει να γίνονται αντιληπτές ως παραγωγικές διαδικασίες, τα κάνουμε αυτά για να παράξουμε ένα αποτέλεσμα, όχι απλά και μόνο για να είμαστε σύννομοι. Πρέπει να είμαστε σύννομοι, διότι αυτό απαιτεί η ορθή λειτουργία μιας ευνομούμενης Πολιτείας. Αλλά το σύννομο είναι, ξαναλέω, ένα σκαλοπάτι προς ένα τελικό αποτέλεσμα.

Και αυτή η διαδικασία λοιπόν, σε κάθε στάδιό της, πρέπει να παράγει προστιθέμενη, διοικητική λέμε εδώ εμείς, αξία. Όπως ακριβώς σε μια οποιαδήποτε παραγωγική διαδικασία στη βιομηχανία κάτι γίνεται επειδή παράγει μια χρησιμότητα στο τελικό αποτέλεσμα, έτσι ακριβώς θα πρέπει να αντιλαμβανόμαστε και τις διοικητικές διαδικασίες και να τις διορθώνουμε, να τις βελτιώνουμε συστηματικά, προκειμένου κάθε ενέργεια η οποία γίνεται, κάθε υπογραφή η οποία απαιτείται, κάθε Επιτροπή η οποία χρειάζεται να γνωμοδοτήσει, να προσθέτει πραγματικά μια χρησιμότητα στο τελικό αποτέλεσμα.

Ένα τρίτο στοιχείο – και τελειώνω με αυτά – είναι η διαρκής διασφάλιση καινοτομίας. Όντας μέσα σε ένα περιβάλλον το οποίο μεταβάλλεται με ραγδαίους ρυθμούς, προφανώς αυτό το οποίο καλείσαι να κάνεις, πρέπει διαρκώς να προσαρμόζεται. Άρα λοιπόν πρέπει να παράγονται καινούργια στοιχεία, είτε αυτά είναι νέοι στόχοι, καινούργια αποτελέσματα, νέες διαδικασίες, νέες μέθοδοι, νέες μορφές χρησιμότητας που δίνονται στο κοινωνικό σύνολο σε τοπικό επίπεδο στη δική μας την περίπτωση.

Και το τελευταίο στοιχείο, και κλείνω με αυτό, είναι το ζήτημα της ποιότητας των υπηρεσιών. Ποιότητα σημαίνει ένα τρίπτυχο. Προκύπτει από ένα τρίπτυχο.

Έχουμε καταρχήν τις πραγματικές ανάγκες των χρηστών. Άρα λοιπόν χρειαζόμαστε μια διαδικασία να καταγράψουμε το τι πραγματικά περιμένει από εμάς ο πολίτης εν προκειμένω, ο δημότης, η επιχείρηση. Όχι τι νομίζουμε εμείς. Δηλαδή αυτό το: πραγματικές ανάγκες, που λέμε στη θεωρία της ποιότητας, δεν είναι απλώς ένα επίθετο που μπαίνει εκεί. Είναι μια επισήμανση ότι δεν αρκεί να ενεργείς με βάση το τι εσύ πιστεύεις ότι περιμένει από εσένα η κοινωνία ή η τοπική κοινωνία ή η συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, αλλά πρέπει να τη ρωτάς, να τους ρωτάς, να έχεις ένα διάλογο και να καταγράφεις με ένα συστηματικό τρόπο το τι πραγματικά περιμένουν από εσένα.

Το δεύτερο στοιχείο, αφού καταγράψεις τις πραγματικές ανάγκες, είναι αυτές να τις μετατρέψεις σε προδιαγραφές. Λέγαμε πριν ότι η αξιολόγηση είναι η σύγκριση ενός αποτελέσματος ή με ένα στόχο, ή με μια προδιαγραφή. Πρέπει λοιπόν να έχεις προδιαγραφές για κάθε μορφή λειτουργίας η οποία οδηγεί στην παραγωγή κάποιων αποτελεσμάτων.

Το θεσμικό πλαίσιο γενικά αυτό επιχειρεί να κάνει, να θέσει τις προδιαγραφές. Δεν το επιτυγχάνει πάντα, και πολλές φορές το θεσμικό πλαίσιο σε επίπεδο κράτους είναι γενικό και απαιτείται αυτή η εξειδίκευση στις τοπικές συνθήκες και ιδιαιτερότητες και αυτός είναι ο ρόλος ακριβώς και η αιτία ύπαρξης της Αυτοδιοίκησης. Άρα λοιπόν, αυτό το στοιχείο της καταγραφής των πραγματικών αναγκών και της μετατροπής τους σε προδιαγραφές, είναι μια βασική λειτουργία την οποία πρέπει να κάνουμε μέσα στην τρέχουσα δράση, δραστηριότητα του φορέα μας.

Και το τρίτο και τελευταίο στοιχείο εδώ, είναι ότι πρέπει να συγκρίνουμε τη συμμόρφωση της πραγματικής λειτουργίας με τις προδιαγραφές. Διότι μπορεί να λέει, ας πούμε, ο Κανονισμός ότι γίνεται αυτό το πράγμα και στην πράξη να μη γίνεται. Οι Υπηρεσίες να μην το κάνουν έτσι.

Άρα λοιπόν, χρειάζεται ένας διαρκής έλεγχος του κατά πόσον η πραγματικότητα συμφωνεί με τις προδιαγραφές. Άρα λοιπόν η ποιότητα είναι ακριβώς αυτή η τήρηση του τριγώνου, η τήρηση αυτού του τριγώνου. Καταγραφή πραγματικών αναγκών, μετατροπή των πραγματικών αναγκών σε προδιαγραφές, έλεγχος συμμόρφωσης ως προς τις προδιαγραφές.

Σταματώ εδώ, φυσικά μπορούμε να μιλάμε όχι... να κάνουμε μεταπτυχιακό πάνω σε αυτό...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αλλά δεν είμαστε για αυτό εδώ.

Θ. ΤΣΕΚΟΣ: Αλλά δεν είμαστε για αυτό.

Άρα, για αυτό λοιπόν σταματώ, υπενθυμίζοντας ότι αυτό το οποίο χρειάζεται να ξέρει ένας αιρετός είναι ότι υπάρχουν τα

εργαλεία, υπάρχουν αυτές οι προτεραιότητες και παράγουν κάποια αποτελέσματα, δεν χρειάζεται απαραίτητα να ξέρει το πώς θα λειτουργήσουν όλα αυτά, γιατί αυτά είναι υπόθεση των εμπειρογνομόνων, των τεχνικών, των Υπηρεσιών, αλλά χρειάζεται η τεχνογνωσία σε αυτό το επίπεδο να αναβαθμιστεί, δηλαδή το προσωπικό των φορέων χρειάζεται να εκπαιδεύεται και να εξειδικεύεται στις εξελισσόμενες διοικητικές και διαχειριστικές τεχνολογίες, που δεν είναι μόνο στο επίπεδο της πληροφορικής ή στο επίπεδο της οργάνωσης ή το επίπεδο των διαδικασιών.

Αυτά από εμένα, ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Καθηγητά.

Θα παρακαλέσω να πάρει το βήμα ο κύριος Κολιαστάσης, ο οποίος είναι Διδάκτωρ Πολιτικής Επικοινωνίας και διδάσκων στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Π. ΚΟΛΙΑΣΤΑΣΗΣ: Καλησπέρα σας.

Ευχαριστώ πολύ την ΕΕΤΑΑ για την πρόσκληση και τη συμμετοχή σε αυτή την πολύ ενδιαφέρουσα διημερίδα.

Το θέμα της εισήγησής μου αφορά στην επικοινωνιακή πολιτική των ΟΤΑ και κυρίως των επικεφαλής των ΟΤΑ, με έμφαση στο ρόλο των Δημάρχων. Θα μιλήσω για δύο ζητήματα και θα προσπαθήσω να είμαι όσο πιο συνοπτικός γίνεται. Το πρώτο αφορά τα βασικά συστατικά της πολιτικής επικοινωνίας και το δεύτερο, τις επικοινωνιακές στρατηγικές που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και σε ένα βαθμό ενδεχομένως εφαρμόζονται, στην περίπτωση των Δήμων. Αλλά και γενικότερα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Καταρχήν να ξεκινήσω με ένα βασικό ορισμό της επικοινωνίας και της πολιτικής επικοινωνίας, ο οποίος δόθηκε πριν από 100 περίπου χρόνια από έναν Αμερικανό πολιτικό επιστήμονα, τον Χάρολντ Λάσγουελ και συμπυκνώνεται στη φράση: ποιος λέει τι σε ποιον, μέσω ποιου μέσου και με ποια επίδραση. Με ποιο αντίκτυπο. Αυτός ο ορισμός μπορεί να μεταφραστεί σε μια αλυσίδα με πέντε

κρίκους. Στον πρώτο κρίκο εντάσσεται ο πομπός του μηνύματος, αυτός που εκπέμπει το μήνυμα, στο δεύτερο κρίκο το περιεχόμενο του πολιτικού μηνύματος που εκπέμπει ο πολιτικός πομπός, στο τρίτο ο δίαυλος, το μέσο μέσω του οποίου μεταδίδεται στο ακροατήριο, το οποίο είναι ο τέταρτος κρίκος και ο τελευταίος κρίκος της αλυσίδας αφορά τον αντίκτυπο, την επίδραση αυτού του πολιτικού μηνύματος, το οποίο λαμβάνει υπόψη ο πολιτικός πομπός είτε για να διατηρήσει το πολιτικό του μήνυμα, είτε για να το αναδιαμορφώσει, να το προσαρμόσει στις αντιδράσεις του ακροατηρίου.

Η αποτελεσματικότητα μιας πολιτικής επικοινωνίας, επί της ουσίας συνδέεται με την ικανότητα των πάσης φύσεως φορέων, εν προκειμένω αυτοδιοικητικών, να πείθουν την κοινή γνώμη ούτως ώστε να κερδίζουν και να διατηρούν την υποστήριξή της σε βάθος χρόνου. Δεν αναφέρομαι μόνο στην προεκλογική περίοδο, αλλά και στη μετεκλογική. Πολύ περισσότερο δε, όταν κάποιος κερδίσει την εμπιστοσύνη των ψηφοφόρων, εκλέγεται και τον ενδιαφέρει να διατηρήσει αυτή την εμπιστοσύνη κατά τη διάρκεια μιας θητείας και για να μπορέσει να εφαρμόσει την πολιτική του, αλλά και να αυξήσει τις πιθανότητες επανεκλογής του.

Τώρα στην κατηγορία – κάπως συνοπτικά – του πολιτικού πομπού, μπορεί να ανήκουν κόμματα και κυβερνήσεις, Πρόεδροι και Πρωθυπουργοί, γιατί τα συστατικά της πολιτικής επικοινωνίας και γενικότερα της επικοινωνίας είναι τα ίδια παντού. Είτε μιλάμε για επιχειρήσεις, είτε για πολιτικά κόμματα, είτε για Δημάρχους και Περιφερειάρχες. Και βεβαίως Δήμαρχοι, Περιφερειάρχες, γενικότερα οι επικεφαλής των ΟΤΑ.

Το πολιτικό μήνυμα μπορεί να πάρει τη μορφή πολιτικών διακηρύξεων, προεκλογικών προγραμμάτων, πολιτικών ομιλιών, πολιτικών δηλώσεων και βεβαίως διαφημιστικών μηνυμάτων, ειδικά στην εποχή των social media και για να καταστεί πειστικό, χρειάζεται να πληροί τέσσερις βασικές προϋποθέσεις.

Πρώτον, να είναι απλό στη διατύπωσή του. Για να μπορεί να γίνεται κατανοητό από το σύνολο ει δυνατόν της τοπικής κοινής γνώμης.

Δεύτερον, να επαναλαμβάνεται σταθερά. Αυτό είναι κάτι που συμβαίνει συνήθως στις προεκλογικές καμπάνιες, αλλά ακόμα και όταν ένας Δήμαρχος τρέχει κάποιες βραχυπρόθεσμες επικοινωνιακές καμπάνιες κατά τη διάρκεια της θητείας του για να προωθήσει μία τοπική πολιτική δράση, οφείλει να τις ντύνει επικοινωνιακά με ένα σλόγκαν το οποίο να είναι κατανοητό, σύντομο, απλό στη διατύπωση και να επαναλαμβάνεται σταθερά, για να εντυπώνεται στο μυαλό και στη συνείδηση των δημοτών, των πολιτών, οι οποίοι δέχονται μηνύματα και από πολλές διαφορετικές πηγές, για πολλά και διαφορετικά θέματα.

Η τρίτη προϋπόθεση είναι το μήνυμα αυτό να λειτουργεί καθησυχαστικά. Δηλαδή να συντονίζεται με τις αντιλήψεις, τις εμπειρίες και τις απόψεις του κοινού στο οποίο απευθύνεται. Εν ολίγοις, να συμφωνεί με αυτά που θέλει να ακούσει ο κόσμος. Ή με αυτά που πιστεύει ο κόσμος. Και βεβαίως, εξαρτάται η πειστικότητά του και από το βαθμό αξιοπιστίας του, η οποία συνήθως έχει να κάνει με το βαθμό αξιοπιστίας του πολιτικού πομπού, δηλαδή του Δημάρχου ή του Περιφερειάρχη, ο οποίος εκπέμπει το μήνυμα αυτό. Τώρα, ως προς τα μέσα μετάδοσης ενός πολιτικού μηνύματος, εδώ προφανώς αυτό αφορά τα πάντα, είτε μιλάμε για τοπικά έντυπα, μέσα ενημέρωσης, είτε μιλάμε για τοπικά ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης, για ψηφιακά μέσα, για social media, ή όπως και για τη χρήση mails, newsletters ή και πιο παραδοσιακών εργαλείων όπως τα έντυπα, φυλλάδια.

Το ενδιαφέρον εδώ είναι ότι... μάλλον, αυτό που χρειάζεται κανείς να λαμβάνει υπόψη του είναι ότι τα μέσα ενημέρωσης, είτε πανελλαδικά, είτε τοπικά, επιτελούν μεταξύ άλλων τρεις βασικές λειτουργίες και όχι δύο, όπως λανθασμένα έχω γράψει.

Το πρώτο είναι ότι επηρεάζουν τη διαμόρφωση της δημόσιας ατζέντας. Δηλαδή τα μέσα κατά την κρίση τους ιεραρχούν τα

ζητήματα, τις ειδήσεις, με μια συγκεκριμένη σειρά, από αυτή που θεωρούν περισσότερο σημαντική, ως αυτή που θεωρούν λιγότερο σημαντική. Και της αφιερώνουν τον ανάλογο επικοινωνιακό χώρο και χρόνο.

Συνεπώς αυτό έχει σημασία δεδομένου ότι ένα ζήτημα το οποίο είναι στην κορυφή της δημόσιας ατζέντας, μπορεί να ευνοεί ή να πλήττει την εικόνα ενός Δημάρχου ο οποίος διαχειρίζεται τα ζητήματα της πόλης του.

Η δεύτερη λειτουργία των μέσων, που πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη γνώμη μου, είναι ότι ερμηνεύουν και σχολιάζουν τις ειδήσεις, τις χρωματίζουν δηλαδή κατά την κρίση τους είτε θετικά, είτε αρνητικά.

Και το τρίτο είναι ότι λειτουργούν συχνά ως δημόσιος φρουρός. Δηλαδή ασκούν έναν ελεγκτικό ρόλο σε όποιον ασκεί και διαχειρίζεται την πολιτική εξουσία.

Τις τελευταίες δεκαετίες και ειδικά από το τέλος του 2010 και μετά, ουσιαστικά το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ουσιαστικά μετέβαλαν σε πολύ μεγάλο βαθμό το επικοινωνιακό περιβάλλον, γιατί το κατέστησαν πιο πολύπλοκο και πιο πιεστικό για τους πολιτικούς. Και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και αυτό για τρεις λόγους κατά βάση.

Πρώτον, γιατί έχει επιταχυνθεί ιλιγγιωδώς η ταχύτητα με την οποία διαδίδονται οι ειδήσεις και τα σχόλια. Όχι μόνο των δημοσιογράφων και των μέσων ενημέρωσης ή της εκάστοτε αντιπολίτευσης, αλλά και των ίδιων των πολιτών.

Το δεύτερο είναι ότι τα ίδια τα media, τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, μέσω των λογαριασμών που διατηρούν στα social media, μπορούν να μεταδίδουν ειδήσεις και σχόλια 24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Π. ΚΟΛΙΑΣΤΑΣΗΣ: Εντάξει, υπάρχει η θετική πλευρά και η αρνητική πλευρά.

Και το τρίτο είναι ότι το διαδίκτυο και ειδικά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διευκολύνουν την απευθείας και αδιαμεσολάβητη επικοινωνία των πολιτικών με τους πολίτες. Το οποίο έχει τη θετική του πλευρά, υπό την έννοια ότι οι πολιτικοί μπορούν να εκπέμψουν πολιτικά μηνύματα στους πολίτες παρακάμπτοντας τα φίλτρα των μέσων ενημέρωσης και των δημοσιογράφων που μπορεί να κάνουν ενοχλητικές ερωτήσεις, αλλά έχει το αρνητικό ότι οι απαντήσεις, η ανταπόκριση που λαμβάνουν από τους πολίτες μπορεί να μην είναι πάντα ευγενική ή θετική, μπορεί να είναι άκρως επικριτική. Πολύ περισσότερο δε, όταν οι ανώνυμοι λογαριασμοί ή οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούν ψευδώνυμα είναι κάτι το οποίο παρατηρείται συχνά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Συνολικά πάντως, η πίεση σε Δημάρχους και σε Περιφερειάρχες, να ενεργούν με ταχύτητα σε επικοινωνιακό επίπεδο, έχει διογκωθεί. Και αυτό παρατηρείται ειδικά σε περιπτώσεις κρίσεων, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων και των συνεπειών τους. Περιέγραψε πολύ γλαφυρά και το τι έρχεται, και το τι έχει συμβεί, ο κύριος Λέκκας νωρίτερα, συνεπώς η πίεση για την αντιμετώπιση τέτοιων ζητημάτων και την άμεση επικοινωνία ενός επικεφαλής ΟΤΑ με τους δημότες του, ειδικά σε τέτοιες συνθήκες, είναι πολύ σημαντική.

Τώρα, το ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται ένας Δήμαρχος, προφανώς αφορά την ευρύτερη τοπική κοινή γνώμη, το εκλογικό Σώμα, ειδικές ομάδες ψηφοφόρων, ανάλογα με τις περιοχές, το θέμα είναι – και εδώ είναι το σημαντικό – ότι η κοινή γνώμη, και θα το δούμε αμέσως μετά, είναι κατακερματισμένη ως προς τις πηγές ενημέρωσής της. Δεν παρακολουθούν οι πάντες τα πάντα.

Οι πολίτες μεγαλύτερης ηλικίας συνήθως ενημερώνονται μέσα από την τηλεόραση και ενδεχομένως από κάποια συγκεκριμένα... και δευτερευόντως, μάλλον, από το διαδίκτυο και κάποια συγκεκριμένα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που είναι τα πιο δημοφιλή, όπως το

facebook, το οποίο έχει τη μεγαλύτερη διείσδυση στο σύνολο του πληθυσμού στη χώρα, συγκριτικά με τις άλλες ψηφιακές πλατφόρμες, ενώ οι νεότεροι ενημερώνονται κυρίως μέσα από το διαδίκτυο και τα social media, όχι όμως από όλα τα κοινωνικά μέσα. Συνήθως οι πιο πολιτικοποιημένοι επιλέγουν το twitter και οι πολύ νεότεροι το instagram, το tik tok και σε ένα βαθμό το YouTube.

Συνεπώς αν ένας Δήμαρχος στην προκειμένη περίπτωση χρειάζεται, θεωρεί αναγκαίο να απευθύνεται και να διασφαλίζει ότι το μήνυμά του πρέπει να φτάσει παντού, στους πάντες, πρέπει να έχει παρουσία παντού. Αρκεί βέβαια να αξιοποιεί κάθε φορά... μάλλον, να επιχειρεί να απευθυνθεί κάθε φορά στο ακροατήριό του, αξιοποιώντας σωστά κάθε μία από τις ψηφιακές πλατφόρμες, στην προκειμένη περίπτωση. Διότι κάθε μία έχει διαφορετικά τεχνολογικά χαρακτηριστικά και δεν μπορείς να εκπέμπεις το ίδιο μήνυμα με τον ίδιο τρόπο σε κάθε κοινωνικό μέσο. Συνεπώς, χρειάζεται μια πιο εξειδικευμένη στρατηγική, ανάλογα με την ψηφιακή πλατφόρμα που κανείς αξιοποιεί.

Τώρα, για τη μέτρηση του αντίκτυπου της επίδρασης που έχει το πολιτικό μήνυμα ενός Δημάρχου στους δημότες, πέρα προφανώς από τα εκλογικά αποτελέσματα, εκεί κρίνονται όλα, κατά τη διάρκεια της 4ετίας μπορούν να αξιοποιηθούν οι δημοσκοπήσεις, ποσοτικές έρευνες γνώμης, σαν αυτές που αποτυπώνονται πολλές φορές σε επίπεδο κομμάτων με πρόθεση ψήφου, δημοτικότητα πολιτικών αρχηγών και τα λοιπά, κάτι αντίστοιχο σε επίπεδο Δήμου, ποιοτικές έρευνες γνώμης, οι οποίες συνήθως δεν δημοσιεύονται, αλλά αξιοποιούνται από τους επικεφαλής, για όποιους κατέχουν θώκους εξουσίας, προκειμένου να έχουν μια σαφέστερη εικόνα για τις βαθύτερες απόψεις και αντιλήψεις των δημοτών τους, και για τους ίδιους, αλλά και για την πολιτική τους και για τα προβλήματα που τους απασχολούν.

Επίσης μπορεί κανείς να διαπιστώσει την επίδραση που έχει μία πολιτική απόφαση στην κοινή γνώμη, από τα σχόλια και τις

αντιδράσεις που αποτυπώνονται κυρίως στα social media, σε πραγματικό χρόνο. Και εκεί να έχει μία πρώτη εικόνα.

Και βεβαίως, ανάλογα με τη σημασία που δίνει κανείς σε ειδικές ομάδες στις οποίες απευθύνεται, τα μέλη του Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου, για παράδειγμα, και από τις αντιδράσεις τους, από τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούν τις απόψεις τους, μπορεί να λειτουργήσει ως πρώτη ύλη για την διαμόρφωση ή την προσαρμογή μίας κατάλληλης επικοινωνιακής στρατηγικής.

Τώρα, η πολιτική επικοινωνία στις σύγχρονες δημοκρατίες, και αυτό αφορά και την Αυτοδιοίκηση, είναι πλέον διαδραστική και αμφίδρομη και αποτυπώνεται σε αυτό το σχήμα. Παλαιότερα, πριν ειδικά το διαδίκτυο και τα social media, συνήθως οι πολιτικοί, είτε στην κεντρική πολιτική σκηνή ή στην Αυτοδιοίκηση, επικοινωνούσαν σε μία λογική δρόμου μονής κατεύθυνσης με το κοινό, μέσω των παραδοσιακών μέσων, πλέον όμως η επικοινωνία έχει καταστεί αμφίδρομη, συνεπώς και οι πολιτικοί μπορούν να παίξουν το ρόλο του πολιτικού πομπού προς τα μέσα ενημέρωσης και τους πολίτες, αλλά και τα μέσα ενημέρωσης μπορεί να παίξουν τον ίδιο ρόλο, όπως και οι πολίτες δεν λειτουργούν πλέον απλά ως ακροατήριο, ως αποδέκτης των πολιτικών μηνυμάτων, αλλά μπορούν και εκείνοι να εκπέμψουν τα δικά τους μηνύματα προς τους πολιτικούς.

Τώρα, σε επίπεδο επικοινωνιακών στρατηγικών, από τη σκοπιά του πολιτικού πομπού, οι οποίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ή αξιοποιούνται με βάση τη διεθνή κυρίως βιβλιογραφία σε επίπεδο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα εξετάσω συνοπτικά τρεις από αυτές, τις δημόσιες σχέσεις, το πολιτικό marketing και τις στρατηγικές επικοινωνίας στα social media.

Στόχος της στρατηγικής των δημοσίων σχέσεων είναι διπλός. Αφενός να μεγιστοποιήσει τη θετική δημοσιότητα για το Δήμαρχο που αξιοποιεί αυτή τη στρατηγική και αφετέρου να περιορίσει, να ελέγξει πιθανή επικοινωνιακή ζημιά που μπορεί να προκύψει από

πολιτικές αποφάσεις ή πολιτικά μηνύματα που εκπέμπει στο ακροατήριό του.

Για να αποκτήσουν... επειδή κεντρικό ρόλο σε αυτή τη στρατηγική παίζουν τα μέσα ενημέρωσης και ο τρόπος που διαχειρίζεται κανείς την εικόνα του σε αυτά, τη δημόσια εικόνα του, για να αποκτήσουν οι Δήμαρχοι πρόσβαση σε αυτά, χρειάζεται να δημιουργήσουν και να στελεχώσουν το γραφείο τους, το επιτελείο τους, και με δομές επικοινωνιακής πολιτικής.

Ενδεικτικά αναφέρω τρεις από αυτές, το Γραφείο Επικοινωνίας, το οποίο συνήθως κατά κανόνα είναι αρμόδιο για τη χάραξη της γενικότερης επικοινωνιακής στρατηγικής, που αποτυπώνεται συνήθως στις πολιτικές ομιλίες ενός Δημάρχου κατά τη διάρκεια της 4ετίας του.

Το δεύτερο είναι το Γραφείο Τύπου και των Μέσων Ενημέρωσης, το οποίο διαχειρίζεται τη σχέση με τα media, την επικοινωνία με τους δημοσιογράφους και προφανώς επιμελείται συνεντεύξεις και άρθρα που τυχόν δημοσιεύονται σε αυτά, όπως και την οργάνωση επικοινωνιακών δράσεων, που είναι έτσι δομημένες ούτως ώστε να μπορούν να καλυφθούν με αποτελεσματικότητα από τα ηλεκτρονικά κυρίως μέσα ενημέρωσης.

Και βεβαίως πλέον είναι απαραίτητο και ένα Γραφείο Διαχείρισης των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, προκειμένου να πραγματοποιούνται οι αναγκαίες αναρτήσεις στις ψηφιακές πλατφόρμες, να διαμορφώνεται το περιεχόμενό τους με κατάλληλο τρόπο ούτως ώστε να αξιοποιούνται τα τεχνολογικά χαρακτηριστικά της κάθε πλατφόρμας και να οργανώνονται βεβαίως και επικοινωνιακές δράσεις, όπως για παράδειγμα η ζωντανή μετάδοση μιας ομιλίας ή της παρουσίας ενός Δημάρχου σε μια δημόσια εκδήλωση.

Συνολικά οι σύμβουλοι που στελεχώνουν αυτούς τους επικοινωνιακούς μηχανισμούς και αναλαμβάνουν να εκπονούν αυτό το επικοινωνιακό υλικό και βεβαίως να σφυγμομετρούν την κοινή

γνώμη, συνήθως έχουν είτε μια επιστημονική ειδίκευση, είτε μια επαγγελματική εμπειρία, ή τέλος πάντων θα έπρεπε να είναι έτσι, προκειμένου να διαχειριστούν, να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν αυτή την επικοινωνιακή πολιτική. Βεβαίως δεν είναι θέσφατο η δημιουργία των συγκεκριμένων γραφείων, μπορεί κανείς να έχει ένα ενιαίο επιτελείο.

Μία ακόμα διάσταση στο πλαίσιο της στρατηγικής των δημοσίων σχέσεων είναι η διαχείριση της εσωτερικής επικοινωνίας του Δημάρχου με τη δημοτική του ομάδα, πολύ περισσότερο δε, όταν σε αρκετούς Δήμους πλέον οι συνεδριάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων μεταδίδονται ζωντανά, μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, το να έχει επιλύσει κανείς τις διαφορές στο εσωτερικό πριν μια δημόσια συνεδρίαση, είναι εξαιρετικά χρήσιμο από επικοινωνιακή άποψη.

Μπαίνω γρήγορα στο πολιτικό marketing, το οποίο ουσιαστικά είναι η αξιοποίηση των πρακτικών του εμπορικού marketing στην πολιτική και αφορά, και περιλαμβάνει, πρακτικές και τεχνικές του εμπορικού marketing οι οποίες υιοθετούνται από πολιτικές παρατάξεις και πολιτικούς και σε αυτοδιοικητικό επίπεδο, προκειμένου αφενός να κατανοήσουν τις ανάγκες και τις επιθυμίες των δημοτών τους και αφετέρου να μπου στην διαδικασία να τις ικανοποιήσουν, ώστε να διατηρήσουν την εμπιστοσύνη τους σε βάθος χρόνου.

Τεχνικές πολιτικού marketing στους ΟΤΑ, κυρίως στο εξωτερικό, αλλά ενδεχομένως σε ένα βαθμό αυτό μπορεί να εφαρμοστεί ή εφαρμόζεται και σε ελληνικές περιπτώσεις, είναι να συμβουλευονται οι Δήμοι τους δημότες τους και για τα τοπικά ζητήματα και για τις αναγκαίες τοπικές δράσεις.

Τεχνικές που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν σε αυτή την περίπτωση, είναι επτά. Θα τις δούμε πολύ συνοπτικά.

Η πρώτη αφορά στη χρήση εργαλείων έρευνας αγοράς και σε αυτές τις τεχνικές εντάσσεται η επιδίωξη διαβούλευσης με τους πολίτες, οι

συναντήσεις με ομάδες δημοτών, η ηλεκτρονική επικοινωνία μαζί τους μέσω e-mails ή μέσω συμπλήρωσης φόρμας παραπόνων στο site του Δήμου. Η χρήση ηλεκτρονικών εφαρμογών, που γίνεται ήδη σε κάποιους Δήμους, και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η δυνατότητα δηλαδή που έχει ένας δημότης π.χ. να φωτογραφίζει μια κακοτεχνία στο Δήμο και να ενημερώνει απευθείας τις κεντρικές Υπηρεσίες, χωρίς αυτό κατ' ανάγκη να είναι ορατό στο σύνολο της τοπικής κοινής γνώμης. Βεβαίως η πραγματοποίηση δημοσκοπήσεων, η μέτρηση των αντιδράσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ακόμα και η διεξαγωγή τοπικών δημοψηφισμάτων, κυρίως μέσα από ηλεκτρονικά εργαλεία.

Όλες αυτές οι τεχνικές μπορούν να αξιοποιηθούν για να διαπιστωθούν, για παράδειγμα, οι λόγοι που οι πολίτες δεν χρησιμοποιούν επαρκώς την υπηρεσία ενός Δήμου, ούτως ώστε να γίνει ένας σχεδιασμός και για το πώς θα μπορούσε η υπηρεσία αυτή να βελτιωθεί.

Με βάση τα ευρήματα από την αξιοποίηση τέτοιων εργαλείων, έρευνας αγοράς, οι Δήμοι μπορούν να εντοπίσουν τις τυχόν αδυναμίες τους και να προχωρήσουν στον επανασχεδιασμό και τη βελτίωση της συνολικής τους εικόνας. Είτε αλλάζοντας την παροχή υπηρεσιών και τους τρόπους επικοινωνίας με τους πολίτες, είτε εκπονώντας στρατηγικά πλάνα με σαφείς στόχους, συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής και συγκεκριμένες διαδικασίες αξιολόγησης των αποτελεσμάτων αυτής της πολιτικής. Υπό αυτή την έννοια, η προσέγγιση αυτή από επικοινωνιακή σκοπιά δίνει και με την περίπτωση που κάποιοι Δήμαρχοι αξιοποιούν πρακτικές δημόσιου management, όπως αναφέρθηκε από τον κύριο Τσέκο νωρίτερα.

Τώρα, ένα τέτοιο παράδειγμα εκπόνησης πολιτικών μπορεί να αφορά το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει δράσεις όπως ο περιορισμός της ρύπανσης, η ανακύκλωση, οι δεντροφυτεύσεις, η προστασία των δασών και εφόσον σχεδιαστεί ένα τέτοιο πολιτικό προϊόν, όπως λέμε σε όρους

marketing, μπορεί πριν τεθεί σε εφαρμογή να ληφθούν υπόψη μία σειρά από παράμετροι που είναι κρίσιμες για την υλοποίησή του και έχουν να κάνουν με την εφικτότητα, δηλαδή το βαθμό στον οποίο οι διαθέσιμοι οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι είναι επαρκείς για να εφαρμοστεί και βεβαίως να ληφθούν υπόψη και τυχόν θεσμικοί περιορισμοί που υπάρχουν από την άποψη των αρμοδιοτήτων.

Μια δεύτερη παράμετρος αφορά την ανακατανομή των διαθέσιμων πόρων, ούτως ώστε να διοχετευθούν σε αυτούς που τους έχουν περισσότερη ανάγκη. Αφορά επίσης τη διαχείριση των προσδοκιών, δηλαδή δεν έχει νόημα ένας Δήμαρχος να υποσχεθεί κάτι που δεν μπορεί να υλοποιήσει, διότι αυτό θα επηρεάσει αρνητικά την αξιοπιστία του μεσοπρόθεσμα.

Και βεβαίως είναι απαραίτητη και η στοχευμένη παροχή υπηρεσιών σε συγκεκριμένες περιοχές και κοινωνικές ομάδες, ανάλογα πάντα με τις ανάγκες τους. Είναι σημαντικό να εμπεδώνεται στην τοπική κοινή γνώμη ένα αίσθημα δικαιοσύνης για κάθε πολιτική που εφαρμόζεται, είτε τους αφορά άμεσα, είτε όχι. Αυτό ενδεχομένως βελτιώνει και την εμπιστοσύνη τους στους δημοτικούς άρχοντες.

Τώρα, όταν ολοκληρωθεί και η διαδικασία βελτίωσης, ξεκινάει η εφαρμογή των πολιτικών και είναι σημαντικό κανείς να έχει διασφαλίσει, ένας Δήμαρχος, ότι η πολιτική αυτή έχει γίνει κατανοητή και έχει τη σύμφωνη γνώμη και τη συστράτευση των Διοικητικών Υπηρεσιών και των διοικητικών στελεχών, οι οποίοι ουσιαστικά θα συμβάλλουν καθοριστικά και στην εφαρμογή του. Άρα σε περίπτωση που τα διοικητικά στελέχη δεν είναι επαρκώς ενημερωμένα για την υλοποίηση μιας τέτοιας δράσης, καλό είναι να λαμβάνονται πρόνοιες για την ενημέρωση ή και επιμόρφωσή τους.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Π. ΚΟΛΙΑΣΤΑΣΗΣ: Βεβαίως, αναμφισβήτητα.

Τώρα, εφόσον ξεκινήσει λοιπόν η εφαρμογή, βεβαίως οι Δήμαρχοι μπαίνουν στη διαδικασία να επικοινωνούν τις πολιτικές τους αποφάσεις και τις δράσεις, πρέπει να είναι ανοιχτοί σε τυχόν

κριτική και διατύπωση παραπόνων, τα οποία ούτως ή άλλως εκφράζονται, ειδικά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, άρα ο τρόπος με τον οποίο διαχειρίζεται κανείς αυτά τα παράπονα και σπεύδει να τα ακούσει και να προσπαθήσει να ανταποκριθεί σε αυτά, είτε διορθώνοντας κάτι, είτε επιχειρηματολογώντας σε αυτούς που τα θέτουν, γιατί δεν μπορεί να γίνει αυτό το οποίο ζητούν.

Ακόμα και αν ένας Δήμαρχος δεν ικανοποιήσει τα παράπονα ή τα αιτήματα κάποιου που διατυπώνει παράπονα, ενός δημότη ή κάποιας ομάδας δημοτών, το γεγονός ότι τους άκουσε και τους απάντησε, τους καθιστά συμμετόχους, αισθάνονται ότι έχουν τη σημασία και την προσοχή των Δημάρχων, του Δήμου στον οποίο ανήκουν και αυτό μειώνει, αν θέλετε, τον αρνητισμό τους ή την αντίθεσή τους στην πολιτική με την οποία τυχόν διαφωνούν.

Εκτός βεβαίως από την επικοινωνία, υπάρχει ενδεχομένως και κάποιες φορές η δυνατότητα ή η επιλογή των Δημάρχων να υλοποιήσουν κάποια σύντομη διάρκεια επικοινωνιακές καμπάνιες, κυρίως στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, προκειμένου να καταστήσουν γνωστή μία πολιτική τους δράση ή να εξηγήσουν τα πιθανά οφέλη της για την τοπική κοινότητα και βεβαίως είναι κρίσιμο, εφόσον έχουν γίνει όλα αυτά, δηλαδή εφόσον έχει σχεδιαστεί η πολιτική, έχει προσαρμοστεί στην πραγματικότητα, έχει εφαρμοστεί και έχει επικοινωνηθεί, στη συνέχεια οι πολίτες να γνωρίζουν τις διαδικασίες μέσω των οποίων μπορούν να την αξιολογήσουν.

Και βεβαίως να προσδιοριστούν και οι τρόποι με τους οποίους αυτά τα ευρήματα της όποιας αξιολόγησης, μπορούν να ενσωματωθούν στο νέο κύκλο που θα ξεκινήσει αργότερα, είτε για τη διόρθωση μιας πολιτικής, είτε για την αντιμετώπιση νέων ζητημάτων που στο μεταξύ προκύπτουν.

Τώρα, στη χρήση τέτοιων τεχνικών marketing από τους Δήμους, κυρίως στη διεθνή βιβλιογραφία, έχει ασκηθεί κριτική ότι είτε δεν είναι εφικτό πάντα ένας Δήμος να ενσωματώνει τα αιτήματα

των πολιτών ή τις εισηγήσεις τους στο σχεδιασμό μιας πολιτικής, γιατί αν σπεύσει να τα ικανοποιήσει όλα, τότε πολύ σύντομα θα διαπιστώσει ότι δεν είναι σε θέση στην πράξη να το κάνει και αυτό θα πλήξει την αξιοπιστία του.

Επίσης πολλές φορές η διαβούλευση με πολίτες, με δημότες, πριν ξεκινήσει μια πολιτική, ενδεχομένως είναι εξαιρετικά χρονοβόρα και αργή διαδικασία και καθυστερεί τη λήψη αποφάσεων. Όπως επίσης και το γεγονός ότι πολλοί δημότες, παρά το γεγονός ότι μπορούν να...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αν θέλετε, να συντομεύσουμε λίγο, γιατί πρέπει να...

Π. ΚΟΛΙΑΣΤΑΣΗΣ: Κλείνω σε δυο λεπτά.

Μπορούν να προσδιορίσουν τα ζητήματα τα οποία τους απασχολούν περισσότερο, δεν είναι σε θέση, λόγω έλλειψης τεχνοκρατικής εξειδίκευσης, να προσδιορίσουν και τις αναγκαίες λύσεις.

Από την άλλη πλευρά όμως, έχει υποστηριχθεί ότι οι δημότες που ενδιαφέρονται για τον τόπο τους και για κάποια προβλήματα, μπορούν να εκφράσουν μια στοιχειωδώς συγκροτημένη άποψη και σε κάθε περίπτωση να αντιληφθούν τις ατομικές και τις στενά τοπικές τους ανάγκες, ούτως ώστε να συμβάλλουν στον καλύτερο σχεδιασμό των τοπικών πολιτικών και μέσα από αυτή τη διαδικασία να βελτιωθεί και η σχέση εμπιστοσύνης με τους Δημάρχους.

Εν τάχει, σε ό,τι αφορά τις στρατηγικές των ΟΤΑ στα social media, οι αναρτήσεις που πραγματοποιούν οι Δήμαρχοι εκεί, είτε από τους δικούς τους λογαριασμούς, είτε από τους λογαριασμούς των Δήμων τους, μπορούν να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά και τις εξής μορφές. Είτε να κάνουν αναρτήσεις με σκοπό την παροχή πληροφόρησης για νέες υφιστάμενες υπηρεσίες και προγράμματα που εκπονούν οι Δήμοι τους προς τους δημότες, είτε να πραγματοποιήσουν αναρτήσεις για τη διαφήμιση πάσης φύσεως εκδηλώσεων των Δήμων τους οι οποίες να είναι κυρίως πολιτιστικού

χαρακτήρα, είτε να χρησιμοποιήσουν αναρτήσεις και τεχνικές marketing για την προβολή του Δήμου, παρέχοντας πληροφορίες για την ιστορία του Δήμου και για τις εκδηλώσεις του και τις δράσεις του, σε επισκέπτες και τουρίστες, βελτιώνοντας έτσι τη συνολική εικόνα που έχει ένας Δήμος προς την ευρύτερη κοινή γνώμη.

Επίσης αναρτήσεις σχετικά που υπηρετούν τη λογική της διαφάνειας και αφορούν σε ανάρτηση αποφάσεων και κανονισμών για τοπικά έργα, ηλεκτρονικές προμήθειες ή αποφάσεις που λαμβάνονται από το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο και επίσης αναρτήσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση εντυπώσεων, όπως λέγεται, δηλαδή την προσπάθεια να καλλιεργηθεί μια θετική εικόνα, είτε για το Δήμο, είτε ακόμα για τον ίδιο το Δήμαρχο και βεβαίως αναρτήσεις οι οποίες αποσκοπούν στην κινητοποίηση των δημοτών προκειμένου να συμμετάσχουν είτε διατυπώνοντας γνώμη για τα ζητήματα της πόλης τους, είτε εκφράζοντας άποψη για τις πολιτικές.

Και αυτή ακριβώς η λογική της κινητοποίησης συνδέεται και με την τελευταία στρατηγική, αυτή της ανάπτυξης διαλόγου, που περιλαμβάνει συμμετοχή σε πάσης φύσεως διαδικτυακές συζητήσεις για τοπικά ζητήματα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Κολιασάση.

Και θα κλείσουμε τη σημερινή μας ημερίδα, διημερίδα κιόλας, αν λάβουμε υπόψη την προηγούμενη, με μια παρέμβαση πολύ σύντομη του κυρίου Πάνου Μαΐστρου, θα γίνει διαδικτυακά. Εδώ λέει το πρόγραμμα, Εμπειρογνώμων Δημοσίου Management και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εγώ θα τον πω γκουρού της Αυτοδιοίκησης τον Πάνο τον Μαΐστρο. Έχει διατελέσει Γενικός Γραμματέας, έχει υπηρετήσει την Αυτοδιοίκηση και είναι θεωρητικός της Αυτοδιοίκησης, από τους πιο γνωστούς στο χώρο.

Κύριε Μαΐστρο.

Π. ΜΑΪΣΤΡΟΣ: Κύριε Σπυρίδωνα, ευχαριστώ πάρα πολύ. Ευχαριστώ και την ΚΕΔΕ στην οποία είμαι επιστημονικός σύμβουλος και την ΕΕΤΑΑ για την πρόσκληση.

Θα προσπαθήσω να είμαι συνοπτικός. Το PowerPoint το ετοίμασα μαζί με τον Γιάννη τον Γούπιο, άρα μπορεί στο τέλος να θέλει κάτι να συμπληρώσει.

Θα προσπαθήσω να επικεντρωθώ στα πιο σημαντικά ζητήματα.

Το πρώτο το οποίο νομίζω είναι το σημαντικότερο, και απευθύνομαι κυρίως στους Δημάρχους, είναι ότι θα πρέπει να μεταφράσουν το όραμά τους σε ένα πρόγραμμα, ένα δημοτικό σχέδιο δράσης της Δημοτικής Αρχής. Αυτό το οποίο ουσιαστικά αποτελεί το κοινωνικό συμβόλαιο της Δημοτικής Αρχής με τους δημότες και αυτό είναι το σημαντικό εργαλείο για την πολιτική διεύθυνση, για το management, αυτά που ανέφερε αναλυτικά προηγουμένως ο Θόδωρος ο Τσέκος, είναι το εργαλείο για το πολιτικό management, για το δημοτικό management για όλη τη δημοτική θητεία.

Αυτό το εργαλείο μπορεί να βοηθήσει και σε αυτά τα οποία ανέφερε ο Θόδωρος ο Τσέκος, δηλαδή στον προγραμματισμό, τον επιχειρησιακό σχεδιασμό, την παρακολούθηση, τη λογοδοσία, τη διαφάνεια, τη δημοσιότητα που ανέφερε ο κύριος Κολιαστάσης και βεβαίως δεν πρέπει να ξεχνάμε αυτό το οποίο αναλυτικά παρουσίασε ο κύριος Κολιαστάσης, το πρόγραμμα της επικοινωνιακής πολιτικής, όπως πολύ αναλυτικά το παρουσίασε.

Το ερώτημα λοιπόν είναι, ωραία, ακούσαμε πάρα πολλά πράγματα, πολύ ενδιαφέροντα, το θέμα είναι από 1^η Γενάρη ποια είναι τα σημαντικότερα με τα οποία ξεκινάμε. Τι κάνουμε τις πρώτες 100 μέρες.

Εδώ λοιπόν, συνοπτικά, κατά λειτουργική περιοχή, θα αναφέρω αυτά τα οποία αποτελούν προτεραιότητα.

Το πρώτο είναι τα θέματα της διακυβέρνησης. Η οργάνωση της δημοτικής ομάδας, Αντιδήμαρχοι, αμειβόμενοι και μη, η ανάθεση ρόλου σε Δημοτικούς Συμβούλους, δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ την τακτική λειτουργία της δημοτικής ομάδας για να την έχουμε πάντα κοντά μας και να νιώθουμε ότι την εκφράζουμε και βέβαια η δημοτική παράταξη.

Στη συνέχεια είναι τα θέματα της συγκρότησης της Δημοτικής Επιτροπής, η λειτουργία των συλλογικών Οργάνων, οι Πρόεδροι των Δημοτικών Κοινοτήτων και τα γραφεία των δημοτικών παρατάξεων.

Η δεύτερη λειτουργική περιοχή αφορά τα θέματα του διοικητικού management, της διοίκησης. Ο Γενικός Γραμματέας, όπως σωστά επεσήμανε ο Θόδωρος ο Τσέκος αν έχουμε να επιλέξουμε ανάμεσα σε έναν που του έχουμε εμπιστοσύνη και σε έναν που ξέρουμε ότι ξέρει, μακάρι να έχουμε και τα δυο, κάποιον που του έχουμε εμπιστοσύνη και ξέρει, αλλιώς πρέπει να διαλέξουμε αυτόν που ξέρει, και ως Γενικό Γραμματέα, που νιώθουμε ότι έχει την ικανότητα να ασκήσει αυτό το ρόλο. Το ίδιο ισχύει βέβαια και για τους συνεργάτες και για τους συμβούλους.

Δεν πρέπει να ξεχάσουμε, να μας πάρει η καθημερινότητα από κάτω και να επισκεφτούμε, ως Δήμαρχοι, όλα τα κτίρια και τις Υπηρεσίες του Δήμου, γιατί πολλές φορές αυτά είναι διασπαρμένα μέσα στην πόλη και πρέπει να νιώθουν όλοι οι υπάλληλοι ότι ο Δήμαρχος τους γνωρίζει, γνωρίζει τις υπηρεσίες τους και φροντίζει για την αποτελεσματικότητα του έργου τους. Για αυτό και η συνάντηση με τους Διευθυντές του Δήμου, η καταγραφή των προβλημάτων είναι πάρα πολύ σημαντική.

Η τρίτη λειτουργική περιοχή αφορά την οργάνωση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να οργανωθεί το γραφείο του Δημάρχου, να υπάρξει μια ψηφιακή βάση δεδομένων για την παρακολούθηση της υλοποίησης των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, της Δημοτικής Επιτροπής και του Δημάρχου.

Συμβαίνει πάρα πολλές φορές να παίρνονται αποφάσεις και να μην υλοποιούνται, άρα υπάρχει ένα πολύ σημαντικό θέμα παρακολούθησης υλοποίησης των αποφάσεων των Οργάνων, Δημάρχου, Δημοτικού Συμβουλίου, Δημοτικής Επιτροπής.

Η διαδικασία που ακούσαμε από τους συναδέλφους από το Υπουργείο Εσωτερικών, νομίζω ο Κίμωνας το ανέφερε, το θέμα της ενσωμάτωσης των Νομικών Προσώπων.

Δεν πρέπει να παραλείψουμε το θέμα του γιατρού εργασίας και του τεχνικού ασφαλείας, που είναι απαραίτητοι και μπορούν να βοηθήσουν πάρα πολύ για να αποφύγουμε προβλήματα.

Να προετοιμάσουμε το νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, που εφόσον έχουμε τα Νομικά Πρόσωπα ενσωματώσει, πρέπει να το περιλαμβάνει.

Και να δούμε τα θέματα που αφορούν την ψηφιοποίηση των διαδικασιών και το πρόγραμμα των Έξυπνων Πόλεων.

Τέταρτη λειτουργική ενότητα, ο οικονομικός προγραμματισμός. Εδώ είπε αρκετά νομίζω αναλυτικά και ο Γιάννης ο Γούπιος, που αφορούν την οικονομική λειτουργία και τις εκκρεμείς υποχρεώσεις που υπάρχουν, τον προϋπολογισμό του 2024 με βάση τις προτεραιότητες της νέας Δημοτικής Αρχής, αν έχει εκπονηθεί, που είναι το πιθανότερο να δούμε αν χρειάζεται κάποια προσαρμογή και να λύσουμε τα ζητήματα που αφορούν το προσωπικό και τυχόν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις.

Η πέμπτη λειτουργική ενότητα αφορά το πρόγραμμα δράσης. Είναι πάρα πολύ σημαντικό το θέμα του προγραμματισμού, που ανέφερε και ο Θόδωρος ο Τσέκος, να δούμε το τεχνικό πρόγραμμα κατά προτεραιότητα, αλλά και γενικότερα το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου. Και να δούμε αν έχουμε επάρκεια προσωπικού στις Τεχνικές Υπηρεσίες, στις Υπηρεσίες Δόμησης, ειπώθηκαν πάρα πολλά, δεν θέλω να τα επαναλάβω.

Και βέβαια, όταν ρώτησα κάποια στιγμή έναν πολύ πετυχημένο Δήμαρχο τη δεκαετία του '80, μου είπε ότι η επιτυχία

μου οφείλεται στο γεγονός ότι την πρώτη χρονιά δεν έκανα έργα. Έκανα μόνο μελέτες. Και τα επόμενα χρόνια ήμουν με φακέλους έτοιμους και εξασφάλιζα χρηματοδότηση για όλα τα έργα για τα οποία αφιέρωσα έναν ολόκληρο χρόνο να ωριμάζω έργα.

Η έκτη σημαντική λειτουργική περιοχή είναι η διαχείριση των απορριμμάτων, η καθαριότητα. Είναι ένα ολόκληρο κεφάλαιο. Υποθέτω η ΕΕΤΑΑ θα αφιερώσει κάποια στιγμή μια ειδική ημερίδα, γιατί είναι ένα ζήτημα που το έχουμε μπροστά μας.

Θυμίζω ή ενημερώνω, σε όσους δεν το θυμούνται ή δεν το έχουν προσέξει, ότι υπάρχουν πάρα πολλά τοπικά σχέδια δράσης που πρέπει να εκπονηθούν. Το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο, που εκπονείται με τη βοήθεια του ΤΕΕ, το ΣΒΑΚ, Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, το Επιχειρησιακό Σχέδιο Εξασφάλισης Κοινόχρηστων και Κοινωφελών Χώρων, το Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων, Αστικής Προσβασιμότητας, Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων και βεβαίως και το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων. Μας έχουν φορτώσει δυστυχώς, κάθε νόμος που βγαίνει, μας υποχρεώνει να κάνουμε και ένα σχέδιο δράσης.

Εδώ θα ήθελα να το προσέξετε ιδιαίτερα. Μπορεί να έχουμε πετύχει πολλά πράγματα, μπορεί να κάνουμε έργα, αλλά αν δεν έχουμε προσέξει την ανθεκτικότητα των υποδομών και των δομών μας, μπορεί να κάτσει κάτι στραβό στη βάρδια μας. Πρέπει να δούμε λοιπόν ότι οι σχολικές μονάδες μας τηρούν τους όρους υγιεινής και ασφάλειας, το ίδιο και οι κοινωνικές δομές.

Πρέπει να φροντίσουμε την Πολιτική Προστασία που αφορά τον καθαρισμό των φρεατίων, την ασφάλεια των υποδομών, το θέμα που ειπώθηκε ήδη και αναλύθηκε, των αδέσποτων ζώων, γιατί ξέρουμε για έναν Δήμαρχο που, χωρίς να φταίει, τον πήγαν στα δικαστήρια γιατί κάποιο αδέσποτο ζώο δάγκωσε κάποιον πολίτη και ενώ εκείνος τα είχε κάνει όλα. Ναυαγοσώστες, και αυτό είναι ένα πρόβλημα, ιδιαίτερα για παραλιακούς Δήμους.

Εδώ λοιπόν, υπάρχουν και τρία bullets τα οποία θέλω να προσέξουμε.

Πρέπει να δούμε με σιγουριά ότι οι παιδικές χαρές εφαρμόζουν τις προδιαγραφές. Διότι αν συμβεί ένα οποιοδήποτε ατύχημα και δεν έχουμε φροντίσει να είμαστε σίγουροι ότι έχουν εφαρμοστεί οι (...) προδιαγραφές, η ευθύνη είναι μεγάλη.

Το ίδιο πρέπει να γίνει και για τα γήπεδα, για τις εγκαταστάσεις των γηπέδων και βεβαίως για τους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, όπως παράδειγμα το θέμα της πυροπροστασίας, που είναι από τα πιο επείγοντα ζητήματα και εκκρεμούν, σύμφωνα και με την πρόσφατη εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η οργάνωση της επικοινωνίας με τους δημότες, είναι το σημαντικό εκείνο ζήτημα που ο κύριος Κολιαστάσης το είπε πολύ αναλυτικά. Δεν θέλω να επαναλάβω αυτά που είπε.

Θέλω μόνο στο τρίτο bullet να μείνω, που είναι ότι πρέπει οι πολίτες να ενθαρρυνθούν, να βοηθηθούν, για να μπορέσουν να αποκτήσουν δυνατότητες ψηφιακές. Δηλαδή υπάρχει το θέμα του εγγραμματοσμού των πολιτών σε θέματα ψηφιακών δεξιοτήτων, για να μπορεί να αξιοποιούν τις ψηφιακές υπηρεσίες που τους παρέχονται.

Βεβαίως η πλατφόρμα καταγραφής αιτημάτων, η πλατφόρμα διαβούλευσης και ενημέρωσης των πολιτών και ένα έξυπνο σύστημα αναζήτησης των αποφάσεων συλλογικών Οργάνων, είναι από αυτά τα εργαλεία που ήδη ανέφερε προηγουμένως ο κύριος Κολιαστάσης.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την προσοχή σας και να ευχηθώ στους Δημάρχους καλή επιτυχία και καλό κουράγιο.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Μαΐστρο, που έκλεισε τη διημερίδα μας με πρακτικές συμβουλές, που αν τις κάνουμε όλες αυτές, είναι σίγουρο ότι οι πολίτες θα το εκτιμήσουν.

Και θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ να κλείσει τη συνεδρίασή μας, την ημερίδα μας.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγχαίρουμε όλους εσάς που πήρατε μέρος σε αυτή τη διημερίδα. Συγχαίρουμε και ευχαριστούμε τις Υπηρεσίες της ΚΕΔΕ, της ΕΕΤΑΑ, την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κρήτης με τον Πρόεδρο τον κύριο Κουράκη και το προσωπικό της ΠΕΔ Κρήτης. Όλους τους ομιλητές και αγορητές στις θεματικές οι οποίες υπήρξαν.

Θα πραγματοποιήσουμε μέσα στο 2024 ενημερωτικές, στις οποίες μπορούν να έρθουν και οι Δήμαρχοι, και για Δημοτικούς Συμβούλους, και για τους υπηρεσιακούς. Προϊσταμένους Τμημάτων, Διευθύνσεων, Γενικών Διευθύνσεων. Στις οποίες θα συμμετέχουν οπωσδήποτε, σε συνεργασία με το Ελεγκτικό Συνέδριο, η ηγεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι κατά τόπους Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά και η Αποκεντρωμένη. Γιατί έχουμε ελέγχους και από την Αποκεντρωμένη και από τους Επιτρόπους. Για να συντονιστούν τα πνεύματα, τα μυαλά μας και οι πράξεις μας. Γιατί βλέπει κανείς φαινόμενα τα οποία είναι απαράδεκτα. Να βγάζει άλλη απόφαση ο Αποκεντρωμένος και άλλη απόφαση να βγάζει ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τώρα, ακούστε και δυο – τρία πράγματα, σε δυο λεπτά, πρακτικά. Σκεπτόμενος φωναχτά, εγώ δεν συμβουλεύω ποτέ και από την εμπειρία την οποία έχω. Έξι φορές Δήμαρχος, δεν έχω κάνει δημοσκοπήσεις ποτέ. Γιατί; Μιλάω για ένα Δήμο με 50, με 70 χιλιάδες κατοίκους. Δεν είμαστε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Παρίσι, όπου εκεί μπορεί κανείς να θέλει να διερευνήσει και να ιχνηλατήσει το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης και τα λοιπά.

Αλλά κατά την ταπεινή μου άποψη, αυτό είναι το πρόγραμμα δημοτικής δράσης το οποίο δημοσιοποιήθηκε και λέει κατά τομέα τους στόχους, τι υποσχέθηκε, τι προτάσσει ως όραμα ένας Δήμαρχος με την παράταξή του, που τιμήθηκε και έχει τη δημοκρατική νομιμοποίηση τη λαϊκή να το εφαρμόσει.

Ο Δήμαρχος δεν πρέπει να άγεται και να φέρεται από τη βουλιμία των πολιτών, των μεν, των δε, των χι, των ψι και των δείνα. Αλλά θα εφαρμόσει το πρόγραμμα δημοτικής δράσης το οποίο αυτός έχει επιλέξει και έχουν προκρίνει οι πολίτες. Βασική αρχή της ηγεσίας είναι να μην κάμπτεται προ τέτοιων φαινομένων, αλλά να άγει το λαό και όχι να άγεται και να φέρεται. Λαμβάνοντας υπόψη και τις άλλες παραμέτρους και τον τρόπο επικοινωνίας.

Το άλλο που θέλω να πω είναι ότι οι αντιστάσεις οι εσωτερικές, γιατί δεν μας ψηφίζει ο κόσμος να εφαρμόσουμε το πρόγραμμά μας με όποιο προσωπικό θέλουμε εμείς, αλλά με το προσωπικό το οποίο υπάρχει. Το οποίο είτε είναι καλό, είτε μειονεκτεί εν πολλοίς, τα ξέρουμε αυτά τα θέματα, με αυτούς πρέπει να συμβιώσουμε και με αυτούς πρέπει να προχωρήσουμε.

Αλλά οφείλει το προσωπικό που υπάρχει, και να τους καταστεί γνωστό από την πρώτη αρχή, να σέβεται τη λαϊκή ετυμηγορία, τη λαϊκή νομιμοποίηση που έχει ένας Δήμαρχος, με την ομάδα που εκλέχθηκε και εντός των πλαισίων της νομιμότητας πάντοτε, το λέω για να μη νομίσει κανείς τίποτα άλλο, να συντρέχει τη Διοίκηση έτσι ώστε να εφαρμοστεί αυτό το πρόγραμμα και τα έργα τα οποία θέλει η Διοίκηση να εκτελέσει.

Η διαχείριση της καθημερινότητας είναι, κατά την άποψή μου, το 60% με 70% της επιτυχίας. Δήμαρχοι σοβαροί, μεγάλοι, σε μεγάλους Δήμους, με μία 4ετία, έχασαν εκλογές. Διότι βοήθησε σε αυτό – η λέξη βοήθησε εντός εισαγωγικών – και η πανδημία 2,5 χρόνια, να υπολειπουργούν οι Υπηρεσίες και να έχουμε και αυτά τα φαινόμενα.

Πρέπει οι αιρετοί να είμαστε προσιτοί προς τους πολίτες. Ο λόγος σου με χόρτασε και το ψωμί σου φάτο. Δεν έρχονται όλοι στο Δήμο για να ζητήσουν όλοι να διορίσουμε το παιδί τους. Έρχεται και κάποιος για κάποιον άλλο λόγο. Τον ακούμε. Πώς γίνεται αυτό; Ιδίως στις πρώτες θητείες μας, οι καινούργιοι Δήμαρχοι, ορίζουμε

μέρα και ώρα που δεχόμαστε το κοινό. Δεν γίνεται αλλιώς. Πέρα από τους γνωστούς τρόπους επικοινωνίας που υπάρχουν.

Και τέλος, επειδή τα άλλα ελέχθησαν, πώς παρακολουθείς το έργο στην πράξη; Τι κάνεις; Πηγαίνουμε στο Δήμο για να περνάει η ώρα; Όχι. Προσωπικά, όλα τα χρόνια, κάθε χρόνο, από το 2003 μέχρι σήμερα και τώρα το συνεχίζω, και αν ξανά γινόμουν Δήμαρχος πάλι θα το ξανά έκανα, έχουμε κάθε μήνα μία μέρα που καθορίζεται στην οποία γίνεται σύσκεψη Διοικητικών – Οικονομικών Υπηρεσιών, που μετέχουν ο Γενικός Γραμματέας, οι ειδικοί σύμβουλοι του Δημάρχου και οι οικείοι Αντιδήμαρχοι και Προϊστάμενοι Τμημάτων, Διευθύνσεων, Γενικών Διευθύνσεων. Ανάλογα με το τι υπάρχει σε κάθε Δήμο. Και καθόμαστε κάτω. Βλέπουμε τα οικονομικά μας, βλέπουμε τα προβλήματα, βλέπουμε τα πάντα. Κάποια ώρα μεταξύ της πρώτης σύσκεψης και της δεύτερης σύσκεψης, είναι κοινή με την επόμενη σύσκεψη που είναι οι Τεχνικές Υπηρεσίες. Διότι τα οικονομικά και τα τεχνικά, έχουν σχέση.

Ποιες μελέτες έχουμε, τις οποίες θέλουμε να κάνουμε; Αύξων αριθμός, περιγραφή και τι θέλουμε να κάνουμε. Η Προϊσταμένη του Τμήματος Μελετών έχει κάθε φορά και κάθε μήνα αυτή τη λίστα με τις μελέτες. Έργα. Ποια είναι συνεχιζόμενα που παραλαμβάνουμε από τους προκατόχους μας; Και ποια είναι υπό δημοπράτηση και ποια θέλουμε να εκτελέσουμε; Και εκεί λέμε του συνεργάτη του υπαλλήλου, στον οποίο έχει χρεωθεί μια μελέτη, πόσο καιρό θέλουμε να γίνει αυτή η μελέτη; 10 μέρες λέτε; Ναι. Πάρε και 20 από εμένα, από το Δήμαρχο. Την 21^η ημέρα όμως δεν μπορεί να έρθεις και να μου λες, μου έτυχε αυτό, μου έτυχε εκείνο, μου έτυχε το άλλο. Έλεγχος. Έλεγχος με την καλή έννοια. Είπαμε, δεν πάμε εκεί για να περνάει η ώρα. Για να γίνουν οι μελέτες.

Συντονισμός, άσκηση εποπτείας από τους αιρετούς, και από το Δήμαρχο. Και είμαστε όλοι μαζί μέσα στο μαγαζί, μια παρέα είμαστε. Αλλά είμαστε για να παράγουμε έργο και όχι για να περνάει η ώρα. Δεν το κάνεις αυτό, χάνεις τη μπάλα. Και δεν μπορείς να το

κάνεις αυτό ευκαιριακά. Βλέποντας και κάνοντας ή ότι θα θυμηθώ. Δεν σημειώνεις, δουλειά δεν κάνεις.

Δεν εποπτεύεις αυτόν ο οποίος έχει την ευθύνη, πάλι δεν παράγεται αποτέλεσμα. Αυτό είναι βασική αρχή της ηγεσίας. Σε όλα τα θέματα. Είτε πρόκειται για προμήθειες, είτε για μελέτες, είτε για δημοπρατήσεις έργων, ή για άλλα επιμέρους θέματα. Και όπου χρειαστεί, αυτός που θέλει να εκτελέσει ένα έργο ή αυτός ο οποίος έχει να εκτελέσει μια μελέτη, μια βοήθεια, μια συνδρομή, Δήμαρχε, Αντιδήμαρχε, πρέπει να μιλήσουμε με τον τάδε εκεί. Και βάζει πλάτη ο Δήμαρχος και παρεμβαίνει. Υποβοηθητικά, για να συνδράμει στην εκτέλεση, εκπόνηση μελετών, εκτέλεση έργων και λοιπά. Κάθε μήνα.

Τώρα, μερικής απασχόλησης Δήμαρχοι συνήθως αποτυγχάνουν. Οι Δήμοι δεν είναι αυτοί που ξέραμε. Οι Δήμοι έχουν πολλές απαιτήσεις, είναι ευρύ το φάσμα των ευθυνών και το πεδίο των αρμοδιοτήτων. Και θα πρέπει να το κάνει γιατί το αγαπάει και αυτό να φαίνεται στα μάτια του Δημάρχου και να το εισπράττει ο πολίτης. Και να είναι 365 μέρες το χρόνο, πρωί, μεσημέρι, βράδυ, και Πάσχα και Χριστούγεννα και καλοκαίρια, Δήμαρχος στη θέση του. Αυτό έχω να πω.

Και σας ευχαριστούμε όλους. Να είστε καλά.